

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. május 27., csütörtök

Tartalomjegyzék

2021. évi XLIV. törvény	A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény módosításáról	3883
2021. évi XLV. törvény	Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat kihirdetéséről	3933
2021. évi XLVI. törvény	A Magyarország Kormánya és a Kirgiz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről	3945
2021. évi XLVII. törvény	A Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről	3958
2021. évi XLVIII. törvény	A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítványról	3962
2021. évi XLIX. törvény	A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról	3965
2021. évi L. törvény	Az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvényt módosításokról	3967
2021. évi LI. törvény	Egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról	3988
2021. évi LII. törvény	Egyes köznevelést érintő törvények módosításáról	4006
2021. évi LIII. törvény	A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról	4016
2021. évi LIV. törvény	Az Európai Unió Bírósága C-66/18. számú ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról	4027
2021. évi LV. törvény	Egyes törvényeknek a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló irányelvvel összefüggő módosításáról	4029
2021. évi LVI. törvény	A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról	4036
2021. évi LVII. törvény	A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény módosításáról	4039
283/2021. (V. 27.) Korm. rendelet	A gyermeknapi rendezvényekről	4041
284/2021. (V. 27.) Korm. rendelet	A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges gazdasági intézkedésről szóló 603/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításáról	4041

Tartalomjegyzék

285/2021. (V. 27.) Korm. rendelet	Egyes veszélyhelyzeti kormányrendeleteknek a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény módosításával összefüggő deregulációjáról	4042
286/2021. (V. 27.) Korm. rendelet	Az egyes közigazgatási hatósági eljárásokkal összefüggő szabályok megállapításáról	4043
287/2021. (V. 27.) Korm. rendelet	Egyes kormányrendeletek Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból való kilépése miatt szükséges módosításáról	4044
13/2021. (V. 27.) BM rendelet	Egyes bejelentésköteles tűzvédelmi szolgáltatásokról szóló miniszteri rendeletek módosításáról	4045
18/2021. (V. 27.) AB határozat	A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 94. § (3) és (4) bekezdéseinek együttes alkalmazásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség, valamint az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény megállapításáról	4047
19/2021. (V. 27.) AB határozat	A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 590. § (5) bekezdésével kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról	4073
20/2021. (V. 27.) AB határozat	Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete 6. § (2) bekezdésének „a II. körzetben: 240,- Ft/m ² ” szövegrésze megsemmisítéséről és alkalmazási tilalmának elrendeléséről	4090
1313/2021. (V. 27.) Korm. határozat	COVID-19 vakcina kölcsönös biztosításáról a Cseh Köztársasággal	4100
1314/2021. (V. 27.) Korm. határozat	A Zalaegerszeg külterületén található északi ipari park infrastruktúra fejlesztésével összefüggő közműfejlesztés és közműcsatlakozások megvalósításához szükséges intézkedésekről, valamint a beruházás központi költségvetésből történő támogatásáról	4100
27/2021. (V. 27.) ME határozat	Helyettes államtitkár felmentéséről	4101

2021. évi XLIV. törvény a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény módosításáról*

- 1. §** A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„1. § (1) Az Országgyűlés az államháztartás központi alrendszerének (a továbbiakban: központi alrendszer) 2021. évi a) kiadási főösszegét 25 052 196,8 millió forintban,
b) bevételi főösszegét 22 764 468,1 millió forintban,
c) hiányát 2 287 728,7 millió forintban
állapítja meg.
(2) Az (1) bekezdésben meghatározott bevételi és kiadási főösszegeken belül az Országgyűlés a hazai működési költségvetés 2021. évi
a) kiadási főösszegét 20 195 347,1 millió forintban,
b) bevételi főösszegét 20 195 347,1 millió forintban,
c) egyenlegét 0,0 millió forintban
állapítja meg.
(3) Az (1) bekezdésben meghatározott bevételi és kiadási főösszegeken belül az Országgyűlés a hazai felhalmozási költségvetés 2021. évi
a) kiadási főösszegét 2 341 491,1 millió forintban,
b) bevételi főösszegét 535 591,9 millió forintban,
c) hiányát 1 805 899,2 millió forintban
állapítja meg.
(4) Az (1) bekezdésben meghatározott bevételi és kiadási főösszegeken belül az Országgyűlés az európai uniós fejlesztési költségvetés 2021. évi
a) kiadási főösszegét 2 515 358,6 millió forintban,
b) bevételi főösszegét 2 033 529,1 millió forintban,
c) hiányát 481 829,5 millió forintban
állapítja meg.”
- 2. §** A Kvtv. a következő 1/A. §-sal egészül ki:
„1/A. § Az Országgyűlés megállapítja, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv alkalmazásáról szóló, 2009. május 25-ei 479/2009/EK tanácsi rendelet szerint benyújtott jelentésben (a továbbiakban: EDP jelentés) szereplő hiány (a továbbiakban: ESA-hiány) 2021. évre várható értéke GDP 7,5%-a.”
- 3. §** A Kvtv. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.) 4. § (1) bekezdése alapján, a Gst. 2. §-a szerint számított államadósság-mutató 2021. december 31-ére tervezett mértéke 79,9%.
(2) Az Országgyűlés megállapítja, hogy az államadósság-mutató (1) bekezdés szerinti mértéke a 2020. év utolsó napján fennálló 80,4%-hoz képest az Alaptörvény 36. cikk (5) bekezdésében meghatározott államadósság-mutató csökkenése követelményének eleget tesz.”
- 4. §** A Kvtv. 4. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A LXXII. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet, 2. cím, 1. Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka alcím előirányzatának felhasználásáról a Kormány dönt. Az előirányzatról az Operatív Törzs által, annak működése ideje alatt meghozott javaslat alapján az államháztartásért felelős miniszter is átcsoportosíthat.”
- 5. §** A Kvtv. 5. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) A XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap, 2. cím, 6. alcím, 4. Felsőoktatási vagyongazdálkodási feladatok jogcímcsoport előirányzat a Kormány engedélyével 2021. szeptember 30. után túlléphető azzal, hogy ezen túllépés összegének figyelembevételével sem haladhatja meg az EDP jelentésben szereplő 2021. évre várható ESA-hiány a GDP 7,5%-át.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 26-i ülésnapján fogadta el.

- 6. §** A Kvtv. 33. §-a következő (4)–(6) bekezdésekkel egészül ki:
„(4) Az Európai Bizottság által létrehozott Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz esetében az Európai Bizottsággal kötött megállapodásban foglalt, kötelezettségvállalással még nem terhelt összeg és az ahhoz kapcsolódó, vissza nem igényelhető általános forgalmi adó erejéig vállalható tárgyévi és éven túli fizetési kötelezettség.
(5) A Brexit Alkalmazkodási Tartalék esetében az Európai Bizottság vonatkozó jogszabályában meghatározott, kötelezettségvállalással még nem terhelt összeg erejéig vállalható tárgyévi és éven túli fizetési kötelezettség.
(6) A fejezetet irányító szerv saját hatáskörben az általa irányított fejezetbe sorolt (4)–(5) bekezdésben nevesített előirányzatok terhére, fejezetek közötti átcsoportosítást hajthat végre.”
- 7. §** A Kvtv. a következő 33/A. §-sal egészül ki:
„33/A. § A fejezetet irányító szerv saját hatáskörben az általa irányított fejezetbe sorolt uniós támogatások előirányzatai között előirányzat-átcsoportosítást hajthat végre.”
- 8. §** A Kvtv. 40. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A 2. melléklet, a 3. melléklet 2.1.7. Megyei önkormányzatok feladatainak támogatása jogcím, 2.2.2. Szociális ágazati összevont pótlék és egészségügyi kiegészítő pótlék jogcím, 2.2.3. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység támogatása jogcím, 2.3.2. Települési önkormányzatok kulturális feladatainak kiegészítő támogatása jogcím és a 6.3. pont e) és k) alpontja szerinti támogatás folyósítása nettó finanszírozás keretében történik.”
- 9. §** A Kvtv. 40. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak ellátásához járó támogatás jogosulatlan igénybevételehez kapcsolódó kamatfizetési kötelezettség kiszámítása szempontjából a 2. melléklet 1.1.2. Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ártalmatlanítása jogcím, 1.2.1. Óvodaműködtetési támogatás jogcím, 1.2.2. Az óvodában foglalkoztatott pedagógusok átlagbéralapú támogatása jogcím, 1.2.4. Nemzetiségi pótlék jogcím, 1.2.5. Az óvodában foglalkoztatott pedagógusok nevelőmunkáját közvetlenül segítők átlagbéralapú támogatása jogcím, 1.2.6. Társulás által fenntartott óvodákba bejáró gyermekek utaztatásának támogatása jogcím, 1.2.7. Diabétesz ellátási pótlék jogcím, 1.3.2. Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím, 1.3.3. Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása jogcím, 1.3.4. A települési önkormányzatok által biztosított egyes szociális szakosított ellátások, valamint a gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos feladatok támogatása jogcím, valamint az 1.4. A települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása jogcím szerinti támogatások együttes összegét kell figyelembe venni.”
- 10. §** A Kvtv. 41. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az Országgyűlés a köznevelési és szakképzési feladat ellátására)
„a) átlagbéralapú támogatást állapít meg a nevelési-oktatási, szakképző, valamint pedagógiai szakszolgálati intézményt fenntartó nemzetiségi önkormányzat, az egyházi és magán köznevelési és szakképző intézmény fenntartója részére az általuk fenntartott nevelési-oktatási és szakképző intézményben, továbbá pedagógiai szakszolgálati intézményben pedagógus, oktató és – a (3) bekezdés kivételével – a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak után a 8. melléklet 1.1. Átlagbéralapú támogatás jogcímen, az 1.2. Kiegészítő támogatás a pedagógusok minősítéséből adódó többletkiadásaihoz jogcímen, az 1.3. Kiegészítő támogatás a differenciált nemzetiségi pótlékhoz jogcímen, az 1.4. Pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel nem rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők átlagbérének támogatása jogcímen, az 1.4.3. Diabétesz ellátási pótlék jogcímen meghatározott jogosultak után, az őket ott megillető mértékek szerint,”
- 11. §** A Kvtv. 42. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A Gyvt. 44. §-a szerinti munkahelyi bölcsőde fenntartóját – az (1)–(2) bekezdéstől eltérően – a 2. melléklet I. rész 1.3.2.12. Családi bölcsőde jogcím szabályai szerint, azzal azonos mértékű támogatás illeti meg.”
- 12. §** A Kvtv. 49. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A 2021. évben vállalt kiállítási garanciák és kiállítási viszontgaranciák együttes, a vállalás időpontjában forintra átszámított állománya az év egyetlen napján sem haladhatja meg az 1 300 000,0 millió forintot.”

- 13. §** A Kvtv. 50. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az MFB tv. 5. § (3) bekezdés b) pontja szerinti felső határ a 2021. évben 1 700 000,0 millió forint.”
- 14. §** (1) A Kvtv. 51. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A Magyar Export-Import Bank Részvénytársaságról és a Magyar Exporthitel Biztosító Részvénytársaságról szóló 1994. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Etv.) 7. § (1) bekezdés a) pontja szerinti felső határ a 2021. évben 1 500 000,0 millió forint.”
(2) A Kvtv. 51. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az Etv. 7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti felső határ a 2021. évben 1 200 000,0 millió forint.”
- 15. §** A Kvtv. 52. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) A Garantiqa Hitelgarancia Zrt. által állami viszontgarancia mellett vállalt készfizető kezesség állománya – a (8) bekezdés szerinti kezességek kivételével – 2021. december 31-én nem haladhatja meg a 2 500 000,0 millió forintot.”
- 16. §** A Kvtv. 53. § (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(7) Az Alapítvány által állami viszontgarancia mellett vállalt készfizető kezesség állománya 2021. december 31-én nem haladhatja meg az 550 000,0 millió forintot.”
- 17. §** (1) A Kvtv. 56. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az (1) bekezdés szerinti állami térítési kötelezettség érvényesítéséből eredő fizetési kötelezettséget a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet, 2. cím, 7. alcím, 2. Fejezeti általános tartalék jogcímcsoport előirányzat terhére kell teljesíteni.”
(2) A Kvtv. 56. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) Az (1) bekezdés szerinti állami térítési kötelezettség érvényesítéséből származó, az MFB Zrt. által behajtott követelés összege a XIX. Uniós Fejlesztések fejezet, 2. cím, 7. alcím, 2. Fejezeti általános tartalék jogcímcsoport előirányzatát illeti.”
- 18. §** A Kvtv. a következő 23. alcímmel egészül ki:
„23. Egyéb rendelkezések
78. § A XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 4. Gazdaság-újraindítási Foglalkoztatási Alap címben a 15. Munkahely-megtartási program alcím előirányzat terhére előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül az eredeti előirányzaton felül kiadás teljesíthető.”
- 19. §** (1) A Kvtv. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
(2) A Kvtv. 2. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.
(3) A Kvtv. 3. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.
(4) A Kvtv. 4. melléklete a 4. melléklet szerint módosul.
(5) A Kvtv. 6. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.
(6) A Kvtv. 8. melléklete a 6. melléklet szerint módosul.
(7) A Kvtv. 9. melléklete a 7. melléklet szerint módosul.
(8) A Kvtv. 10. melléklete a 8. melléklet szerint módosul.
(9) A Kvtv. 11. melléklete a 9. melléklet szerint módosul.
- 20. §** A Kvtv.
1. 4. § (3) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
2. 4. § (5) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
3. 4. § (5) bekezdésében a „Gazdaságvédelmi programok” szövegrész helyébe „Gazdaság-újraindítási programok” szöveg,
4. 5. § (7) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
5. 8. § (1) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet 3. Gazdaságvédelmi Alap” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 3. Gazdaság-újraindítási Alap” szöveg,

6. 8. § (2) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet 3. Gazdaságvédelmi Alap” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet 3. Gazdaság-újraindítási Alap” szöveg,
  7. 10. § (1) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  8. 23. §-ban a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  9. 25. § (1) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  10. 25. § (2) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  11. 26. § (1) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  12. 26. § (2) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  13. 28. § (1) bekezdésében a „XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet” szövegrész helyébe „XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezet” szöveg,
  14. 28. § (1) bekezdésében a „Gazdaságvédelmet szolgáló” szövegrész helyébe „Gazdaság újraindítást szolgáló” szöveg,
  15. 56. § (2) bekezdésében a „XIX. Uniós Fejlesztések fejezet” szövegrész helyébe a „XIX. Gazdaság-újraindítási Alap uniós fejlesztései fejezet” szöveg,
  16. 56. § (4) bekezdésében a „XIX. Uniós Fejlesztések fejezet” szövegrész helyébe a „XIX. Gazdaság-újraindítási Alap uniós fejlesztései fejezet” szöveg,
  17. 57. § (4) bekezdésében a „XIX. Uniós Fejlesztések fejezet” szövegrész helyébe a „XIX. Gazdaság-újraindítási Alap uniós fejlesztései fejezet” szöveg,
  18. 58. § (4) bekezdésében a „XIX. Uniós Fejlesztések fejezet” szövegrész helyébe a „XIX. Gazdaság-újraindítási Alap uniós fejlesztései fejezet” szöveg
- lép.

21. § Hatályát veszti a Kvtv. 10. melléklet 2.3.3., 2.3.4. és 2.3.6. pontja.

22. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. melléklet 34. pontja 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. I. ORSZÁGGYŰLÉS fejezet a következő „26. Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága” címmel és „1. Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága” alcímmel egészül ki:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
26						Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága									
	1					Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága									

”

2. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 1. A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása cím, 1. A települési önkormányzatok működésének általános támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	1					A települési önkormányzatok működésének általános támogatása					265 705,3				

”

3. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 1. A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása cím, 2. A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	2					A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása					216 567,6					

”

4. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 1. A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása cím, 3. A települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	3					A települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása					179 935,9					

”

5. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 1. A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása cím, 4. A települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	4					A települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása					87 024,9					

”

6. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 1. A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása cím, 5. A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	2021. évi előirányzat			
											FEJEZET	Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel
	5					A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása					22 630,8			

”

7. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet, 2. A helyi önkormányzatok működési célú kiegészítő támogatásai cím, 1. A helyi önkormányzatok általános feladatainak működési célú támogatása alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	2021. évi előirányzat			
											FEJEZET	Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel
	1					A helyi önkormányzatok általános feladatainak működési célú támogatása					66 368,1			

”

8. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg)
Hazai működési költségvetés	886 101,4	0,0	-886 101,4

”

9. IX. HELYI ÖNKORMÁNYZATOK TÁMOGATÁSAI fejezet "IX. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
IX. fejezet összesen:	908 854,4	0,0	-908 854,4

”

10. XI. MINISZTERELNÖKSÉG fejezet, 12. Fővárosi, megyei kormányhivatalok és járási kormányhivatalok cím, 1. Működési költségvetés előirányzat-csoport, 9. Egyéb működési kiadások kiemelt előirányzat sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel)</i>
					9	Egyéb működési kiadások					61 761,0				

”

11. XI. MINISZTERELNÖKSÉG fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
Hazai működési költségvetés	391 423,5	45 696,6	-345 726,9

”

12. XI. MINISZTERELNÖKSÉG fejezet "XI. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
XI. fejezet összesen:	416 393,8	45 706,0	-370 687,8

”

13. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 1. Innovációs és Technológiai Minisztérium igazgatása cím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám)</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel</i>
1						Innovációs és Technológiai Minisztérium igazgatása						30 048,0	278,7	41,0	

”

14. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 1. Innovációs és Technológiai Minisztérium igazgatása cím, 1. Működési költségvetés előirányzat-csoport, 1. Személyi juttatások kiemelt előirányzat sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám)</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel</i>
					1	Személyi juttatások					18 851,8				

”

15. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 1. Innovációs és Technológiai Minisztérium igazgatása cím, 1. Működési költségvetés előirányzat-csoport, 9. Egyéb működési kiadások kiemelt előirányzat sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
					9	Egyéb működési kiadások					38 558,6				

”

16. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 14. Egyetemek, főiskolák cím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
14						Egyetemek, főiskolák						322 055,3	25 677,7	5 522,6	

”

17. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 32. Közlekedési ágazati programok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	32					Közlekedési ágazati programok					138 178,2	5 740,0	30 140,8		

”

18. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 35. Energetikai és fenntarthatósági ágazati feladatok alcím, 3. Fenntarthatósági feladatok és közmű-szolgáltatások jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím-szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		3				Fenntarthatósági feladatok és közmű-szolgáltatások					27 001,2				

»

19. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 67. Felsőoktatási feladatok alcím, 2. Felsőoktatás speciális feladatai jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím-szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		2				Felsőoktatás speciális feladatai					8 851,6				

»

20. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg)
Hazai működési költségvetés	1 383 187,3	370 762,8	-1 012 424,5

»

21. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet "Hazai felhalmozási költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
Hazai felhalmozási költségvetés	57 034,9	76 007,3	18 972,4

”

22. XVII. INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI MINISZTERIUM fejezet "XVII. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
XVII. fejezet összesen:	1 440 222,2	446 770,1	-993 452,1

”

23. XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM fejezet a következő „8. Központi kezelésű előirányzatok” címmel és „3. Brexit Alkalmazkodási Tartalék (BAR)” alcímmel egészül ki:

”

<i>(Cím szám</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel)</i>
8						Központi kezelésű előirányzatok									
	3					Brexit Alkalmazkodási Tartalék (BAR)					3 850,0				

”

24. XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM fejezet "Európai uniós fejlesztési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
Európai uniós fejlesztési költségvetés	3 850,0	0,0	-3 850,0

”

25. XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM fejezet "XVIII. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
XVIII. fejezet összesen:	196 765,1	8 078,4	-188 686,7

”

26. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel)</i>
						XIX. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP UNIÓS FEJLESZTÉSEI									

”

27. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 1. Kohéziós politikai operatív programok 2014-2020 alcím, 1. Gazdaságfejlesztés és Innovációs OP (GINOP) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	FEJEZET					2021. évi előirányzat			
						Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás
		1				Gazdaságfejlesztés és Innovációs OP (GINOP)					276 893,9		185 513,1	

28. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 1. Gazdaságfejlesztés (2021-2027) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	FEJEZET					2021. évi előirányzat			
						Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás
		1				Gazdaságfejlesztés és Innovációs OP Plusz (GINOP Plusz)					110 876,7		74 123,3	

29. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 2. Közlekedésfejlesztés (2021-2027) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	FEJEZET					2021. évi előirányzat			
						Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás
		2				Integrált Közlekedésfejlesztés OP Plusz (IKOP Plusz)					51,4		79 948,6	

30. Hatályát veszti a XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 3. Humánerőforrás-fejlesztés (2021-2027) jogcímcsoportja.

31. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 4. Területfejlesztés (2021-2027) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csoport szám	Jog-cím-csoport szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csoport név	Jog-cím-csoport név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
		4				Terület- és Településfejlesztési OP Plusz (TOP Plusz)					53 817,0		216 183,0		

32. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 6. Környezetvédelem és energetika (2021-2027) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csoport szám	Jog-cím-csoport szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csoport név	Jog-cím-csoport név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
		6				Környezeti és Energiahatékonysági OP Plusz (KEHOP Plusz)					16 280,2		18 719,8		

33. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím, 7. Közigazgatás-fejlesztés (2021-2027) jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csoport szám	Jog-cím-csoport szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csoport név	Jog-cím-csoport név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
		7				Digitális Megújulás OP Plusz (DIMOP Plusz)					19 881,2		10 118,8		

»

34. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím, 9. Kohéziós politikai operatív programok 2021-2027 alcím a következő „8. Végrehajtás OP Plusz (VOP Plusz)” jogcímcsoporttal egészül ki:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
		8				Végrehajtás OP Plusz (VOP Plusz)					4 892,0		152,0			

”

35. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet, 3. Központi kezelésű előirányzatok cím a következő „10. Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)” alcímmel egészül ki:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
	10					Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)					75 000,0		375 000,0			

”

36. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet "Európai uniós fejlesztési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
Európai uniós fejlesztési költségvetés	2 480 261,9	12 375,8	-2 467 886,1

”

37. XIX. UNIÓS FEJLESZTÉSEK fejezet "XIX. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
XIX. fejezet összesen:	2 499 737,9	12 375,8	-2 487 362,1

”

38. XX. EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 2. Normatív finanszírozás alcím, 3. Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám)</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csoport szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csoport szám</i>	<i>Kiemelt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csoport név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csoport név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel</i>
		3				Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás					282 266,9				

”

39. XX. EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Hazai működési költségvetés	3 018 772,6	863 650,7	-2 155 121,9

”

40. XX. EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA fejezet "XX. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
XX. fejezet összesen:	3 083 612,9	863 875,0	-2 219 737,9

”

41. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 1. Vállalkozások költségvetési befizetései cím, 1. Társasági adó alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám)</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel</i>
	1					Társasági adó							446 700,0		

”

42. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 1. Vállalkozások költségvetési befizetései cím, 12. Rehabilitációs hozzájárulás alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám)</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel</i>
	12					Rehabilitációs hozzájárulás							103 600,0		

”

43. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 2. Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím, 1. Általános forgalmi adó alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	1					Általános forgalmi adó						4 642 380,5		393 127,5	

”

44. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 2. Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím, 2. Jövedéki adó alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	2					Jövedéki adó						1 248 600,0			

”

45. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 2. Fogyasztáshoz kapcsolt adók cím, 7. Turizmusfejlesztési hozzájárulás alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	7					Turizmusfejlesztési hozzájárulás						7 600,0			

”

46. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 3. Lakosság költségvetési befizetései cím, 1. Személyi jövedelemadó alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	1					Személyi jövedelemadó							2 717 800,0		

”

47. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 3. Lakosság költségvetési befizetései cím, 4. Lakossági illetékek alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	4					Lakossági illetékek							194 100,0		

”

48. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 4. Egyéb költségvetési bevételek cím, 2. Központosított bevételek alcím, 5. Hulladéklerakási járulékból származó bevétel jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		5				Hulladéklerakási járulékból származó bevétel							18 164,4		

”

49. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 6. Uniós programok bevételei cím, 1. Kohéziós Operatív Programok alcím, 1. Tárgyvetet megelőző években teljesített kiadások uniós bevétele (KOP) jogcímsorozat sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		1				Tárgyvetet megelőző években teljesített kiadások uniós bevétele (KOP)						414 572,1		967 334,1	

»

50. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 6. Uniós programok bevételei cím, 18. Egyéb programok 2021-2027 alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	18					Egyéb programok 2021-2027						3 477,9		13 911,5	

»

51. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 6. Uniós programok bevételei cím a következő „19. Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)” alcímmel egészül ki:

»

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	19					Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF)						55 000,0		271 000,0	

»

52. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 6. Uniós programok bevételei cím a következő „20. Kohéziós Operatív Programok 2021-2027” alcímmel egészül ki:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	20					Kohéziós Operatív Programok 2021-2027						11 409,4		26 622,1		

”

53. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 35. Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz cím, 1. Nyugdíjbiztosítási Alap támogatása alcím, 5. Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		5				Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás					424 775,0					

”

54. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 35. Garancia és hozzájárulás a társadalombiztosítási ellátásokhoz cím, 2. Egészségbiztosítási és Járvány Elleni Védekezési Alap támogatása alcím, 9. Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		9				Kiadások támogatására pénzeszköz-átadás					261 044,9					

”

55. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet, 37. Hozzájárulás az EU költségvetéséhez cím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

Cím szám	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel
37						Hozzájárulás az EU költségvetéséhez					615 302,5				

”

56. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
Hazai működési költségvetés	2 111 848,7	11 125 757,0	9 013 908,3

”

57. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet "Hazai felhalmozási költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
Hazai felhalmozási költségvetés	22 146,0	393 127,5	370 981,5

”

58. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet "Európai uniós fejlesztési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Európai uniós fejlesztési költségvetés	0,0	2 020 699,2	2 020 699,2

”

59. XLII. A KÖLTSÉGVETÉS KÖZVETLEN BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI fejezet "XLII. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
XLII. fejezet összesen:	2 133 994,7	13 539 583,7	11 405 589,0

”

60. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
												<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>
						XLVII. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP									

”

61. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 1. Központi tartalékok alcím, 1. Gazdaságvédelmi programok jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		1				Gazdaság-újraindítási programok					108 000,0				

”

62. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 2. A Közép-Duna menti térségfejlesztés gazdaságvédelmi központi kezelésű előirányzatai alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	2					A Közép-Duna menti térségfejlesztés gazdaság-újraindítási központi kezelésű előirányzatai									

”

63. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 4. Az állami vagyongazdálkodás gazdaságvédelmi központi kezelésű előirányzatai alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	4					Az állami vagyongazdálkodás gazdaság-újraindítási központi kezelésű előirányzatai					15 501,1			76 767,9	

”

64. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló társadalmpolitikai célok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	6					Gazdaság újraindítását szolgáló társadalmpolitikai célok									

”

65. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 7. Lakástámogatások alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	7					Lakástámogatások					25 769,0			343 785,0	

”

66. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 1. Gazdaságvédelmet szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	1					Gazdaság újraindítását szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

67. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 5. Gazdaságvédelmet szolgáló pénzügyi fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	5					Gazdaság újraindítását szolgáló pénzügyi fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

68. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	6					Gazdaság újraindítását szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

69. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 1. Közlekedési fejlesztések jogcímcsoport, 1. Közúti fejlesztések jogcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
			1			Közúti fejlesztések						101,9		223 748,6	

”

70. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 2. Gazdaságfejlesztési feladatok jogcímcsoport, 2. Gazdaságfejlesztési programok jogcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
			2			Gazdaságfejlesztési programok					56 797,5		5 513,2		

”

71. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 4. Felsőoktatási vagyongazdálkodási feladatok jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		4				Felsőoktatási vagyongazdálkodási feladatok							50 000,0		

”

72. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 7. Gazdaságvédelmet szolgáló külügyi fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	7					Gazdaság újraindítását szolgáló külügyi fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

73. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 8. Gazdaságvédelmet szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	8					Gazdaság újraindítását szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

74. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 9. Gazdaságvédelmet szolgáló miniszterelnöki kabineti fejezeti kezelésű előirányzatok alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	9					Gazdaság újraindítását szolgáló miniszterelnöki kabineti fejezeti kezelésű előirányzatok									

”

75. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet „1 – 2. cím összesen:” sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
						1 – 2. cím összesen:					728 804,3		1 599 318,6		

”

76. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 3. Gazdaságvédelmi Alap - Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások cím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
3						Gazdaság-újraintézési Alap - Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások										

”

77. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 4. Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap cím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
4						Gazdaság-újraintézési Foglalkoztatási Alap										

”

78. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet, 4. Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alap cím, 12. Társadalombiztosítási járulék Gazdaságvédelmi Foglalkoztatási Alapot megillető része alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kiemelt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET		2021. évi előirányzat				
											Kiemelt előirányzat neve		Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)	
	12					Társadalombiztosítási járulék Gazdaság-újraintézési Foglalkoztatási Alapot megillető része							249 600,0				

”

79. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Hazai működési költségvetés	1 124 732,4	428 144,9	-696 587,5

”

80. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet "Hazai felhalmozási költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Hazai felhalmozási költségvetés	1 744 761,4	755,1	-1 744 006,3

”

81. XLVII. GAZDASÁGVÉDELMI ALAP fejezet "XLVII. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
XLVII. fejezet összesen:	2 869 493,8	428 900,0	-2 440 593,8

”

82. LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP fejezet, 1. Nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetül szolgáló bevételek cím, 1. Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	1					Szociális hozzájárulási adó Ny. Alapot megillető része							1 662 500,0		

”

83. LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP fejezet, 1. Nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetül szolgáló bevételek cím, 2. Társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része és nyugdíjjárulék alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	2					Társadalombiztosítási járulék Ny. Alapot megillető része és nyugdíjjárulék							1 662 100,0		

”

84. LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP fejezet, 1. Nyugdíjbiztosítási ellátások fedezetül szolgáló bevételek cím, 6. Költségvetési hozzájárulások alcím, 7. Kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
		7				Kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel							424 775,0		

”

85. LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP fejezet "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
Hazai működési költségvetés	3 915 325,0	3 915 325,0	0,0

”

86. LXXI. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ALAP fejezet "LXXI. fejezet összesen:" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg)</i>
LXXI. fejezet összesen:	3 915 325,0	3 915 325,0	0,0

”

87. LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP fejezet, 1. Egészségbiztosítási Alap cím, 1. Egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek alcím, 1. Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része jogcímcsoport sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

<i>(Cím szám</i>	<i>Al-cím szám</i>	<i>Jog-cím-csop. szám</i>	<i>Jog-cím szám</i>	<i>Elő-ir. csop. szám</i>	<i>Kie-melt előir. szám</i>	<i>Cím név</i>	<i>Al-cím név</i>	<i>Jog-cím-csop. név</i>	<i>Jog-cím név</i>	<i>Elő-ir. csop. név</i>	<i>FEJEZET</i>	<i>2021. évi előirányzat</i>			
											<i>Kiemelt előirányzat neve</i>	<i>Működési kiadás</i>	<i>Működési bevétel</i>	<i>Felhalmozási kiadás</i>	<i>Felhalmozási bevétel)</i>
		1				Szociális hozzájárulási adó E. Alapot megillető része							658 500,0		

”

88. LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP fejezet, 1. Egészségbiztosítási Alap cím, 1. Egészségbiztosítási ellátások fedezetéül szolgáló bevételek alcím, 6. Költségvetési hozzájárulások jogcímcsoport, 10. Kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel, egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos költségvetési hozzájárulás jogcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
			10			Kiadások támogatására tervezett pénzeszköz-átvétel, egészségügyi feladatok ellátásával kapcsolatos költségvetési hozzájárulás						266 444,9			

”

89. LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP fejezet „1. cím összesen:” sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
						1. cím összesen:					2 919 036,6	2 792 462,6	226,0		

”

90. LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP fejezet, 2. Járvány elleni védekezési alap cím, 2. Kiskereskedelmi adó alcím sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám)	Al-cím szám	Jog-cím-csop. szám	Jog-cím szám	Elő-ir. csop. szám	Kie-melt előir. szám	Cím név	Al-cím név	Jog-cím-csop. név	Jog-cím név	Elő-ir. csop. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
	2					Kiskereskedelmi adó						64 800,0			

”

91. LXXII. EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI ÉS JÁRVÁNY ELLENI VÉDEKEZÉSI ALAP fejezet „2. cím összesen:” sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

(Cím szám	Al- cím szám	Jog- cím- cso- p. szám	Jog- cím- szám	Elő- ir. cso- p. szám	Kie- melt előir. szám	Cím név	Al- cím név	Jog- cím- cso- p. név	Jog- cím- név	Elő- ir. cso- p. név	FEJEZET	2021. évi előirányzat			
											Kiemelt előirányzat neve	Működési kiadás	Működési bevétel	Felhalmozási kiadás	Felhalmozási bevétel)
						2. cím összesen:					25 000,0	151 800,0			

”

92. Központi alrendszer "Hazai működési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg)
Hazai működési költségvetés	20 195 347,1	20 195 347,1	0,0

”

93. Központi alrendszer "Hazai felhalmozási költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	(2021. évi előirányzat)		
	Kiadás	Bevétel	Egyenleg)
Hazai felhalmozási költségvetés	2 341 491,1	535 591,9	-1 805 899,2

”

94. Központi alrendszer "Európai uniós fejlesztési költségvetés" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Európai uniós fejlesztési költségvetés	2 515 358,6	2 033 529,1	-481 829,5

”

95. Központi alrendszer "Központi alrendszer összesen" sora helyébe a következő rendelkezés lép:

”

	<i>(2021. évi előirányzat)</i>		
	<i>Kiadás</i>	<i>Bevétel</i>	<i>Egyenleg</i>
Központi alrendszer összesen	25 052 196,8	22 764 468,1	-2 287 728,7

”

2. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 2. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

2	1.1.	A települési önkormányzatok működésének általános támogatása	265 705,3	
---	------	--	-----------	--

2. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 4. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

4	1.1.1.1.	Önkormányzati hivatal működésének támogatása		5 492 000 forint/fő
---	----------	--	--	---------------------

3. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 13. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

13	1.2.	A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	216 567,6	
----	------	---	-----------	--

4. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 55. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

55	1.2.4.1.3.	A köznevelési Kjtvr. 16. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nemzetiségi pótlékban részesülő pedagógus		249 000 forint/fő/év
----	------------	--	--	----------------------

5. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 59. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

59	1.2.4.2.3.	A köznevelési Kjtvr. 16. § (6) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nemzetiségi pótlékban részesülő pedagógus		124 500 forint/fő/év
----	------------	--	--	----------------------

6. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 62. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

62	1.2.5.1.1.	Pedagógus szakképzettséggel nem rendelkező segítők átlagbáralapú támogatása		3 318 000 forint/ létszám/év
----	------------	---	--	---------------------------------

7. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 65. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

65	1.2.5.2.1.	Pedagógus szakképzettséggel nem rendelkező segítők átlagbáralapú támogatása		1 659 000 forint/ létszám/év
----	------------	---	--	---------------------------------

8. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat a következő 67a. sossal egészül ki:

"

67a	1.2.7.	Diabétesz ellátási pótlék		120 000 forint/fő/ három hó
-----	--------	---------------------------	--	--------------------------------

"

9. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 68. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

"

68	1.3.	A települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	179 935,9	
----	------	--	-----------	--

"

10. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 71. és 72. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

71	1.3.2.1.	Család- és gyermekjóléti szolgálat		4 256 200 forint/ számított létszám/év
72	1.3.2.2.	Család- és gyermekjóléti szolgálat		3 828 555 forint/ számított létszám/év

"

11. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 74. és 75. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

74	1.3.2.3.1.	Szociális étkeztetés – önálló feladatellátás		67 570 forint/fő
75	1.3.2.3.2.	Szociális étkeztetés – társulás által történő feladatellátás		74 328 forint/fő

"

12. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 78. és 79. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

78	1.3.2.4.2.	Személyi gondozás – önálló feladatellátás		378 110 forint/fő
79	1.3.2.4.3.	Személyi gondozás – társulás által történő feladatellátás		491 550 forint/fő

"

13. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 81. és 82. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

81	1.3.2.5.1.	Falugondnoki szolgáltatás		4 572 000 forint/ szolgálat
82	1.3.2.5.2.	Tanyagondnoki szolgáltatás		4 572 000 forint/ szolgálat

"

14. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 84–87. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

84	1.3.2.6.1.	Időskorúak nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		224 190 forint/fő
----	------------	--	--	-------------------

85	1.3.2.6.2.	Időskorúak nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		336 285 forint/fő
86	1.3.2.6.3.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő időskorúak nappali intézményben ellátottak – önálló feladatellátás		134 500 forint/fő
87	1.3.2.6.4.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő időskorúak nappali intézményben ellátottak – társulás által történő feladatellátás		201 750 forint/fő

15. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 89–92. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

89	1.3.2.7.1.	Fogyatékos személyek nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		755 880 forint/fő
90	1.3.2.7.2.	Fogyatékos személyek nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		831 468 forint/fő
91	1.3.2.7.3.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő fogyatékos nappali intézményben ellátottak – önálló feladatellátás		453 528 forint/fő
92	1.3.2.7.4.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő fogyatékos nappali intézményben ellátottak – társulás által történő feladatellátás		498 880 forint/fő

16. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 94–97. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

94	1.3.2.8.1.	Demens személyek nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		755 880 forint/fő
95	1.3.2.8.2.	Demens személyek nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		831 468 forint/fő
96	1.3.2.8.3.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő demens nappali intézményben ellátottak – önálló feladatellátás		453 528 forint/fő
97	1.3.2.8.4.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő demens nappali intézményben ellátottak – társulás által történő feladatellátás		498 880 forint/fő

17. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 99–102. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

99	1.3.2.9.1.	Pszichiátriai betegek nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		382 150 forint/fő
100	1.3.2.9.2.	Pszichiátriai betegek nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		458 580 forint/fő
101	1.3.2.9.3.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő, nappali intézményben ellátott pszichiátriai betegek – önálló feladatellátás		229 290 forint/fő

102	1.3.2.9.4.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő, nappali intézményben ellátott pszichiátriai betegek – társulás által történő feladatellátás		275 148 forint/fő
-----	------------	---	--	-------------------

18. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 104–107. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

104	1.3.2.10.1.	Szenvedélybetegek nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		382 150 forint/fő
105	1.3.2.10.2.	Szenvedélybetegek nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		458 580 forint/fő
106	1.3.2.10.3.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő, nappali intézményben ellátott szenvedélybetegek – önálló feladatellátás		229 290 forint/fő
107	1.3.2.10.4.	Foglalkoztatási támogatásban részesülő, nappali intézményben ellátott szenvedélybetegek – társulás által történő feladatellátás		275 148 forint/fő

19. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 109. és 110. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

109	1.3.2.11.1.	Hajléktalanok nappali intézményi ellátása – önálló feladatellátás		258 300 forint/fő
110	1.3.2.11.2.	Hajléktalanok nappali intézményi ellátása – társulás által történő feladatellátás		309 960 forint/fő

20. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 113. és 114. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

113	1.3.2.12.1.	Családi bölcsőde – önálló feladatellátás		859 540 forint/fő
114	1.3.2.12.2.	Családi bölcsőde – társulás által történő feladatellátás		1 117 400 forint/fő

21. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 117–125. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

117	1.3.2.13.1.	Hajléktalanok átmeneti szállása – önálló feladatellátás		618 280 forint/ férőhely
118	1.3.2.13.2.	Hajléktalanok átmeneti szállása időszakos férőhely – önálló feladatellátás		618 280 forint/ férőhely
119	1.3.2.13.3.	Hajléktalanok éjjeli menedékhelye – önálló feladatellátás		618 280 forint/ férőhely
120	1.3.2.13.4.	Hajléktalanok éjjeli menedékhelye időszakos férőhely – önálló feladatellátás		618 280 forint/ férőhely
121	1.3.2.13.5.	Hajléktalanok átmeneti szállása – társulás által történő feladatellátás		680 108 forint/ férőhely
122	1.3.2.13.6.	Hajléktalanok átmeneti szállása időszakos férőhely – társulás által történő feladatellátás		680 108 forint/ férőhely
123	1.3.2.13.7.	Hajléktalanok éjjeli menedékhelye – társulás által történő feladatellátás		680 108 forint/ férőhely

124	1.3.2.13.8.	Hajléktalanok éjjeli menedékhelye időszakos férőhely – társulás által történő feladatellátás		680 108 forint/ férőhely
125	1.3.2.13.9.	Kizárólag lakhatási szolgáltatás		309 140 forint/ férőhely

22. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 128. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

128	1.3.2.14.2.	Teljesítménytámogatás		2 888 forint/ feladategység
-----	-------------	-----------------------	--	--------------------------------

23. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 132. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

132	1.3.2.15.1.2.	Teljesítménytámogatás		217 116 forint/ feladategység
-----	---------------	-----------------------	--	----------------------------------

24. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 135. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

135	1.3.2.15.2.2.	Teljesítménytámogatás		217 116 forint/ feladategység
-----	---------------	-----------------------	--	----------------------------------

25. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 142. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

142	1.3.4.1.	Bértámogatás		4 442 000 forint/ számított létszám
-----	----------	--------------	--	--

26. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 144. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

144	1.4.	A települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	87 024,9	
-----	------	--	----------	--

27. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 146. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

146	1.4.1.1.	Intézményi gyermekétkeztetés – bértámogatás		2 430 000 forint/ számított létszám
-----	----------	---	--	--

28. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. mellékletében foglalt táblázat 149–153. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

149	1.5.	A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	22 630,8	
-----	------	--	----------	--

150	1.5.1.	Megyeszékhely megyei jogú városok és Szentendre Város Önkormányzata közművelődési feladatainak támogatása	961 forint/fő
151	1.5.2.	Települési önkormányzatok nyilvános könyvtári és a közművelődési feladatainak támogatása	2 206 forint/fő, de legalább 2 270 000 forint
152	1.5.3.	Budapest Főváros Önkormányzata múzeumi, könyvtári és közművelődési feladatainak támogatása	1 185 000 000 forint
153	1.5.4.	Fővárosi kerületi önkormányzatok közművelődési feladatainak támogatása	567 forint/fő

29. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 7.2. pont a)–c) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„a) Főváros, fővárosi kerületek, megyei jogú város, 40 000 fő lakosságszám feletti város esetében: 480 000 forint/km,
b) 10 001–40 000 fő lakosságszám közötti település esetében: 304 000 forint/km,
c) 10 001 fő lakosságszám alatti település esetében: 235 000 forint/km.”
30. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 13.1.2. pontja helyébe a következő pont lép:
„13.1.2. Számításba kell venni azt a gyermeket, aki az óvodakötelezettségét Magyarországon teljesíti, akit nem mentettek fel az óvodai foglalkozásokon való részvétel alól, aki a felvételétől számított hat hónapon belül betölti a harmadik életévét, aki krízisközpontban vagy a titkos menedékházban elhelyezett ellátásra tekintettel ideiglenes óvodai jogviszonyt létesített. Ha a szakértői bizottság a nevelési év alatt állapítja meg, hogy a gyermek sajátos nevelési igényű, a gyermeket az adott nevelési évben egy gyermekként kell figyelembe venni.”
31. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 15.3. pontja a következő 15.3.4. ponttal egészül ki:
„15.3.4. A magasabb vezetői, illetve vezetői feladatokat ellátó személy több vezetői beosztás esetén intézményen belül egy fő vezetőként vagy magasabb vezetőként vehető figyelembe.”
32. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 16.1. pontja helyébe a következő pont lép:
„16.1. A központi költségvetés kiegészítő támogatást biztosít az Nkt. 64. §-a szerinti előmeneteli rendszer keretén belül lebonyolított minősítési eljárás során 2021. január 1-jén Pedagógus II., Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatú besorolással rendelkező pedagógusok, a bölcsődében és mini bölcsődében foglalkoztatott felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők (a továbbiakban: felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők), valamint Pedagógus II. fokozatba átsorolt, pedagógus szakképzettséggel rendelkező segítők béréhez. A támogatás az önkormányzatot az általa fenntartott óvodai, bölcsődei és mini bölcsődei intézményben 2021. évben ténylegesen foglalkoztatott pedagógusok, felsőfokú végzettségű kisgyermeknevelők és pedagógus szakképzettséggel rendelkező segítők teljes munkaidőre átszámított, időarányosan figyelembe vett, egy tizedesre kerekített száma alapján illeti meg.”
33. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 17.2. pont b) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„b) a nemzetiségi óvodai nevelést a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben leírtakra figyelemmel szervezi meg.”
34. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklete a következő 19a. ponttal egészül ki:
„19a. 1.2.7. Diabétesz ellátási pótlék jogcím
19a.1. A központi költségvetés támogatást biztosít az önkormányzatok által fenntartott óvodában az Nkt. 62. § (1b) bekezdése szerinti feladatot ellátó foglalkoztatottak 2021. szeptember – 2021. november hónapokra fizetendő diabétesz ellátási pótlékához és az ehhez kapcsolódó szociális hozzájárulási adóhoz.
19a.2. A támogatás igénylése szempontjából a támogatással érintett foglalkoztatottak száma óvodai feladatellátási helyenként az ellátott 1-es típusú diabéteszrel élő gyermekek számától függő számított foglalkoztatotti létszám, de legfeljebb a 2021. évben a feladatot ellátó ténylegesen foglalkoztatottak teljes munkaidőre átszámított átlagos száma, egy tizedesre kerekítve.

19a.3. A számított foglalkoztatotti létszám meghatározása

$$FI = D/5$$

ahol:

FI = adott évre számított, támogatással érintett foglalkoztatottak száma egész számra felfelé kerekítve,

D = feladatellátási helyenként az ellátott 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek létszáma.

19a.4. Az év végi elszámolás a havonta a 19a.3. pont alapján számított létszám és a feladatot ellátó ténylegesen foglalkoztatottak – teljes munkaidőre átszámított – egy tizedesre kerekített átlagos száma alapján történik.”

35. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 20.1.7. pontja helyébe a következő pont lép:

„20.1.7. Az 1.3.2. Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím, az 1.3.3. Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása jogcím, az 1.3.4. A települési önkormányzatok által biztosított egyes szociális szakosított ellátások, valamint a gyermekek átmeneti gondozásával kapcsolatos feladatok támogatása jogcím szerinti támogatások igénybevételének feltétele az ellátott adatainak – a Szocvtv. 20/C. § (1)–(4) bekezdése, illetve a Gyvt. 139. § (2) és (3) bekezdése szerinti – nyilvántartásba vétele, valamint az időszakos jelentési kötelezettség teljesítése. A támogatás igénybevételére a fenntartó attól az időponttól jogosult, amikor a nyilvántartásba vett ellátást az időszakos jelentés szerint ténylegesen megkezdte.”

36. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 20.2.5. pontja helyébe a következő pont lép:

„20.2.5. Házi segítségnyújtás esetén a támogatás szempontjából nem vehető figyelembe az ellátott arra a napra, amelyen nappali ellátásban is részesül, ide nem értve a demens betegek nappali ellátását.”

37. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 20.2.17. pontja helyébe a következő pont lép:

„20.2.17. A teljesített feladategység meghatározása során nem vehető figyelembe támogató szolgáltatás esetén az adott napon az azzal az ellátottal teljesített feladategység, aki ugyanazon a napon a Szocvtv. 20/C. § (2) bekezdésének és a Gyvt. 139. § (3) bekezdésének hatálya alá nem tartozó

a) szociális szakellátásban – az éjjeli menedékhely, hajléktalanok átmeneti szállása, fogyatékos személyek gondozóháza, időskorúak gondozóháza, idősek otthona, hajléktalanok otthona, fogyatékos személyek otthona, hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona vagy fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona támogatott lakhatás kivételével –

b) gyermekvédelmi szakellátásban – otthont nyújtó ellátás, utógondozói ellátás, utógondozás kivételével – vagy

c) gyermekjóléti alapellátásban – a bölcsődei ellátás keretén belül biztosított intézményi vagy szolgáltatási forma kivételével –

is részesül.”

38. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 21.3. pontjában foglalt táblázat 1. és 2. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

”

1	1	18 000	100	95
2	18 001	24 000	95	60

”

39. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 21.6.1. pontja helyébe a következő pont lép:

„21.6.1. A támogatás elsősorban az önkormányzati helyi hatáskörű pénzbeli és természetbeni ellátások nyújtására, valamint az állampolgárok lakáshoz jutásának önkormányzatok általi, szociális alapon történő támogatására, valamint a 3. melléklet 6.3. pont h) alpontja szerinti ellátások önrészére, az 1.3.2. Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím, az 1.3.3. Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása jogcím, az 1.4.1. Intézményi gyermekétkeztetés támogatása jogcím és az 1.4.2. Szünidei étkeztetés támogatása jogcím szerinti, az önkormányzat vagy társulása által ellátott és támogatott feladatokra használható.”

40. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 21.6.2. pont f) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„f) az 1.3.2. Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím, az 1.3.3. Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása jogcím, az 1.4.1. Intézményi gyermekétkeztetés támogatása jogcím és az 1.4.2. Szünidei étkeztetés

támogatása jogcím szerinti támogatásoknál az e melléklet szerint alkalmazható kormányzati funkciókon elszámolt kiadások vehetők figyelembe.

Amennyiben az önkormányzat az 1.3.2. Egyes szociális és gyermekjóléti feladatok támogatása jogcím, az 1.3.3. Bölcsőde, mini bölcsőde támogatása jogcím, az 1.4.1. Intézményi gyermekétkeztetés támogatása jogcím és az 1.4.2. Szünidei étkeztetés támogatása jogcím szerinti feladatokra támogatásban nem részesül, de e feladatok ellátásához társulás vagy másik önkormányzat felé a „Támogatási célú finanszírozási műveletek” kormányzati funkción teljesített kiadással hozzájárul, úgy ennek összege a támogatás elszámolása szempontjából figyelembe vehető.”

41. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 36.2. pontja helyébe a következő pont lép:
- „36.2. Az ellátottak számának meghatározása: tervezéskor az ellátottak éves becsült számának figyelembevételével meghatározott gondozási napok száma osztva 230-cal, elszámolásnál a havi jelentőlapok szerinti, naponta ténylegesen ellátásban részesülő gyermekek száma alapján összesített éves gondozási napok száma osztva 230-cal. A veszélyhelyzettel érintett napokon a támogatás szempontjából figyelembe vehető beíratott gyermekek száma a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet alapján a szolgáltatói nyilvántartásba bejegyzett férőhelyszám 80%-a vagy az igénybevevői nyilvántartás alapján ellátott gyermekek száma közül a kedvezőbb.”
42. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 40.2. pontja helyébe a következő pont lép:
- „40.2. Az ellátottak száma a tárgyév január 31-én beíratott gyermekek száma, vagy a bölcsőde szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 80%-a közül a kedvezőbb. Amennyiben a bölcsőde, mini bölcsőde nem egész évben működik, a férőhelyszámot a működés megkezdését követő hónap 1-jétől, illetve megszűnése hónapjának utolsó napjáig időarányosan kell megállapítani. Amennyiben a beíratott gyermekek száma nem éri el az engedélyezett férőhelyszám legalább 50%-át, úgy a támogatással figyelembe vehető ellátottak száma a bölcsőde szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 50%-a.
- 40.2.1. A beíratott és a támogatás szempontjából figyelembe vett gyermekek létszáma egyetlen alkalommal és összesen sem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszámot.
- 40.2.2. A bölcsődébe, mini bölcsődébe beíratottnak az a gyermek minősül, akit az intézménybe felvettek, beíratottak és megjelenik a napi nyilvántartási rendszerben.
- 40.2.3. A nevelés nélküli munkanapon, valamint a nyári zárva tartás idején az ügyeletet biztosító intézményben kell jelenteni az áthelyezett, beíratott gyermekeket. Az ügyeletet biztosító intézményben a gyermekek létszáma egyetlen napon sem haladhatja meg a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszám 120%-át.
- 40.2.4. A sajátos nevelési igényű, valamint a korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekeket az ellátottak számában két főként kell figyelembe venni.”
43. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 50.1. pontja helyébe a következő pont lép:
- „50.1. A támogatások a kulturális alapellátás biztosításához, a muzeális intézmények fenntartásához, a nyilvános könyvtári feladatok ellátásához és a közművelődési alapszolgáltatások biztosításához, valamint a kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény alapján tett továbbfoglalkoztatási ajánlatot elfogadók számára biztosított differenciált béremeléshez járulnak hozzá. A támogatások szolgálnak a kulturális tevékenységet végző közalkalmazottak kulturális illetménypótléka, és az arra tekintettel fizetendő szociális hozzájárulási adó kifizetésére is.”
44. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 51.1. pontja helyébe a következő pont lép:
- „51.1. A támogatás a megyeszékhely megyei jogú városok és Szentendre Város Önkormányzatát lakosságszám alapján illeti meg a Mötvtv., valamint a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvényben (a továbbiakban: Kult. tv.) meghatározott nyilvános könyvtári és muzeális intézményi feladatainak ellátásához és a közművelődési alapszolgáltatások biztosításához.”
45. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 51.2. pont c) és d) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „c) a „Közművelődés – egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek”,
- d) a „Közművelődés – kulturális alapú gazdaságfejlesztés”;

46. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 51.2. pontja a következő e)–k) alponttal egészül ki:
 „e) a „Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása”,
 f) a „Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme”,
 g) a „Könyvtári szolgáltatások”,
 h) a „Múzeumi gyűjteményi tevékenység”,
 i) a „Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység”,
 j) a „Múzeumi kiállítási tevékenység”, valamint
 k) „Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység”
 kormányzati funkciókon elszámolt kiadások vehetők figyelembe.”
47. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 53.2. pont f) és g) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
 „f) a „Közművelődés – egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek”,
 g) a „Közművelődés – kulturális alapú gazdaságfejlesztés”
48. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 53.2. pontja a következő h)–k) alponttal egészül ki:
 „h) a „Múzeumi gyűjteményi tevékenység”,
 i) a „Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység”,
 j) a „Múzeumi kiállítási tevékenység”, valamint
 k) a „Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység”
 kormányzati funkciókon elszámolt kiadások vehetők figyelembe.”
49. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 54.2. pont c) és d) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
 „c) a „Közművelődés – egész életre kiterjedő tanulás, amatőr művészetek”,
 d) a „Közművelődés – kulturális alapú gazdaságfejlesztés”
50. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 2. melléklet 54.2. pontja a következő e)–k) alponttal egészül ki:
 „e) a „Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása”,
 f) a „Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme”,
 g) a „Könyvtári szolgáltatások”,
 h) a „Múzeumi gyűjteményi tevékenység”,
 i) a „Múzeumi tudományos feldolgozó és publikációs tevékenység”,
 j) a „Múzeumi kiállítási tevékenység”, valamint
 k) a „Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység”
 kormányzati funkciókon elszámolt kiadások vehetők figyelembe.”

3. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 3. mellékletében foglalt táblázat 8. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

„

8	2.1.6.	Önkormányzati elszámolások	38 000,0
---	--------	----------------------------	----------

”

2. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 3. melléklet 6.3. pont j) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „j) az előirányzatból 1 500,0 millió forint a bölcsődei fejlesztési program célját szolgálja,”
3. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 3. melléklet 6.3. pontja a következő k) alponttal egészül ki:
 „k) a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságú települési önkormányzat részére a mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő vállalkozók számára biztosított adómenték-kezdmény miatt a 2021. évben – a Magyar Államkincstár által az ASP Adó szakrendszerben található, vagy interfészen keresztül az ASP adattárházba átadott adatok alapján szolgáltatott, a 2021. május 17-ei napra vonatkozó adatok szerint – kieső

iparüzési adóbevételének összegével megegyező összegű támogatás. A támogatás folyósítása két egyenlő részletben, június és október hónapban a nettó finanszírozás keretében történik. A támogatást az adózó által a 2021. évben végződő – a tevékenységét 2021. január 1-jét követően kezdő, naptári évtől eltérő üzleti évet választó mikro-, kis- és középvállalkozás esetében a 2021. évben kezdődő – adóévről benyújtott bevallás alapján, a 2022. október 17-ei napra vonatkozó adatok szerint kell elszámolni. Ha az elszámolt támogatás települési önkormányzatra összesített összege meghaladja a tárgyévben igénybe vett támogatás összegét, a települési önkormányzat a 2022. évben a két összeg különbözetének megfelelő kiegészítő támogatásra jogosult, ellenkező esetben a települési önkormányzatnak a két összeg különbözetének megfelelő összeget a központi költségvetés javára vissza kell fizetnie. A visszafizetési kötelezettséget az önkormányzat 2022. október 31-éig teljesíti. A megfizetendő összeget kamatfizetési kötelezettség nem terheli.”

4. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Kvtv. 4. melléklet 1. pont 54 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
54				XLVII. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP fejezetben

2. A Kvtv. 4. melléklet 1. pontja a következő 60a sossal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
60a				EU-s elő- és társfinanszírozás (4. cím, 7. alcím)

3. A Kvtv. 4. melléklet 1. pontja a következő 82a sossal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
82a				Járvány Elleni Védekezés Központi Tartaléka (2. cím, 1. alcím)

4. A Kvtv. 4. melléklet 2. pont 107 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
107				XLVII. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP fejezetben

5. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 112 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
112	3.	Az európai uniós tagsághoz kapcsolódó támogatások felhasználása érdekében, illetve ha az átcsoportosítási szabályokban foglalt lehetőségek kimerültek, az együttes eredeti kiadási előirányzat 30%-ig az államháztartásért felelős miniszter engedélye, e fölött a Kormány döntése alapján túlléphető:		

6. A Kvtv. 4. melléklet 3. pontja a következő 121a sossal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
121a				XVIII. KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM fejezetben

7. A Kvtv. 4. melléklet 3. pontja a következő 121b sorral egészül ki:

	(A)	B	C	D)
121b			Brexít Alkalmazkodási Tartalék (BAR) (8. cím, 3. alcím)	

8. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 122 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
122			XIX. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP UNIÓS FEJLESZTÉSEI fejezetben	

9. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 138 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
138			Gazdaságfejlesztés és Innovációs OP Plusz (GINOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 1. jogcímcsoport)	

10. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 139 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
139			Integrált Közlekedésfejlesztés OP Plusz (IKOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 2. jogcímcsoport)	

11. Hatályát veszti a Kvtv. 4. melléklet 3. pont 140 sora.

12. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 141 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
141			Terület- és Településfejlesztési OP Plusz (TOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 4. jogcímcsoport)	

13. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 142 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
142			Környezeti és Energiahatékonysági OP Plusz (KEHOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 6. jogcímcsoport)	

14. A Kvtv. 4. melléklet 3. pont 143 sora helyébe a következő rendelkezés lép:

	(A)	B	C	D)
143			Digitális Megújulás OP Plusz (DIMOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 7. jogcímcsoport)	

15. A Kvtv. 4. melléklet 3. pontja a következő 143a sossal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
143a				Végrehajtás OP Plusz (VOP Plusz) (3. cím, 9. alcím, 8. jogcímcsoport)

16. A Kvtv. 4. melléklet 3. pontja a következő 143b sossal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
143b				Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) (3. cím, 10. alcím)

17. Hatályát veszti a Kvtv. 4. melléklet 4. pont 144–146 sora.

18. A Kvtv. 4. melléklete a következő 7. ponttal egészül ki:

	(A)	B	C	D)
153	7.	Amennyiben e túllépéssel együtt is teljesül az államadósság-mutató csökkenése a 2021. évben, az előirányzat a Kormány jóváhagyásával túlléphető:		
154			XLVII. GAZDASÁG-ÚJRAINDÍTÁSI ALAP fejezetben	
155				Gazdaság-újraindítási programok (1. cím, 1. alcím, 1. jogcímcsoport)

5. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

„6. melléklet 2020. évi XC. törvényhez

Uniós kötelezettségvállalási keretelőirányzatok 2021–2027

Megnevezés	Indikatív forráskeret a 2021–2027-es időszakban a 2021. évre vonatkozóan adatok euróban
Gazdaságfejlesztés és Innovációs OP Plusz (GINOP Plusz)	1 104 000 000
Integrált Közlekedésfejlesztés OP Plusz (IKOP Plusz)	526 000 000
Emberi Erőforrás Fejlesztési OP Plusz (EFOP Plusz)	484 000 000
Terület- és Településfejlesztési OP Plusz (TOP Plusz)	1 200 000 000
Környezeti és Energiahatékonysági OP Plusz (KEHOP Plusz)	373 000 000
Digitális Megújulás OP Plusz (DIMOP Plusz)	290 000 000
Végrehajtás OP Plusz (VOP Plusz)	70 000 000
Vidékfejlesztési Program	490 000 000
Magyar Halgazdálkodási OP Plusz (MAHOP Plusz)	5 000 000
Operatív Programok összesen	4 542 000 000
Belügyi Alapok összesen	15 000 000

6. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 8. mellékletében foglalt táblázat 23. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

23	1.4.2.	Iskolában, kollégiumban, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási, valamint pedagógiai szakszolgálati intézményben pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel nem rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők átlagbérének támogatása	3 318 000 forint/ számított létszám/év
----	--------	--	---

2. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 8. mellékletében foglalt táblázat a következő 23a. sorral egészül ki:

23a	1.4.3.	Diabétesz ellátási pótlék	160 000 forint/ számított létszám/ négy hó
-----	--------	---------------------------	--

3. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 8. melléklet 1.16. pontja helyébe a következő pont lép:

„1.16. Óvoda esetén alkalmazni kell az 1.1.–1.4., 1.6.–1.7., 1.9., 1.13.–1.15., 2.5., 2.9.–2.13., 11.1., 11.4.–11.5., 12.2., 13.1., 13a., 14., 16., 17., 18. és 19. pontban foglaltakat.”

4. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 8. melléklet 2.12. pontja helyébe a következő pont lép:

„2.12. Az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pont bd) alpontja, illetve az Szkt. 22. § (1) bekezdés d) pontja szerinti fenntartók köznevelési, szakképzési feladatot ellátó intézményeiben foglalkoztatott pedagógusok, oktatók, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők átlagbére és közterhei elismert összege az 1.1. Átlagbéalapú támogatás jogcímen az egyes intézménytípusoknál, 1.2. Kiegészítő támogatás a pedagógusok minősítéséből adódó többletkiadásaihoz, 1.3. Kiegészítő támogatás a differenciált nemzetiségi pótlékhoz, 1.4. Pedagógus szakképzettséggel vagy szakképesítéssel nem rendelkező nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők átlagbérének támogatása jogcímen az egyes intézménytípusoknál meghatározottak 30%-a a köznevelést, szakképzést alapfeladatként végző, a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaság – ide nem értve a nonprofit gazdasági társaságot, illetve a fenntartói megállapodással rendelkező gazdasági társaságot –, továbbá az Sza tv. hatálya alá tartozó vállalkozó esetén.”

5. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 8. melléklete a következő 13a. ponttal egészül ki:

„13a. 1.4.3. Diabétesz ellátási pótlék jogcím

13a.1. A fenntartót kiegészítő támogatás illeti meg az óvodai, tanulói jogviszonnyal rendelkező, 1-es típusú diabéteszrel élő, 14 év alatti gyermekek, tanulók speciális napközbeni támogatását ellátó pedagógus, vagy a legalább érettségivel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak számított létszáma után. Ha a nevelési-oktatási intézménnyel – feladatellátási helyenként vizsgálva – 1-es típusú diabéteszrel élő, 14 év alatti gyermek, tanuló áll óvodai, tanulói jogviszonyban, akkor egy fő, feladatellátási helyenként minden öt ilyen gyermek, tanuló után további egy-egy fő alkalmazott vehető figyelembe.

13a.2. A támogatás a 2021. szeptember 1-je és 2021. december 31-e között ténylegesen foglalkoztatott, a diabéteszes gyermek/tanuló ellátásában részt vevő pedagógusok, vagy a legalább érettségivel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők teljes munkaidőre átszámított, egy tizedesre kerekített éves átlagléttszáma alapján illeti meg a fenntartót.

13a.3. A kiegészítő támogatás igényléséhez a fenntartó a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr) 37/C. § (4) bekezdése szerinti pótigényt, illetve a Vhr. 37/D. § szerinti esetben kérelmet nyújt be. A kiegészítő támogatás folyósítására, elszámolására, ellenőrzésére és visszafizetésére a Vhr. szabályait, valamint e törvény átlagbéralapú támogatásaira vonatkozó szabályait kell alkalmazni."

7. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 9. mellékletében foglalt táblázat 2. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

"

2	1.1.	Szakmai dolgozók átlagbére alapján számított béralapú támogatás		4 442 000 forint/év/ foglalkoztatott
---	------	--	--	---

"

2. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 9. mellékletében foglalt táblázat 14. és 15. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

"

14	4.1.	Szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátás		9 338 000 forint/év/ szolgálat
15	4.2.	Utcai szociális munka		8 311 000 forint/év/ szolgálat

"

3. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 9. mellékletében foglalt táblázat 21. sora helyébe a következő rendelkezés lép:

"

21	5.1.	Biztos Kezdet Gyerekház fenntartóját megillető költségvetési támogatás		8 094 220 forint/év/ Gyerekház
----	------	---	--	-----------------------------------

"

8. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 10. melléklet 2.3.1. és 2.3.2. pontja helyébe a következő pontok lépnek:

„2.3.1. A feladatalapú támogatásra az a helyi nemzetiségi önkormányzat jogosult, amely a költségvetési évet megelőző évben megtartott legalább kettő képviselő-testületi ülésre vonatkozó jegyzőkönyvét a fővárosi és megyei kormányhivatal részére 2021. január 15-éig benyújtja. A határidő elmulasztása jogvesztő.

2.3.2. A 2021. évi feladatalapú támogatás megalapozását szolgáló feladatmutató pontszám mértéke a helyi nemzetiségi önkormányzat 2018. év és 2020. év között kapott pontszámainak átlaga. A 2019. évben újonnan alakult helyi nemzetiségi önkormányzatok esetében az adott helyi nemzetiségi önkormányzatot a Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 9. melléklet 2. pontja alapján megillető 2020. évi pontszámainak átlaga.”

2. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 10. melléklet 2.3.5. pontja helyébe a következő pont lép:

„2.3.5. A feladatalapú támogatás összege a 2.3.2. pont alapján megállapított feladatmutató pontszám és a 2.2.1 pont szerint meghatározott fajlagos támogatási összeg szorzata”

9. melléklet a 2021. évi XLIV. törvényhez

1. A Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 11. mellékletében foglalt táblázat 3. és 4. sora helyébe a következő rendelkezések lépnek:

3	Magyarországon hitéleti szolgálatot teljesítő egyházi személyek jövedelempótléka	5 250,0
4	Külhonban szolgálatot teljesítő egyházi személyek támogatása	840,0

**2021. évi XLV. törvény
az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül
helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat kihirdetéséről***

Az Országgyűlés

azzal a meggyőződéssel, hogy az Európai Unió hétéves költségvetése kiemelt jelentőségű a tagállamok közötti szolidaritás elve és az unió egysége szempontjából,

hangsúlyozva ugyanakkor, hogy a pénzügyi-gazdasági eszközök nem szolgálhatnak az Európai Unió alapszerződéseiben foglaltak megkerülésére,

bízva abban, hogy az Európai Unió intézményei és tagállamai maradéktalanul betartják az európai uniós állam- és kormányfőknek az Európai Tanács 2020. december 10–11-i következtetéseiben foglalt megállapodását az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló rendelettel összefüggésben, különös tekintettel arra, hogy

- az Európai Bizottság által az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről szóló, 2020. december 16-i (EU) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: mechanizmus) alkalmazási módjára vonatkozóan kidolgozandó iránymutatások véglegesítésére csak az Európai Unió Bíróságának a rendelet megsemmisítése tárgyában hozott ítélete alapján kerülhet sor, és addig az Európai Bizottság nem javasolhat a rendelet alapján hozandó intézkedéseket,
- a fent nevezett iránymutatások véglegesítését követően is kizárólag akkor kerülhet sor a mechanizmus keretébe tartozó intézkedések mérlegelésére, ha az uniós jogban meghatározott egyéb eljárások nem tennék lehetővé az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét,
- a mechanizmus alkalmazására továbbá kizárólag oly módon kerülhet sor, amely teljes körűen tiszteletben tartja a tagállamok nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, a hatáskör-átruházás elvét, valamint az objektivitás, a megkülönböztetés tilalma és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmód elvét,

az alábbi törvényt alkotja:

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat (a továbbiakban: Határozat) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Határozatot e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** A Határozat hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza. A Határozatban foglaltak értelmezéséhez szükséges, az Európai Tanács 2020. december 10–11-ei ülésén elfogadott következtetések szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
 (2) A 2. §, a 3. §, a 7. § és az 1. melléklet a Határozat 12. cikk (3) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
 (3) A Határozat, valamint a 2. §, a 3. §, a 7. § és az 1. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
 (4) Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről az államháztartásért felelős miniszter gondoskodik.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 26-i ülésnapján fogadta el.

- 5. §** Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy az Európai Unió saját forrásaival kapcsolatos kötelezettségek teljesítésében részt vevő intézmények feladat- és hatáskörét, valamint a kapcsolódó eljárásrendet rendeletben határozza meg.
- 6. §** Ez a törvény az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat 12. cikkének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.
- 7. §** Hatályát veszti az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2014. május 26-i 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozat kihirdetéséről szóló 2015. évi XCIII. törvény.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi XLV. törvényhez

**„A TANÁCS (EU, Euratom) 2020/2053 HATÁROZATA
(2020. december 14-én.)
az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül
helyezéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 311. cikke harmadik bekezdésére, tekintettel az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 106a. cikkére, tekintettel az Európai Bizottság javaslatára, a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően, tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽¹⁾, különleges jogalkotási eljárás keretében, mivel:

- (1) Az Unió saját forrásainak rendszere megfelelő forrásokat kell, hogy biztosítson az uniós szakpolitikák rendezett fejlesztéséhez, figyelemmel a szigorú költségvetési fegyelem szükségességére is. A saját források rendszerének fejlesztése hozzájárulhat, és indokolt is, hogy a lehető legnagyobb mértékben hozzájáruljon az uniós szakpolitikák fejlesztéséhez.
- (2) A Lisszaboni Szerződés változásokat vezetett be az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó rendelkezések tekintetében, amelyek lehetővé teszik a saját források egy meglévő kategóriájának megszüntetését és egy új kategória létrehozását.
- (3) Az Európai Tanács a 2013. február 7–8-i ülésén felszólította a Tanácsot, hogy folytassa a munkát az új héaalapú saját forrás kialakításáról szóló bizottsági javaslat ügyében úgy, hogy az a lehető legegyszerűbb és legátláthatóbb legyen, szorosabban kapcsolódjon az uniós héapolitikához és a tényleges héabevételekhez, valamint hogy minden tagállam adófizetői tekintetében biztosítsa az egyenlő bánásmódot.
- (4) A Bizottság 2017. júniusban vitaanyagot fogadott el az Európai Unió pénzügyeinek jövőjéről. Ebben a Bizottság számos lehetőséget javasolt a saját források uniós szakpolitikákhoz – különösen az egységes piachoz és a fenntartható növekedéshez – való láthatóbb hozzárendelésére. A vitaanyag szerint az új saját források bevezetése során figyelmet kell fordítani azok átláthatóságára, egyszerűségére és stabilitására, az uniós szakpolitikái célokkal való összhangjukra, a versenyképességre és a fenntartható növekedésre gyakorolt hatásaikra, valamint a tagállamok közötti méltányos elosztásukra.
- (5) A Számvevőszék, az Európai Parlament és a tagállamok többször bírálták a héaalapú saját forrás meghatározásának jelenlegi rendszerét a túlzott bonyolultsága miatt. Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén ezért arra a következtetésre jutott, hogy helyénvaló egyszerűsíteni e saját forrás kiszámítását.
- (6) Annak érdekében, hogy az Unió finanszírozási eszközeit jobban összhangba lehessen hozni a szakpolitikai prioritásaival, és hogy jobban tükröződjék az Unió általános költségvetésének (a továbbiakban: az uniós

költségvetés) az egységes piac működésében játszott szerepe, továbbá az uniós szakpolitikai célkitűzések erőteljesebb támogatása és az Unió éves költségvetéséhez való, a bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló tagállami hozzájárulások csökkentése érdekében az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén arra következtetésre jutott, hogy az Unió az elkövetkező években a saját források rendszerének reformjára fog törekedni és új saját forrásokat fog bevezetni.

- (7) Első lépésként be kell vezetni a saját források egy olyan új kategóriáját, amely a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyisége alapján kiszámított nemzeti hozzájáruláson alapul. A műanyagokkal kapcsolatos uniós stratégiával összhangban az uniós költségvetés hozzájárulhat a műanyag csomagolási hulladék okozta szennyezés csökkentéséhez. Egy olyan saját forrás, amely az egyes tagállamokban nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék mennyiségével arányos nemzeti hozzájáruláson alapul, ösztönzi az egyszer használatos műanyagtermékek fogyasztásának csökkentését, az újrafeldolgozást és a körforgásos gazdaság térnyerését. Ugyanakkor a tagállamok a szubszidiaritás elvével összhangban szabadon választhatják meg a legmegfelelőbb intézkedéseket e célok eléréséhez. A nemzeti hozzájárulásokat érintő túlzottan regresszív hatás elkerülése érdekében éves egyösszegű csökkentést kell alkalmazni azon tagállamok hozzájárulásaira, amelyek egy főre jutó GNI-je 2017-ben az uniós átlag alatt maradt. Indokolt, hogy a csökkentés mértéke a 3,8 kilogrammnak az érintett tagállamok 2017. évi népességével való szorzata legyen.
- (8) Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén nyugtázta, hogy a Bizottság 2021 első félévében javaslatokat fog előterjeszteni a kiegészítő saját források alapjaként az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusról és egy digitális illetékről annak érdekében, hogy legkésőbb 2023. január 1-jéig bevezessék azokat. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy terjesszen elő egy módosított javaslatot az uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszerre vonatkozóan, esetleg kiterjesztve azt a légi és a tengeri ágazatra. Az Európai Tanács ezenkívül arra a következtetésre jutott, hogy az Unió a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret ideje alatt egyéb saját források bevezetésére is törekedni fog, amelyek magukban foglalhatják a pénzügyi tranzakciós adót is.
- (9) Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén arra a következtetésre jutott, hogy a saját forrásokról szóló szabályokat az egyszerűség, az átláthatóság és a méltányosság – többek között a tisztességes tehermegosztás – általános céljainak figyelembevételével kell megállapítani. Ezenkívül megállapította, hogy Dánia, Hollandia, Ausztria és Svédország, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési támogatás keretében Németország 2021–2027-es időszakra vonatkozó GNI-alapú hozzájárulására egyösszegű korrekciót kell alkalmazni.
- (10) A tagállamoknak beszédési költség címén meg kell tartaniuk az általuk beszédett tradicionális saját források 25%-át.
- (11) Az Európai Fejlesztési Alapnak az uniós költségvetésbe történő integrálását a saját források felső határai e határozatban megállapított emelésének kell kísérnie. A kifizetések és a saját források felső határa között kellő mozgástérre van szükség annak érdekében, hogy az Unió bármilyen körülmények között – még gazdasági visszaesés esetén is – képes legyen eleget tenni pénzügyi kötelezettségeinek.
- (12) A saját források felső határai alatt elegendő mozgástérrel kell az Unió számára biztosítani ahhoz, hogy fedezni tudja az adott évben esedékes valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét. Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,40%-át. Az Unió költségvetésében szereplő éves kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,46%-át.
- (13) Annak érdekében, hogy az Unió rendelkezésére bocsátott pénzügyi források összege változatlan maradjon, helyénvaló kiigazítani az Unió saját forrásainak a kifizetési előirányzatokra és a kötelezettségvállalási előirányzatokra vonatkozó, a GNI százalékában kifejezett felső határait az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ olyan módosítása esetén, amely a GNI szintjének jelentős változását eredményezi.
- (14) A Covid19-válság gazdasági hatása kiemeli annak fontosságát, hogy gazdasági sokkok esetén megfelelő pénzügyi kapacitás álljon az Unió rendelkezésére. Az Uniónak biztosítani kell a céljai eléréséhez szükséges eszközöket. Rendkívüli nagyságrendű pénzügyi forrásra van szükség a Covid19-válság következményeinek kezeléséhez, amit a tagállamok államháztartásaira nehezedő nyomás növelése nélkül kell megvalósítani egy olyan időszakban, amikor a válsággal kapcsolatos nemzeti gazdasági és szociális intézkedések finanszírozása már egyébként is óriási nyomást helyez költségvetésükre. Ezért uniós szinten kivételes válaszlépést kell tenni. Ennélfogva helyénvaló kivételesen felhatalmazni a Bizottságot arra, hogy a tőkepiacokon ideiglenesen 2018-as áron legfeljebb 750 000 millió EUR összegű hitelt vegyen fel az Unió nevében. A felvett összegekből 2018-as áron legfeljebb 360 000 millió EUR összeget hitelnyújtásra és a felvett összegekből 2018-as áron legfeljebb 390 000 millió EUR összeget kiadásokra használnának fel, mindkét esetben kizárólag a Covid19-válság következményeinek kezelése céljából.

- (15) E kivételes válaszlépésnek a Covid19-válság következményeinek kezelésére és újbóli megjelenésének elkerülésére kell irányulnia. Ezért a támogatást időben korlátozni kell, és a források túlnyomó részét közvetlenül a válságot követően kell biztosítani, ami azt jelenti, hogy az ilyen kiegészítő forrásokból finanszírozott programokra vonatkozó jogi kötelezettségvállalásoknak 2023. december 31-ig meg kell történniük. Összhangban az Európai Tanács 2020. július 17–21-i ülésének következtetéseivel, a helyreállítási és rezilienciaépítési eszközökhöz tartozó kifizetések jóváhagyásának feltétele a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben foglalt vonatkozó mérföldkövek és célértékek kielégítő teljesítése lesz, amelyek értékelésére a helyreállítási és rezilienciaépítési eszközt létrehozó rendeletben meghatározott vonatkozó eljárás szerint fog sor kerülni.
- (16) A tervezett hitelfelvétellel járó kötelezettség viseléséhez a saját források felső határainak rendkívüli és átmeneti megemelésére van szükség. Ezért kizárólag abból a célból, hogy fedezni lehessen az Uniónak a Covid19-válság következményeinek kezelése érdekében felvett hitelekkel eredő összes kötelezettségét, mind a kifizetési előirányzatokra vonatkozó felső határ összegét, mind pedig a kötelezettségvállalási előirányzatokra vonatkozó felső határ összegét 0,6 százalékponttal meg kell emelni. A Bizottság arra való felhatalmazása, hogy kizárólag a Covid19-válság következményeinek kezelésére irányuló intézkedések finanszírozása céljából az Unió nevében hitelt vegyen fel a tőkepiacokon, szorosan kapcsolódik a saját források felső határainak e határozatban előírt megemeléséhez és végső soron az Unió saját forrásai rendszerének működéséhez. Ennek megfelelően ezt a felhatalmazást bele kell foglalni ebbe a határozatba. E művelet példa nélküli jellege és a felveendő rendkívüli hitelösszeg szükségessé teszi az Unió teljes kötelezettségének és a visszafizetés lényeges jellemzőinek biztos ismeretét, valamint egy diverzifikált hitelfelvételi stratégia végrehajtását.
- (17) A saját források felső határainak megemelésére azért van szükség, mert anélkül a felső határok nem tennék lehetővé elegendő forrás rendelkezésre állásának biztosítását, amely forrásokra az Uniónak szüksége van a hitelfelvételre vonatkozó kivételes és ideiglenes felhatalmazásból eredő kötelezettségek teljesítéséhez. Ezen kiegészítő allokáció igénybevételére is csak átmenetileg lesz szükség, mivel a vonatkozó pénzügyi kötelezettségek és függő kötelezettségek – a felvett összegek visszafizetésével és a hitelek lejártával – idővel csökkennek. Ezért az emelésnek akkor kell lejárnia, amikor a felvett hitelek teljes összegét visszafizették, és az ezen összegek alapján nyújtott hitelekkel eredő valamennyi függő kötelezettség megszűnt, amelynek legkésőbbi időpontja 2058. december 31. lehet.
- (18) A Covid19-válság következményeinek kezelésére irányuló uniós intézkedéseknek jelentősnek kell lenniük és viszonylag rövid idő alatt kell végbemenniük. A hitelfelvételnek ehhez az ütemezéshez kell igazodnia. Az új nettó hitelfelvételi tevékenységnek ezért legkésőbb 2026 végéig meg kell szünnie. A hatékony adósságkezelés biztosítása érdekében 2026 után a hitelfelvételi műveleteknek kizárólag a refinanszírozási műveletekre kell korlátozódniuk. A Bizottságnak a műveletek diverzifikált finanszírozási stratégia révén történő végrehajtása során a lehető legjobban ki kell használnia a piacok azon képességét, hogy ilyen jelentős összegű, eltérő futamidejű hiteleket bocsásson rendelkezésre – beleértve a készpénzgazdálkodási célú rövid távú finanszírozást is –, és biztosítani kell a legkedvezőbb visszafizetési feltételeket. Emellett a Bizottságnak rendszeresen és teljeskörűen, minden szempontra kiterjedően tájékoztatnia kell az Európai Parlamentet és a Tanácsot az adósságkezelésről. Amint ismertté válnak a felvett hitelekkel finanszírozandó szakpolitikákhoz kapcsolódó kifizetési ütemtervek, a Bizottság közli az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal a kötvénykibocsátás menetrendjét, amely tartalmazza a következő évre várható kibocsátási időpontokat és mennyiségeket, valamint a várható tőke- és kamatfizetések tervét. A Bizottságnak ezt a menetrendet rendszeresen naprakésszé kell tennie.
- (19) A vissza nem térítendő támogatás nyújtása, a pénzügyi eszközökön keresztül visszafizetendő támogatás nyújtása vagy a költségvetési garanciák feltöltése céljából felvett pénzeszközök visszafizetését, valamint az esedékes kamatok fizetését az uniós költségvetésből kell finanszírozni. A tagállamoknak való hitelnyújtásra használt, felvett összegeket a kedvezményezett tagállamoktól kapott összegekből kell visszafizetni. A szükséges forrásokat el kell különíteni és az Unió rendelkezésére kell bocsátani annak érdekében, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 310. cikkének (4) bekezdésével és 323. cikkével összhangban bármely évben és minden körülmények között fedezni tudja a hitelfelvételre vonatkozó kivételes és ideiglenes felhatalmazásból eredő valamennyi pénzügyi kötelezettségét és függő kötelezettségét.
- (20) A tervezett kamatfizetésekre fel nem használt összegek előtörlesztésre kerülnek felhasználásra a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret vége előtt, minimális összeggel, és e szint akkor léphető túl, ha az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésében meghatározott eljárással összhangban 2021 után új saját források bevezetésére került sor. A hitelfelvételre vonatkozó kivételes és ideiglenes felhatalmazásból eredő valamennyi kötelezettséget 2058. december 31-ig teljes egészében vissza kell fizetni. A felvett összegek visszafizetésének

- fedezéséhez szükséges előirányzatok hatékony költségvetési kezelésének biztosítása érdekében helyénvaló rendelkezni az alapul szolgáló költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekre bontásának lehetőségéről.
- (21) A visszafizetések ütemezésekor tiszteletben kell tartani a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, és az ütemezésnek a Bizottság felhatalmazása körében felvett teljes hitelösszegre ki kell terjednie, annak érdekében, hogy a kötelezettségek a teljes időszak alatt folyamatosan és kiszámítható mértékben csökkenjenek. Ezért az Unió által egy adott évben a tőke törlesztésére fordítandó összeg nem haladhatja meg a kiadásokra fordítható 390 000 millió EUR maximális összeg 7,5%-át.
- (22) Tekintettel a Bizottságnak a Covid19-válság következményeinek kezelését célzó hitelfelvételre vonatkozó kivételes, ideiglenes és korlátozott felhatalmazására, egyértelművé kell tenni, hogy az Unió főszabályként nem használhatja fel a tőkepiacokon felvett összegeket operatív kiadások finanszírozására.
- (23) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió mindig képes legyen harmadik felekkel szembeni jogi kötelezettségeinek időben történő teljesítésére, ebben a határozatban konkrét szabályokat kell előírni, amelyek felhatalmazzák a Bizottságot arra, hogy a saját források felső határai ideiglenes emelésének időszaka alatt felhívja a tagállamokat a megfelelő készpénzforrások ideiglenes rendelkezésre bocsátására, amennyiben az uniós költségvetésben szereplő engedélyezett előirányzatok nem elegendők az említett ideiglenes emeléshez kapcsolódó hitelfelvételből eredő kötelezettségek fedezésére. A Bizottság kizárólag végső megoldásként, akkor hívhatja le a készpénzforrásokat az Unió hitelezőkkel szembeni kötelezettségei időben történő teljesítésének biztosítása érdekében, ha egyéb aktív készpénzgazdálkodási intézkedések aktiválása révén – ideértve szükség esetén a tőkepiaci rövid távú finanszírozást is – nem tudja biztosítani a szükséges likviditást. Helyénvaló kikötni, hogy az ilyen lehívásokat a Bizottságnak kellő idővel előre be kell jelentenie a tagállamok számára, szigorúan az egyes tagállamok várható költségvetési bevételeivel arányos módon kell meghatározni, és a lehívásoknak minden esetben a tagállamoknak a saját források ideiglenesen megnövelt felső határából való részesedésére, vagyis a tagállami GNI 0,6%-ára kell korlátozódniuk. Amennyiben azonban egy tagállam részben vagy egészben elmulasztja a lehívás időben történő teljesítését, vagy arról értesíti a Bizottságot, hogy nem lesz képes a lehívás teljesítésére, a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy átmenetileg arányosan további lehívásokat küldjön a többi tagállamnak. Helyénvaló meghatározni egy maximális összeget, amelyet a Bizottság évente lehívhat valamely tagállamtól. A Bizottságnak be kell nyújtania azokat a javaslatokat, amelyek a tagállamok által átmenetileg biztosított készpénzforrásokkal fedezett kiadásoknak az uniós költségvetésbe való beállításához szükségesek, annak biztosítása érdekében, hogy ezeket a forrásokat a lehető leghamarabb figyelembe vegyék a saját forrásoknak a tagállamok által számlákon történő jóváírása céljából, azaz az alkalmazandó jogi kerettel összhangban, így az adott GNI-kulcsok alapján és az egyéb saját források és egyéb bevételek sérelme nélkül.
- (24) Az EUMSZ 311. cikkének negyedik bekezdése értelmében a Tanács rendeletet fogad el az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedések megállapításáról. Ezen intézkedések közé olyan általános és technikai jellegű rendelkezéseknek kell tartozniuk, amelyek a saját források összes kategóriájára alkalmazandók. Ezen intézkedéseknek az egyenleg kiszámítására és költségvetési elszámolására vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a saját források beszedésének ellenőrzéséhez és felügyeletéhez szükséges rendelkezéseket és megállapodásokat kell tartalmazniuk.
- (25) E határozat a nemzeti szuverenitás maradéktalan tiszteletben tartása érdekében csak akkor léphet hatályba, ha saját alkotmányos követelményeinek megfelelően azt minden tagállam jóváhagyta. Az Európai Tanács a 2020. július 17–21-i ülésén nyugtázta a tagállamok arra irányuló szándékát, hogy a lehető leghamarabb jóváhagyják ezt a határozatot.
- (26) A koherencia, a folytonosság és a jogbiztonság érdekében rendelkezéseket kell megállapítani a 2014/335/EU, Euratom tanácsi határozattal ⁽³⁾ bevezetett rendszerről az e határozatban előírt rendszerre való zökkenőmentes átmenet biztosítása céljából.
- (27) A 2014/335/EU, Euratom határozatot hatályon kívül kell helyezni.
- (28) E határozat alkalmazásában minden pénzüsszeget euróban kell kifejezni.
- (29) Mivel a Covid19-válság következményeinek kezelésére irányuló intézkedések finanszírozása céljából sürgősen lehetővé kell tenni a hitelfelvételt, e határozatnak az e határozat elfogadásához szükséges eljárások befejezéséről szóló utolsó értesítés beérkezését követő első hónap első napján hatályba kell lépnie.
- (30) A saját források új rendszerére való átállás biztosítása és e határozatnak a pénzügyi évhez való hozzáigazítása érdekében indokolt, hogy ez a határozat 2021. január 1-jétől legyen alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk**Tárgy**

Ez a határozat megállapítja az Unió saját forrásainak allokációjára vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy biztosítható legyen az Unió éves költségvetésének finanszírozása.

2. cikk**A saját források kategóriái és kiszámításuk sajátos módszerei**

- (1) Az Unió költségvetésében a saját forrásokat a következőkből származó bevételek alkotják:
- tradicionális saját források: illetékek, díjak, kiegészítő vagy kompenzációs összegek, kiegészítő összegek vagy tényezők, a közös vámtarifa szerinti vámok és egyéb olyan vámok, amelyeket a harmadik országokkal folytatott kereskedelem tekintetében az Unió intézményei már megállapítottak vagy meg fognak állapítani, az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó, hatályát veszített szerződés hatálya alá tartozó termékekre kiszabott vámok, valamint a cukorágazat piacának közös szervezése keretein belül megállapított hozzájárulások és egyéb díjak;
  - az összes adóköteles termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás után beszedett héabevételek teljes összegére 0,30%-os egységes lehívási kulcs alkalmazása valamennyi tagállamban, osztva a megfelelő naptári évre számított héamértékek súlyozott átlagával, az 1553/89/EGK, Euratom tanácsi rendeletben ⁽⁴⁾ foglaltaknak megfelelően. Az e célból figyelembe veendő héaalap egyik tagállam esetében sem haladhatja meg a GNI 50%-át;
  - egységes lehívási kulcs alkalmazása az egyes tagállamokban keletkező, nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegére. Az egységes lehívási kulcs 0,80 EUR kilogrammonként. Egyes tagállamok esetében a (2) bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott éves egyösszegű csökkentést kell alkalmazni;
  - a költségvetési eljárás alapján, valamennyi egyéb bevétel összegének figyelembevételével meghatározott egységes lehívási kulcs alkalmazása a tagállamok összesített GNI-jére.
- (2) Az e cikk (1) bekezdése c) pontjának alkalmazásában „műanyag” az 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ 3. cikkének 5. pontjában értelmében vett polimer, amely adalékanyagokat vagy más vegyi anyagokat is tartalmazhat; a „csomagolási hulladék” és az „újrafeldolgozás” a 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ 3. cikke 2. és 2c. pontjában meghatározott és a 2005/270/EK bizottsági határozatban ⁽⁷⁾ használt fogalom. A nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegét a tagállamban az adott évben keletkezett műanyag csomagolási hulladék tömegének és az adott évben újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladéknak a 94/62/EK irányelv szerint megállapított tömegének a különbségeként számítják ki. A következő tagállamok jogosultak az (1) bekezdés c) pontja szerinti hozzájárulásukra alkalmazandó éves egyösszegű csökkentésre, folyó árakon kifejezve: Bulgária 22 millió EUR, Csehország 32,1876 millió EUR, Észtország 4 millió EUR, Görögország 33 millió EUR, Spanyolország 142 millió EUR, Horvátország 13 millió EUR, Olaszország 184,0480 millió EUR, Ciprus 3 millió EUR, Lettország 6 millió EUR, Litvánia 9 millió EUR, Magyarország 30 millió EUR, Málta 1,4159 millió EUR, Lengyelország 117 millió EUR, Portugália 31,3220 millió EUR, Románia 60 millió EUR, Szlovénia 6,2797 millió EUR, Szlovákia pedig 17 millió EUR.
- (3) Az (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában az egységes lehívási kulcs minden egyes tagállam GNI-jére alkalmazandó. Az (1) bekezdés d) pontjában említett GNI a Bizottság által az 549/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet alkalmazva megállapított, piaci árakon számított éves GNI-értéket jelenti.
- (4) A 2021 és 2027 közötti időszakban a következő tagállamok éves GNI-alapú hozzájárulásának bruttó összegét kell az (1) bekezdés d) pontja alapján csökkenteni: Ausztriáét 565 millió EUR-val, Dániáét 377 millió EUR-val, Németországot 3 671 millió EUR-val, Hollandiáét 1 921 millió EUR-val, Svédországot 1 069 millió EUR-val. Ezeket az összegeket 2020-as árakon kell számítani, és a folyó árakhoz kell igazítani az Unióra vonatkozó legfrissebb, euróban kifejezett és a költségvetési tervezet kidolgozásakor rendelkezésre álló GDP-deflátornak az alkalmazásával, amelyet a Bizottság ad meg. Az említett bruttó összegű csökkentések finanszírozásában valamennyi tagállam részt vesz.
- (5) Amennyiben a pénzügyi év elején az uniós költségvetést még nem fogadták el, az új egységes lehívási kulcs hatálybalépéséig a GNI-n alapuló előző lehívási kulcsot kell alkalmazni.

3. cikk**A saját források felső határai**

- (1) Az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokkált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,40%-át.
- (2) Az Unió költségvetésében szereplő kötelezettségvállalási előirányzatok teljes éves összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,46%-át.
- (3) Megfelelő arányt kell fenntartani a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok között annak érdekében, hogy azok összeegyeztethetők legyenek, valamint hogy lehetővé váljon az (1) bekezdés szerinti felső határ betartása a következő években.
- (4) Amennyiben az 549/2013/EU rendelet módosítása jelentősen megváltoztatja a GNI szintjét, a Bizottság a következő képlet alapján újraszámítja az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott – a 6. cikkel összhangban ideiglenesen megemelt – felső határokat:

$$x \% (y \%) \times \frac{GNI_{t-2} + GNI_{t-1} + GNI_t \text{ ESA aktuális}}{GNI_{t-2} + GNI_{t-1} + GNI_t \text{ ESA módosított}}$$

ahol:

- „x%” a saját források felső határa a kifizetési előirányzatok tekintetében,
- „y%” a saját források felső határa a kötelezettségvállalási előirányzatok tekintetében,
- „t” az utolsó olyan teljes év, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak az (EU) 2019/516 európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽⁸⁾ meghatározott adatok,
- az „ESA” a nemzeti és regionális számlák európai rendszere az Unióban.

4. cikk**A tőkepiacokon felvett hitelek felhasználása**

Az Unió a tőkepiacokon felvett hiteleket nem használhatja fel operatív kiadások finanszírozására.

5. cikk**Rendkívüli és ideiglenes kiegészítő eszközök a Covid19-válság következményeinek kezelésére**

- (1) Kizárólag a Covid19-válság következményeinek az európai uniós helyreállítási eszközt létrehozó tanácsi rendelet és az abban hivatkozott ágazati jogszabályok révén történő kezelése céljából:
  - a) a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében 2018-as árakon legfeljebb 750 000 millió EUR összegű hitelt vegyen fel a tőkepiacokon. A hitelfelvételi műveleteket euróban kell végrehajtani;
  - b) a felvett összegekből 2018-as árakon legfeljebb 360 000 millió EUR összeg hitel nyújtására, valamint – a 4. cikktől eltérve – a felvett összegekből 2018-as árakon legfeljebb 390 000 millió EUR összeg kiadásokra használható fel.

Az első albekezdés a) pontjában említett összeget évente ki kell igazítani egy 2%-os rögzített deflátor alkalmazásával. A Bizottság minden évben közli a kiigazított összeget az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

A Bizottság úgy kezeli az első albekezdés a) pontjában említett hitelfelvételt, hogy 2026 után már ne kerüljön sor új nettó hitelfelvételre.

- (2) Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett kiadásokra felhasznált hitelek tőkeösszegét és az utána fizetendő kamatokat az Unió költségvetéséből kell visszafizetni. A költségvetési kötelezettségvállalások az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁹⁾ 112. cikkének (2) bekezdésével összhangban több éven keresztül éves részletekre bonthatók.

Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett összegek visszafizetését a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban úgy kell ütemezni, hogy biztosítva legyen a kötelezettségek folyamatos és kiszámítható csökkentése. A hitelek tőkeösszegei törlesztésének a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időszakának vége előtt meg kell kezdődnie minimális összeggel, amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett hitelfelvétel után esedékes kamatfizetések céljára fel nem használt összegekből ez lehetséges, kellő figyelemmel az EUMSZ 314. cikkében előírt eljárásra. A Bizottságnak az e cikk (1) bekezdésében említett hitelfelvételre vonatkozó, kivételes és ideiglenes felhatalmazásából eredő valamennyi kötelezettséget legkésőbb 2058. december 31-ig teljes egészében vissza kell fizetni.

Az Unió által egy adott évben az e bekezdés első albekezdésében említett hitelek tőkeösszegének törlesztéseként fizetendő összegek nem haladhatják meg az (1) bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett, kiadásokra felhasználható maximális összeg 7,5%-át.

- (3) A Bizottság meghatározza a hitelfelvételi műveletek kezeléséhez szükséges szabályokat. A Bizottság rendszeresen és teljeskörűen, minden szempontra kiterjedően tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot az adósságkezelési stratégiájáról. A Bizottság kötvénykibocsátási menetrendet készít, amely tartalmazza a következő évre várható kibocsátási időpontokat és mennyiségeket, valamint a várható tőke- és kamatfizetések tervét, és közli azt az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal. A Bizottság e menetrendet rendszeresen naprakésszé teszi.

6. cikk

A saját források felső határainak a Covid19-válság következményei kezeléséhez szükséges források allokációja céljából történő rendkívüli és ideiglenes megemlése

A 3. cikk (1), illetve (2) bekezdésében meghatározott felső határokat ideiglenesen 0,6-0,6 százalékponttal meg kell emelni kizárólag abból a célból, hogy fedezzék az Uniónak az 5. cikkben említett hitelfelvételből eredő valamennyi kötelezettségét mindaddig, amíg e kötelezettségek teljes egészükben meg nem szűnnek, de legkésőbb 2058. december 31-ig.

A saját források felső határainak megemlése nem használható fel az Unió egyéb kötelezettségeinek fedezésére.

7. cikk

A globális fedezet elve

A 2. cikkben említett bevételeket megkülönböztetés nélkül kell felhasználni az Unió éves költségvetésében szereplő összes kiadás finanszírozására.

8. cikk

A többlet átvitele

Az Unió költségvetésében egy adott pénzügyi év folyamán a tényleges kiadások összességét meghaladó bevételi többletet át kell vinni a következő pénzügyi évre.

9. cikk

A saját források beszédése és a Bizottság rendelkezésére bocsátása

- (1) A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett saját forrásokat a tagállamok a nemzeti törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezések alapján szedik be. A tagállamok ezeket a rendelkezéseket adott esetben az uniós szabályok követelményeihez igazítják.
- A Bizottság megvizsgálja a tagállamok által közölt nemzeti rendelkezéseket, eljuttatja a tagállamokhoz azokat a módosításokat, amelyeket az uniós szabályoknak való megfelelésükhöz szükségesnek ítél, és szükség esetén jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.
- (2) A tagállamok beszédési költség címén megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett összegek 25%-át.
- (3) A tagállamok az EUMSZ 322. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott rendeletekkel összhangban a Bizottság rendelkezésére bocsátják az e határozat 2. cikkének (1) bekezdésében előírt saját forrásokat.
- (4) A 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁾ 14. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben az uniós költségvetésben szereplő engedélyezett előirányzatok nem elegendőek ahhoz, hogy az Unió teljesítse az e határozat 5. cikkében említett hitelfelvételből eredő kötelezettségeit, és a Bizottság nem tudja a szükséges likviditást az ilyen hitelfelvelekre alkalmazandó pénzügyi rendelkezésekben előírt egyéb intézkedések aktiválásával – ideértve az aktív készpénzgazdálkodást és szükség esetén az e határozat 5. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában és az 5. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételekkel és korlátokkal összhangban álló tőkepiaci rövid távú finanszírozást is – az Unió kötelezettségeinek való megfeleléshez szükséges megfelelő időben biztosítani, akkor – a Bizottság által igénybe vehető végső eszközként – a tagállamok bocsátják a Bizottság rendelkezésére az e célból szükséges forrásokat. Ilyen esetekben e cikk (5)–(9) bekezdését a 609/2014/EU, Euratom rendelet 14. cikkének (3) bekezdésétől és 14. cikke (4) bekezdésének első albekezdésétől eltérve kell alkalmazni.
- (5) A 609/2014/EU, Euratom rendelet 14. cikke (4) bekezdésének második albekezdésére is figyelemmel, a Bizottság felkérheti a tagállamokat, hogy az egyes tagállamoktól származó tervezett költségvetési bevétel arányában („pro rata”) ideiglenesen bocsássák rendelkezésre az összes eszköz és a készpénzigény közötti különbözetet. A Bizottság az ilyen lehívásokat kellő időben előre bejelenti a tagállamoknak. A Bizottság a kibocsátási és visszafizetési ütemezésről strukturált párbeszédet alakít ki a nemzeti adósságkezelő hivatalokkal és a pénzügyminisztériumokkal.

Amennyiben egy tagállam részben vagy egészben elmulasztja a lehívás időben történő teljesítését, vagy arról értesíti a Bizottságot, hogy nem lesz képes a lehívás teljesítésére, a Bizottság – az érintett tagállamra háruló rész fedezése érdekében – átmenetileg jogosult további lehívásokat küldeni a többi tagállamnak. Ezeket a lehívásokat az egyes tagállamoktól származó tervezett költségvetési bevétel arányában kell megküldeni a többi tagállamnak. A lehívásnak eleget nem tevő tagállam kötelezettsége továbbra is fennáll.

- (6) A valamely tagállamtól az (5) bekezdés alapján lehívható készpénzforrások maximális éves teljes összege minden körülmények között a saját források felső határának a 6. cikkben említett kivételes és átmeneti emeléséből való, GNI-alapú relatív részesedésére korlátozódik. E célból a GNI-alapú relatív részesedést az Unió teljes GNI-jének azon hányadaként kell kiszámítani, amely a legutóbb elfogadott éves uniós költségvetés bevételi részének megfelelő oszlopából adódik.
- (7) A készpénzforrásoknak az (5) és (6) bekezdés szerinti nyújtását az uniós költségvetésre alkalmazandó jogi kerettel összhangban haladéktalanul ellentételezni kell.
- (8) A tagállamok által az (5) bekezdésnek megfelelően ideiglenesen rendelkezésre bocsátott készpénzforrásokkal fedezett kiadásokat haladéktalanul be kell állítani az Unió költségvetésébe annak biztosítása érdekében, hogy a kapcsolódó bevételeket a lehető leghamarabb figyelembe vegyék a saját forrásoknak a tagállamok által számlákon történő jóváírása céljából, a 609/2014/EU, Euratom rendelet vonatkozó rendelkezéseivel összhangban.
- (9) Az (5) bekezdés alkalmazása éves szinten nem eredményezheti a saját forrásoknak a 3. cikkben említett és a 6. cikkel összhangban megemelt felső határain felüli készpénzforrások lehívását.

10. cikk

Végrehajtási intézkedések

A Tanács az EUSZ 311. cikkének negyedik bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően végrehajtási intézkedéseket állapít meg az Unió saját forrásai rendszerének alábbi elemei tekintetében:

- a) a 8. cikkben meghatározott éves költségvetési egyenleg kiszámítására és költségvetési elszámolására vonatkozó eljárás;
- b) a 2. cikk (1) bekezdésében említett saját források beszedésének ellenőrzéséhez és felügyeletéhez szükséges rendelkezések és szabályok, valamint a releváns jelentéstételi követelmények.

11. cikk

Záró és átmeneti rendelkezések

- (1) A (2) bekezdésre is figyelemmel, a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályát veszti. A 70/243/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹¹⁾, a 85/257/EGK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹²⁾, a 88/376/EGK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹³⁾, a 94/728/EK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹⁴⁾, a 2000/597/EK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹⁵⁾, a 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozatra ⁽¹⁶⁾ vagy a 2014/335/EU, Euratom határozatra történő bármilyen hivatkozást az e határozatra történő hivatkozásként kell értelmezni; a hatályon kívül helyezett határozatra történő hivatkozásokat pedig az e határozat mellékletében foglalt megfelelési táblázat szerint kell értelmezni.
- (2) A 94/728/EK, Euratom határozat, a 2000/597/EK, Euratom határozat, a 2007/436/EK, Euratom határozat és a 2014/335/EU, Euratom határozat 2., 4. és 5. cikkét továbbra is alkalmazni kell a következőkre: azoknak a bevételeknek a kiszámítása és kiigazítása, amelyek a lehívási kulcsnak az egységesen meghatározott és az adott évtől függően az egyes tagállamok GNP-jének vagy GNI-jének 50–55%-ában megállapított héalapra történő alkalmazásából erednek; az Egyesült Királyság számára a költségvetési egyensúlyhiány miatt 1995–2020-ban engedélyezett korrekció kiszámítása; valamint az Egyesült Királyság számára biztosított korrekciók más tagállamok általi finanszírozásának kiszámítása.
- (3) A tagállamok beszedési költség címén továbbra is megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett azon összegek 10%-át, amelyeket az alkalmazandó uniós szabályokkal összhangban 2001. február 28. előtt kellett volna rendelkezésre bocsátaniuk.
- (4) A tagállamok beszedési költség címén továbbra is megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett azon összegek 25%-át, amelyeket az alkalmazandó uniós szabályokkal összhangban 2001. március 1. és 2014. február 28. között kellett volna rendelkezésre bocsátaniuk.
- (5) A tagállamok beszedési költség címén továbbra is megtartják a 2. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett azon összegek 20%-át, amelyeket az alkalmazandó uniós szabályokkal összhangban 2014. március 1. és 2021. február 28. között kellett volna rendelkezésre bocsátaniuk.
- (6) Ezen határozat alkalmazásában minden pénzüsszeget euróban kell kifejezni.

12. cikk**Hatálybalépés**

A Tanács főtthkára értesíti a tagállamokat erről a határozatról.

A tagállamok haladéktalanul értesítik a Tanács főtthkárát e határozatnak az alkotmányos követelményeiknek megfelelő elfogadásához szükséges eljárások befejezéséről.

Ez a határozat a második bekezdésben említett utolsó értesítés beérkezését követő első hónap első napján lép hatályba.

Ezt a határozatot 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

13. cikk**Címzettek**

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 14-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. ROTH

⁽¹⁾ 2020. szeptember 16-i vélemény (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2013/EU rendelete (2013. május 21.) az Európai Unió-beli nemzeti és regionális számlák európai rendszeréről (HL L 174., 2013.6.26., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2014/335/EU, Euratom határozata (2014. május 26.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről (HL L 168., 2014.6.7., 105. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács 1553/89/EGK, Euratom rendelete (1989. május 29.) a hozzáadottérték-adóból származó saját források beszedésének végleges egységes rendszeréről (HL L 155., 1989.6.7., 9. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 396., 2006.12.30., 1. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 94/62/EK irányelve (1994. december 20.) a csomagolásról és a csomagolási hulladékról (HL L 365., 1994.12.31., 10. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság 2005/270/EK határozata (2005. március 22.) az Európai Parlament és a Tanács csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelve szerinti adatbázisrendszerre vonatkozó formátumok létrehozásáról (HL L 86., 2005.4.5., 6. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/516 rendelete (2019. március 19.) a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról, valamint a 89/130/EGK, Euratom tanácsi irányelv és az 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (GNI-rendelet) (HL L 91., 2019.3.29., 19. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 609/2014/EU, Euratom rendelete (2014. május 26.) a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről (HL L 168., 2014.6.7., 39. o.).

⁽¹¹⁾ A Tanács 70/243/ESZAK, EGK, Euratom határozata (1970. április 21.) a tagállamok pénzügyi hozzájárulásainak a Közösségek saját forrásai által történő pótlásáról (HL L 94., 1970.4.28., 19. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács 85/257/EGK, Euratom határozata (1985. május 7.) a Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 128., 1985.5.14., 15. o.).

⁽¹³⁾ A Tanács 88/376/EGK, Euratom határozata (1988. június 24.) a Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 185., 1988.7.15., 24. o.).

⁽¹⁴⁾ A Tanács 94/728/EK, Euratom határozata (1994. október 31.) az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 293., 1994.11.12., 9. o.).

⁽¹⁵⁾ A Tanács 2000/597/EK, Euratom határozata (2000. szeptember 29.) az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 253., 2000.10.7., 42. o.).

⁽¹⁶⁾ A Tanács 2007/436/EK, Euratom határozata (2007. június 7.) az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 163., 2007.6.23., 17. o.).

MELLÉKLET**MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT**

2014/335/EU, Euratom határozat	E határozat
1. cikk	1. cikk
2. cikk, (1) bekezdés, a) pont	2. cikk, (1) bekezdés, a) pont
2. cikk, (1) bekezdés, b) pont	2. cikk, (1) bekezdés, b) pont
–	2. cikk, (1) bekezdés, c) pont
2. cikk, (1) bekezdés, c) pont	2. cikk, (1) bekezdés, d) pont
2. cikk, (2) bekezdés	–

–	2. cikk, (2) bekezdés
2. cikk, (3) bekezdés	9. cikk, (2) bekezdés
2. cikk, (4) bekezdés	2. cikk, (1) bekezdés, b) pont
2. cikk, (5) bekezdés	2. cikk, (3) bekezdés, első albekezdés és 2. cikke (4) bekezdés
2. cikk, (6) bekezdés	2. cikk, (5) bekezdés
2. cikk, (7) bekezdés	2. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés és 3. cikke (4) bekezdés
3. cikk, (1) bekezdés	3. cikk, (1) bekezdés
3. cikk, (2) bekezdés	3. cikk, (2) és (3) bekezdés
3. cikk, (3) bekezdés	–
3. cikk, (4) bekezdés	3. cikk, (4) bekezdés
4. cikk	–
–	4. cikk
5. cikk	–
–	5. cikk
–	6. cikk
6. cikk	7. cikk
7. cikk	8. cikk
8. cikk, (1) bekezdés	9. cikk, (1) bekezdés
8. cikk, (2) bekezdés	9. cikk, (3) bekezdés
–	9. cikk, (4)–(9) bekezdés
9. cikk	10. cikk
10. cikk, (1) bekezdés	11. cikk, (1) bekezdés
10. cikk, (2) bekezdés	11. cikk, (2) bekezdés
10. cikk, (3) bekezdés	11. cikk, (3) bekezdés
10. cikk, (3) bekezdés, második albekezdés	11. cikk, (4) bekezdés
–	11. cikk, (5) bekezdés
10. cikk, (4) bekezdés	11. cikk, (6) bekezdés
11. cikk	12. cikk
12. cikk	–
–	13. cikk

”

2. melléklet a 2021. évi XLV. törvényhez

Az Európai Tanács ülése (2020. december 10. és 11.) – Következtetések

I. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET (MFF) / NEXT GENERATION EU (NGEU)

1. Az Európai Tanács emlékeztet arra, hogy az Európai Unió, annak tagállamai és intézményei egyaránt elkötelezettek az Unió alapját képező, a Szerződésben lefektetett értékek – köztük a jogállamiság – előmozdítása és tiszteletben tartása mellett. Emlékeztet továbbá arra, hogy az EUSZ 7. cikke meghatározza az EUSZ 2. cikkében említett uniós értékek megsértése esetén követendő eljárást.
2. Annak érdekében, hogy kölcsönösen kielégítő megoldás szülessen és kezelni lehessen az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerrel szóló rendelettervezettel szembeni fenntartásokat, különös tekintettel a rendelet alkalmazásának módjára, az Európai Tanács hangsúlyozza, hogy a rendeletet az EUSZ 4. cikke (2) bekezdésének teljes körű tiszteletben tartásával kell alkalmazni, különös tekintettel a tagállamok nemzeti identitására, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos

berendezkedésének, a hatáskör-átruházás elvére, valamint az objektivitásnak, a megkülönböztetés tilalmának és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmódnak az elvére.

Az Európai Tanács megállapodik a következőkről:

- a) Az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerrel szóló rendelet célja az Unió költségvetésének – beleértve a Next Generation EU-t is –, hatékony és eredményes pénzgazdálkodásának és az Unió pénzügyi érdekeinek a védelme. Az Unió költségvetését, beleértve a Next Generation EU-t is, mindenfajta csalással, korrupcióval és összeférhetlenséggel szemben védeni kell.
- b) A rendelet szerinti feltételrendszer-mechanizmus alkalmazása objektív, tisztességes, pártatlan és tényeken alapuló lesz, biztosítva a jogszerű eljárást, a megkülönböztetés tilalmát és a tagállamokkal szembeni egyenlő bánásmódot.
- c) A felsorolt elvek tiszteletben tartásának biztosítására a Bizottság a rendelet alkalmazási módjára vonatkozó – az értékelés módszerére is kiterjedő – iránymutatásokat kíván kidolgozni és elfogadni. Az iránymutatásokat a Bizottság a tagállamokkal folytatott szoros konzultáció keretében dolgozza ki. Amennyiben a rendelet megsemmisítése iránti keresetet nyújtanának be, az iránymutatások véglegesítésére csak a Bíróság ítéletét követően kerül sor, hogy az iránymutatásokba be lehessen építeni az ítéletből származó releváns pontokat. A Bizottság elnöke teljes körű tájékoztatást fog nyújtani az Európai Tanácsnak. Az iránymutatások véglegesítéséig a Bizottság nem javasol a rendelet alapján hozandó intézkedéseket.
- d) A mechanizmus alkalmazásakor tiszteletben kell tartani annak szubszidiárius jellegét. Csak akkor kerülhet sor a mechanizmus keretébe tartozó intézkedések mérlegelésére, ha az uniós jogban – többek között a közös rendelkezésekről szóló rendeletben, a költségvetési rendeletben vagy a Szerződés szerinti kötelezettségzegési eljárásokban – meghatározott egyéb eljárások nem tennék lehetővé az uniós költségvetés hatékonyabb védelmét.
- e) A mechanizmus keretében hozott intézkedéseknek arányban kell állniuk a jogállamiság megsértése által az uniós költségvetéssel való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásra vagy az Unió pénzügyi érdekeire gyakorolt hatással, továbbá megfelelően bizonyítani kell, hogy a jogsértések és az Unió pénzügyi érdekeit érintő negatív következmények között elégséges közvetlen ok-okozati összefüggés áll fenn. A jogállamiság megsértésének pusztá megállapítása nem elegendő a mechanizmus aktiválásához.
- f) A rendeletben meghatározott kiváltó tényezőket homogén elemek zárt listájaként kell értelmezni és alkalmazni, és azok nem lehetnek nyitottak más jellegű tényezők vagy események előtt. A rendelet nem vonatkozik az általánossá vált hiányosságokra.
- g) Az eljárás hivatalos megindítását az érintett tagállammal folytatott részletes párbeszéd előzi meg annak érdekében, hogy a tagállam lehetőséget kapjon a helyzet orvoslására.
- h) A Bizottság függetlenül attól, hogy saját információira vagy harmadik felek információira támaszkodik-e, teljes felelősséget vállal annak önálló értékeléséért, hogy fennállnak-e az intézkedések elfogadásának feltételei. Teljes felelősséget vállal azon információk és megállapítások pontosságáért és relevanciájáért, amelyekre értékelését alapozza. Amennyiben ezeket az információkat és megállapításokat – függetlenül azok eredetétől – a rendelet céljára használják fel, a Bizottság biztosítja, hogy azok relevanciáját és felhasználását kizárólag a rendeletnek az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére irányuló célja fényében határozzák meg.
- i) A mechanizmus keretében elfogadott intézkedéseket az érintett tagállam kezdeményezésére haladéktalanul, vagy a Bizottság által legkésőbb egy évvel az intézkedések Tanács általi elfogadását követően felül kell vizsgálni. Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy nem terjeszt elő javaslatot az intézkedések megszüntetésére, döntését meg fogja indokolni, és az indokokról a Tanács valamely ülésén tájékoztatást nyújt.
- j) Amennyiben az érintett tagállam a rendelet (26) preambulumbekzdésében meghatározott kérelmet nyújt be, az Európai Tanács elnöke az ügyet felveszi az Európai Tanács ülésének napirendjére. Az Európai Tanács törekedni fog arra, hogy az ügyben közös álláspontot alakítson ki.
- k) A rendelet az új költségvetési ciklus szerves részeként került megtárgyalásra, és ezért 2021. január 1-jétől alkalmazandó, és az intézkedések csak azokra a költségvetési

kötelezettségvállalásokra alkalmazandók, amelyeket az új többéves pénzügyi keret keretében tettek, ideértve a Next Generation EU-t is.

3. Az Európai Tanács üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a rendeletről szóló határozathozatalakor a Tanács jegyzőkönyvében rögzítendő nyilatkozatot fogadjon el, amelyben kötelezettséget vállal arra, hogy a rendelet alkalmazása során figyelembe veszi a fenti 2. pontban említett, felelősségi körébe tartozó elemeket.
4. Az Európai Tanács egyetért abban, hogy a fenti 1–3. pontban foglalt elemek megfelelő és tartós választ jelentenek a megfogalmazott aggályokra, a tagállamok EUMSZ 263. cikke szerinti jogainak sérelme nélkül. Mindezek alapján felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyék meg a szükséges lépéseket a releváns eszközök teljes csomagjának elfogadása érdekében, ideértve a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletet és a saját forrásokról szóló határozatot is. A tagállamok minden tőlük telhetőt meg fognak tenni annak érdekében, hogy a saját forrásokról szóló határozatot – alkotmányos követelményeikkel összhangban – jóváhagyják, a határozat mielőbbi hatálybalépése céljából.

2021. évi XLVI. törvény

a Magyarország Kormánya és a Kirgiz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és a Kirgiz Köztársaság Kormánya között a nemzetközi közúti személyszállításról és árufuvarozásról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás 20. cikkének (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

1. melléklet a 2021. évi XLVI. törvényhez

„MEGÁLLAPODÁS MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS A KIRGIZ KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA KÖZÖTT A NEMZETKÖZI KÖZÚTI SZEMÉLYSZÁLLÍTÁSRÓL ÉS ÁRUFUVAROZÁSRÓL

Magyarország Kormánya, valamint a Kirgiz Köztársaság Kormánya (a továbbiakban együttesen mint a „Szerződő Felek”)

figyelemmel a kétoldalú kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok kedvező alakulására, valamint egy egyenlőségen és a kölcsönös előnyökön alapuló gazdasági együttműködés kialakítása céljából,

azzal a céllal, hogy megkönnyítsék a Kirgiz Köztársaság és Magyarország között, az államok területén keresztül, valamint harmadik országokba vagy harmadik országokból, autóbuszokkal történő személyszállítás és a gépjárművekkel történő áru fuvarozás kétoldalú előmozdítását, továbbá az összekapcsolhatóság elősegítése érdekében,

mivel fontos számukra a környezetvédelem, az energiahatékonyság, a közlekedésbiztonság és a járművezetők jobb munkakörülményei,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

1. cikk

1. A Megállapodás a Szerződő Felek ország közötti és a területükön tranzitforgalomban áthaladó, továbbá harmadik országba irányuló és harmadik országból kiinduló, a Kirgiz Köztársaságban vagy Magyarországon bejegyzett autóbuszsal és gépjárművel végzett nemzetközi személyszállításokra és áru fuvarozásokra alkalmazandó.
A jelen Megállapodás nem érinti a Szerződő Felek azon egyéb nemzetközi egyezményekből eredő jogait és kötelezettségeit, amelyekben Magyarország és a Kirgiz Köztársaság részes felek. A jelen Megállapodás semmilyen módon nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak. Következésképpen a jelen Megállapodás rendelkezései sem részben, sem egészben nem idézhetők vagy értelmezhetők úgy, mint amelyek érvénytelenítik, módosítják vagy bármilyen más módon befolyásolják Magyarország – különösen az Uniós Csatlakozási Szerződéssel – vállalt és az Európai Uniót megalapító Szerződésből, valamint az Európai Unió elsődleges és másodlagos jogforrásaiból származó kötelezettségeit.
2. A Szerződő Felek jelen Megállapodás végrehajtásáért felelős illetékes hatóságai:
  - Magyarország esetében a közlekedésért felelős minisztérium és a közúti közlekedésért felelős egyéb illetékes hatóságok;
  - a Kirgiz Köztársaság esetében a Kirgiz Köztársaság közlekedés területén illetékes felhatalmazott szerve; a 11. cikk tekintetében pedig a Kirgiz Köztársaság Belügyminisztériuma.

2. cikk

A jelen Megállapodásban használt kifejezések és meghatározások a következőket jelentik:

- (1) „*fuvarozó*”:
bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki Magyarország és a Kirgiz Köztársaság hatályos nemzeti jogszabályainak megfelelően jogosult saját számlás vagy díjazás ellenében végzett nemzetközi közúti személyszállítást és áru fuvarozást végezni;
- (2) „*autóbusz*”:
bármely gépjármű, amelyet utasok szállítására terveztek, és amelyben a vezetőüléssel együtt több mint kilenc ülőhely található;
- (3) „*gépjármű*”:
árúk és speciális berendezések közúti szállítását szolgáló bármely gépi meghajtású jármű (amely egy vagy több járműből áll);
- (4) „*harmadik országból és harmadik országba történő szállítás*”:
olyan tevékenység, amelynek során az egyik Szerződő Fél államának területén bejegyzett fuvarozó szállítást végez a másik Szerződő Fél államának területére olyan harmadik állam területéről, amely nem a székhelye az adott bejegyzett fuvarozónak, vagy amikor az egyik Szerződő Fél államának területéről a másik Szerződő

- Fél államának területén bejegyzett fuvarozó olyan harmadik államba végez szállítást, amely nem a székhelye az adott fuvarozónak;
- (5) *„kobotázs”*:
olyan személyszállítás vagy áru fuvarozás, amelyet az egyik Szerződő Fél államának területén bejegyzett autóbusszal vagy gépjárművel végeznek a másik Szerződő Fél államának területén található indulási hely és érkezési hely között;
- (6) *„tranzit”*:
(6.1) utasok autóbusszal történő szállítása a másik Szerződő Fél államának területén keresztül anélkül, hogy utasok be- és kiszállnának;
(6.2) áruk gépjárművel történő szállítása a másik Szerződő Fél államának területén keresztül anélkül, hogy árukat be- és kirakodnának;
- (7) *„menetrend szerinti személyszállítás”*:
utasok autóbusszal történő szállítása meghatározott menetrendek (időintervallumok) szerint és meghatározott útvonalakon a munka kezdési és befejezési idejének, az utasfelvételi- és lerakási pontoknak, valamint a díjszabásnak az előzetes meghatározásával;
- (8) *„különcélú menetrend szerinti személyszállítás”*:
az utazás célja szerint felsorolt utasok autóbusszal történő szállítása más utasok kizárásával;
- (9) *„nem menetrend szerinti személyszállítás”*:
a megrendelővel kötött szerződés alapján végzett személyszállítás, amely nem tartozik a menetrend szerinti személyszállítás vagy a külön célú menetrend szerinti személyszállítás fogalom meghatározása alá.

3. cikk

1. A jelen Megállapodásban meghatározottak szerinti nemzetközi személyszállításhoz és áru fuvarozáshoz használt autóbuszokat és gépjárműveket kötelezően el kell látni hatósági jelzéssel és az országuk megkülönböztető jelzéseivel.
2. Az autóbusz- és gépjármű-vezetőknek érvényes okmányokkal kell rendelkeznie az államhatár átlépéséhez, érvényes nemzeti vagy nemzetközi vezetői engedéllyel, az autóbusz vagy gépjármű nemzeti forgalmi engedélyeivel, valamint a szállításhoz szükséges egyéb dokumentumokkal, és köteles a fentieket bemutatni a Szerződő Felek illetékes hatóságainak kérésére.

4. cikk

Az egyik Szerződő Fél állama fuvarozójának tilos utasokat és árukat szállítania a másik Fél államában található indulási és érkezési helyek között.

II. SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS

5. cikk

1. Menetrend szerinti személyszállításhoz az indulási, a cél- és a tranzitország illetékes hatósága által kibocsátott engedélyek szükségesek.
2. A jelen cikk első bekezdésében hivatkozott engedélyezés iránti kérelmet a fuvarozó székhelye szerinti ország illetékes hatóságához kell benyújtani. Ha a székhely szerinti ország illetékes hatósága jóváhagyja a kérelmet, az engedélyről a fogadó ország illetékes hatósága értesítést kap.

A jelen cikk 3. bekezdése szerinti engedély iránti kérelmeknek az alábbi adatokat kell tartalmazniuk:

- a) a kérelmező fuvarozó családi és utónevét, vagy a fuvarozó cég nevét és székhelyét,
- b) a szállítás típusa,
- c) az engedély időbeli hatályát,
- d) a járatok tervezett gyakoriságát és időtartamát,
- e) a pontos útvonalat, megállóhelyeket (megállóhelyek az utasok fel- és leszállása céljából, pihenőhelyek, határátkelőhelyek),
- f) az útvonal hosszát kilométerben: oda- és visszaúton,
- g) az egy nap alatt megtett út hosszát,
- h) a járművezetők vezetési és pihenőidejét,
- i) az autóbuszok menetrendjét,
- j) személyszállítási díjakat (díjtáblázatokat) és utazási feltételeket.

A Szerződő Felek államainak területén tranzitforgalomban áthaladó, menetrend szerinti személyszállításra vonatkozó engedélyeket annak a Szerződő Félnek az illetékes hatósága adja ki, amelynek területén keresztül a tranzitszállítás folyik.

A tranzitforgalomban áthaladó, menetrend szerinti személyszállítási engedély-kérelemnek a jelen cikk jelen bekezdésének a), b), c), e) és i) alpontjában foglalt adatokat kell tartalmaznia, valamint az olyan államokban kiadott engedélyek másolatait, amelyeket a szállítás érint.

3. Az engedélyeket a Szerződő Felek illetékes hatóságai közös megállapodással adják ki.

Az engedély megadására vagy megtagadására vonatkozó döntést a Szerződő Felek illetékes hatóságai – előre nem látható körülmények hiányában – 90 napon belül hozzák meg azt követően, hogy a székhely szerinti ország illetékes hatóságától az engedély iránti kérelmet megkapták, ha nem merülnek fel előre nem látható körülmények.

Előre nem látható körülmények felmerülése esetén ez a határidő módosítható azzal, hogy erről az illetékes hatóságok folyamatosan tájékoztatják egymást.

A jelen cikk 1. bekezdésében hivatkozott engedély legfeljebb öt évig érvényes. Az engedély meghatározza a menetrend szerinti személyszállítás teljesítésének üzemeltetési feltételeit.

4. Az üzemeltetési feltételek módosításáról, valamint a szállítási szolgáltatás beszüntetéséről a jelen cikk 2. és 3. bekezdése szerinti eljárásban születik döntés.

Amennyiben a szolgáltatásra a továbbiakban nincs igény, a fuvarozó azt megszüntetheti az engedélyt kibocsátó illetékes hatóságoknak és az ügyfeleknek nyújtott tájékoztatás mellett a nemzeti jogszabályokban meghatározott határidőn belül.

6. cikk

1. A két állam között, a területükön át, autóbusszal történő, nem menetrend szerinti útvonalon történő személyszállítás – a jelen cikkben meghatározott esetek kivételével – engedélyköteles, amely engedélyt a Szerződő Felek illetékes hatóságai adnak ki.

2. A nem menetrend szerinti személyszállítás nem engedélyköteles a következő esetekben:

a) tranzitszállítás,

b) a Szerződő Felek területe közötti szállítás, úgy mint

(2.1.1) „zárt ajtó” szolgáltatások, amikor ugyanaz az autóbussz utasok ugyanazon csoportját szállítja (turisztikai események, kirándulások és kulturális események céljából) az autóbussz bejegyzése szerinti állam területén található indulási ponttól a másik Szerződő Fél területén található érkezési pontig, miközben az utazás során az utasok személye nem változik,

(2.1.2) olyan személyszállítás, melynek során utasok változatlan csoportját szállítják az autóbusszt nyilvántartó Szerződő Fél államának területéről a másik Szerződő Fél államának területére, és az autóbussz üresen tér vissza.

3. A jelen cikk 2. bekezdésében említett nem menetrend szerinti szállítási útvonalak esetében minden alkalommal össze kell állítani az utaslistát, amelyet folyamatosan az autóbusszban kell tartani, és amelyet a megfelelő illetékes hatóságnak a bélyegzőjével el kell látnia a másik Szerződő Fél államának területére történő belépéskor, kivéve a Magyarország területére az Európai Unió bármely másik tagállamának területéről történő belépést.

7. cikk

1. A külön célú menetrend szerinti személyszállítás engedélyköteles. Az engedélyt a Szerződő Felek illetékes hatóságai adják ki az útvonalnak arra a részére vonatkozóan, amely a saját területükön áthalad.

2. A külön célú menetrend szerinti személyszállításra vonatkozó engedély iránti kérelmet a másik Szerződő Fél illetékes hatóságához kell benyújtani annak a Szerződő Félnek az illetékes hatóságán keresztül, amelynek a területén a fuvarozó található. A kérelmet az első szállítás indulási időpontja előtt legalább 60 (hatvan) nappal kell benyújtani.

3. A külön célú menetrend szerinti személyszállításra vonatkozó engedély iránti kérelemnek tartalmaznia kell a jelen Megállapodás 5. cikke 2. bekezdésének a)–i) pontjában felsorolt adatokat.

4. Ahhoz, hogy külön célú menetrend szerinti személyszállítást végezhesen, a fuvarozónak össze kell állítania az utaslistát, amelyet folyamatosan az autóbusszban kell tartani, és amelyet a megfelelő illetékes hatóságnak a bélyegzőjével el kell látnia a másik Szerződő Fél államának területére történő belépéskor, kivéve a Magyarország területére az Európai Unió bármely másik tagállamának területéről történő belépést.

8. cikk

1. A jelen Megállapodás 5., 6. és 7. cikkében említett szállítási engedélyek személyre szólóak, és így más fuvarozóra át nem ruházhatók.
2. Nem szükséges engedély abban az esetben, ha egy autóbusz egy az 5., 6. és 7. cikkben hivatkozott személyszállítást végző, meghibásodott autóbust helyettesít.
3. A jelen cikkben meghatározott engedélyekre nincs szükség annak az államnak a területére tartó első út során, ahol az autóbusz be van jeyezve, egy újonnan vásárolt, utasok nélküli autóbusz esetében.

III. ÁRUSZÁLLÍTÁS**9. cikk**

1. A Szerződő Felek államainak területe között, illetőleg azok területén tranzitforgalomban áthaladó, valamint harmadik államokba és harmadik államokból végzett áru fuvarozás a Szerződő Felek illetékes hatóságai által kiadott engedélyek alapján történik, kivéve a jelen Megállapodás 10. cikkében meghatározott szállításokat.
2. Az engedély minden gépjárműre kibocsátásra kerül, oda- és visszaútra jogosít, és üres vagy rakott gépjárműre egyaránt vonatkozik. Pótkocsival rendelkező gépjárművel történő áruszállításnál csak a gépjármű esetében van szükség engedélyre.
3. A jelen cikk 1. és 2. bekezdésében említett engedélyek kiadására:
  - a) az állam által kiszabott adó vagy illeték (a Kirgiz Köztársaságban: állami illeték; Magyarországon: gépjárműadó) megfizetésével vagy
  - b) az állam által kiszabott adó vagy illeték (a Kirgiz Köztársaságban: állami illeték; Magyarországon: gépjárműadó) megfizetése nélkül kerülhet sor.
4. A Szerződő Felek illetékes hatóságai a jelen Megállapodás 18. cikke szerint felállított Vegyesbizottság keretében rögzítik a jelen cikk 3. bekezdésében meghatározott engedélyek típusát és számát, valamint kiadásuk és használatuk rendjét.
5. A közúti fuvarozási engedélyek nem ruházhatók át, azokat kizárólag az a fuvarozó használhatja, amely részére az engedélyt kiadták. Az engedélyeket a másik Szerződő Fél államának területén végzett fuvarozás során a gépjárművön kell tartani, és az illetékes hatóság felszólítására fel kell mutatni.
6. A kiadott engedélyek a tárgyévben érvényesek és a következő év január hó 31. napjáig használhatók.

10. cikk

1. A Szerződő Felek államának területén a következő szállításokra kerülhet sor engedély és az állam által kiszabott adó vagy illeték (a Kirgiz Köztársaságban: állami illeték; Magyarországon: gépjárműadó) megfizetése nélkül:
  - (1.1) reklám vagy oktatás céljait szolgáló (pl. vásáron vagy kiállításon bemutatásra kerülő) tárgyak fuvarozása,
  - (1.2) színházi, zenei, filmes, sport- és cirkuszi rendezvények, bemutatók, vásárok vagy rádió-, film-, televíziós felvételek célját szolgáló berendezések és tartozékai, továbbá az előadásokhoz tartozó állatok fuvarozása,
  - (1.3) sérült vagy javítást igénylő gépjárművek visszafuvarozása, üzemzavar-elhárító járművek megtett útjai,
  - (1.4) elhunytak földi maradványait tartalmazó urnák, koporsók fuvarozása,
  - (1.5) segélyszállítmányok, egészségügyi felszerelések fuvarozása,
  - (1.6) ingóságok fuvarozása áttelepülés céljára,
  - (1.7) postai küldemények fuvarozása,
  - (1.8) művészeti tárgyak és alkotások fuvarozása,
  - (1.9) utasokat szállító autóbuszok pótkocsijában elhelyezett poggyász fuvarozása,
  - (1.10) az egyik Szerződő Fél államában bejegyzett fuvarozó részére külföldön vásárolt autóbusz vagy gépjármű első, tranzitforgalomban végzett üres áthaladása.
2. A jelen cikk 1. bekezdésének 1.1–1.9 albekezdésében említett szállítások során az adott szállítás előtt vagy után a gépjármű első üresjárata engedély nélkül elvégezhető a Szerződő Felek államának területén.
3. Az áruszállításhoz nem szükséges engedély, amikor egy üres gépjárművet egy, a másik Szerződő Fél államának területén található meghibásodott jármű pótlására küldenek, vagy amikor egy megjavított gépjármű hazatér.

IV. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

11. cikk

1. A Szerződő Felek illetékes hatóságai biztosítják, hogy azon gépjárművek, amelyek a másik Szerződő Fél államának területén árufuvarozás lebonyolítására engedélyt kapnak, a súly- és méret korlátozások tekintetében nem esnek kedvezőtlenebb szabályozók hatálya alá, mint a saját államukban engedélyezett gépjárművek.
2. Amennyiben a gépjármű vagy rakományának súlya és méretei a másik Szerződő Fél államában engedélyezett felső határértéket túllépik, úgy a területén történő fuvarozást megelőzően az utóbbi Szerződő Fél illetékes hatósága által kibocsátott külön engedély szükséges.
3. A másik Szerződő Fél államának területén veszélyes áruk akkor fuvarozhatók, ha – szükség esetén – a nevezett Szerződő Fél illetékes hatósága a nemzeti szabályozás alapján külön engedélyt bocsát ki.
4. A jelen cikk 2. és 3. bekezdései szerinti külön engedélyekben az illetékes hatóság közlekedési korlátozásokat vezethet be, vagy meghatározott közlekedési útvonal és közúti határátkelőhely igénybevételét írhatja elő.

12. cikk

1. A Szerződő Felek államainak fuvarozói kötelesek a másik Szerződő Fél állama területén végzett személyszállítás vagy árufuvarozás során annak nemzeti jogszabályait betartani.
2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél államának területén bejegyzett fuvarozó a jelen Megállapodás bármely rendelkezését vagy a másik Szerződő Fél államának egyéb nemzeti jogszabályait megsérti, annak a Szerződő Félnak az illetékes hatósága, amelynek területén a rendelkezések megsértése történt, saját jogi eljárása lefolytatásának fenntartása mellett értesíti erről a fuvarozó székhelye szerinti Szerződő Fél illetékes állami hatóságát, amely megteszi a nemzeti jogszabályaiban előírt szükséges intézkedést.
3. A Szerződő Felek illetékes hatóságai tájékoztatják egymást a részükről a 2. bekezdés szerint alkalmazott összes szankcióról.

13. cikk

1. Amikor a fuvarozó a másik Szerződő Fél államának területére lép, az illetékes hatóság felszólítására be kell mutatnia a harmadik félnek okozott kár fedezetére szolgáló általános felelősségbiztosítás érvényességét igazoló okmányt.
2. Amennyiben egy autóbusz vagy gépjármű nem rendelkezik az 1. bekezdésben említett okmánnyal, a fuvarozó a másik Szerződő Fél államának területére lépéskor – a hatályos nemzeti jogszabályoknak megfelelően – köteles felelősségbiztosítási szerződést kötni.

14. cikk

A jelen Megállapodás hatálya alatt az egyik Szerződő Fél államának területén, a másik Szerződő Fél államának területén nyilvántartásba vett gépjárművel végzett árufuvarozás és személyszállítások során, a gépjármű használata és tulajdonjoga kapcsán kivetett minden illetéket és díjat, valamint az autópálya-használati és -karbantartási díjakat a fogadó ország nemzeti jogszabályainak megfelelően kell felszámítani.

15. cikk

1. A Szerződő Felek a másik Szerződő Fél országa területén ideiglenes szállítást végző járműveire sem import-, sem exportadót vagy díjat (ideérve a vámot) nem szab ki, kivéve az alábbiakat:
  - a. A közúthálózat használatáért fizetendő díjak (például az út- és hídhasználati díjak),
  - b. Az olyan díjak, amelyek akkor fizetendők, ha a gépjármű súlya, méretei vagy tengelyterhelése – rakománnyal vagy anélkül – túllépi a Szerződő Felek nemzeti jogszabályaiban előírt határértékeket.
2. A gépjárművek gyárilag beépített tartályaiban tárolt üzemanyag és kenőanyag, valamint gépjárművek javításához szükséges alkatrészek és szerszámok a fogadó ország területén mentesülnek a behozatali vámok alól.
3. A jelen Megállapodás szerinti nemzetközi fuvarozást végző, az út során megsérült gépjármű vagy autóbusz javításához szükséges alkatrészeket és szerszámokat, amelyeket ideiglenesen visznek be valamelyik Szerződő Fél államának területére, az adott országból ki kell szállítani, vagy a fuvarozó költségére a vámhatóság felügyelete mellett azokat meg kell semmisíteni.

4. A jelen Megállapodásban szabályozott szállítások tekintetében Magyarország a területére való belépéskor az Európai Unió hatályos vámjogszabályaiban engedélyezett mentességeket és kedvezményeket biztosítja a vámok és díjak, valamint a behozatali és kiviteli korlátozások, illetve tilalmak tekintetében, az ott előírt eljárásokkal és szabályokkal összhangban.

16. cikk

A határ- és vámellenőrzés, valamint az állat-egészségügyi, növény-egészségügyi, járványügyi, környezetvédelmi és természetvédelmi szabályok betartásának felügyelete tekintetében a Szerződő Felek saját nemzeti jogszabályaikat és azon nemzetközi egyezmények rendelkezéseit alkalmazzák, amelyeknek Magyarország és a Kirgiz Köztársaság részes felei.

17. cikk

Súlyosan sérült személyek szállítása, személyek autóbusszal menetrend szerint történő szállítása, valamint romlandó vagy veszélyes áruk szállítása esetén az illetékes határellenőrző szervek és más ellenőrző hatóságok soron kívül hajtják végre a határ- és vámellenőrzést, valamint az állat-egészségügyi, növény-egészségügyi, járványügyi, környezetvédelmi és természetvédelmi szabályok betartásának felügyeletét.

18. cikk

1. A jelen Megállapodás végrehajtása és alkalmazása érdekében a Szerződő Felek az illetékes hatóságok képviselőiből álló Vegyesbizottságot hoznak létre.
2. A Szerződő Felek illetékes hatóságai más szakértőket is meghívhatnak a Vegyesbizottság üléseire.
3. A Vegyesbizottság bármely Fél kérésére üléseshet, felváltva a Szerződő Felek államainak területén.
4. A Vegyesbizottság kezdeményezheti a jelen Megállapodás módosítását vagy annak felmondását.

19. cikk

A jelen Megállapodás bármely kiegészítése és módosítása a Szerződő Felek kölcsönös egyetértésével történhet. Az ilyen kiegészítésekre és módosításokra külön jegyzőkönyvek formájában kell, hogy sor kerüljön, amelyek a jelen Megállapodás szerves részét képezik, és a jelen Megállapodás 20. cikkében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően lépnek hatályba.

20. cikk

1. A jelen Megállapodás a Szerződő Felek egymásnak diplomáciai úton küldött legutolsó olyan írásbeli értesítés kézhezvételétől számított 30. (harmincadik) napot követően lép hatályba, amelyben értesítik egymást az érintett dokumentum hatályba léptetéséhez szükséges belső jogi eljárások befejezéséről.
2. A jelen Megállapodás addig marad hatályban, ameddig azt valamely Szerződő Fél diplomáciai úton küldött írásbeli értesítéssel fel nem mondja. Ebben az esetben a Megállapodás felmondása hat hónappal az után lép hatályba, hogy a másik Szerződő Fél a fenti értesítést kézhez vette.
3. A jelen Megállapodás hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Népköztársaság Kormánya és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Kormánya között a nemzetközi gépjárműközlekedés tárgyában Budapesten, 1966. évi március hó 19. napján aláírt Egyezmény Magyarország és a Kirgiz Köztársaság viszonya tekintetében hatályát veszti.

A fentiek hitelül az alulírottak meghatalmazott képviselői aláírták a jelen Megállapodást.

Kelt Biskek, 2021. IV. 8-án, két példányban magyar, kirgiz, orosz és angol nyelven. Mindegyik változat eredetinek minősül. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó."

2. melléklet a 2021. évi XLVI. törvényhez

"AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE GOVERNMENT OF THE KYRGYZ REPUBLIC ON THE INTERNATIONAL TRANSPORT OF PASSENGERS AND GOODS BY ROAD

The Government of Hungary and the Government of the Kyrgyz Republic (hereinafter referred to as Contracting Parties),
bearing in mind the beneficial progress of bilateral trade and economic relations and for the purpose of developing economic cooperation based on equality and mutual benefit,
aiming to facilitate the bilateral promotion of passenger transport by buses and/or goods transport by trucks between Hungary and the Kyrgyz Republic and, through the territories of the states, as well as to or from third countries, and seeking to facilitate the connectivity,
being concerned about environmental protection, energy efficiency, traffic safety, and improved working conditions for drivers,

have agreed to the following:

I. INTRODUCTORY PROVISIONS**Article 1**

1. The Agreement shall apply to international transport of passengers and goods between the states of the Contracting Parties and transit traffic across their territories, as well as to and from third countries, by motor vehicles and buses registered in Hungary or in the Kyrgyz Republic.

The present Agreement shall not affect the rights and obligations of the Contracting Parties arising from other international treaties to which Hungary and the Kyrgyz Republic are parties. The present Agreement shall in no way prejudice to the obligations of Hungary as a Member State of the European Union. Consequently, the provisions of this Agreement shall not be applied or interpreted, neither in whole nor in part, in such a way as to invalidate, amend or otherwise affect the obligations of Hungary arising from the Treaty of Accession to the European Union, the Treaty on which the European Union is founded, as well as from the primary and secondary law of the European Union.

2. The competent agencies of the Contracting Parties for implementation of this Agreement shall be:
  - for Hungary – the Ministry responsible for transport, and other relevant authorities responsible for road transport;
  - for the Kyrgyz Republic – authorized body in the field of transport of the Kyrgyz Republic; in respect of Article 11 – Ministry of Internal Affairs of the Kyrgyz Republic.

Article 2

The terms and definitions used in this Agreement shall mean the following:

- (1) *"carrier"* means
any physical or legal person who is entitled to engage in international transport of passengers and goods by road for own account or for remuneration in accordance with the relevant national legislation of the Kyrgyz Republic and Hungary;
- (2) *"bus"* means
any motor vehicle designed for the transport of passengers, with more than nine seats including the driver's seat;
- (3) *"motor vehicle"* means
any power-driven motor vehicle designed for transport of goods and special equipment by road (consisting of one or more vehicles);
- (4) *"transport from and to a third country"* means
an activity when a carrier registered in the state territory of either Contracting Party carries to the state territory of the other Contracting Party from the territory of a third state where the referred carrier is not registered, or when a carrier is registered in the state territory of the other Contracting Party, carries from the state territory of either Contracting Party to a third state where the referred carrier is not registered;
- (5) *"cabotage"* means

transport of passengers or goods performed by bus or motor vehicle registered in the state territory of one Contracting Party between the departure and destination points located in the state territory of the other Contracting Party;

(6) "*transit*" means

(6.1) transport of passengers by bus across the state territory of the other Contracting Party without embarking and disembarking of passengers;

(6.2) transport of goods by motor vehicle across the state territory of the other Contracting Party without loading and unloading of goods;

(7) "*regular transport of passengers*" means

transport of passengers by bus in accordance with specified timetables (intervals) and on specified routes by predetermining the start and end times of the work, pick-up and drop-off points and tariffs;

(8) "*regular transport of passengers with special purpose*" means

transport by bus of passengers listed according to the purpose of the travel with the exclusion of other passengers;

(9) "*irregular transport of passengers*" means

transport of passengers carried out on the basis of the contract concluded with the customer and not falling within the definition of regular transport of passengers or regular transport of passengers with special purpose.

Article 3

1. Buses and goods vehicles used for international passenger and goods transport as stipulated in this Agreement are required to bear registration and distinctive signs of their country.
2. A bus and goods vehicle driver shall have valid documents to cross the State border, a valid national or international driver's license, national bus and goods vehicle registration documents as well as other documents required for transportation, and shall be obliged to present the above upon request of the competent agencies of the Contracting Parties.

Article 4

The carrier of the state of one Contracting Party shall be prohibited from transporting passengers and goods between destinations in the other Contracting Party's state.

II. TRANSPORT OF PASSENGERS

Article 5

1. Regular passenger services shall be subject to a system of authorizations issued by the competent authority in the country of departure, destination and transit.
2. The authorization application referred to in the first paragraph of this Article should be made to the competent authority in the country of establishment of the carrier. If the competent authority of the country of establishment approves the application, the authorization is communicated to the competent authority of the host country.

The applications provided for in paragraph 3 of this Article shall include the following data:

- (a) first and second name of the applicant carrier or name and seat of the carrier company,
- (b) type of transport,
- (c) validity period of the authorization,
- (d) operation period and the envisaged frequency of carriage,
- (e) exact route, stops (stops for embarking and disembarking of passengers, resting places, border crossing points),
- (f) route length in kilometers: to the destination and back,
- (g) route length covered per day,
- (h) driving and resting time of drivers,
- (i) timetable of buses,
- (j) fares for passenger transport (tariff schedules) and travel conditions.

Authorizations for regular transit transport of passengers in the state territory of the Contracting Parties shall be issued by the competent authority of the Contracting Party whose territory is used for the transit transport.

The authorization application for regular transit transport of passengers shall include the data listed in subparagraphs (a), (b), (c), (e) and (i) of this paragraph of this Article, as well as the copy of authorizations from the states covered by the transport.

3. The authorization is issued by joint agreement by the competent authorities of the Contracting Parties.
The decision to grant or refuse an authorization shall be made by the competent authorities of the Contracting Parties within a period of 90 days from the day of the receipt of the application for authorization from the competent authority of the country of establishment, if there are no unforeseen circumstances.
In the event of unforeseen circumstances, this deadline may be changed on which the competent authorities keep each other informed.
The authorization referred to in paragraph 1 of this Article is valid for a maximum duration of five years. It sets out the operating conditions for the performance of regular passenger services.
4. Changes in the operating conditions and the cancellation of the service are decided according to the procedure set out in paragraphs 2 and 3 of this Article.
If there is no longer any demand for the service, the carrier can cancel it informing the competent authorities who issued the authorizations and the customers as well, within the period established in national legislation.

Article 6

1. Passenger transport on a non-regular route by buses between both states through their territories, except for cases provided for in this Article herein, shall be subject to permits, which shall be issued by the competent agencies of the Contracting Parties.
2. Non-regular transport of passengers shall not be subject to permit in the following cases:
  - (a) transit transport,
  - (b) transport between the territories of the Contracting Parties, such as
    - (2.1.1) closed-door services when the same bus carries the same group of passengers (tourist, excursion and cultural events) from the departure point located in the territory of the State of registration of the bus to the destination point located in the territory of the other Contracting Party while the personal setup of passengers does not change during, the journey,
    - (2.1.2) transport of passengers when the group of passengers with unchanged personal setup is carried from the state territory of the Contracting Party registering the bus to the state territory of the other Contracting Party and the bus returns empty.
3. In case of non-regular transport routes mentioned in paragraph 2 of this Article a list of passengers shall be required each time, which is to be continuously kept in the bus and stamped by the relevant competent authority at the time of entry to the state territory of the other Contracting Party, except for an entry to the territory of Hungary from the territory of any of the Member States of the European Union.

Article 7

1. Regular transport of passengers with special purpose shall be subject to an authorization. Authorization shall be issued by the competent authorities of the Contracting Parties for the part of the route located in their own territories.
2. The request for authorization for regular transport of passengers with special purpose shall be submitted to the competent authority of the other Contracting Party through the competent authority of the Contracting Party where the carrier is located. Request shall be submitted at least 60 (sixty) days prior to the launch date of the first carriage.
3. The request for authorization for regular transport of passengers with special purpose shall include the data listed in subparagraphs (a)–(i) of paragraph 2 of Article 5 of this Agreement.
4. In order to perform regular transport of passengers with special purpose the carrier shall prepare a list of passengers, which is to be kept permanently in the bus and stamped by the relevant competent authority at the time of entry to the state territory of the other Contracting Party, except for an entry to the territory of Hungary from the territory of any of the Member States of the European Union.

Article 8

1. The transport authorizations referred to in Articles 5, 6, and 7 hereof are personal and not transferable to other carriers.

2. No authorization shall be required in case a bus is replacing a broken bus performing transport of passengers referred to in Articles 5, 6 and 7.
3. Authorizations stipulated in this Article are not required if the first trip to the territory of the state where the bus is registered shall be undertaken on newly purchased buses without passengers.

III. TRANSPORT OF GOODS

Article 9

1. Transport of goods between the state territories of the Contracting Parties as well as to and from third countries shall be carried out by goods vehicles based on permits issued by the competent authorities of the Contracting Parties, except for transportations provided by Article 10 of this Agreement.
2. A permit shall be issued to every motor vehicle, for an outward and return journey, for laden or unladen vehicle. For transport of goods by a motor vehicle with trailer, permit shall be required only for the motor vehicle.
3. The permits referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article shall be issued:
  - a. by paying the state duty (in Hungary: the vehicle tax; in the Kyrgyz Republic: the state duty) or
  - b. without paying the state duty (in Hungary: the vehicle tax; in the Kyrgyz Republic: the state duty).
4. The competent authorities of the Contracting Parties define the type and number of the permits provided for in paragraph 3 of this Article as well as the order of their issue and term of use through the Joint Working Group established according to Article 18 of this Agreement.
5. Road transport permits shall not be transferable; they can be used only by the carrier to whom the permit was issued. Permits shall be kept in the vehicle while performing transportation in the state territory of the other Contracting Party and shall be presented upon the request of the competent authority.
6. Permits are valid for the current calendar year and may be used until 31 January of the next year.

Article 10

1. The following transportations can be carried out without permit and without payment (in the Kyrgyz Republic: the state duty, in Hungary: the vehicle tax) in the state territories of the Contracting Parties:
  - (1.1) transport of objects for publicity or educational purposes (e.g. to be presented at fairs or exhibitions),
  - (1.2) carriage of equipment and accessories, as well as animals for theatrical, musical or film purposes, sporting events, circuses, exhibitions or fairs or for the making of radio or television broadcasts or films,
  - (1.3) return transport of damaged or broken down motor vehicles, the run of breakdown repair vehicles,
  - (1.4) transport of mortal remains in sepulchral urns or coffins,
  - (1.5) carriage of humanitarian consignments, medical supplies,
  - (1.6) carriage of movable property for resettlement,
  - (1.7) transport of mails,
  - (1.8) transport of objects and works of art,
  - (1.9) transports of baggage in the trailers of buses carrying passengers,
  - (1.10) first empty run in transit of the buses or motor vehicles purchased abroad for the carriers registered in the state territory of either of the Contracting Parties.
2. During the transports mentioned in subparagraphs (1.1)–(1.9) of paragraph 1 of this Article the first empty run of the motor vehicle before or after these transports can be performed without permit in the state territories of the Contracting Parties.
3. Permits for goods transport are not required in cases when an empty goods vehicle is sent to replace a defective vehicle in the state territory of the other Contracting Party, or when a repaired goods vehicle is returned.

IV. GENERAL PROVISIONS

Article 11

1. In relation to weight and dimension limits, the competent authorities of the Contracting Parties undertake not to impose regulations on vehicles with permit for transport of goods in the state territory of the other Contracting Party, which are less favorable than those imposed on vehicles permitted to perform transportations in the territory of their own state.

2. If the weight or dimensions of the vehicle or its freight exceed the permissible maximum in the state territory of the other Contracting Party, special authorization must be obtained from the competent authority of the latter Contracting Party before the carriage is undertaken.
3. The carriage of dangerous goods in the state territory of the other Contracting Party requires, if necessary, a special permit issued by the competent authority of the same Contracting Party based on national legislation.
4. With regard to permits referred to in paragraphs 2 and 3 of this Article, the competent authority may introduce transport limitations or may order the use of a predefined transport route and a State border crossing point.

Article 12

1. Carriers of the Contracting Parties during the transport of passengers or goods in the state territory of the other Contracting Party shall undertake the obligation to comply with the relevant national legislation of that other Contracting Party.
2. Should any of the provisions of this Agreement or the national legislation of the other Contracting Party be violated by the carrier registered in the state territory of either Contracting Party, the competent authority of the Contracting Party where the violation took place, besides conducting its own legal proceedings, informs the competent authority of the Contracting Party in the state territory of which the carrier is registered, which shall take the necessary steps that are provided by its own national legislation.
3. Competent authorities of the Contracting Parties shall inform each other about sanctions taken by them in accordance with paragraph 2 of this Article.

Article 13

1. When entering the state territory of the other Contracting Party the carrier shall present, upon the request of the competent authority, the document certifying the validity of the third party liability insurance providing coverage of damage caused to other parties.
2. In case of lack in the bus or motor vehicle of the document mentioned in paragraph 1 of this Article, the carrier, when entering the state territory of the other Contracting Party shall provide third party liability insurance according to the national legislation in force.

Article 14

Within the scope of this Agreement, during goods and passenger transportations performed in the state territory of one of the Contracting Parties by motor vehicles registered in the state territory of the other Contracting Party, all duties and charges imposed for the use and ownership of the motor vehicle, as well as the use of motorways and their maintenance shall be charged in accordance with the national legislation of the receiving country.

Article 15

1. Either Contracting Party shall not levy any import or export tax or charge (including customs tax) on vehicles of the other Contracting Party which temporarily perform transport in the territory of its country other than:
  - a. the charges for using road network infrastructure (such as road and bridge tolls),
  - b. the charges, if weight, dimensions or axle load, with or without load, of the vehicle exceed prescribed limits in the national legislation of the Contracting Parties.
2. Fuel and lubricants contained in the standard vehicle tanks, as well as spare parts and tools for vehicle repair, are exempted from the import duties on the territory of the host country.
3. Spare parts and tools intended for the repair of the motor vehicle or bus carrying out international transport covered by this Agreement and damaged on the way, which are imported temporarily into the state territories of either Contracting Parties shall be exported or shall be destroyed at carrier's expenses under the supervision of the customs authority.
4. Concerning the transportations covered by this Agreement, Hungary grants exemptions and concessions with respect to customs duties and charges, import and export restrictions and exemptions from prohibitions in accordance with the customs legislation in force in the European Union and based on the procedures and rules set therein.

Article 16

With regard to border and customs control, as well as supervision of compliance with veterinary, phytosanitary, epidemic, environment and nature conservation rules, the Contracting Parties shall apply their own national legislation and the provisions of those international treaties to which the Kyrgyz Republic and Hungary are parties.

Article 17

In case of carriage of seriously injured persons, regular transport of persons by bus and transport of perishable or dangerous goods, the competent border control bodies and other control authorities shall implement border and customs control as a priority matter, as well as supervision of compliance with veterinary, phytosanitary, epidemic, environment and nature conservations rules.

Article 18

1. For the implementation and application of this Agreement the Contracting Parties shall set up a Joint Working Group consisting of the representatives of the competent authorities.
2. The competent authorities of the Contracting Parties are entitled to invite other experts to participate at the sessions of the Joint Working Group.
3. Joint Working Group meetings are to be held upon the request of either Contracting Party, alternately in the territories of the states of the Contracting Parties.
4. The Joint Working Group may propose amendments to this Agreement or may propose to terminate this Agreement.

Article 19

Any additions and amendments to this Agreement may be made by mutual consent of the Contracting Parties. Such additions and amendments shall be made in a form of separate Protocols being an integral part of this Agreement and shall enter into force in accordance with the provisions defined in Article 20 of this Agreement.

Article 20

1. This Agreement shall enter into force after the thirtieth (30th) day of the date of the receipt of the last written notification by which the Contracting Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this Agreement.
2. This Agreement shall remain in force unless it is terminated by written notice through diplomatic channels by one of the Contracting Parties. In that case, the termination of the Agreement shall take effect six months after the other Contracting Party has received the abovementioned notice.
3. Since the date of effectiveness of this Agreement, the Agreement on international motor vehicle transport signed in Budapest on 19 March 1966 between the Government of the People's Republic of Hungary and the Government of the Union of Soviet Socialist Republics will be terminated in the relation between Hungary and the Kyrgyz Republic.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done in Bishkek on 8 April 2021 in two copies, each in the Hungarian, Kyrgyz, Russian, and English languages. All texts shall be equally valid. In case of divergence in interpretation, the English text shall prevail."

2021. évi XLVII. törvény**a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** (1) A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét az 1. melléklet tartalmazza.
(2) A Megállapodás hiteles angol nyelvű szövegét a 2. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2. §, a 3. §, az 1. melléklet és a 2. melléklet a Megállapodás 7. Cikk (3) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
(3) A Megállapodás, a 2. §, a 3. §, valamint az 1. melléklet és a 2. melléklet hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
- 5. §** Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

*1. melléklet a 2021. évi XLVII. törvényhez***MEGÁLLAPODÁS****Magyarország Kormánya és Románia Kormánya között a Mátészalka – Csenger (H) és Oar (Óvári) – Satu Mare (Szatmárnémeti) (RO) közötti gyorsforgalmi úti kapcsolat létesítéséről**

Magyarország Kormánya és Románia Kormánya (a továbbiakban: a Szerződő Felek)

- törekedve a jószomszédi és baráti kapcsolatok kölcsönös fejlesztésére és további erősítésére, valamint az együttműködés szélesítésére a kétoldalú üzleti kapcsolatok, a nemzetközi kereskedelem, a turizmus és a közlekedés területén,
- különös tekintettel azon szándékukra, hogy megteremtsék a zavartalan nemzetközi és kétoldalú közúti közlekedéshez szükséges feltételeket a közös államhatár körzetében,
- figyelembe véve az Európai Unió szabályozását a közúti infrastruktúra fejlesztése és a fenntartható fejlődés feltételei biztosításának szükségessége, továbbá ezáltal a környezetre gyakorolt káros hatások csökkentése és a közúti közlekedés folyamatosságának és biztonságának növelése tekintetében,
- tekintettel a két állam közötti nemzetközi szerződésekre és megállapodásokra,

az alábbiakban állapodnak meg:

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

1. Cikk

- (1) A Szerződő Felek kapcsolatot létesítenek a két ország között az alábbi gyorsforgalmi utak közvetlen összekötésével:
  - magyar részről: Mátészalka – Csenger – országhatár,
  - román részről: Satu Mare (Szatmárnémeti) – Oar (Óvári) – országhatár.
- (2) A két gyorsforgalmi út az L81 és az L82 számú határjelek között metszi a közös államhatárt, és a Szerződő Felek illetékes hatóságai, illetve szervei, valamint szakértői által a közúti közlekedés biztonsága és védelme szem előtt tartásával meghatározott jellemzőkkel kapcsolódik egymáshoz.
- (3) Addig a napig, amíg Románia nem alkalmazza teljeskörűen a schengeni vívmányokat, a Mátészalka – Csenger (H) és Satu Mare (Szatmárnémeti) – Oar (Óvári) (RO) közötti gyorsforgalmi úton történő nemzetközi közúti forgalom áthaladása egy magyar–román határátkelőhely megnyitásával kerül biztosításra. A határátkelőhely Magyarország területén kerül kialakításra.

2. Cikk

A jelen Megállapodás 1. Cikk (1) bekezdésében meghatározott két gyorsforgalmi út kapcsolata azzal a céllal jön létre, hogy biztosítsa a szükséges feltételeket az akadálymentes nemzetközi közúti forgalom számára.

3. Cikk

- (1) A Szerződő Felek a saját államuk területére eső kétszer két (2x2) sávos gyorsforgalmi utat és annak minden tartozékát az európai uniós jogi aktusokkal harmonizált saját jogszabályaik szerint építik meg, amelyhez az egyes Szerződő Felek a szükséges finanszírozást a számukra elérhető forrásokból biztosítják.
- (2) A Szerződő Felek elvégzik a csatlakozó gyorsforgalmi úti szakaszok határon átnyúló környezeti hatásvizsgálatát az országhatáron áterjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, Espoo-ban, 1991. február 25-én készült egyezmény alapján.
- (3) Az összekötő gyorsforgalmi útszakaszok kivitelezése és működési ideje alatt a Szerződő Felek biztosítják a nemzeti és nemzetközi környezetvédelmi előírások betartását, ideértve a környezeti hatásvizsgálatot, a víztestek, valamint az élőhelyek és fajok védelmét.

4. Cikk

- (1) Jelen Megállapodás végrehajtásában
  - az illetékes szerv Magyarországon a közlekedésért felelős miniszter által vezetett minisztérium,
  - az illetékes hatóság Romániában a Közlekedési és Infrastruktúraügyi Minisztérium(a továbbiakban: a Minisztériumok).
- (2) A jelen Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a Minisztériumok által létrehozott kétoldalú szakértői munkacsoport (a továbbiakban: Munkacsoport) koordinálja.
- (3) A Munkacsoport tevékenységének irányítása céljából a Minisztériumok mindegyike kijelöl egy Munkacsoport vezetőt és megnevezi a tagokat, akikről a másik Minisztériumot írásban tájékoztatja.
- (4) A Munkacsoport meghatározza saját ügyrendjét, és tevékenységébe szükség szerint további szakértőket is bevonhat.
- (5) A Munkacsoport az üléseit a Szerződő Felek államának területén felváltva tartja.

5. Cikk

A jelen Megállapodás 1. Cikk (1) bekezdésében meghatározott gyorsforgalmi úti kapcsolat megépítésének feltételeit, működése megkezdésének időpontját, valamint az üzemeltetés módját a Szerződő Felek a Munkacsoport javaslata alapján határozzák meg.

6. Cikk

A jelen Megállapodás értelmezéséből és alkalmazásából eredő esetleges vitákat a Szerződő Feleknek kell rendezniük a Munkacsoport keretén belül. Megegyezés hiányában a Szerződő Felek a vitás kérdéseket diplomáciai úton rendezik.

7. Cikk

- (1) Jelen Megállapodást a Szerződő Felek határozatlan időre kötik.
- (2) A Szerződő Feleknek a jelen Megállapodást belső jogszabályaiknak megfelelően kell jóváhagyniuk.

- (3) A Megállapodás annak a későbbi, diplomáciai úton kapott értesítésnek a kézhezvételétől számított harmincadik (30.) napon lép hatályba, amelyben a Szerződő Felek tájékoztatják egymást a belső jogszabályaik által a Megállapodás hatálybalépéséhez meghatározott eljárások teljesítéséről.
- (4) Jelen Megállapodás a Szerződő Felek megegyezése alapján, írásban, bármikor módosítható. Jelen Megállapodás bármely módosítása a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges eljárások szerint lép hatályba.
- (5) Jelen Megállapodást diplomáciai úton, írásban, bármelyik Szerződő Fél felmondhatja. Ebben az esetben a jelen Megállapodás a felmondásról szóló diplomáciai értesítés kézhezvételének napjától számított hat (6) hónap elteltével veszti hatályát.

FENTIEK HITELEŰL a Kormányaik által kellően felhatalmazott alulírottak aláírták a jelen Megállapodást.

Készült Budapesten, 2021. április hó 9. napján, két (2) eredeti példányban, mindegyik magyar, román és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

2. melléklet a 2021. évi XLVII. törvényhez

AGREEMENT

between the Government of Hungary and the Government of Romania on the establishment of the express road connection between Mátészalka – Csenger (H) and Satu Mare – Oar (RO)

The Government of Hungary and the Government of Romania (hereinafter: the Contracting Parties),

- aiming at the mutual promotion and the further strengthening of good neighbourly and friendly relationships, as well as the widening of cooperation in the area of bilateral business connections, international trade, tourism and transport,
- with special regard to their intention to establish the necessary conditions for a fluent international and bilateral road traffic in the area of the common State border,
- taking into account the European Union legislation with respect to the development of road infrastructure and the necessity of securing the conditions for sustainable development, through this to decrease the negative influences on the environment, and increase the continuity and safety of road traffic,
- taking into consideration the international treaties and agreements between the two States,

have agreed as follows:

ARTICLE 1

- (1) The Contracting Parties establish a link between the two countries by a direct connection of the following express roads:
  - from the Hungarian side: Mátészalka – Csenger – State border,
  - from the Romanian side: Satu Mare – Oar – State border.
- (2) The two express roads intersect the common State border between border markers L81 and L82 and connect with each other, with the characteristic features that ensure road traffic safety and security, laid down by the competent authorities and bodies, respectively and by the experts of the Contracting Parties.
- (3) Until the date of full application by Romania of the Schengen acquis, the passage of international road traffic on the express road between Mátészalka – Csenger (H) and Satu Mare – Oar (RO) is ensured by opening a Hungarian–Romanian border crossing point. The border crossing point will be located on the territory of Hungary.

ARTICLE 2

The connection of the two express roads mentioned in paragraph (1) of the Article 1 of this Agreement is established with the aim to ensuring the necessary conditions for a fluent international road traffic.

ARTICLE 3

- (1) The Contracting Parties shall build the express roads with a dual-dual (2x2) traffic lane profile, including all their corresponding facilities on the territory of their respective States in compliance with their national legislation

harmonised with the legal acts of the EU, for which the required financing shall be provided from the available funds identified by each Contracting Party.

- (2) The Contracting Parties shall carry out the environmental impact assessment in a transboundary context of the joining express road sections, as defined by the Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, done at Espoo, on 25 February 1991.
- (3) Throughout the construction and duration of operation of the joining express road sections, the Contracting Parties shall ensure that national and international environmental protection provisions are complied with, including with regard to environmental impact assessment, protection of water bodies, as well as protection of habitats and species.

ARTICLE 4

- (1) For the implementation of the present Agreement:
  - the competent body for the Hungarian side is the Ministry led by the Minister in charge of transport,
  - the competent authority for the Romanian side is the Ministry of Transport and Infrastructure (hereinafter: the Ministries).
- (2) The tasks related to the implementation of the present Agreement shall be coordinated by the bilateral expert working group (hereinafter: the Working Group) established by the Ministries.
- (3) For the management of the activity of the Working Group, each Ministry designates a leader of the Working Group and appoints its members and informs thereof the other Ministry, in writing.
- (4) The Working Group lays down its rules of procedure and may involve other experts in its activity as well, as needed.
- (5) The Working Group meetings shall take place, alternatively, on the territory of the State of each Contracting Party.

ARTICLE 5

The Contracting Parties shall determine the construction conditions of the two express roads' connection mentioned in paragraph (1) of Article 1 of this Agreement, as well as the date of the commencement of its operation and the method of operation, on the basis of the recommendation of the Working Group.

ARTICLE 6

Any disputes resulted from the interpretation and application of the present Agreement shall be solved by the Contracting Parties, within the Working Group. In case of failure, the Contracting Parties settle their disputes through diplomatic channels.

ARTICLE 7

- (1) The Contracting Parties conclude the present Agreement for an indefinite term.
- (2) The Contracting Parties should approve the present Agreement in accordance with their national legal regulations.
- (3) The present Agreement shall enter into force on the 30th (thirtieth) day after the receipt of the latest diplomatic notification, by which the Contracting Parties shall notify each other about fulfilment of the internal procedures required by their national legislations for its entry into force.
- (4) Based on the consent of the Contracting Parties, the present Agreement can be modified in writing, at any time. Any amendment to the present Agreement shall enter into force in a manner identical with the entering into force of the present Agreement.
- (5) The present Agreement may be terminated by either Contracting Party, in writing, through diplomatic channels. In this case, the present Agreement shall cease to be in force 6 (six) months after the receipt of the diplomatic notification of the termination of the Agreement by the other Contracting Party.

IN WITNESS THEREOF, the undersigned, duly authorised by the respective Governments, have signed the present Agreement.

Done at Budapest, on the 9th day of the month of April, in the year 2021, in 2 (two) originals, each of them in the Hungarian, Romanian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation, the English text shall prevail.

2021. évi XLVIII. törvény a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítványról*

A XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történeti, politikai és társadalmi kutatásokkal, ezen belül különösen a kommunizmus és a kelet-közép-európai diktatúrák XX. századi történetének feltárásával és bemutatásával kapcsolatos közfeladatok folyamatos ellátása érdekében az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

- 1. §** (1) Az Országgyűlés a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) alapján felhívja a Kormányt, hogy az állam nevében tegye meg a szükséges intézkedéseket a Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) elnevezéssel közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványként történő bírósági nyilvántartásba vétele érdekében.
- (2) Az Alapítvány bírósági nyilvántartásba vétele során az állam képviseletében a társadalmi és civil kapcsolatok fejlesztéséért felelős miniszter jár el.
- (3) Az Alapítvány alapító okiratában gondoskodni kell arról, hogy az alapítói jogok teljes körének gyakorlására az Alapítvány kuratóriuma kerüljön kijelölésre.
- 2. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- (2) Az 1. melléklet 22. pontja 2022. január 1-jén lép hatályba.
- 3. §** Az 1. § (3) bekezdése, a 4. §, az 5. § és az 1. melléklet az Alaptörvény 38. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 4. §** (1) A KEKVA tv. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- (2) A KEKVA tv.
- a) 20. § (1) bekezdésében a „három-öt” szövegrész helyébe a „három-hat” szöveg, a „megkötése során” szövegrész helyébe a „megkötésekor” szöveg,
- b) 21. § (4) bekezdésében az „Az alapítvány” szövegrész helyébe az „Az alapítvány és az alapítvány 1. melléklet szerinti felsőoktatási intézménye” szöveg,
- c) 22. § (1) bekezdésében a „láthatja el” szövegrész helyébe a „látja el” szöveg,
- d) 23. § (5) bekezdés c) pontjában a „klinikai központban dolgozók” szövegrész helyébe a „klinikai központban egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatottak” szöveg,
- e) 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:28 mezőjében a „fejlesztése, érdekében” szövegrész helyébe a „fejlesztése érdekében”, a „rászorultsági alapú” szövegrész helyébe a „rászorultsági alapú és egyéb” szöveg lép.
- 5. §** Hatályát veszti a KEKVA tv. 20. § (1) bekezdésében a „Ha a költségvetési törvény az e bekezdésben foglalt megállapodásban meghatározott forrás mértékétől időarányosan eltér, a megállapodást a felek ennek megfelelően módosítják.” szövegrész.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi XLVIII. törvényhez

1. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:2 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a *Budapesti Gazdasági Egyetem útján*)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

2. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:3 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a *Dunaújvárosi Egyetem útján*)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez;”
3. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:4 mező 2. pont c) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a 2. pont a következő d) és e) alponttal egészül ki:
(a *Debreceni Egyetem útján*)
„c) agrár- és élelmiszertudományi kutatás-fejlesztés folytatása,
d) további, az a) alpontba nem sorolt, a felsőoktatási intézmény képzési tevékenységéhez kapcsolódó oktatás,
e) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez;”
4. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat a következő 6a. sorral egészül ki:

	(A)	B
1	A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány megnevezése	A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány közfeladata)

”

6a	Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Alapítvány	<p>1. a XX. századi magyarországi, valamint közép- és kelet-európai történeti, politikai és társadalmi kutatások, ezen belül különösen a kommunizmus, a közép- és kelet-európai diktatúrák XX. századi történetének feltárása és bemutatása, a magyar, valamint a közép- és kelet-európai történelem, politika és társadalom tényeinek kutatása és elemzése, beleértve a régióban élő őshonos nemzetiségek történetét is;</p> <p>2. egy, a magyar nemzeti szuverenitás szempontját figyelembe vevő, korszerű történelemszemlélet alapjainak kidolgozása és disszeminálása;</p> <p>3. a kulturális javak védelme érdekében oktatófilmek és dokumentumfilmek készítése, tananyagok és pedagógiai segédanyagok készítése, könyv- és tudományos kötetek kiadása, digitalizált tartalmak készítése és fejlesztése, felnőttképzési és oktatási tevékenység ellátása, közhasznú kampányok és rendezvények szervezése és lebonyolítása;</p> <p>4. a kulturális örökség védelme, elemeinek megőrzése, fenntartható használatuknak elősegítése és támogatása;</p> <p>5. muzeális intézmények fenntartása és működtetése, a történész kutatótevékenység támogatása;</p> <p>6. társadalomtudományi kutatóintézetek fenntartása és működtetése, társadalomtudományi kutató- és tudásmegosztó tevékenység végzése;</p> <p>7. irodalomtörténeti kutatóintézetek fenntartása és működtetése, irodalomtörténeti hagyatékekezelő, kutató- és tudásmegosztó tevékenység bonyolítása.”</p>
----	---	--

5. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:9 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a *Budapesti Corvinus Egyetem útján*)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez;”
6. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:10 mező 2. pontja a következő d) alponttal egészül ki:
(a *Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem útján*)
„d) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez;”

7. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:12 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Magyar Táncművészeti Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
8. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:14 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(az Állatorvostudományi Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
9. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:16 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
10. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:18 mező 2. pontja a következő d) alponttal egészül ki:
(a Semmelweis Egyetem útján)
„d) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
11. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:19 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Neumann János Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
12. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:20 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Nyíregyházi Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
13. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:21 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Pannon Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
14. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:23 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(az Óbudai Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
15. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:24 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(Soproni Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
16. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:25 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Széchenyi István Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
17. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:26 mező 2. pontja a következő d) alponttal egészül ki:
(a Szegedi Tudományegyetem útján)
„d) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
18. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:27 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(Színház- és Filmművészeti Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
19. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:28 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Testnevelési Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”

20. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:29 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(a Tokaj-Hegyalja Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
21. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:30 mező 2. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
(A Miskolci Egyetem útján)
„c) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”
22. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:30 mező 2. pontja a következő d) és e) alponttal egészül ki:
(A Miskolci Egyetem útján)
„d) nemzetközi összehasonlító jogtudományi kutatások végzése, jogtudományi kapcsolatok és együttműködés fejlesztése,
e) a közép-európai országokra kiterjedő jogtudományi és államtudományi kutatási és oktatási hálózat létrehozása, működtetése, ideértve a kutatási, képzési, publikálási és népszerűsítési tevékenységek támogatását,”
23. A KEKVA tv. 1. melléklet A) pontjában foglalt táblázat B:31 mező 2. pontja a következő d) alponttal egészül ki:
(a Pécsi Tudományegyetem útján)
„d) a felsőoktatási intézmény alaptevékenységéből származó szellemi értékek közösségi célú megismertetésével és gazdasági hasznosításával hozzájárulás a térsége társadalmi és gazdasági fejlődéséhez,”

2021. évi XLIX. törvény

a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról*

Az Országgyűlés

tekintettel arra, hogy az Európai Bíróság ítéletében megerősítette, hogy egyes civil szervezetek az általuk követett célokra és a rendelkezésre álló eszközökre tekintettel jelentős befolyást gyakorolhatnak a közéletre és a nyilvános vitára, figyelemmel továbbá az ilyen szervezeteknek nyújtott támogatások átláthatóságával kapcsolatos alkotmányos és nemzetközi elvárásokra

a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek

- 1. §** (1) E törvény hatálya kiterjed mindazon egyesületre és alapítványra, amelynek tárgyévi mérlegfőösszege eléri a 20 millió forintot.
- (2) Nem terjed ki e törvény hatálya
- arra az egyesületre és alapítványra, amely az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény szerint nem minősül civil szervezetnek,
  - a sportról szóló 2004. évi I. törvény hatálya alá tartozó egyesületre,
  - a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény szerinti vallási közösségre,
  - a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény szerinti nemzetiségi szervezetre és nemzetiségi egyesületre, valamint az alapító okirata szerint adott nemzetiség érdekvédelmét, érdekképviseletét, vagy a nemzetiségi kulturális autonómiával közvetlenül összefüggő tevékenységet ellátó alapítványra.

- 2. §** Az Állami Számvevőszék törvényben meghatározott módon évente összefoglaló jelentést tesz közzé az e törvény hatálya alá tartozó egyesületekről és alapítványokról.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

II. FEJEZET ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

2. Hatályba léptető rendelkezés

3. § Ez a törvény 2021. július 1-jén lép hatályba.

3. Az Alaptörvény sarkalatosságra vonatkozó követelményének való megfelelés

4. § A 2. § és az 5. § az Alaptörvény 43. cikk (4) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

4. Módosító és hatályon kívül helyező rendelkezések

5. § (1) Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) 5. § (11) bekezdés c) és d) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az Állami Számvevőszék – törvény rendelkezéseinek megfelelően – törvényességi szempontok szerint ellenőrzi)

„c) a vallási egyesület, az egyházi jogi személyek vagy azok nevelési-oktatási, felsőoktatási, egészségügyi, karitatív, szociális, család-, gyermek- és ifjúságvédelmi, kulturális vagy sporttevékenység végzésére létrehozott, a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség belső szabálya szerint jogi személyiséggel nem rendelkező intézménye részére az államháztartásból nem hitéleti célra nyújtott támogatás felhasználását,

d) a nemzetbiztonsági szolgálatok speciális működési költségkeret felhasználására vonatkozó adatait, valamint”

(2) Az ÁSZ tv. 5. § (11) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:

(Az Állami Számvevőszék – törvény rendelkezéseinek megfelelően – törvényességi szempontok szerint ellenőrzi)

„e) a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvény szerinti egyesületet és alapítványt.”

(3) Az ÁSZ tv. 5. §-a a következő (12a) bekezdéssel egészül ki:

„(12a) Az Állami Számvevőszék által a (11) bekezdés e) pontja alapján lefolytatott ellenőrzés során a 31. § és a 33. § szerinti intézkedések nem alkalmazhatóak.”

6. § A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) 8. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az Ectv.-ben meghatározott beszámolót és a közhasznúsági mellékletét (a továbbiakban együtt: beszámoló) elektronikus úton küldi meg a bíróság részére

a) az elektronikus eljárásra kötelezett kérelmező, és

b) az Ectv. 2. § 6. pont b) és c) alpontja szerinti civil szervezet, ha mérlegfőösszege eléri az ötmillió forintot.”

7. § A Cnytv. 46. alcíme a következő 111. §-sal egészül ki:

„111. § (1) E törvénynek a közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról szóló 2021. évi XLIX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) megállapított 8. § (4) bekezdését a 2021. december 31-ét követően induló üzleti évre vonatkozó beszámolóra kell először alkalmazni.

(2) A bíróság a Módtv2. hatálybalépésétől számított 30 napon belül hivatalból törli az alapítvány nyilvántartásából a 2021. június 30-án hatályos 94. § (1) bekezdés h) pontja szerint bejegyzett tényt, valamint az egyesület nyilvántartásából a 2021. június 30-án hatályos 95. § e) pontja szerint bejegyzett tényt. A tényt úgy kell törölni, hogy az mint törölt adat se legyen megismerhető.

(3) A külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény 3. §-a alapján indult, 2021. június 30-án folyamatban lévő elsőfokú és másodfokú eljárások a Módtv2. hatálybalépésének napján megszűnnek. Ha az elsőfokú bíróság a 37. § (2) bekezdése szerinti bírságot szabott ki, a folyamatban levő eljárás bírság alkalmazása nélkül szűnik meg. Az eljárás megszűnéséről az elsőfokú bíróság a Módtv2. hatálybalépését követő 30 napon belül tájékoztatja a szervezetet.”

8. § Hatályát veszti a Cnytv.

a) 94. § (1) bekezdés h) pontja,

b) 95. § e) pontja.

9. § Hatályát veszti a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2021. évi L. törvény az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvénymódosításokról*

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosítása

1. § Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosítása

- 2. §** (1) A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 20. § (2a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2a) Ha a Rendőrségről szóló törvény az e törvényben meghatározott munkavégzési szabályra külön ellenőrzési lehetőséget teremt a munkáltató közalkalmazottai tekintetében, közalkalmazotti jogviszony azzal létesíthető, aki tudomásul veszi, hogy közalkalmazotti jogviszonyának fennállása alatt feladatai törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti.”
- (2) A Kjt. 20/A. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:
„(9) A közalkalmazotti jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszeré által nyújtott szolgáltatásokat.”

3. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény módosítása

- 3. §** (1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Nytv.) 11. § (1) bekezdése a következő s) és t) ponttal egészül ki:
(A nyilvántartás tartalmazza a polgár)
„s) útleivelének okmányazonosítóját, érvényessége, illetve érvénytelensége tényét és ennek okát, valamint t) kártyaformátumú vezetői engedélye okmányazonosítóját, érvényessége, illetve érvénytelensége tényét és ennek okát.”
- (2) Az Nytv. 11. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Az (1) bekezdés s) és t) pontja szerinti adatot a nyilvántartás az 1. § (2) bekezdése szerinti célból – a személyazonosításra alkalmas adatokkal együtt – a polgárok személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványai érvényességének egységes nyilvántartása és igazolása céljából tartalmazza.”
- (3) Az Nytv. 14. §-a a következő t) és u) ponttal egészül ki:
(A nyilvántartás szervei az általuk kezelt adatokat az alábbi forrásból gyűjtik:)
„t) az útiokmány-nyilvántartó szerv értesítése az útlevel okmányazonosítója, érvényessége, illetve érvénytelensége ténye és oka adatokról;
u) a közúti közlekedési nyilvántartás engedély-nyilvántartását vezető szerv értesítése a kártyaformátumú vezetői engedély okmányazonosítója, érvényessége, illetve érvénytelensége ténye és oka adatokról.”
- (4) Az Nytv. 15. § (1b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1b) A jogszabályban meghatározott adatokon kívül a nyilvántartással összefüggő eljárásban informatikai rendszer igénybevételel előállított

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

- a) lakcímbjelentés iránti kérelem tartalmazza az eljáró polgár személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának adatait és cselekvőképessége tényét az eljárás lefolytatása céljából,
- b) személyazonosító igazolvány iránti kérelem a polgár kérésére tartalmazza kapcsolattartási adatait (telefonszám, elektronikus levelezési cím) az okmány átadása, valamint értesítés küldése céljából.”
- (5) Az Nytv. a következő 19/H. §-sal egészül ki:
 „19/H. § (1) A nyilvántartást kezelő szervtől a törvény alapján az a)–d) pont szerinti adatok megismerésére jogosult szerv a személy azonosítása és a személyazonosság ellenőrzése céljából közvetlen hozzáféréssel adatszolgáltatást kérhet a polgár
 a) természetes személyazonosító adatairól,
 b) arcképmásáról,
 c) aláírásáról, és
 d) a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványának okmányazonosítójáról és érvényességéről.
 (2) Az (1) bekezdés szerinti adatokat a személyazonosítást és személyazonosság ellenőrzését követően – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az adatkérő haladéktalanul törli.
 (3) A 24. §-ban meghatározott szervek a polgár természetes személyazonosító adatai vonatkozásában a történeti adatokról is kérhetik az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatást.”
- (6) Az Nytv. 24. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) A személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány-kiadási eljárásban – személyazonosítás és személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványon történő feltüntetés céljából – az eljáró hatóság jogosult a polgár arcképmásának és saját kezű aláírásának megismerésére, illetve igénylésére.”
- (7) Az Nytv. 24. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
 „(2a) A közúti közlekedési nyilvántartó szerv, valamint a közlekedési igazgatási hatóság a vezetői engedély automatikus hivatalbóli kiállítása érdekében, a vezetőiengedély-kiállítás feltételeinek előzetes ellenőrzése céljából jogosult igényelni a nyilvántartást kezelő szervtől az automatikus hivatalbóli vezetői engedély megszemélyesítésére alkalmas arcképmás- és aláírás adat rendelkezésre állásának tényét.”
- (8) Az Nytv. 24/H. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „24/H. § (1) A nyilvántartást kezelő szerv az egészségbiztosítási szerv és az állami adó- és vámhatóság részére, illetve – amennyiben kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tettek – az útiokmány-nyilvántartás, és a közúti közlekedési nyilvántartás részére továbbítja a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevével eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő magyar állampolgárok esetében a hivatalbóli okmánykiállításhoz szükséges adatokat, továbbá közli az állami adó- és vámhatósággal azt a tényt, hogy a névváltozásra házasságkötésre tekintettel került sor.
 (2) Az intézetben történt születést bejelentő intézet a születés bejelentéséhez – az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján – jogosult a szülőknek a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban szereplő személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványainak okmányazonosítója, érvényességi ideje, valamint a személyazonosságuk igazolására alkalmas hatósági igazolványait kiállító hatóság megnevezése adatának igénylésére.”
- (9) Az Nytv. 26. §-át megelőző alcím címe helyébe a következő alcím cím lép:
„A lakcím bejelentése és nyilvántartása”
- (10) Az Nytv. 26. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) A lakcímbejelentés bármely járási hivatalnál teljesíthető. A lakcímbejelentés – jogszabályban meghatározott esetekben – elektronikus azonosítást követően elektronikus kapcsolattartás útján is teljesíthető.”
- (11) Az Nytv. 26. § (5a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(5a) Érvénytelen a bejelentett lakcímadat, ha a járási hivatal megállapította, hogy a polgár bejelentett lakcímadata nem valós.”
- (12) Az Nytv. 31. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „31. § (1) A nyilvántartás szervei a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak szerinti adatkezelési tevékenységek nyilvántartása részeként adatszolgáltatási nyilvántartást vezetnek.
 (2) Az adatszolgáltatási nyilvántartás adatkezelési műveletenkénti bontásban az alábbi adatokat tartalmazza:
 a) az adatszolgáltatás időpontját,
 b) az adatszolgáltatás célját és jogalapját,

- c) az adatszolgáltatást igénylő polgár, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, illetve megbízottja vagy képviselője nevét,
d) a szolgáltatott adatok körének megnevezését, és
e) az adatszolgáltatás alanyának természetes személyazonosító adatait.
- (3) A polgár az adatszolgáltatási nyilvántartásból jogosult megismerni, hogy mely adatszolgáltatások alanya volt.
- (4) A nyilvántartást kezelő szerv a polgár személyes adataihoz való hozzáférési jogának gyakorlása esetén, ha az a 24/F. § (2) bekezdése alapján történő adattovábbításra vonatkozik, az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló törvénynek a polgár tájékoztatására vonatkozó szabályai szerint jár el azzal, hogy a nyilvántartást kezelő szerv fogalma alatt e törvény szerinti nyilvántartást kezelő szervet kell érteni.
- (5) A 24. §-ban meghatározott szervezetek nyújtott adatszolgáltatásról a kérelmező polgárnak az e szervekre vonatkozó törvényben foglaltak szerint adható tájékoztatás. A tájékoztatás teljesítése előtt – kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik, valamint a nyilvántartást kezelő szerv által megbízott megszemélyesítést végző szervezet és a 24. § (2) bekezdése esetében – meg kell keresni az érintett szervezet és az általa közöltek szerint kell megadni a tájékoztatást.
- (6) Az (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatási nyilvántartásban kezelt adatok kizárólag az adatkezelés jogszerűségének ellenőrzése, az adatbiztonsági követelmények érvényesítése, büntetőeljárás lefolytatása céljából, törvényben meghatározott felderítési, nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerezési, továbbá nemzetbiztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési célból ismerhetőek meg és használhatóak fel.
- (7) A (3) bekezdésben foglaltakon túl az adatszolgáltatási nyilvántartásból a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság, továbbá a (6) bekezdésben meghatározott célból jogszabályban meghatározott tevékenységet folytató személy és szervezet részére – azok erre irányuló kérelmére – a nyilvántartást kezelő szerv adatot továbbít.
- (8) A nyilvántartás területi és helyi szervének adatvédelmi tisztviselője részére – az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 25/M. § (1) bekezdésében foglalt feladatai ellátása érdekében – a nyilvántartás területi és helyi szerve által vezetett (1) bekezdés szerinti adatszolgáltatási nyilvántartásokból szolgáltatható adat.
- (9) Az adatszolgáltatási nyilvántartást öt évig meg kell őrizni.
- (10) A járási hivatal, valamint a kijelölt kormányhivatal nyilvántartást vezet azokról a kormánytisztviselőkről, akik az eljárás során jogosultak az egyes okmánynyilvántartások adataihoz hozzáférni.
- (11) A (10) bekezdésben meghatározott nyilvántartás tartalmazza
- a) az érintett kormánytisztviselő természetes személyazonosító adatait;
b) okmánynyilvántartásonként elkülönítve a hozzáférési jogosultságot, a hozzáférési jogosultság kezdő időpontját és időtartamát, valamint a hozzáférési jogosultság módosításának, visszavonásának okát és időpontját.
- (12) A járási hivatal, valamint a kijelölt kormányhivatal az érintett kormánytisztviselő 33/B. § (5) bekezdése szerinti adatait legkésőbb a jogosultság kezdő időpontját megelőző munkanapon a közvetlen hozzáférési jogosultság iránti kérelem megküldésével közli a nyilvántartást kezelő szervevel.
- (13) A (10) bekezdés szerinti nyilvántartás adatait a hozzáférési jogosultság megszűnésétől számított 5 évig kell megőrizni.”
- (13) Az Nytv. VIII. fejezete a következő 39/A. §-sal egészül ki:
„39/A. § (1) A személyiadat- és lakcímnnyilvántartásba bejegyzett értesítési cím 2021. július 1-jével érvénytelenítésre kerül.
(2) Ahol jogszabály
a) e törvény szerinti értesítési címet említ, ott – jogszabály kifejezett eltérő rendelkezése hiányában – lakcímet,
b) személyi, lakcím és értesítési cím adatot tartalmazó nyilvántartást említ, ott személyi és lakcím adatot tartalmazó nyilvántartást kell érteni.”
- (14) Az Nytv. a következő 52/K. §-sal egészül ki:
„52/K. § (1) A nyilvántartásban szereplő érvényes értesítési címeket 2021. július 1. napjával a nyilvántartást kezelő szerv hivatalból érvényteleníti, valamint érvényét veszti a címjogosult és a postafiók bérlőjének 27/D. § (1) és (2) bekezdése szerinti nyilatkozata.
(2) A járási hivatal 2021. június 15-ig az értesítési címmel rendelkező személyeket az (1) bekezdés szerinti változásról – a lakcímközlőn – értesíti.”

(15) Az Nytv. a következő 52/L. §-sal egészül ki:

„52/L. § A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő szerv részére haladéktalanul átadja a nyilvántartás hatálya alá tartozó polgárok tekintetében az útiokmány-nyilvántartó szerv az útiokmány-nyilvántartásban szereplő útlevelek okmányazonosítója, érvényessége, illetve érvénytelensége ténye és oka adatokat, valamint a közúti közlekedési nyilvántartás engedély-nyilvántartását vezető közúti közlekedési nyilvántartó szerve a közúti közlekedési nyilvántartás engedély-nyilvántartásában szereplő kártyaformátumú vezetői engedélyek okmányazonosítója, érvényessége, illetve érvénytelensége ténye és oka, 2021. szeptember 11-én fennálló adatokat.”

4. §

Az Nytv.

1. 1. § (1) bekezdésében a „személyi, lakcím és értesítési cím adatait” szövegrész helyébe a „személyi- és lakcímadatait” szöveg,
  2. 1. § (2) bekezdésében, valamint 2. § (6) bekezdésében a „személyi, lakcím és értesítési cím adatokat” szövegrész helyébe a „személyi- és lakcímadatokat” szöveg,
  3. 1. § (3) bekezdésében a „személyazonosító, lakcím és értesítési cím adatok” szövegrész helyébe a „személyazonosító- és lakcímadatok” szöveg,
  4. 9. § (2) bekezdés m) pontjában az „a 7. § (4) bekezdésében meghatározott polgárok házasságkötés során választott házassági nevének felvétele” szövegrész helyébe az „a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevétől eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő, érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkező és hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tevő magyar állampolgárok” szöveg,
  5. 9. § (3) bekezdésében az „adatlapokon, illetve számítógépes adathordozón tárolva” szövegrész helyébe az „adatlapokon, illetve elektronikusan tárolva” szöveg,
  6. 9. § (3) bekezdés a) pontjában a „valamint az értesítési cím-bejelentőlapot” szövegrész helyébe a „valamint a 2021. július 1. napját megelőzően keletkezett értesítési cím-bejelentőlapot” szöveg,
  7. 14. § s) pontjában az „a 7. § (4) bekezdésében meghatározott polgároknak” szövegrész helyébe az „a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevétől eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő, érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkező és hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tevő magyar állampolgárok esetén” szöveg,
  8. 17. § (2) bekezdés a) pontjában a „név, lakcím és értesítési cím adatok” szövegrész helyébe a „név- és lakcím adatok” szöveg, a „felvilágosítás a lakcímről és az értesítési címről” szövegrész helyébe a „felvilágosítás a lakcímről” szöveg,
  9. 18. § (4) bekezdés a) pontjában a „név, lakcím és értesítési cím adatait” szövegrész helyébe a „név- és lakcím adatait” szöveg,
  10. 21. § y) pontjában az „a 7. § (4) bekezdésében meghatározott polgárok” szövegrész helyébe az „a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevétől eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő, érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkező és hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tevő magyar állampolgárok” szöveg,
  11. 24/E. § (2) bekezdésében az „a 7. § (4) bekezdésében meghatározott polgárok” szövegrész helyébe az „a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevétől eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő, érvényes állandó személyazonosító igazolvánnyal rendelkező és hivatalbóli kiállítást megakadályozó nyilatkozatot nem tevő magyar állampolgárok” szöveg,
  12. 36. § (6) bekezdésében az „a 7. § (4) bekezdésében meghatározott polgárok” szövegrész helyébe az „a születési vagy a házasságkötés előtt közvetlenül viselt nevétől eltérő házassági nevet felvevő, Magyarországon házasságot kötő magyar állampolgárok” szöveg
- lép.

5. §

Hatályát veszti az Nytv.

1. 4. § (3) bekezdés d) pontja,
2. 5. § (15) bekezdése,
3. 5. § (16) bekezdése,
4. 7. § (1) bekezdés c) pontjában az „és az értesítési cím bejelentése” szövegrész,
5. 8/A. § e) pontja,
6. 14. § i) pontja,
7. 15. § (3) bekezdése,

8. 17. § (2) bekezdés b) pontjában az „értesítési cím adatok,” szövegrész,
9. 17. § (2) bekezdés f) pontjában az „és értesítési cím” szövegrész,
10. 21. § gy) pontjában és 21/A. §-ában az „az értesítési cím,” szövegrész,
11. 21. § h) pontjában az „, az értesítési címadatakra” szövegrész,
12. 21. § p) pontjában és 22. § j) pontjában az „értesítési cím adatok,” szövegrész,
13. 21. § q) pontjában az „az értesítési cím adatok,” szövegrész,
14. 21. § u) és v) pontjában az „, az értesítési címre” szövegrész,
15. 21. § zs) pontjában az „, az értesítési cím-adat” szövegrész,
16. 23. §-ában az „az értesítési cím adatok és” szövegrész,
17. 26. § (2d) bekezdése,
18. 26. § (5) bekezdésében az „és az értesítési cím bejelentésének” szövegrész,
19. 27. § (1) bekezdése,
20. 27/D. §-a,
21. 36. § (4) bekezdésében az „és a 27/D. § (2) bekezdése” szövegrész,
22. 47. § (1) bekezdés a) pontjában az „az értesítési cím bejelentési eljárásnak,” szövegrész,
23. 47. § (2) bekezdés c) pontjában az „és az értesítési cím bejelentéséről” szövegrész.

4. A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosítása

- 6. §** (1) A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Vgtv.) 13/I. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
- „(5) A közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (2) A Vgtv. 45/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Ez a törvény a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló, 2020. május 25-i (EU) 2020/741 európai parlamenti és a tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

5. A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény módosítása

- 7. §** (1) A személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaztv.) 20. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (Az adóazonosító jel kezelésére törvényben meghatározott feladatkörében eljárva jogosult)*
- „d) a nyomozó hatóság, valamint az előkészítő eljárást folytató szerv, ha az adóazonosító jel megismerése a büntetőeljárás megindítása vagy lefolytatása érdekében szükséges;”
- (2) A Szaztv. 32. §-a a következő y) és z) ponttal egészül ki:
- (A személyi azonosító kezelésére – az adattovábbítás kivételével – jogosult)*
- „y) az intézetben történt születést bejelentő egészségügyi szolgáltató a születés bejelentéséhez,
- z) a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendeletben megjelölt személy vagy szerv a haláleset bejelentéséhez.”
- (3) A Szaztv. 36. §-a a következő y) és z) ponttal egészül ki:
- (A személyi azonosító továbbítására jogosult:)*
- „y) az intézetben történt születést bejelentő egészségügyi szolgáltató a születés bejelentéséhez,
- z) a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló kormányrendeletben megjelölt személy vagy szerv a haláleset bejelentéséhez.”
- (4) A Szaztv. 37. § (3) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- [Az adatszolgáltatást az (1), (1a) és (2) bekezdés alapján igénybe vevő szervek –]*
- „h) a (2) bekezdés d) pontja szerinti közúti közlekedési nyilvántartás járműnyilvántartását vezető szerv, valamint kizárólag az érintett elhalálozása, vagy a nyilvántartásból történő kikerülésének egyéb oka, és időpontja adatok vonatkozásában a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvény szerinti engedély-nyilvántartást vezető szerv,”
- [kivételével – az adatátadást kizárólag akkor kezdeményezhetik, ha jogszabályban előírt feladataik ellátása érdekében az általuk kezelt adatok időszerezését biztosítani kell, és csak azokra az érintettek vonatkozóan, akiknek az adataira nézve az időszerezést biztosítani kell.]*

- 8. §** A Szaztv.
- a) 46/A. § (2) bekezdésében az „adatalany” szövegrész helyébe az „érintett” szöveg,
 b) 46/A. § (3) bekezdésében az „adatalanyok” szövegrész helyébe az „érintettek” szöveg lép.

6. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény módosítása

- 9. §** (1) A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) II. Fejezete a következő alcímmel egészül ki:
„A tűzvédelmi hatóságok eljárásai elektronikus ügyintézésének különös szabályai
 14/A. § A tűzvédelmi hatóság előtt elektronikusan kezdeményezett, valamint a tűzvédelmi hatóság által hivatalból indított hatósági eljárásokban és hatósági ellenőrzések során – a honvédelemért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó tűzvédelmi hatósági eljárások kivételével – a tűzvédelmi hatóság a katasztrófavédelemről szóló törvény szerint Integrált Hatósági Rendszeren keresztül elektronikusan tartja a kapcsolatot.”
- (2) A Ttv. a következő 53. §-sal egészül ki:
 „53. § Az egyes hatósági eljárásokat érintő egyszerűsítések érdekében szükséges törvénymódosításokról szóló 2021. évi L. törvény által megállapított 46/A. § (1) bekezdését a 46/A. § (3) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő szakértő esetében 2021. augusztus 1. napjától kell alkalmazni.”
- 10. §** A Ttv. 46/A. § (1) bekezdésében az „aki büntetlen előéletű” szövegrész helyébe az „aki büntetlen előéletű, nem áll cselekvőképességet érintő gondnokság, támogatott döntéshozatal vagy közügyektől eltiltás hatálya alatt” szöveg lép.

7. A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény módosítása

- 11. §** (1) A külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény (a továbbiakban: Utv.) 4. §-a a következő i) ponttal egészül ki:
(E törvény alkalmazásában)
 „i) *élettárs*: az élettársi nyilvántartásban szereplő élettárs, a közjegyző előtt tett nyilatkozat alapján okiratban feltüntetett élettárs.”
- (2) Az Utv. 7. §-a a következő (7a) bekezdéssel egészül ki:
 „(7a) Kérelemre a magánútlel a nemzetiséghez tartozó személy nevét – az anyakönyvi bejegyzésben foglaltak megfelelően – nemzetisége nyelvén is tartalmazza.”
- (3) Az Utv. 9. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
 „(2a) Az állampolgár a (2) bekezdésben meghatározott okok egyidejű fennállása esetén legfeljebb két érvényes második magánútlelvel rendelkezhet.”
- (4) Az Utv. 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) Szolgálati útlelet kaphat az (1) bekezdés hatálya alá tartozó állampolgárral hivatalos célból együtt utazó, vele közös háztartásban élő, az (1) bekezdés szerinti javaslatban megjelölt házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa és eltartott gyermeke.”
- (5) Az Utv. 14. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
 „(4) Rendkívül indokolt esetben szolgálati útlelet kaphat az a személy, akinek az útlelvel történő ellátását a személy vonatkozásában a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszter javasolja.
 (5) A szolgálati útlelvelre való jogosultság fennállását az irányítást vagy felügyeletet gyakorló miniszter, ennek hiányában a javaslatot tevő szerv vagy hivatal vezetője évenként felülvizsgálja.”
- (6) Az Utv. 21/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) Az útlelvelhatóság erre irányuló kérelemre a magánútleletet, valamint a második magánútleletet soron kívüli, sürgősségi vagy – a 21/B. § (5a) bekezdésében foglalt kivétellel – azonnali eljárás keretében adja ki. A magánútlelvel, valamint a második magánútlelvel soron kívüli, sürgősségi, továbbá az azonnali eljárásban történő kiadásának eljárási szabályait a Kormány rendeletben állapítja meg.”
- (7) Az Utv. 21/B. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:
 „(5) Kizárólag elektronikus kapcsolattartás útján kérelmezhető a magánútlelvel, a második magánútlelvel, a szolgálati útlelvel és a hajós szolgálati útlelvel pótlása. A pótlás feltétele, hogy a kérelmező a második biometrikus adat kezeléséhez a pótlás érdekében hozzájárult.”

- (5a) Elektronikus kapcsolattartás útján is kérelmezhető a második magánútlevel kiállítása, ha a kérelmező a második biometrikus adat kezeléséhez a második magánútlevel kiállítása érdekében hozzájárult. Elektronikus kapcsolattartás útján nem kérelmezhető a második magánútlevel azonnali eljárás keretében történő kiállítása.”
- (8) Az Utv. 24. § (1) bekezdése a következő p) ponttal egészül ki:
(Az adatkezelő szerv – az úti okmány valóságának ellenőrzése, a birtokosa személyazonosságának és állampolgárságának, valamint a külföldre utazáshoz, illetve hazatéréshez való jogosultság igazolása céljából – az útiokmány-nyilvántartásban kezeli:)
 „p) a 7. § (10) bekezdésében foglalt esetben a nemzetiségi névadat feltüntetésének tényét.”
- (9) Az Utv. 27. §-a a következő (2b) bekezdéssel egészül ki:
 „(2b) Az adatkezelő szerv az útiokmány-nyilvántartásban szereplő útlevel okmányazonosítójáról, érvényessége, illetve érvénytelensége tényéről és ennek okáról értesíti a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást vezető szervet.”
- (10) Az Utv. 28. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(6) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott adatszolgáltatási eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni. Mentés a díjfizetési kötelezettség alól a települési önkormányzat, a közjegyző, a bírósági végrehajtó és a költségvetési szerv, illetve törvényben meghatározott egyéb szerv vagy személy.”
- (11) Az Utv. 32/A. § (1) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A második biometrikus adatot)
 „a) az útlevelhatóság – az elveszett, eltulajdonított vagy megsemmisült magánútlevel pótlása, valamint a második magánútlevel kiállítása iránti kérelemhez történő felhasználás érdekében –
 aa) a tároló elemet tartalmazó úti okmány érvényességi idejének lejártáig kezeli, ha ehhez a kérelmező az adatok rögzítések irásában hozzájárul, ezt követően az adatokat haladéktalanul törli,
 ab) a kérelmező hozzájárulásának hiányában kizárólag a tároló elemet tartalmazó úti okmány kiállításáig kezeli és ezt követően haladéktalanul törli.”
- (12) Az Utv. 41. § (2) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Felhatalmazást kap a külföldre utazás szabályozásáért felelős miniszter – a b) és a d) pont tekintetében a külpolitikáért felelős miniszterrel, a c) pont tekintetében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásért felelős miniszterrel egyetértésben – hogy rendeletben határozza meg]
 „e) az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben az útiokmány-nyilvántartásból történő adatszolgáltatásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj összegét, megállapításának, megfizetésének, elszámolásának, kezelésének szabályait;”

12. § Az Utv.

- a) 7. § (3) bekezdésében az „a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló, 2004. december 13-i 2252/2004/EK tanácsi rendelet 1. cikk (2) bekezdésének második mondata szerinti biometrikus adatot” szövegrész helyébe az „az ujjnyomat adatot” szöveg,
- b) 7. § (7) bekezdésében az „adattartalma kiegészül” szövegrész helyébe az „adattartalma – a hajós szolgálati útlevel kivételével – kiegészül” szöveg,
- c) 9. § (1) bekezdésében az „– a (2) bekezdésben foglalt kivétellel –” szövegrész helyébe az „a (2) és (2a) bekezdésben foglalt kivétellel” szöveg,
- d) 9. § (2) bekezdésében az „Annak az állampolgárnak” szövegrész helyébe az „Annak a magánútlevellel rendelkező állampolgárnak” szöveg,
- e) 9. § (3) bekezdésében a „két” szövegrész helyébe az „öt” szöveg, az „egy” szövegrész helyébe az „öt” szöveg,
- f) 12. § (1) bekezdés g) és h) pontjában és 13. § (1) bekezdés e) pontjában a „házastársa, élettársa” szövegrész helyébe a „házastársa, bejegyzett élettársa, élettársa” szöveg,
- g) 12. § (1) bekezdés i) pontjában és 13. § (1) bekezdés f) pontjában a „házastársának, élettársának” szövegrész helyébe a „házastársának, bejegyzett élettársának, élettársának” szöveg,
- h) 15. §-ában a „házastársának és eltartott gyermekének” szövegrész helyébe a „házastársának, bejegyzett élettársának, élettársának és eltartott gyermekének” szöveg,
- i) 19. § (1) bekezdésében az „úti okmányt visszavonja” szövegrész helyébe az „úti okmányt – ha az nincs az okmány elvételére, visszatartására, bevonására jogosult hatóság, az eljárásban közreműködő szerv vagy az útlevelhatóság birtokában – visszavonja” szöveg,
- j) 24. § (1) bekezdés b) pontjában a „továbbá a 32/A. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feltételek fennállása esetén az érintett azonosítását valamely fizikai tulajdonságának rögzítésével lehetővé tevő

- módon előállított személyes adatát,” szövegrész helyébe a „továbbá második biometrikus adatát, és annak tárolhatóságára vonatkozó adatát,” szöveg,
- k) 24. § (1) bekezdés j) pontjában az „a hivatalos útlevél használatára” szövegrész helyébe az „a hivatalos útlevél – a hajós szolgálati útlevél kivételével – használatára” szöveg,
- l) 24. § (1) bekezdés n) pontjában az „az átvevő nevét és az átvételkor bemutatott okmány azonosítóját” szövegrész helyébe a „meghatalmazotti átvétel esetén az átvevő nevét és az átvételkor bemutatott okmány azonosítóját” szöveg,
- m) 27. § (1f) bekezdésében az „az érintett családi és utónevét” szövegrész helyébe az „az érintett családi és utónevét, állampolgárságát, az útlevél érvényességére vonatkozó adatot, az útlevél okmányazonosítóját” szöveg lép.

8. A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosítása

- 13. §** (1) A közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) 2. § 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E törvény alkalmazása során*)
„3. *Okirattár*: a 2022. január 1-jét megelőzően keletkezett alapiratok, nyilvántartásban szereplő adatok változását igazoló okmányok, cserélt, leadott és visszavont okmányok papír alapú példányainak, továbbá a 2022. január 1-től a nyilvántartásban szereplő adatok bejegyzését és változását igazoló alapiratok és okmányok, cserélt, leadott és visszavont okmányok eljáró hatóság által hitelesített másolatának elektronikus, vagy az ügytől függően papír alapú példányainak, továbbá a bevont külföldi okmányoknak a nyilvántartása.”
- (2) A Kknyt. 2. §-a a következő 24. ponttal egészül ki:
(*E törvény alkalmazása során*)
„24. *Alapirat*: a közúti közlekedési nyilvántartás működéséről és az adatszolgáltatás rendjéről szóló kormányrendelet szerinti ügyekben az okirattár részét képező, kormányrendeletben meghatározott közlekedési igazgatási hatósági eljárásban felhasznált vagy keletkezett irat.”
- (3) A Kknyt. 5. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:
„(1b) A közlekedési igazgatási hatóság és a nyilvántartó a hatáskörébe tartozó okmánykiállításra irányuló eljárás során az útiokmány-nyilvántartásból közvetlen hozzáférés útján, az érintett személy azonosítása céljából adatot igényel az útiokmány adatairól.”
- (4) A Kknyt. 7. § d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[*A közúti közlekedési nyilvántartás (a továbbiakban: nyilvántartás) olyan egységes nyilvántartás, amely az alábbi résznyilvántartásokból áll:*]
„d) az okirattárból;”
- (5) A Kknyt. 9/D. § (3) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
(*Az ideiglenes rendszám táblák nyilvántartása a „P” betűjelű rendszám tábla kivételével tartalmazza az ideiglenes rendszám táblával ellátott járművek:*)
„e) fajtáját.”
- (6) A Kknyt. 9/D. § (3) és (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(3) Az ideiglenes rendszám táblák nyilvántartása – a 2022. július 1-jét megelőzően kiadott „P” betűjelű, valamint a 2022. július 1-jétől az azonos jogosultságnak megfelelő „I” betűjelű ideiglenes rendszám táblák kivételével – tartalmazza az ideiglenes rendszám táblával ellátott járművek:
a) alvázszámát,
b) gyártmányát,
c) típusát,
d) színét, és
e) fajtáját.
(4) Az ideiglenes rendszám táblák nyilvántartása tartalmazza a 2022. július 1-jét megelőzően kiadott „E” és „P” betűjelű, valamint a 2022. július 1-jétől kiadott azonos jogosultságnak megfelelő „I” betűjelű ideiglenes rendszám táblák használatának korlátozására vonatkozó adatokat.”

- (7) A Kknyt. a következő 9/E. §-sal egészül ki:
 „9/E. § (1) Az okirattár a hatósági eljárások nyomonkövethetősége, ellenőrizhetősége érdekében tartalmazza a kérelemre indult és a hivatalból indított eljárások adatlapjainak adatait, valamint az alapiratokat. Az adatlapok és az alapiratok egymással összekapcsolhatók.
 (2) Az okirattár a kérelemre indult és a hivatalból indított eljárások adatlapjai tekintetében tartalmazza
 a) a hatósági eljárásra irányuló kérelmet vagy hivatalból indított ügy adatait, valamint az ügy tárgyát és ügyszámát,
 b) az eljáró hatóság nevét, kódját,
 c) az eljáró ügyintéző nevét és elektronikus azonosítóját,
 d) az eljárásban érintett ügyfél természetes személyazonosító adatait, nem természetes személy esetén megnevezését, cégjegyzék számát, nyilvántartási számát,
 e) az eljárásban érintett lakcímét, nem természetes személy esetén székhelyét,
 f) a kérelmező ügyfél nevében eljáró személy természetes személyazonosító adatait, lakcímét.”
- (8) A Kknyt. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
 „10. § A nyilvántartó és a közlekedési igazgatási hatóság a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény 32. § p) pontja és 36. § n) pontja szerint kezelt személyi azonosítót csak belső azonosítóként, valamint a személyiadat- és lakcímnyilvántartással történő kapcsolat biztosítására, az érintett beazonosítására használhatja fel.”
- (9) A Kknyt. 24. §-a a következő (3b) és (3c) bekezdéssel egészül ki:
 „(3b) A nyilvántartó a személyre szabott ügyintézési felület útján ingyenes szolgáltatást biztosít a járművezető vagy a járművezető-jelölt részére az automatikus okmánykiállítási eljáráshoz kapcsolódóan a kategóriára vonatkozó vezetési jogosultság megszerzése, valamint a magyar vezetői engedély érvényességi idejének meghosszabbítása esetén az ezekhez szükséges, ügyfél által biztosított adatok, továbbá a biztosítandó feltételek és a kizáró okok megismerése céljából, az ehhez szükséges mértékben. A szolgáltatás a vezetői engedély kiállítását követő 30. napig érhető el.
 (3c) A (3b) bekezdés szerinti szolgáltatás útján a járművezető vagy a járművezető-jelölt elektronikus azonosítását követően közvetlenül tájékozódhat
 a) az arcfényképe és saját kezű aláírása felhasználhatóságára,
 b) az egészségi alkalmasságára,
 c) a vezetési jogosultságának szünetelésére,
 d) az elsősegély-nyújtási ismeretek megszerzésére,
 e) a kategóriára vonatkozó vezetési jogosultság megszerzésére vagy az az alóli mentesülésre,
 f) a vezetői engedély automatikus kiállításához szükséges nyilatkozataira vonatkozó adatairól.”

14. § A Kknyt.

- a) 1. § (1) bekezdésében az „a jármű tulajdonjogát (üzemben tartását) és” szövegrész helyébe az „a jármű tulajdonjogát (üzemben tartását) és nyilvántartásba vételét igazoló, valamint” szöveg,
 b) 2. § 6. pontjában a „forgalomban tarthatóságát” szövegrész helyébe a „nyilvántartásba vételét, ideiglenes forgalomban tarthatóságát” szöveg,
 c) 5. § (1) bekezdés c) pont nyitó szövegrészében, valamint c) pont cb) alpontjában a „forgalomban tarthatóságát” szövegrész helyébe a „nyilvántartásba vételét” szöveg,
 d) 5. § (1) bekezdés c) pont ca), cc) és cd) alpontjában a „forgalomban tarthatóságát” szövegrész helyébe a „nyilvántartásba vételét, ideiglenes forgalomban tarthatóságát” szöveg,
 e) 5. § (1) bekezdés f) pontjában az „az okmánytár részére a nyilvántartásba történő bejegyzés és az okmányok kitöltésének alapját képező, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló jogszabály mellékletében csatolandóként meghatározott iratokat” szövegrész helyébe az „az okirattár részére jogszabályban meghatározott iratokat” szöveg,
 f) 8. § (1) bekezdés b) pont bd) alpontjában a „megszerzésének” szövegrész helyébe a „megszerzésének és engedély-nyilvántartásba történő bejegyzésének” szöveg,
 g) 9/C. § (2) bekezdésében a „nyilvántartó” szövegrész helyébe a „nyilvántartó és a közlekedési igazgatási hatóság” szöveg, a „9. § (1) bekezdése” szövegrész helyébe a „9. § (1) bekezdése, vagy ideiglenes rendszámablák esetén a 9/D. §” szöveg,

- h) 12. §-ában az „a tulajdonos 9. § (1) bekezdés a) pontjában, és d) pont da), dc) alpontjában, továbbá a 9. § (2) bekezdése szerinti jogszabályban” szövegrész helyébe az „a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló kormányrendeletben” szöveg,
- i) 13. § (1) bekezdésében a „forgalomban tarthatóságát” szövegrész helyébe a „nyilvántartásba vételét” szöveg, az „az üzemeltető (tulajdonos) 9. § (1) bekezdés a), b), e), f) pontjaiban, továbbá a 9. § (2) bekezdése szerinti jogszabályban” szövegrész helyébe az „a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló kormányrendeletben” szöveg,
- j) 13. § (2) bekezdésében az „a járműtulajdonos (üzemeltető) 9. § (1) bekezdés a), b) pontjában, és d) pont da), db) alpontjában és a jármű 9. § (2) bekezdésének a)–d) pontjaiban” szövegrész helyébe az „az ideiglenes rendszám-tábla jogosultjának 9/D. § (1) bekezdés a), b) pontjában, és d) pont da), db) alpontjában, továbbá az ideiglenes rendszám-táblával ellátott jármű 9/D. § (3) és (4) bekezdésében” szöveg,
- k) 15. § (2) bekezdésében és 41/C. §-ában az „okmánytár” szövegrész helyébe az „okirattár” szöveg,
- l) 15. § (2) bekezdés a)–c) pontjában az „okmánytárba” szövegrész helyébe az „okirattárba” szöveg,
- m) 16. § (2) bekezdésében az „okmánytárból” szövegrész helyébe az „okirattárból” szöveg,
- n) 19. § (1) bekezdés f) pontjában a „9. § (1)–(1c) bekezdésében és (2)–(6a) bekezdésében” szövegrész helyébe a „9. § (1)–(1b) és (2)–(6a) bekezdésében, 9/A. § (1) bekezdésében” szöveg lép.

15. § Hatályát veszti a Kknyt.

- a) 5. § (1) bekezdés g) pontja,
- b) 9/D. § (2) bekezdés e) pontja.

9. A víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény módosítása

16. § A víziközlekedésről szóló 2000. évi XLII. törvény XI. Fejezete a következő 60/B. §-sal egészül ki:
 „60/B. § Nincs helye a hivatásos katasztrófavédelmi szerv általi bírság kiszabásának, ha a jogsértő cselekmény elkövetése óta két év eltelt.”

10. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosítása

17. § Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 31. § (2) bekezdésében az „a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok” szövegrész helyébe az „az e törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató” szöveg lép.

18. § Hatályát veszti az Ebtv. 64/B. § (4) bekezdése.

11. A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosítása

19. § A sportról szóló 2004. évi I. törvény 76/A. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A sportrendészeti nyilvántartás a sportrendezvényen történő részvételből a szervező, utazó sportszervezet által kizárt, a szabálysértési hatóság vagy a bíróság által a sportrendezvényről, illetve a sportlétesítményből kitiltott vagy a sportrendezvények látogatásától eltiltott személyek, valamint a külföldön távollattással érintett személyek következő adatait tartalmazza:)
 „d) a szervező és az utazó sportszervezet által továbbított képmás.”

12. A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény módosítása

20. § A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 49. §-a a következő (1a)–(1c) bekezdéssel egészül ki:
 „(1a) A biztosító az adott járművet vagy ideiglenes rendszámot illetően tett, a 46. § (2a) bekezdése szerinti adatokat tartalmazó, ajánlati kötöttséget eredményező biztosítási ajánlatot hatályosult ajánlatként kezeli.

A biztosító a hatályosult ajánlat azonosítása céljából egyedi azonosító karaktersort, ajánlati azonosítót képez. A biztosító a hatályosult ajánlatról az ajánlati azonosító megadásával a hatályosulást követő napon köteles a kötvénynyilvántartó szerv informatikai rendszerén keresztül értesíteni. A biztosító a hatályosult ajánlat esetleges elutasításáról legkésőbb az elutasítást követő napon köteles a kötvénynyilvántartó szerv informatikai rendszerén keresztül értesíteni.

(1b) A közlekedési igazgatási hatóság kérésére a kiadott rendszám járműnyilvántartásba, vagy ideiglenes rendszámablák nyilvántartásába történő bejegyzéséhez, illetve a biztosítási kötelezettséggel járó nyilvántartásba vételi eljárás során a kötvénynyilvántartó szerv a biztosítást igazoló okirat számáról vagy az ajánlati azonosítóról, vagy ezek hiányáról, továbbá az alvázszámáról, valamint az üzemben tartó nevről elektronikus kommunikációs kapcsolaton keresztül értesíti a járműnyilvántartást és az ideiglenes rendszámablák nyilvántartását vezető szervet. A biztosítást igazoló okirathoz vagy ajánlati azonosítóhoz rögzített rendszámról a járműnyilvántartást és az ideiglenes rendszámablák nyilvántartását vezető szerv elektronikus kommunikációs kapcsolaton keresztül értesíti a kötvénynyilvántartó szervet.

(1c) A kötvénynyilvántartó szerv a biztosítást igazoló okirat számához vagy az ajánlati azonosítóhoz rendelt nyilvántartásba veszi a rendszámot, amellyel egyidejűleg informatikai rendszerén keresztül értesíti a biztosítót a rendszámról."

13. Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény módosítása

- 21. §** (1) Az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény (a továbbiakban: At.) 50. § (2) bekezdés a) pont ah) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező)

„ah) lakóhelyét, annak hiányában tartózkodási helyét vagy azt a címet, amelyen a hatósággal kapcsolatot kíván tartani,”

- (2) Az At. 81/D. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az útlevelelhatóság – saját, illetve közreműködői feladatellátása érdekében – a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 7. § (10) bekezdése alapján kérelmezett magánútlevelel kiadása céljából, az elektronikus anyakönyvből a kérelmező nemzetiséghez tartozó személy nevét nemzetiségi nyelven közvetlen hozzáféréssel átveszi.”

- 22. §** Hatályát veszti az At. 89. § (1) bekezdése.

14. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosítása

- 23. §** A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdése a következő l) ponttal egészül ki:

(Közfoglalkoztató lehet:)

„l) start szociális szövetkezet.”

15. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény módosítása

- 24. §** (1) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 79. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a hatáskörébe utalt hatósági eljárások és az eljárások végleges lezárását követően a kiszabott bírságok befizetésének nyomon követése, a végleges döntésének végrehajtása, az ellenőrzés, a szemle, a végleges döntésével összefüggő jogorvoslat, az ügykövetés, kapcsolattartás, valamint a döntés-felülvizsgálat céljából az alábbi adatokat kezeli:

- a) az ügyfél természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elérhetőségi címe, elektronikus levélcíme, telefonszámai,
- b) az ügyfél adóazonosító jele vagy adószáma,
- c) az ügyfél számlaszáma, IBAN száma,

- d) a nem természetes személy ügyfél
- da) cégjegyzék száma, nyilvántartási száma, államháztartási egyedi azonosítója, létrejöttének és megszűnésének időpontja, tevékenységi körei, székhelyének címe, elektronikus levélcíme, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti hivatalos elérhetősége, telefonszáma,
- db) természetes személy képviselőjének, meghatalmazottjának vagy kapcsolattartójának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma,
- e) a természetes személy ügyfél természetes személy meghatalmazottjának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma, valamint
- f) az üggyel érintett ingatlan
- fa) természetes személy tulajdonosának természetes személyazonosító adatai,
- fb) nem természetes személy tulajdonosának cégjegyzék száma, nyilvántartási száma, államháztartási egyedi azonosítója, létrejöttének és megszűnésének időpontja, tevékenységi körei, székhelyének címe, elektronikus levélcíme, az E-ügyintézési tv. szerinti hivatalos elérhetősége, telefonszáma, természetes személy képviselőjének, meghatalmazottjának vagy kapcsolattartójának természetes személyazonosító adatai, lakcíme, elektronikus levélcíme, telefonszáma.”
- (2) A Kat. 79. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
- „(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv – ha törvény hosszabb határidőt nem állapít meg – az (1) bekezdés szerinti adatokat
- a) veszélyes áruk szállításának ellenőrzésével kapcsolatosan kiszabott bírságok esetében bírságfizetés teljesítését követő hat évig kezeli,
- b) a hatáskörébe utalt hatósági eljárások esetében – a c) pontban meghatározott kivétellel – az eljárások végleges lezárását követő hat évig kezeli,
- c) a veszélyes áruk szállítására használt tartályok, tartányok, valamint a csomagolóeszközök, IBC-k, nagycsomagolások, ömlesztettáru-konténerek jóváhagyásával kapcsolatos hatósági engedélyezési eljárások esetében az engedélyek érvényességét követő hat évig kezeli.”
- (3) A Kat. a következő VII/C. Fejezettel egészül ki:
- „VII/C. FEJEZET**
- A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERV HATÁSKÖRÉBE UTALT HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉSÉNEK KÜLÖNÖS SZABÁLYAI**
- 79/B. § (1) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a hatáskörébe utalt hatósági eljárások gyors és hatékony lefolytatása érdekében törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott eljárásokban az E-ügyintézési tv. 2. § (1) bekezdése alapján az ügy elektronikus intézéséhez elektronikus Integrált Hatósági Rendszert (a továbbiakban: IHR) biztosít.
- (2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv hatáskörébe utalt, törvényben meghatározott hatósági eljárásaiban az ügyfél – az elektronikus azonosítását követően – a kérelmét és egyéb beadványait az IHR-en keresztül nyújtja be a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére, illetve a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az általa kiállított dokumentumokat az IHR-be tölti fel.
- (3) Az IHR támogatja a hatósági eljárásoknál az ügyfélnek, valamint az eljárás egyéb résztvevőjének a Kormány rendeletében meghatározott szervekkel az elektronikus kapcsolattartást.
- (4) Az IHR a kérelmező számára biztosítja a hatósági eljárást megelőző tájékozódást biztosító felületet, amelynek részletes működési rendjét a Kormány rendeletben állapítja meg.
- (5) Az ügyfél a hatósági eljárás kezdeményezésével egyidejűleg, elektronikus azonosítását követően az IHR keretei között működtetett ügyfélportálra tölti fel a hatósági eljárás lefolytatásához szükséges dokumentumokat.
- 79/C. § A 79/B. § (1) bekezdése szerinti, elektronikusan kezdeményezett ügyekben a magyarországi székhellyel vagy lakóhellyel rendelkező, a 79/B. § (2) bekezdésében meghatározott ügyfél és képviselője számára a hivatásos katasztrófavédelmi szerv az elektronikus ügyintézés az IHR alkalmazásával biztosítja.”
- (4) A Kat. 80. §-a a következő s) ponttal egészül ki:
- (Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza:)*
- „s) az IHR működésének részletes szabályait, az IHR üzemeltetőjét, valamint azokat az esetköröket, amelyekben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére az egyes dokumentumokat az IHR igénybevitelével kell megosztani.”

16. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása

- 25. §** A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 61. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:
- „(9) A közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”

17. A közzszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása

- 26. §** (1) A közzszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) I. Fejezete a következő 8/A. §-sal egészül ki:
- „8/A. § A kormányzati szolgálati jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (2) A Kttv. 39. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(5) Ha a Rendőrségről szóló törvény az e törvényben meghatározott munkavégzési szabályra külön ellenőrzési lehetőséget teremt az államigazgatási szerv kormánytisztviselői tekintetében, kormányzati szolgálati jogviszony azzal létesíthető, aki tudomásul veszi, hogy kormányzati szolgálati jogviszonyának fennállása alatt feladatai törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti.”
- (3) A Kttv. 258. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
- „(10) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és munkavállalói számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”

18. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása

- 27. §** A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 13. alcíme a következő 24/B. §-sal egészül ki:
- „24/B. § A közalkalmazotti jogviszony vagy munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”

19. A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény módosítása

- 28. §** (1) A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény (a továbbiakban: Lrtv.) 1. § f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (E törvény alkalmazásában)*
- „f) *európai létfontosságú rendszerelem*: e törvény alapján nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölt olyan létfontosságú rendszerelem, amelynek kiesése jelentős hatással lenne – az ágazatokon átnyúló kölcsönös függőségből következő hatásokat is ideértve – legalább két EGT-államra,”
- (2) Az Lrtv. 2. § (1) bekezdése a következő e) ponttal egészül ki:
- (Az üzemeltető azonosítási vizsgálatot folytat le)*
- „e) ágazati kritérium módosítása esetén az ágazati kritériumot szabályozó kormányrendeletet módosító kormányrendelet hatálybalépését követő 60 napon belül.”
- (3) Az Lrtv. 2. §-a a következő (6a) és (6b) bekezdéssel egészül ki:
- „(6a) A honvédelmi rendszerek és létesítmények ágazati kijelölő hatósága által is kijelölt, az 1. mellékletben meghatározott, nem honvédelmi ágazatba tartozó rendszerelem kivételével egy rendszerelemnek több ágazatban való nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölésének (kettős kijelölés) nincs helye.

(6b) Ha egy nemzeti létfontosságú rendszerelem az ágazati kritériumok teljesülésének lehetősége alapján több ágazatban is kijelölhető nemzeti létfontosságú rendszerelemmé, a későbbi kijelölési eljárást lefolytató ágazati kijelölő hatóság megkeresi az általános javaslattevő hatóságot annak érdekében, hogy az az ágazati függőségek és kitettség vizsgálatának eredménye alapján javaslatot tegyen a korábbi kijelölés visszavonására, vagy fenntartására. Az általános javaslattevő hatóság e körben kiadott ügyindító javaslata alapján a korábbi kijelölési eljárást lefolytató ágazati kijelölő hatóság hivatalból kijelölés visszavonására irányuló eljárást folytat le.”

- (4) Az Lrtv. 2. § (7) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az ágazati kijelölő hatóság a (6) bekezdés szerinti kijelölő határozatban]

„b) kötelezi az üzemeltetőt, hogy biztonsági összekötő személyt bízjon meg vagy foglalkoztasson, és a biztonsági összekötő személy természetes személyazonosító adatait, elektronikus levelezési címét, telefonszámát a kijelölő határozat véglegessé válásától számított 60 napon belül a kormányrendeletben nyilvántartó hatóságként kijelölt szerv (a továbbiakban: nyilvántartó hatóság) részére – a nyilvántartó hatóság által meghatározott és a honlapján közzétett formátumban és módon – küldje meg, valamint”

- (5) Az Lrtv. 3. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Európai létfontosságú rendszerelemmé kijelölésre irányuló kezdeményezést, illetve az üzemeltető által benyújtott azonosítási jelentést – az (1) bekezdés c) pontja kivételével az ágazati javaslattevő hatóság bevonásával – az ágazati kijelölő hatóság megvizsgálja és az európai létfontosságú rendszerelemmé nyilvánítással kapcsolatos álláspontjáról az ágazatért felelős miniszter útján a katasztrófák elleni védekezésért felelős minisztert tájékoztatja.”

- (6) Az Lrtv. 4. §-a a következő (4) és (5) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi vagy területi szerve a hatáskörébe utalt hatósági eljárások során, valamint az eljárások végleges lezárását követően a kiszabott bírságok befizetésének nyomon követése, a végleges döntésének végrehajtása, az ellenőrzés, a szemle, a rendkívüli események bejelentése és kivizsgálása, a végleges döntéssel összefüggő jogorvoslat, az ügykövetés, a kapcsolattartás, valamint a döntés-felülvizsgálat céljából – bírságfizetési kötelezettség megállapítása esetén – a bírságfizetési kötelezettség teljesítését követő 30. napig, valamint – az ágazati kijelölő hatóságnak a rendszerelem kijelölése visszavonása esetén – e határozatnak a véglegessé válását követő 30. napig az alábbi személyes adatokat kezeli:

- a) a biztonsági összekötő személy természetes személyazonosító adatai, elektronikus levelezési címe, telefonszáma,
- b) az ügyfél természetes személy képviselőjének neve, telefonszáma, e-mail címe, valamint
- c) a rendkívüli eseményt bejelentő személy neve és telefonszáma.

(5) A (4) bekezdés alapján kezelt adat – ha törvény eltérően nem rendelkezik – más szerv vagy személy részére nem továbbítható.”

- (7) Az Lrtv. 6. § (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) Az üzemeltető a bekövetkezett rendkívüli eseményekről haladéktalanul tájékoztatja a hivatásos katasztrófavédelmi szerv területi szervének ügyeleti szolgálatát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének honlapján közzétett formában és módon, valamint az ágazati kijelölő hatóságot. Az üzemeltető a honvédelmi létfontosságú rendszerelem vonatkozásában a honvédelemért felelős miniszter által kijelölt ügyeleti szolgálatot is haladéktalanul értesíti.”

- (8) Az Lrtv. 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha az európai létfontosságú rendszerelem, nemzeti létfontosságú rendszerelem üzemeltetője nem tesz eleget az e törvényben, az e törvényben foglalt felhatalmazás alapján kiadott más jogszabályokban vagy az ágazati kijelölő hatóság határozatában foglalt előírásoknak,

- a) az ágazati kijelölő hatóság vagy az ellenőrzést koordináló szerv kötelezi az üzemeltetői biztonsági terv soron kívüli módosítására vagy új üzemeltetői biztonsági terv készítésére, vagy
- b) az ágazati kijelölő hatóság, az ellenőrzést koordináló szerv vagy a nyilvántartó hatóság kormányrendeletben meghatározott mértékű bírságot szab ki.”

- (9) Az Lrtv. a következő 4/A. alcímmel egészül ki:

„4/A. A kijelölési és a kijelölés visszavonása iránti eljárás elektronikus ügyintézésének különös szabályai

9/C. § Ezen alcím rendelkezéseit a hivatásos katasztrófavédelmi szerv előtti eljárásokban kell alkalmazni. A hivatásos katasztrófavédelmi szerv előtt indult valamennyi hatósági eljárásban, így különösen a kijelölési, kijelölés visszavonása iránti eljárásokban az ügyfél elektronikus azonosítását követően az azonosítási jelentését, nyilatkozatát, adatszolgáltatását a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvény szerinti Integrált Hatósági Rendszeren (a továbbiakban: IHR) keresztül nyújtja be a hivatásos katasztrófavédelmi szerv részére.

9/D. § Az üzemeltető elektronikus azonosítását követően az IHR-be tölti fel az azonosítási jelentését, az üzemeltetői biztonsági tervet, a biztonsági összekötő személy adatközlő lapját, a rendkívüli események bejelentésére szolgáló úrlapot, valamint más, a Kormány rendeletében meghatározott esetekben a hivatásos katasztrófavédelmi szerv eljárásához szükséges dokumentumokat.

9/E. § Az IHR működtetése, a hatósági eljáráshoz szükséges információk beszerzése, valamint az ügyfél hatékony és gyors ügyintézésének biztosítása céljából az IHR rendszer üzemeltetője jogosult továbbítani a csatlakozott szervek felé az ügyfél által megjelölt adatokat, valamint az ügyfél részére a csatlakozott szervek által visszaküldött információkat."

- (10) Az Lrtv. 14. §-a a következő n) ponttal egészül ki:
(*Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben*)
„n) állapítsa meg az IHR működésének a részletszabályait."

20. A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény módosítása

- 29. §** A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény 48. alcíme a következő 78/A. §-sal egészül ki:
„78/A. § A szolgálati viszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a honvédelmi szervezet jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és az állomány tagja számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat."

21. A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény módosítása

- 30. §** (1) A rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 60. alcíme a következő 99/A. §-sal egészül ki:
„99/A. § A szolgálati viszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a rendvédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és a hivatásos állomány tagja számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat."
- (2) A Hszt. 287/C. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Ha a Rendőrségről szóló törvény lehetővé teszi, hogy a rendvédelmi szerv munkavállalója esetében a feladatainak törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvényben meghatározott megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizze, munkaviszony azzal létesíthető, aki tudomásul veszi, hogy munkaviszonyának fennállása alatt feladatai törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti."
- (3) A Hszt. 287/C. §-a a következő (35) bekezdéssel egészül ki:
„(35) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a rendvédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és munkavállalói számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat."
- (4) A Hszt. 288/E. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Az igazgatási jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a rendvédelmi szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és a rendvédelmi alkalmazott számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat."

22. A kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény módosítása

- 31. §** (1) A kéményseprő-ipari tevékenységről szóló 2015. évi CCXI. törvény (a továbbiakban: Kstv.) a következő 5/A. alcímmel egészül ki:
„5/A. A kéményseprő-ipari műszaki irányelvek
7/A. § (1) A kéményseprő-ipari műszaki irányelvek kidolgozásáért felelős bizottság kidolgozza az égéstermék-elvezető létesítésével, használatával, valamint tűz elleni védelmével kapcsolatos, az építésügyi, gázipari

és tűzvédelmi tárgyú jogszabályokban meghatározott biztonsági szintnek megfelelő követelményeket (a továbbiakban: kéményseprő-ipari műszaki irányelv).

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szervének vezetője kiadja a kéményseprő-ipari műszaki irányelveket.

(3) Az égéstermék-elvezető létesítésével, használatával, valamint tűz elleni védelmével kapcsolatos, az építésügyi, gázipari és tűzvédelmi tárgyú jogszabályokban meghatározott biztonsági szint elérhető

a) kéményseprő-ipari műszaki követelményeket érintő nemzeti szabvány betartásával,

b) a kéményseprő-ipari műszaki irányelvekben kidolgozott műszaki megoldások, számítási módszerek alkalmazásával, vagy

c) a kéményseprő-ipari műszaki irányelvektől vagy a nemzeti szabványtól részben vagy teljesen eltérő megoldással, ha az azonos biztonsági szintet a tervező igazolja.

(4) Az (1) bekezdés szerinti bizottságot a hivatásos katasztrófavédelmi szerv központi szerve működteti.”

(2) A Kstv. 8. § (2) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a településüzemeltetésért, kéményseprő-ipari tevékenységért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg)

„k) a kéményseprő-ipari műszaki irányelvek kidolgozásáért felelős bizottság létrehozására, összetételére, feladatkörére és működésére vonatkozó részletes szabályokat;”

23. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló

2015. évi CCXXII. törvény módosítása

32. § (1) Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) III. Fejezete a következő 8/A. alcímmel egészül ki:

„8/A. Videotechnológias kapcsolattal történő ügyintézés

17/A. § (1) Az elektronikus ügyintézését biztosító szerv az ügyféllel – ezen alcímben meghatározott részletszabályok szerint – a Kormány rendeletében kijelölt szerv által biztosított, élő videóképes telekommunikációs csatornán alapuló kép- és hangfelvétel továbbítására és rögzítésére alkalmas rendszer használatával is tarthatja a kapcsolatot. A Kormány rendeletében megjelölt szervet e § tekintetében elektronikus azonosítási szolgáltatást végző szervnek kell tekinteni.

(2) Az ügyfél az (1) bekezdés szerinti rendszer használata során

a) – ha az adatai a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szerepelnek – a (3) bekezdésben és a Kormány rendeletében meghatározott részletszabályok szerint, az (1) bekezdés szerinti rendszer alkalmazásával készített arcképmásának az összevetése útján vagy

b) – ha az adatai a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban nem szerepelnek – az eIDAS rendelet 6. cikk (1) bekezdése szerinti azonosító eszköz útján,

és az elektronikus ügyintézését biztosító szervnél rendelkezésre álló vagy az ügyfél által átadott természetes személyazonosító adataival azonosítja magát.

(3) A (2) bekezdés a) pontja szerinti azonosítás során az (1) bekezdés szerinti rendszer a videojel segítségével a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványból (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: okmány) kiolvasott természetes személyazonosító adatokat, az állampolgárságot és az okmányszámot összeveti a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő természetes személyazonosító adatokkal, ellenőrzi az okmány érvényességét, valamint az arcképelemzési nyilvántartásról és az arcképelemző rendszerről szóló 2015. évi CLXXXVIII. törvény 9/B. alcíme szerinti automatizált összehasonlítás igénybevitelével az ügyfélről videojel útján készült arckép és a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban szereplő, a személyazonosság ellenőrzésével érintett személy utolsó alkalommal nyilvántartásba vett arcképmásának az egymással történő megfeleltethetőségét. Az azonosítás a nyilvántartásban szereplő adatok egyezősége, az okmány érvényessége, valamint az egyezőség feltételeként meghatározott értékszám elérése esetén sikeres.

(4) A (2) bekezdés a) pontja szerinti azonosítás, valamint az (1) bekezdés szerinti ügyintézés során – az (5) bekezdés szerinti kivétellel – az utólagos jogérvényesítés lehetőségének biztosítása, az ügyfél eljárési jogainak védelme, az egyes ügyintézéssel kapcsolatos jogok és kötelezettségek betartásának utólagos ellenőrzése érdekében az elektronikus ügyintézését biztosító szerv és az ügyfél között létrejött teljes kommunikációt, az ügyfél videotechnológias azonosítással kapcsolatos részletes tájékoztatását és az ügyfél ehhez történő kifejezett hozzájárulását visszakereshető módon, kép- és hangfelvételen – a kép- és hangfelvétel minőségének romlását

kizáró módon – az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv nevében a Kormány rendeletében kijelölt szerv rögzíti és azt a felvételtől számított egy évig megőrzi.

(5) Az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az (1) bekezdés szerinti ügyintézés során rögzített felvételt nem őrzi meg, ha

a) az ügyfél az ügyben érdemi nyilatkozatot nem tett vagy azt a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti teljes bizonyító erejű magánokiratban teszi meg, és

b) a (7) bekezdés szerinti arcképmás vagy aláírás felvételezésére sem kerül sor.

(6) A (4) bekezdésben foglalt esetben és okból az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv jogosult az okmányról készült képfelvételnek a (4) bekezdés szerinti időtartamban történő rögzítésére és tárolására.

(7) Ha az (1) bekezdés szerinti kommunikációval folytatott ügyben törvény az ügyfél arcképmásának, illetve aláírásának felvételezését írja elő,

a) az arcképmást,

b) jogszabályban foglalt esetben az aláírást

az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az (1) bekezdés szerinti rendszer használatával is felveheti.

(8) A Kormány rendeletében kijelölt szerv az azonosítás sikeressége idejéig kezeli az ügyfél (2) bekezdés szerinti adatait, valamint jogosult azokat – szükség esetén az összerendelési nyilvántartás szolgáltatás igénybevételével – a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból átvenni.

17/B. § (1) Ha jogszabály az ügyfél nyilatkozatának érvényességéhez az ügyfél, illetve az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv képviselőjének aláírását követeli meg, az a 17/A. § (1) bekezdése szerinti rendszer használata során a Kormány rendeletében meghatározottak szerint pótolható.

(2) Törvény vagy a Kormány eredeti jogalkotói hatáskörében kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv a 17/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartás során indokolási kötelezettséggel járó döntést nem közölhet az ügyféllel.

(3) Az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv az indokolási kötelezettséggel nem járó döntést is köteles az ügyfél számára írásban is megküldeni, ha a döntést a 17/A. § (1) bekezdése szerinti kommunikáció során közölte. Törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában a döntés közlésének az írásban megküldött döntés kézbesítését kell tekinteni.

17/C. § (1) A 17/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartás kiegészítő szolgáltatás, az igénybevételével intézhető vagy indítható ügyek köréről az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv a Felügyeletet a szolgáltatás nyújtását megelőző legalább 30 nappal korábban tájékoztatja. A Felügyelet a szolgáltatás nyújtását megelőző legalább 8 nappal korábban a honlapján közzéteszi az így intézhető ügyeket.

(2) A 17/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartás során tett nyilatkozatot úgy kell tekinteni, mintha azt az ügyfél személyes jelenlét útján tette volna meg. A technológiai feltételek rendelkezésre állása esetén az ügyfél a 17/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartás során a 17. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot is tehet.

(3) A 17/A. § (1) bekezdése szerinti kapcsolattartás útján olyan ügy is intézhető, amelyet jogszabály alapján vagy az ügy jellege okán kizárólag személyesen lehet intézni. Ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha az ügyfél személyesen járt volna el.

17/D. § Ezen alcímben foglaltak nem alkalmazhatóak a büntetőeljárás, a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló törvényben foglalt eljárások, a büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló törvény szerinti eljárás, a szabálysértési eljárás, valamint a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti peres és nemperes eljárás során.”

(2) Az E-ügyintézési tv. 105. § (2) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki)

„i) a 17/A. § (1) bekezdése szerinti rendszert biztosító szervet.”

33. §

Az E-ügyintézési tv. 35/A. § (3) bekezdésében az „az érintett családi és utónevét” szövegrész helyébe az „az érintett családi és utónevét, állampolgárságát, nemét, a (2) bekezdés szerinti okmány érvényességére vonatkozó adatot, az okmány azonosítóját” szöveg lép.

24. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény módosítása

- 34. §** Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 40. § b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Automatikus döntéshozatalnak van helye, ha)

„b) a hatóság részére a kérelem benyújtásakor minden adat rendelkezésére áll, vagy azokat automatikus információátvitel útján meg tudja szerezni,”

25. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény módosítása

- 35. §** (1) Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 32. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Az (1) és a (2) bekezdés szerinti bejelentés alapján az adóhatóság megállapítja a természetes személy adóazonosító jelét, és arról tizenöt napon belül hatósági igazolványt (a továbbiakban: adóigazolvány) állít ki, ennek során, továbbá az adóigazolvány egyéb okból történő kiállítás esetén megküldi az adóigazolvány kiállításához szükséges adatokat az adóigazolvány megszemélyesítését végző szervezet részére.”

- (2) Az Art. 87. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A jármű tulajdonjogának, üzemben tartói jogának bejegyzésére, ezek valamelyikének változására irányuló eljárás során az eljáró közlekedési igazgatási hatóság a közlekedési igazgatási ügymenetet támogató informatikai rendszerben az általa rögzített, az adózó által bemutatott, a gépjármű és pótkocsi vagyonszerzési illetékének megfizetését igazoló készpénz-átutalási megbízás azonosító számát, a jármű gyártójának kódját, valamint a befizetett illeték összegét a közúti közlekedési nyilvántartást vezető szerv útján, továbbá a közúti közlekedési nyilvántartást vezető szerv a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló törvényben szereplő adatok közül a gépjármű és pótkocsi vagyonszerzési illetéke teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges adatokat (a jármű fajtáját, gyártmányát, típusát, kategóriáját, forgalmi rendszámát, hengerűrtartalmát, teljesítményét, össztömegét, gyártási évét, a járműtulajdonos, üzemben tartói jog jogosítottja azonosító adatait, lakcímét, székhelyét) elektronikus úton továbbítja az állami adó- és vámhatóságnak.”

- (3) Az Art. 131. §-a a következő (27) bekezdéssel egészül ki:

„(27) Az állami adóhatóság az Egységes Szociális Ellátások Ügyvitel-támogató Rendszer útján adatot szolgáltat a fővárosi és megyei kormányhivatal részére a szociális igazgatásról szóló törvény szerinti szociális ellátások és támogatások, a gyermektartásdíj megelőlegezésének és a hadigondozottak ellátásának megállapításával, ellenőrzésével és folyósításával összefüggésben szükséges adatokról.”

- (4) Az Art. a következő 274/K. §-sal egészül ki:

„274/K. § [A közúti közlekedési nyilvántartási szerv adatszolgáltatásához kapcsolódó átmeneti rendelkezés]

A közúti közlekedési nyilvántartási szerv a 87. § (3) bekezdése szerinti adattartalommal, a 2021. július 1-jén fennálló állapotnak megfelelően az állami adó- és vámhatósággal egyeztetett módon és határnapig adatszolgáltatást teljesít az állami adó- és vámhatóságnak az adatszolgáltatás hiányával érintett időszakról.”

26. A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény módosítása

- 36. §** A honvédelmi alkalmazottak jogállásáról szóló 2018. évi CXIV. törvény 7. alcíme a következő 43/A. §-sal egészül ki:

„43/A. § A honvédelmi alkalmazotti jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a honvédelmi szervezet jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és a honvédelmi alkalmazottak számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer által nyújtott szolgáltatásokat.”

27. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosítása

- 37. §** (1) A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) 82. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Ha a Rendőrségről szóló törvény lehetővé teszi, hogy a kormánytisztviselő szolgálati feladatainak törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és büntelődési feladatokat ellátó szerv – törvényben meghatározott esetekben és módon – megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizze, kormányzati szolgálati jogviszony azzal létesíthető, aki tudomásul veszi, hogy kormányzati szolgálati jogviszonyának fennállása alatt feladatai törvényes ellátását a belső

- bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti.”
- (2) A Kit. 115. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
 „(3) A kormányzati szolgálati jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (3) A Kit. 278. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
 „(8) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és munkavállalói számára nyújthatja a személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (4) A Kit. 280. § (1) bekezdése a következő 20a. ponttal egészül ki:
(E törvény alkalmazásában)
 „20a. Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer: a személyügyi központ által az e törvény hatálya alá tartozó, valamint más foglalkoztatási jogviszonyokban álló foglalkoztatottak és munkáltatók részére térítésmentesen nyújtott szolgáltatások összessége, mely módszertani támogatást, szakrendszert, elemző felületet foglal magába.”
- (5) A Kit. 281. § (4) bekezdése a következő 4. ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg)
 „4. a Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszer
 a) által nyújtott szolgáltatások igénybevételére vonatkozó feltételeket, szabályokat, eljárásrendet,
 b) informatikai üzemeltetését végző szervezetet, valamint
 c) az állásportálokkal való együttműködési megállapodás tartalmi elemeit;”

28. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény módosítása

- 38. §** A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 40. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
 „(3) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”

29. A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény módosítása

- 39. §** (1) A különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (a továbbiakban: Küt.) 24. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(9) Ha a Rendőrségről szóló törvény lehetővé teszi, hogy a köztisztviselő szolgálati feladatainak törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv – törvényben meghatározott esetekben és módon – megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizze, közzolgálati jogviszony azzal létesíthető, aki tudomásul veszi, hogy közzolgálati jogviszonyának fennállása alatt feladatai törvényes ellátását a belső bűnmegelőzési és bünfelderítési feladatokat ellátó szerv a Rendőrségről szóló törvény szerinti megbízhatósági vizsgálattal ellenőrizheti.”
- (2) A Küt. 44. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
 „(3) A közzolgálati jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a különleges jogállású szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (3) A Küt. 102. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
 „(6) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a különleges jogállású szerv jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és munkavállalói számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közzolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszere által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (4) A Küt. a következő 103/B. §-sal egészül ki:
 „103/B. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a továbbképzés minősítési és nyilvántartási rendjére, tervezésére, a képzésfejlesztés és szolgáltatás feltételeire, a minőségirányítás rendjére,

a továbbképzési kötelezettségre, a továbbképzés pénzügyi és intézményi feltételeire vonatkozó részletes szabályokat.”

30. Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény módosítása

- 40. §** Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény 12. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
- „(8) Az egészségügyi szolgálati jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a munkáltató jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és foglalkoztatottjai számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszerét által nyújtott szolgáltatásokat.”

31. Az egyes törvényeknek nyilvántartásokkal és elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról szóló 2020. évi CXXI. törvény módosítása

- 41. §** (1) Az egyes törvényeknek nyilvántartásokkal és elektronikus ügyintézésel összefüggő módosításáról szóló 2020. évi CXXI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 49. §-ának a Kknyt. 14/A. § d) pontját megállapító rendelkezése a „végzése, vagy a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzése egy példányának” szövegrész helyett a „végzésének, vagy a teljes hatályúvá vált ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzésének az intézkedés foganatosításához szükséges, az adott személyre és vagyontárgyra vonatkozó kivonata” szöveggel lép hatályba.
- (2) A Módtv. 72. §-ának a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 47. § (2) bekezdését módosító rendelkezése az „az (1) bekezdés a)–e), l), m) és o) pontjában” szövegrész helyett az „az (1) bekezdés a)–e), g)–m) és o) pontjában” szöveggel lép hatályba.
- (3) A Módtv. 92. §-ának az E-ügyintézési tv. 42/B. § (5) bekezdését megállapító rendelkezése az „a 32. § (2) bekezdése” szövegrész helyett az „a 31. § (2) bekezdése” szöveggel lép hatályba.
- (4) Nem lép hatályba a Módtv. 74. §-a.

32. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény módosítása

- 42. §** (1) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény 77. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
- „(4) A szolgálati jogviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a NAV jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és a foglalkoztatott számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszerét által nyújtott szolgáltatásokat.”
- (2) A Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény 239. §-a a következő (20) bekezdéssel egészül ki:
- „(20) A munkaviszony létesítésével és megszüntetésével összefüggésben a NAV jogszabályban meghatározott feltételekkel igénybe veheti, és munkavállalói számára nyújthatja a Kit. szerinti személyügyi központ Közszolgálati Személyügyi Szolgáltatási Keretrendszerét által nyújtott szolgáltatásokat.”

33. A felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVIII. törvény módosítása

- 43. §** A felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi CXLVIII. törvény 4. §-ának az Nytv. 24/J. §-át megállapító rendelkezése a „bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helye, az értesítési cím adat és a nyilvántartásból kikerülés helye” szövegrész helyett a „bejegyzett élettársi kapcsolat létesítésének helye és a nyilvántartásból kikerülés helye” szöveggel lép hatályba.

34. Az ügyfelek számára adminisztratív terheket tartalmazó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXIV. törvény módosítása

- 44. §** Nem lép hatályba az ügyfelek számára adminisztratív terheket tartalmazó egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXIV. törvény
- a) 21. § (4) bekezdése,
- b) 38. § (3) bekezdése.

35. Záró rendelkezések

- 45. §** (1) Ez a törvény – a (2)–(7) bekezdésben foglaltak kivételével – a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.
- (2) Az 1. §, a 3. § (7), (9)–(11) bekezdése, a 4. § 1–3., 6., 8., 9. pontja, az 5. §, a 7. § (4) bekezdése, a 11. § (1), (3)–(7), (10)–(12) bekezdése, a 12. § a)–l) pontja, a 13. § (3) bekezdése, a 14. § a)–d), i)–j) és n) pontja, a 17. §, a 18. §, a 20. §, a 21. § (1) bekezdése, a 28. § (1)–(3), (5), (8) és (10) bekezdése, a 31. §, a 35. §, a 41. § (1), (2) és (4) bekezdése, a 44. § b) pontja, az 1. melléklet 2021. július 1-jén lép hatályba.
- (3) A 3. § (1)–(5) és (15) bekezdése, és a 11. § (9) bekezdése 2021. szeptember 11-én lép hatályba.
- (4) A 2. § (2) bekezdése, a 4. § 5. pontja, a 6. § (1) bekezdése, a 9. § (1) bekezdése, a 13. § (1), (2), (4) és (7) bekezdése, a 14. § e) és k)–m) pontja, a 15. §, a 24. §, a 25. §, a 26. § (1) és (3) bekezdése, a 27. §, a 28. § (4), (6), (7) és (9) bekezdése, a 29. §, a 30. § (1), (3) és (4) bekezdése, a 32. §, a 34. §, a 36. §, a 37. § (2)–(5) bekezdése, a 38. §, a 39. § (2) és (3) bekezdése, a 40. §, a 41. § (3) bekezdése, a 42. §, a 43. § 2022. január 1-jén lép hatályba.
- (5) A 13. § (6) bekezdése és a 44. § a) pontja 2022. július 1-jén lép hatályba.
- (6) A 11. § (2) és (8) bekezdése és a 21. § (2) bekezdése 2023. január 1-jén lép hatályba.
- (7) A 6. § (2) bekezdése 2023. június 25-én lép hatályba.

- 46. §** (1) Ez a törvény
- a) az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelvnek, valamint
- b) a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló, 1999. április 29-i 1999/37/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- (2) Ez a törvény
- a) a tagállamok által kiállított útlevelek és úti okmányok biztonsági jellemzőire és biometrikus elemeire vonatkozó előírásokról szóló 2252/2004/EK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2009. május 28-i 444/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,
- b) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. április 27-i (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanács rendelet, valamint
- c) a víz újrafelhasználására vonatkozó minimumkövetelményekről szóló, 2020. május 25-i (EU) 2020/741 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi L. törvényhez

1. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény
- a) 2. melléklet IX. pontjában foglalt táblázat 4. sorában az „1992. évi LXVI. törvény 27/A. § (1) bekezdése és 27/D. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat” szövegrész helyébe az „1992. évi LXVI. törvény 27/A. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat” szöveg,
- b) 2. melléklet IX. pontjában foglalt táblázat 15. sorában a „személyi, lakcím és értesítési cím adatait” szövegrész helyébe a „személyi- és lakcímadatait” szöveg lép.
2. Hatályát veszti az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 2. melléklet IX. pontjában foglalt táblázat 3. és 6. sora.

2021. évi LI. törvény egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról*

1. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény módosítása

- 1. §** A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjtv.) 17. § (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Közjegyzővé – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – az nevezhető ki, aki]
„g) – közjegyző pályázó kivételével – eredményes közjegyzői vizsgát tett,”
- 2. §** Hatályát veszti a Kjtv.
a) 18. § (3) bekezdés e) pontja,
b) 18. § (4)–(6) bekezdése,
c) 20. § (2b)–(2e) bekezdése.
- 3. §** A Kjtv. 182. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:
„(13) A 18. § (4) bekezdése szerint közzétett területi kamarai tájékoztatás alapján benyújtott áthelyezési kérelem elbírálásának akkor van helye, ha a területi kamarai tájékoztatás közzétételére a 18. § (4) bekezdésének az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvénnyel történő hatályon kívül helyezését megelőzően került sor.”

2. Az 1963 és 1989 között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történt elítélések semmissé nyilvánításáról szóló 1992. évi XI. törvény módosítása

- 4. §** Az 1963 és 1989 között elkövetett egyes állam és közrend elleni bűncselekmények miatt történt elítélések semmissé nyilvánításáról szóló 1992. évi XI. törvény 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„4. § (1) A semmissé nyilvánítási eljárásra – a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – a különleges eljárásoknak a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 837. §-ában meghatározott szabályai az irányadóak.
(2) A Be. 837. § (1), (3) és (4) bekezdését az e törvény alapján induló semmissé nyilvánítási eljárásban a következő eltérésekkel kell alkalmazni:
a) az eljárás hivatalból vagy az ügyészség, az elítélt, a védő, illetve az elítélt hozzátartozójának [Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 459. § (1) bekezdés 14. pont] indítványára indul meg,
b) a semmissé nyilvánítási eljárásban az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság jár el,
c) ha az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság tanácsban járt el, a semmissé nyilvánítási eljárásban a tanács elnöke jár el,
d) a 3. § szerinti eljárás lefolytatására az a bíróság illetékes, amely az összbüntetésről szóló elsőfokú ítéletet hozta, többszörös összbüntetés esetén az utolsó összbüntetést megállapító bíróság illetékes,
e) a bíróság a semmissé nyilvánítási eljárásban
ea) ügyiratok alapján dönt,
eb) ha az ügyész, a terhelt vagy a védő meghallgatása szükséges, nyilvános ülést tart,
ec) ha más bizonyítást vesz fel, tárgyalást tart,
f) ha a bíróság tárgyalást tart, előkészítő ülés tartásának nincs helye,
g) a bíróság határozata ellen a hozzátartozó is fellebbezhet,
h) a bűnügyi költséget az állam viseli.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

3. A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény módosítása

- 5. §** A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 31/D. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha a 15. §, valamint a 16. § a) és b) pontja szerinti határozat kézbesítése esetén a kézbesítési fikció beállt, vagy a 16. § o) pontja szerinti okirat kézbesítésre került, az a fél, aki a határozat, illetve okirat alapján végrehajtási kérelem előterjesztésére jogosult, a végrehajtói kézbesítés költségeinek megelőlegezésével kérheti, hogy a határozatot tartalmazó iratot önálló bírósági végrehajtó (e §-ban a továbbiakban: kézbesítési végrehajtó) kézbesítse a címzettnek.”
- 6. §** A Vht. 34. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(8) Ha a végrehajtó díjjegyzékével szemben a nem adós fizetésre kötelezett határidőben végrehajtási kifogást nem terjesztett elő a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelem előterjesztését megelőzően, részére a díjjegyzéket végrehajtói kézbesítés útján is kézbesíteni kell.”
- 7. §** A Vht. 57/A. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az önálló bírósági végrehajtó, önálló bírósági végrehajtó-helyettes és a végrehajtói szakvizsgával rendelkező önálló bírósági végrehajtójelölt (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó) részére a Kar hivatali szerve rendszeresít hivatali elektronikus aláírást.”
- 8. §** A Vht. 57/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó nem használhatja az elektronikus aláírást, ha
a) az önálló bírósági végrehajtói szolgálata megszűnt vagy törölték az önálló bírósági végrehajtó-helyettesek, illetve önálló bírósági végrehajtójelöltek névjegyzékéből,
b) az önálló bírósági végrehajtói, önálló bírósági végrehajtó-helyettesi vagy önálló bírósági végrehajtójelölti hivatalából felfüggesztették,
c) az önálló bírósági végrehajtói szolgálatát szünetelteti,
d) az aláírás-létrehozó adat elvesztéséről vagy arról szerzett tudomást, hogy az aláírás létrehozására illetéktelen személy vált képessé.”
- 9. §** A Vht. 155. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„155. § Az árverés sikertelen, ha
a) nem tettek vételi ajánlatot, vagy a felajánlott vételár nem érte el az ingatlan becsértékének felét, vagy lakóingatlan esetében a 147. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén a becsérték összegét, illetve annak 70%-át;
b) az árverési vevő az árverési jegyzőkönyvet nem írta alá;
c) az árverési vevő nem fizette be vagy nem utalta át a teljes vételárat a 149. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül, illetőleg a végrehajtó által a vételár megfizetésére adott határidőn belül; vagy
d) az árverés nem szabályszerűen került kitűzésre.”
- 10. §** A Vht. 156. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha az árverési vevő a vételárat nem fizette meg vagy az árverés nem szabályszerűen került kitűzésre, második árverést kell tartani. Ezen árverést az első árverés sikertelenségének megállapításától számított 30 napon belül az első árverésre vonatkozó szabályok alkalmazásával ki kell tűzni azzal, hogy a második árverésen az első árverésen legmagasabb ajánlatot tett, de a vételár fizetését elmulasztó árverező nem árverezhet.”
- 11. §** A Vht. 227. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) Az állásából felfüggesztett végrehajtó, végrehajtó-helyettes és végrehajtójelölt a felfüggesztés alatt végrehajtói tevékenységet nem végezhet, végrehajtói irodával munkavégzésre, illetve foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt nem létesíthet.”
- 12. §** A Vht. 236. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A kártérítés, illetve a sérelemdíj fedezetére a végrehajtó köteles legalább harmincmillió forint értékű felelősségbiztosítást kötni és azt a működése alatt fenntartani. A végrehajtó köteles felelősségbiztosítását

szolgáltatának szünetelése alatt fenntartani, továbbá abban az esetben is, ha a végrehajtót hivatalából felfüggesztették.”

- 13. §** A Vht. 241. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:
 „(4a) A végrehajtói szakvizsgával nem rendelkező végrehajtójelölt a végrehajtó irányítása alapján és utasításai szerint közreműködik a végrehajtási eljárásban, a közreműködéséből eredő kártérítési, illetve sérelemdíj iránti igényeket a végrehajtóval szemben kell érvényesíteni. A végrehajtójelölt végrehajtási cselekményt azonban – az (5) bekezdésben foglalt kivétellel – önállóan a végrehajtó nevében sem foganatosíthat.”
- 14. §** A Vht. 250/A. § (4) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:
 (A végrehajtójelöltek névjegyzéke a következő adatokat tartalmazza:)
 „f) a végrehajtójelölt hivatali elektronikus aláírás tanúsítványa érvényességének kezdete és lejáta.”
- 15. §** A Vht. a következő 304/H. §-sal egészül ki:
 „304/H. § (1) Az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.12.) megállapított rendelkezéseket a folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban is alkalmazni kell azzal, hogy a 155. §-t és a 156. § (1) bekezdését a 2021. június 30-át követően kitűzésre kerülő árverések során kell alkalmazni.
 (2) A Módtv.12-vel megállapított 236. § (2) bekezdését és a 250/A. § (2) bekezdés 1. pontját a 2021. június 30-át megelőzően kinevezett végrehajtók esetében, a 250/A. § (3) bekezdés a) pontját a 2021. június 30-át megelőzően névjegyzékbe vett önálló bírósági végrehajtó-helyettesek esetében, az 57/A. § (1) bekezdés a) pontját, (2), (3) és (5) bekezdését, a 241. § (4a) bekezdését, a 241. § (6) bekezdés c) pontját, a 250/A. § (4) bekezdés a), c) és f) pontját a 2021. június 30-át megelőzően névjegyzékbe vett önálló bírósági végrehajtójelöltek esetében is alkalmazni kell.
 (3) A Módtv.12-vel megállapított 241. § (2) bekezdés c) pontját a 2021. július 1-jét követően indult névjegyzékbe vételi eljárásokban kell alkalmazni.
 (4) Annak az önálló bírósági végrehajtónak, aki 2021. július 1-jén egynél több székhelyre, illetve járásbíróság mellé van kinevezve, 2021. július 30. napjáig a miniszterhez címzett írásbeli nyilatkozatában meg kell jelölnie, hogy szolgáltatát melyik járásbíróság mellett kívánja továbbra is ellátni.
 (5) A miniszter az önálló bírósági végrehajtó (4) bekezdés szerinti nyilatkozata alapján – ha a végrehajtó nem tett nyilatkozatot, úgy a Kar véleményének beszerzését követően – megállapítja az önálló bírósági végrehajtó szolgáltatának megszünetését az egyik szolgálati hely tekintetében.
 (6) A Módtv.12-vel megállapított 251. § (2) bekezdését és a 252. § (6) bekezdését a 2021. július 1-jét követően kinevezésre kerülő elnök tekintetében kell alkalmazni.
 (7) A Módtv.12-vel hatályon kívül helyezett 232. § (6) bekezdéséből következően az illetékesség kiterjesztésével ellátott álláshelyek vonatkozásában a Karnak a 2021. július 1. napját követő hatodik hónap végéig intézkednie kell az álláshelyek betöltésére irányuló pályázat kiírása iránt.”
- 16. §** A Vht. 317. § (2) bekezdés j) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 (E törvény)
 „j) 37/B. § (4) bekezdése a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezelés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet”
 (végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.)
- 17. §** A Vht.
- 57/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „önálló bírósági végrehajtó-helyettes;” szövegrész helyébe az „önálló bírósági végrehajtó-helyettes vagy végrehajtói szakvizsgával rendelkező önálló bírósági végrehajtójelölt;” szöveg,
  - 57/A. § (3) bekezdésében az „Az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes az elektronikus ügyintézés” szövegrész helyébe az „A hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó az elektronikus ügyintézés” szöveg,
  - 57/A. § (5) bekezdésében az „az önálló bírósági végrehajtó és önálló bírósági végrehajtó-helyettes” szövegrész helyébe az „a hivatali elektronikus aláírással rendelkező végrehajtó” szöveg,
  150. § (1) bekezdésében és 151. § (2) bekezdésében az „adóست megillető összeg” szövegrész helyébe az „adóست megillető összeg és a végrehajtási költségek” szöveg,

5. 232. § (1) bekezdésében a „járásbíróság mellé.” szövegrész helyébe a „járásbíróság mellé azzal, hogy egy végrehajtó egy székhelyre, illetőleg egy járásbíróság mellé kerül kinevezésre.” szöveg,
6. 233. § (2) bekezdés k) pontjában az „a) vagy c) pontja alapján” szöveg helyébe az „a)–c) pontja alapján” szöveg,
7. 241. § (2) bekezdés c) pontjában a „(2) bekezdés a)–d), i) és j) pontjában” szövegrész helyébe a „(2) bekezdésében” szöveg,
8. 241. § (6) bekezdés c) pontjában a „(2) bekezdés b)–d) vagy i) pontjában” szövegrész helyébe a „(2) bekezdésében” szöveg,
9. 250. § (1) bekezdésében a „végrehajtók és a végrehajtó-helyettesek” szövegrész helyébe a „végrehajtók, végrehajtó-helyettesek és végrehajtójelöltek” szöveg,
10. 250/A. § (1) bekezdésében a „(4) bekezdés d) pontjában” szövegrész helyébe a „(4) bekezdés d) és f) pontjában” szöveg,
11. 250/A. § (2) bekezdés 1. pontjában az „adatok,” szövegrész helyébe az „adatok, lakcím,” szöveg,
12. 250/A. § (3) bekezdés a) pontjában az „adatok,” szövegrész helyébe az „adatok és a végrehajtó-helyettes azonosító száma,” szöveg,
13. 250/A. § (4) bekezdés a) pontjában az „adatok,” szövegrész helyébe az „adatok és a végrehajtójelölt azonosító száma,” szöveg,
14. 250/A. § (4) bekezdés c) pontjában a „hosszabb időtartamú kiesésre” szövegrész helyébe a „hosszabb időtartamú – 90 napot meghaladó – kiesésre” szöveg,
15. 251. § (2) bekezdésében a „tagjává és elnökévé” szövegrész helyébe a „tagjává, egyetemi jogi végzettséggel és jogi szakvizsgával rendelkező végrehajtó tagja a Kar elnökévé” szöveg,
16. 252. § (6) bekezdésében a „4 évre” szövegrész helyébe a „7 évre” szöveg lép.

18. § Hatályát veszti a Vht.

- a) 33. § (1) bekezdésében a „(232., 255/A. §) vagy a végrehajtói iroda azon végrehajtó tagjának” szövegrész,
- b) 232. § (6) bekezdése.

4. A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény módosítása

19. § A nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nbjt.) 47. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) E cím rendelkezéseit az Európai Unió tagállamának bírósága és a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának (a továbbiakban: Egyesült Királyság) bírósága által hozott ítéletre nem lehet alkalmazni.”

20. § Az Nbjt. 51. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a külföldi ítélet elismeréséről vagy az Egyesült Királyság esetében a megfeleltetéséről a bíróság korábban jogerős ügydöntő végzést hozott, az abban foglalt döntéshez a szabadságvesztés végrehajtásának átvételére irányuló eljárásban a bíróság kötve van. Ez a szabály nem alkalmazható, ha

- a) a külföldi ítélet elismerését, vagy az Egyesült Királyság esetében a megfeleltetését azért tagadták meg, mert az elismeréshez vagy a megfeleltetéshez szükséges adatok nem álltak a bíróság rendelkezésére, és a hiányzó adatok a szabadságvesztés végrehajtásának átvételére irányuló eljárásban beszerezhetőek, vagy
- b) a szabadságvesztés végrehajtásának átvételéhez a külföldi ítélet olyan rendelkezésének elismerése vagy megfeleltetése szükséges, amelyről az elismerésről vagy megfeleltetésről hozott korábbi ügydöntő végzés nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett.”

21. § Az Nbjt. 60/C. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A bíróság e törvény vonatkozó rendelkezései, valamint a nemzetközi szerződések alapján megvizsgálja, hogy a vagyonek Kobzás vagy az elkobzás végrehajtásának átadása iránti megkeresés teljesítésének feltételei fennállnak-e, és ennek alapján rendelkezik a külföldi bíróság vagyonek Kobzásra vagy elkobzásra vonatkozó határozatának elismeréséről és a végrehajtás átvételéről, az Egyesült Királyság esetében a megfeleltetéséről és a végrehajtás átvételéről.”

- 22. §** Az Nbjt. V. Fejezet 2. Címe a következő 62/M. §-sal egészül ki:
„62/M. § (1) Az eljárási jogsegély iránti megkeresés végrehajtásának teljesítése során elrendelt vagyont érintő kényszerintézkedés fenntartásának indokoltságával kapcsolatban a magyar igazságügyi hatóság észszerű határidő tűzésével tájékoztatást kér a megkereső igazságügyi hatóságtól, ha
a) a vagyont érintő kényszerintézkedés elrendelése vagy a legutóbbi tájékoztatás óta egy év eltelt,
b) a lefoglalással vagy a zár alá vétellel érintett dolog vagy vagyontárgy jellege, állapota, tárolási körülményei alapján az indokolt,
c) a vagyoni érdekelt indítványozza,
és ezzel egyidejűleg tájékoztatja a megkereső igazságügyi hatóságot a (2) bekezdésben foglaltakról.
(2) Ha a megkereső igazságügyi hatóság az (1) bekezdés szerint meghatározott határidőn belül nem nyújt tájékoztatást a kényszerintézkedés fenntartásának indokoltságáról, a magyar igazságügyi hatóság megszünteti a lefoglalást és a lefoglalt dolgot kiadja annak, akitől lefoglalták, a zár alá vételt feloldja, vagy megszünteti az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételét és az ideiglenesen eltávolított elektronikus adat visszaállítását rendeli el.”
- 23. §** Az Nbjt. a következő 86. §-sal egészül ki:
„86. § Ez a törvény az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás Harmadik Része végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”
- 24. §** Az Nbjt.
a) 51. § (1) bekezdésében az „elismerésére vonatkozó” szövegrész helyébe az „elismerésére, az Egyesült Királyság esetében a megfeleltetésre vonatkozó” szöveg,
b) 83. § (2) bekezdés e) pontjában az „elismerése, valamint” szövegrész helyébe az „elismerése, az Egyesült Királyság esetében a megfeleltetése, valamint” szöveg lép.

5. A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény módosítása

- 25. §** (1) A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 43/A. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[A fogyasztóvédelmi hatóság látja el az (EU) 2017/2394 rendelet végrehajtását a következő irányelveket átültető tagállami jogszabályokba ütköző Európai Unión belüli jogsértések tekintetében:]
„d) az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv,”
- (2) Az Ftv. 43/A. § (1) bekezdése a következő k) ponttal egészül ki:
[A fogyasztóvédelmi hatóság látja el az (EU) 2017/2394 rendelet végrehajtását a következő irányelveket átültető tagállami jogszabályokba ütköző Európai Unión belüli jogsértések tekintetében:]
„k) a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelv.”
- 26. §** Az Ftv. 57. § (1) bekezdése a következő i) és j) ponttal egészül ki:
(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:)
„i) a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelv [18. §, 38. §, 39. §, 45. §, 45/A. §, 45/B. §];
j) az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelv [18. §, 38. §, 39. §, 45. §, 45/A. §, 45/B. §].”

6. A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény módosítása

- 27. §** A közvetítői tevékenységről szóló 2002. évi LV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 5. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Ha a természetes személyt azért kell törölni a névjegyzékből, mert a továbbképzésre vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget, a természetes személy mindaddig nem vehető fel ismételten a névjegyzékbe, amíg az elmaradt továbbképzési kötelezettségét nem teljesíti.”
- 28. §** A Kvtv. 8. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A bejelentésnek a 6. § (1) és (2) bekezdésében felsorolt adatokat kell – a 6. § (1) bekezdés d), e) és n) pontjában, továbbá a 6. § (2) bekezdés f) pontjában foglaltak kivételével – tartalmaznia. A bejelentéshez csatolni kell a 6. § (1) bekezdés c), f) és m) pontjában foglaltak igazolására szolgáló iratokat.”
- 29. §** A Kvtv. 9. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A miniszter hivatalból indult eljárásban a közvetítőt a névjegyzékbe történő felvételét követően közvetítői minőségének igazolására szolgáló arcképes közvetítői igazolvánnyal látja el. A közvetítői igazolvány kizárólag postai úton, hivatalos iratként küldhető meg a közvetítő részére.”
- 30. §** A Kvtv. 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A természetes személyt törölni kell a névjegyzékből, ha
a) az 5. § (1) bekezdésében írt feltételek a névjegyzékbe történt felvételt követően megszűntek, vagy utóbb megállapításra kerül, hogy a felvételkor sem voltak meg,
b) a közvetítői feladatainak ellátására tartósan képtelenné válik,
c) a miniszter a törlést vizsgálat alapján elrendelte,
d) a továbbképzésre vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget,
e) a közvetítői tevékenysége szüneteltetésének megkezdésétől számított öt év anélkül telt el, hogy bejelentette volna a szüneteltetés befejezésének tényét,
f) azt a természetes személy kéri – a (3) bekezdés szerinti kivételekkel –, vagy
g) meghalt.”
- 31. §** A Kvtv. 11. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A természetes személy és a jogi személy csak akkor kérheti a névjegyzékből való törlést, ha folyamatban lévő közvetítői eljárásban nem vesz részt. A természetes személy és a jogi személy nem kérheti a névjegyzékből való törlést, amíg vele szemben vizsgálat van folyamatban, vagy természetes személlyel szemben a továbbképzési kötelezettség elmulasztásának megállapításával kapcsolatos hivatalból indított eljárás van folyamatban.”
- 32. §** A Kvtv. 11. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A miniszter a névjegyzékből törölt személynek a törlés időpontjában – jogszabály alapján – nyilvántartott adatait a névjegyzékbe történő ismételt felvétel e törvény szerinti feltételeinek ellenőrzése, hatósági feladatainak ellátása, valamint a hatóságok igazságszolgáltatási feladatainak adatszolgáltatás nyújtásával történő elősegítése céljából kezelheti és azokat kizárólag az adatok kezelésére jogosult más szerv vagy személy részére továbbíthatja. A névjegyzékből törölt személy tekintetében kezelt adatok törlése iránt a miniszter a névjegyzékből történő törlés időpontjától számított tíz év elteltével gondoskodik.”
- 33. §** A Kvtv. a 41. §-t követően a következő alcímmel egészül ki:
„Európai uniós követelményekre utaló rendelkezések
41/A. § Ez a törvény a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- 34. §** A Kvtv.
a) 2. §-ában a „létrehozása” szövegrész helyébe a „létrehozásának elősegítése” szöveg,
b) 5. § (1) bekezdés a) pontjában az „annak megfelelő” szövegrész helyébe a „felsőfokú végzettséghez kötött” szöveg,
c) 6. § (3) bekezdésében a „b), k), l) pontjaiban” szövegrész helyébe a „b) és k) pontjában” szöveg,

d) 11. § (2) bekezdés b) pontjában a „(3) bekezdésében” szövegrész helyébe a „(2) bekezdésében” szöveg lép.

35. § Hatályát veszti a Kvtv.

- a) 6. § (1) bekezdés j) és l) pontja,
- b) 6. § (4) bekezdése,
- c) 9. § (2) bekezdése.

7. A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény módosítása

36. § A kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 32. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, és a bekezdés a következő g) ponttal egészül ki:

(A kisajátítási hatóság döntésével szemben indított közigazgatási per során)

„f) a bíróság – a g) pontban foglalt kivétellel – a közigazgatási határozatot megváltoztathatja;

g) a bíróság a közigazgatási határozatot nem változtathatja meg, ha a kisajátítási hatóság a kisajátítást kérő kérelmét arra hivatkozva utasította el, hogy nincs helye kisajátításnak, és a közigazgatási határozat ezen rendelkezése jogszabálysértő.”

8. A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény módosítása

37. § A bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Bnyt.v.) III. Fejezete a következő 34/A. §-sal egészül ki:

„34/A. § E fejezetnek az Európai Unió tagállamára vonatkozó rendelkezéseit az Egyesült Királyság tekintetében is alkalmazni kell.”

38. § A Bnyt.v. 80/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„80/B. § A 77–80/A. §-nak az Európai Unió tagállamára vonatkozó rendelkezéseit az Egyesült Királyság tekintetében is alkalmazni kell.”

39. § A Bnyt.v. VI. Fejezete a következő 80/C. §-sal egészül ki:

„80/C. § (1) Ha valamely személynek gyermekekkel való közvetlen és rendszeres kapcsolattartással járó szakmai vagy szervezett önkéntes tevékenység végzésére való alkalmazása céljából, az érintett személy hozzájárulásával benyújtott kérelmet követően, az Európai Unió más tagállamának kijelölt központi hatósága a 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikke alapján, illetve az Egyesült Királyság kijelölt központi hatósága az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás) 649. cikke alapján az érintett személyre vonatkozóan a bűnügyi nyilvántartási rendszerben, valamint a tagállami ítéletek nyilvántartásában kezelt adatoknak az Európai Bűnügyi Nyilvántartási Információs Rendszeren keresztül történő kiadására irányuló kérelmet nyújt be a bűnügyi nyilvántartó szervhez, a bűnügyi nyilvántartó szerv a kérelem vagy a 80. § (1a) bekezdésének alkalmazásával kért tájékoztatás kézhezvételétől számított tíz munkanapon belül továbbítja

- a) a 4. § (2) bekezdés a) pontjában,
- b) a 11. § (1) bekezdés c)–e) és j)–l) pontjában,
- c) a 16. § (1) bekezdés c)–g) és j)–l) pontjában, valamint
- d) a 33. § (1) bekezdésében

meghatározott adatokat a kérelmet benyújtó központi hatóság részére.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok kizárólag akkor továbbíthatóak, ha azok

- a) a büntettesek nyilvántartásában vagy a hátrányos jogkövetkezmények alatt álló, büntetlen előéletű személyek nyilvántartásában szereplő, következő bűncselekmények elkövetéséhez kapcsolódó adatok:
- aa) a 2013. június 30-ig hatályban volt emberkereskedelem [1978. évi IV. törvény 175/B. § (4) bekezdés b) pont], ha a bűncselekményt 2002. április 1-je után követték el,

ab) a 2013. június 30-ig hatályban volt üzletszerű kéjelgés elősegítése [1978. évi IV. törvény 205. § (3) bekezdés], ha a bűncselekményt 1997. szeptember 15-e előtt követték el,

ac) a 2013. június 30-ig hatályban volt emberkereskedelem [1978. évi IV. törvény 175/B. § (5) bekezdés c) pont], erőszakos közösülés [1978. évi IV. törvény 197. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés], szemérem elleni erőszak [1978. évi IV. törvény 198. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés], megrontás [1978. évi IV. törvény 201–202/A. §], tiltott pornográf felvétellel visszaélés [1978. évi IV. törvény 204. § (1)–(6) bekezdés], üzletszerű kéjelgés elősegítése [1978. évi IV. törvény 205. § (3) bekezdés a) pont],

ad) emberkereskedelem és kényszermunka [Btk. 192. § (5) bekezdés a) pont és (6) bekezdés a) pont], szexuális kényszerítés [Btk. 196. § (2) bekezdés a) pont és (3) bekezdés], szexuális erőszak [Btk. 197. § (2) bekezdés, (3) bekezdés a) pont, (4) bekezdés a) és b) pont], szexuális visszaélés [Btk. 198. §], kerítés [Btk. 200. § (2) bekezdés és (4) bekezdés a) pont], prostitúció elősegítése [Btk. 201. § (1) bekezdés c) pont és (2) bekezdés], gyermekprostitúció kihasználása [Btk. 203. §], gyermekpornográfia [Btk. 204. §], szemérem sértés [Btk. 205. § (2) bekezdés], vagy

b) a 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 3–7. cikkében vagy a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás 649. cikk (3) bekezdésében meghatározott valamely bűncselekmény magyar állampolgár általi, az Európai Unió más tagállamának bírósága jogerős ítéletében megállapított elkövetéséhez kapcsolódó, a tagállami ítéletek nyilvántartásában kezelt adatok.”

- 40. §** A Bnytv. 85. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) Az Európai Unió kötelező jogi aktusán, törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésen vagy a Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodáson alapuló adatigénylés teljesítése céljából a szakértői nyilvántartó szerv biztosítja az Európai Unió más tagállamának, illetve az Európai Unió kötelező jogi aktusában vagy a nemzetközi szerződésben meghatározott más állam (a továbbiakban együtt: együttműködő tagállam) kijelölt nemzeti kapcsolattartó pontja részére
- a) bűnmegelőzés és büntetőeljárás lefolytatása céljából az ujj- és tenyérynymat, valamint
- b) büntetőeljárás lefolytatása céljából a DNS-profil elektronikus úton történő összehasonlítását a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásában kezelt adatokkal.”
- 41. §** A Bnytv. VIII. Fejezete a következő 86/E. §-sal egészül ki:
- „86/E. § E fejezetnek az Európai Unió tagállamára vonatkozó rendelkezéseit az Egyesült Királyság tekintetében is alkalmazni kell.”
- 42. §** A Bnytv. 98. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „98. § (1) Ez a törvény
- a) a bűnügyi nyilvántartásból származó információk tagállamok közötti cseréjének megszervezéséről és azok tartalmáról szóló 2009. február 26-i 2009/315/IB tanácsi kerethatározatnak,
- b) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008. június 23-i 2008/615/IB tanácsi határozat 2–11. cikkének,
- c) a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról szóló 2008. június 23-i 2008/616/IB tanácsi határozat 2–14. cikkének,
- d) az egyrészről az Európai Unió, másrészről Izland és Norvégia között a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB tanácsi határozat, valamint a különösen a terrorizmus és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelemre irányuló, határokon átnyúló együttműködés megerősítéséről szóló 2008/615/IB határozat végrehajtásáról szóló 2008/616/IB tanácsi határozat és melléklete egyes rendelkezéseinek alkalmazásáról szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és e megállapodás egyes rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazásáról szóló 2009. szeptember 21-i 2009/1023/IB tanácsi határozatnak,
- e) az Európai Unió más tagállamaiban hozott ítéleteknek egy új büntetőeljárásban való figyelembevételéről szóló 2008. július 24-i 2008/675/IB tanácsi kerethatározatnak,
- f) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló 2011. december 13-i 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikk (3) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

(2) Ez a törvény az egyrészt az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészt Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás Harmadik Része végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

43. § A Bnytv. „Átmeneti rendelkezések” alcíme a következő 100/B. §-sal egészül ki:
„100/B. § E törvénynek az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvénnyel megállapított rendelkezéseit a 2020. december 31-ét követően indult eljárásokban is alkalmazni kell.”

44. § A Bnytv.
a) 11. § (1) bekezdés k) pont nyitó szövegrészében a „tagállamában magyar állampolgárral szemben hozott, bűnösséget megállapító jogerős ítélet (a továbbiakban: tagállami ítélet)” szövegrész helyébe a „tagállamában vagy a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában (a továbbiakban: Egyesült Királyság) magyar állampolgárral szemben hozott, bűnösséget megállapító jogerős ítélet (a továbbiakban együtt: tagállami ítélet)” szöveg,
b) 76/B. § (2) bekezdésében a „tagállamának kijelölt” szövegrész helyébe a „tagállamának vagy az Egyesült Királyság kijelölt” szöveg,
c) 80. § (2a) bekezdésében az „a 80/B. §-ban” szövegrész helyébe az „a 80/C. §-ban” szöveg,
d) 91. § (2) bekezdésében a „tagállama számára” szövegrész helyébe a „tagállama vagy az Egyesült Királyság számára” szöveg lép.

9. A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény módosítása

45. § A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény 23. § (1) bekezdésében a „30 napon belül” szövegrész helyébe a „30 napon belül – a 19. § (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben 60 napon belül –” szöveg lép.

10. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény módosítása

46. § A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 126. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A bíró a fegyelmi büntetés jogerős kiszabása után)
„b) egy fizetési fokozattal való visszavetés, két fizetési fokozattal való visszavetés, illetve a vezetői tisztségből való felmentés esetén két évig,
(áll a fegyelmi büntetés hatálya alatt.)

47. § A Bjt. a következő 232/S. §-sal egészül ki:
„232/S. § Az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvénnyel megállapított 126. § (1) bekezdés b) pontját az e rendelkezés hatálybalépését megelőzően kiszabott, két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetés alóli mentesítésre is alkalmazni kell, ha a mentesítésre korábban nem került sor.”

48. § A Bjt.
a) 8. § (1) bekezdés f) pontjában a „62.” szövegrész helyébe a „62/C.” szöveg,
b) 237. § (1) bekezdésében a „232/L–232/R.” szövegrész helyébe a „232/L–232/S.” szöveg lép.

11. Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény módosítása

49. § Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: EUtv.) 108. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A VIII. Fejezet tagállamra vonatkozó rendelkezéseit Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: Egyesült Királyság) tekintetében is alkalmazni kell.”

50. § Az Eutv. 66/A. alcíme a következő 178/B. §-sal egészül ki:
„178/B. § E törvény VIII. Fejezetét az Egyesült Királyság tekintetében 2020. december 31-ét követően indult eljárásokban is alkalmazni kell.”

51. § Az Eutv. 67. alcíme a következő 179/C. §-sal egészül ki:
„179/C. § E törvény VIII. Fejezete az egyrésről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrésről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás Harmadik Része végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

12. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosítása

52. § A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:159. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Fogyasztó és vállalkozás közötti – ingó dolognak minősülő áru adásvételére, digitális tartalom szolgáltatására vagy digitális szolgáltatások nyújtására irányuló – szerződés esetén a fogyasztó kellékszavatossági jogai gyakorlása keretében a hibát a kötelezett költségére maga nem javíthatja ki, illetve mással sem javíthathatja ki azt.”

53. § (1) A Ptk. 8:6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8:6. § [Az Európai Unió jogának való megfelelés]

(1) E törvény:

a) a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelvnek, valamint az azt módosító 1999/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

b) a tagállamok önálló vállalkozóként működő kereskedelmi ügynökökre vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló, 1986. december 18-i 86/653/EGK tanácsi irányelvnek;

c) az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatásügyütesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2302 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

d) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvnek;

e) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

f) a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló, 2002. június 6-i 2002/47/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

g) a nyilvános vételi ajánlatról szóló, 2004. április 21-i 2004/25/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

h) az egyes részvényesi jogok gyakorlásáról a tőzsdén jegyzett társaságokban című, 2007. július 11-i 2007/36/EK európai parlament és a tanácsi irányelvnek;

i) a fizetési és értékpapír-elszámolási rendszerekben az elszámolások véglegességéről szóló 98/26/EK irányelvnek és a pénzügyi biztosítékokról szóló megállapodásokról szóló 2002/47/EK irányelvnek a kapcsolódó rendszerek és hitelkövetelések tekintetében történő módosításáról szóló, 2009. május 6-i 2009/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

j) a társasági jog területén az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságokról szóló, 2009. szeptember 16-i 2009/102/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

k) a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késedelmes fizetések elleni fellépésről szóló, 2011. február 16-i 2011/7/EU európai parlamenti és tanács irányelvnek;

l) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

m) a társasági jog egyes vonatkozásairól szóló, 2017. június 14-i (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

n) a 2007/36/EK irányelvnek a hosszú távú részvényesi szerepvállalás ösztönzése tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. május 17-i (EU) 2017/828 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;

- o) a fogyasztási cikkek adásvételének és a kapcsolódó jótállásnak egyes vonatkozásairól szóló, 1999. május 25-i 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
- (2) E törvény a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és a tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”
- (2) A Ptk. 8:6. § (1) bekezdés o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép és a bekezdés a következő p) ponttal egészül ki:
(E törvény:)
„o) az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek;
p) a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek”
(való megfelelést szolgálja.)
- (3) A Ptk. 8:6. § (1) bekezdése a következő q) ponttal egészül ki:
(E törvény:)
„q) a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek”
(való megfelelést szolgálja.)

- 54. §** A Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontjában az „igényelheti,” szövegrész helyébe az „igényelheti, – a (2a) bekezdés szerinti kivétellel –” szöveg lép.

13. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény módosítása

- 55. §** A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 66. § (1) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben meghatározza)
„i) a fogyasztó és vállalkozás közötti, digitális tartalom szolgáltatására vagy digitális szolgáltatás nyújtására irányuló szerződések szabályait, ideértve a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás szerződésszerű teljesítésére, a hibás teljesítésre és az azzal kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre, valamint azok gyakorlásának módjára, illetve a digitális tartalom vagy szolgáltatás módosítására vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a fogyasztó és vállalkozás közötti, áruk adásvételére vonatkozó szerződések szabályait, ideértve a szerződésszerű teljesítésre, a hibás teljesítésre és az azzal kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre, valamint azok érvényesítésének feltételeire, illetve a jótállásra vonatkozó részletes szabályokat.”

14. Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény módosítása

- 56. §** Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 11. § (2)–(7) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(2) Az (1) bekezdés szerinti névjegyzék – az 1. melléklet 1.1–1.6., 1.8–1.9., 1.13., 1.15., pontjában, 1.20.1. és 1.20.2. alpontjában, valamint 1.24. és 1.25. pontjában foglalt adatok kivételével – közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.
(3) Az 1. melléklet 1.14.1. és 1.14.3–1.14.5. alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértőnek az 1. melléklet 1.1., 1.7–1.11. pontjában, 1.12.1. alpontjában, 1.13. pontjában, 1.14.4. és 1.14.5. alpontjában, 1.15. pontjában, 1.19. pontjában, valamint 1.21–1.24. és 1.25. pontjában foglalt adatai nyilvánosak, azokat az igazságügyi szakértői névjegyzéket vezető hatóság a kormányzati portálon közzéteszi.

(4) A névjegyzék (3) bekezdésben fel nem sorolt adatai nem nyilvánosak, azokról csak törvényben foglalt esetben, az arra jogosult részére adható tájékoztatás. A névjegyzéket vezető hatóság az 1. melléklet 1.12.2. és 1.12.3. alpontjában, valamint 1.17. pontjában foglalt adatok kivételével a nyilvántartás adatait a Kamara részére átadja, azokat a Kamara e törvény rendelkezései szerint nyilvántartja és kezeli.

(5) Az 1. melléklet 1.14.4., 1.14.5. és 1.20.2. alpontjában foglalt adatokat a Kamara, az 1.1–1.9., 1.13. és 1.15. pontjában foglalt adatokat az igazságügyi szakértő, az 1.18. pontjában és 1.20.1. alpontjában foglalt adatokat a hatóság köteles bejelenteni a névjegyzéket vezető hatóságnak. Az 1. melléklet 1.18. pontjában és 1.20.1. alpontjában foglalt adatokról a hatóság a névjegyzéket vezető hatóságot és a Kamarát is értesíteni köteles.

(6) A névjegyzéket vezető hatóság az 1. melléklet 1.14.6. alpontja szerint nyilvántartott igazságügyi szakértő 1. mellékletben meghatározott adatait és a vonatkozó tényeket a hatósági feladatainak ellátása, valamint a hatóságok igazságszolgáltatási feladatainak adatszolgáltatás nyújtásával történő elősegítése érdekében tárolja, feldolgozza és jogos érdekének igazolása után, törvény által arra jogosított harmadik személy részére továbbítja. A névjegyzékből történő törlés időpontjától számított húsz év elteltével a névjegyzéket vezető hatóság gondoskodik az adatok törléséről.

(7) A névjegyzéket vezető hatóság az igazságügyi szakértő 1. melléklet 1.1–1.5. pontjában és 1.7. pontjában szereplő adatait a hatóság megkeresésére, az igazságügyi szakértővel való kapcsolattartás újrafelvétele, az igazságügyi szakértő bírságolása vagy a bírság végrehajtása céljából átadja a hatóságnak."

57. § A Szaktv. 13. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az igazságügyi szakértőt törölni kell a névjegyzékből, ha)

„e) az 5. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott kötelezettségének ugyanazon eljárásban felhívás ellenére ismételten nem tesz eleget;”

58. § A Szaktv. 25. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A névjegyzéket vezető hatóság a névjegyzékből törölt társaság 1. melléklet 2. pontjában meghatározott adatait és a vonatkozó tényeket a hatósági feladatainak ellátása, valamint a hatóságok igazságszolgáltatási feladatainak adatszolgáltatás nyújtásával történő elősegítése érdekében tárolja. A társaság névjegyzékből történő törlésének időpontjától számított húsz év elteltével a névjegyzéket vezető hatóság gondoskodik az adatok törléséről.”

59. § A Szaktv. 26. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A társaságot a névjegyzékből törölni kell, ha)

„e) az 5. § (2) bekezdés f) pontjában meghatározott kötelezettségének ugyanazon eljárásban felhívás ellenére ismételten nem tesz eleget.”

60. § A Szaktv. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

61. § A Szaktv.

- a) 2. § 5. pontjában a „– jellemzően egyetem mellett működő – állami szerv” szövegrész helyébe az „állami szerv vagy egyetem szervezeti egységeként működő intézet” szöveg,
- b) 2. § 8. pontjában a „rendőrség” szövegrész helyébe a „rendőrség, közjegyző, bírósági végrehajtó” szöveg,
- c) 2. § 9. pontjában a „közjegyzői” szövegrész helyébe a „közjegyzői, bírósági végrehajtói” szöveg,
- d) 25. § (2) bekezdésében a „2.1.–2.3. pontjaiban és 2.5.–2.7.” szövegrész helyébe a „2.1–2.6. pontjában és 2.8–2.9.” szöveg

lép.

62. § Hatályát veszti a Szaktv.

- a) 9. § (2) bekezdése,
- b) 11. § (8) bekezdése,
- c) 25. § (1) bekezdésében az „a 2.8. alpont kivételével” szövegrész,
- d) 139. § (2) bekezdés l) pontja.

15. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény módosítása

- 63. §** A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 182. § (5) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Ha olyan féllel szemben került sor bírósági meghagyás kibocsátására, akinek a keresetlevelet)
„a) a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, vagy”
(kellett kézbesíteni, a bírósági meghagyás megtámadására előírt határidő elmulasztása esetén igazolásnak a bírósági meghagyás kibocsátásától számított egy évig van helye; az igazolási kérelem előterjesztésével egyidejűleg az írásbeli ellenkérelmet vagy beszámítást tartalmazó iratot is elő kell terjeszteni.)
- 64. §** A Pp. 227. § (6) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A mulasztás esetére megállapított következmények alkalmazásának helye van akkor is, ha)
„a) az idézést az alperesnek a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján kellett kézbesíteni, de a kézbesítés megtörténtéről kézbesítési igazolás nem érkezett vissza, feltéve, hogy a rendelet 22. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, vagy”
- 65. §** (1) A Pp. 631. § (2) bekezdés 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény)
„4. a tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításvétel tekintetében történő együttműködésről (bizonyításvétel) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendelet”
(végrehajtását szolgálja.)
- (2) A Pp. 631. § (2) bekezdés 8. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény)
„8. a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet”
(végrehajtását szolgálja.)
- 66. §** Hatályát veszti a Pp. 631. § (1) bekezdés 6. pontja.

16. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény módosítása

- 67. §** Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 109. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„109. § [A zár alá vétel és a lefoglalás megszüntetése, valamint a dolog kiadása]
- (1) A zár alá vételt és a lefoglalást a hatóság megszünteti, ha
- az elrendelésének oka megszűnt,
  - a hatóság az eljárást megszüntette, vagy
  - az ügy érdemében döntést hozott.
- (2) Ha törvény másként nem rendelkezik, a tényállás tisztázásához a továbbiakban már nem szükséges zár alá vett dolgot ki kell adni annak, akitől azt zár alá vették. Ha a hatóság más szerv hatáskörébe tartozó eljárást kezdeményez, az eljárás lefolytatásához szükséges zár alá vett iratokat és tárgyi bizonyítékokat átadja a megkeresett szervnek.
- (3) Ha a körülmények alapján nyilvánvaló, hogy az, akitől a dolgot zár alá vették, a dolog birtoklására nem jogosult, a hatóság a dolgot az arra jogos igényt bejelentő személynek adja ki.
- (4) Ha a dolog természetben már nem adható ki, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenértéket alapul véve, a kezeléséből, tárolásából eredő költséggel csökkentett, a megtérítés időpontjáig eltelt időre számított, a Ptk. szerinti késedelmi kamattal (a továbbiakban: törvényes kamat) növelt összeget kell megtéríteni. A jogosult az ezt meghaladó igényét a polgári jog szabályai szerint érvényesítheti. Ha a zár alá vétel alaptalan volt, a dolog előzetes értékesítéséből befolyt ellenérték a dolog kezeléséből, tárolásából eredő költséggel nem csökkenthető.”

68. § Az Ákr. 112. § (2) bekezdés j) és k) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek és a bekezdés a következő l) ponttal egészül ki:
(*Önálló jogorvoslatnak van helye*)
„j) az iratbetekintési jog korlátozására irányuló kérelem tárgyában hozott,
k) az eljárási költség megállapításával és viselésével kapcsolatos, a költségmentesség iránti kérelmet elutasító, a költségmentesség módosításáról vagy visszavonásáról szóló, valamint
l) a végrehajtást elrendelő”
(*végzés ellen.*)

69. § Az Ákr.
a) 112. § (2) bekezdés a) pontjában az „az ideiglenes” szövegrész helyébe az „a biztosítási intézkedésről és az ideiglenes” szöveg,
b) 117. § (2) bekezdésében az „Az ideiglenes” szövegrész helyébe az „A biztosítási intézkedésről szóló, az ideiglenes” szöveg lép.

17. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény módosítása

70. § A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 8. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A végzés elleni fellebbezést – a keresetlevelet visszautasító és az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezés kivételével – egyesbíró bírálja el. Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az egyesbíró elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. A tanács elé utalt ügyben utóbb egyesbíró nem járhat el.”

71. § A Kp.
a) 8. § (6) bekezdésében a „Kúria három” szövegrész helyébe a „Kúria – az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – három” szöveg,
b) 117. § (3) bekezdésében a „sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás” szövegrész helyébe az „az elsőfokú eljárás” szöveg lép.

72. § Hatályát veszti a Kp.
a) 14. § (2) bekezdésében az „a közigazgatási ügyben másodfokon eljáró bíróságot és”,
b) 27. § (1) bekezdés a) pontjában az „a törvényszék végzése elleni fellebbezési eljárás kivételével”,
c) 51. § (5) bekezdésében az „, amelyről a másodfokú bíróság nyolc napon belül dönt”,
d) 115. § (1) bekezdésében a „, továbbá a keresetlevelet visszautasító vagy az eljárást megszüntető jogerős végzés” szövegrész.

18. A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény módosítása

73. § A nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény (a továbbiakban: Nmjt.v.) 77. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„77. § (1) A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet (e §-ban a továbbiakban: a rendelet) 3. cikk (1) bekezdése szerinti átvevő intézmény feladatait
a) bírósági iratok esetében az a bíróság, amelynek eljárásában a kézbesítendő irat keletkezett,
b) közjegyző eljárásában keletkezett iratok esetén az a közjegyző, akinek eljárásában az irat keletkezett,
c) egyéb bíróságon kívüli iratok esetében a miniszter látja el.
(2) A rendelet 3. cikk (2) bekezdése szerinti átvevő intézmény feladatait
a) a címzettnek a jogsegélykérelemben megjelölt címe szerint illetékes járásbíróság (Budapesten a Pesti Központi Kerületi Bíróság) és

b) a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar

látja el, azzal, hogy a b) pont szerinti esetben a kézbesítést a címzett címe szerint illetékes végrehajtó teljesíti.

(3) A rendelet alapján előterjesztett jogsegélykérelem teljesítése során a 74. § (3) bekezdése alkalmazandó.

(4) A rendelet 4. cikke szerinti központi szerv feladatait a miniszter látja el.

(5) A rendelet 7. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti feladatot a miniszter látja el, aki gondoskodik továbbá a 7. cikk (1) bekezdés c) pontja szerinti tájékoztatás nyújtásáról.

(6) A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkézbesítés) és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (e §-ban a továbbiakban: 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet) 4. cikk (2) bekezdése alapján az átvevő intézmény a kézbesítendő iratokat postai úton, telefaxon és elektronikusan fogadja. Az 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a rendelet által rendszeresített formanyomtatványokat az átvevő vagy átvevő intézmény magyar, angol, német vagy francia nyelven fogadja.

(7) Ha a Pp. 137. § (2) bekezdésében meghatározott kézbesítési fikció alkalmazásával került sor a kézbesítés eredményének megállapítására, az átvevő intézmény az átvevő intézményt arról értesíti, hogy a kézbesítés beálltát és annak időpontját e kézbesítési fikció alapján állapította meg, és azzal szemben a címzettet a Pp. 138. §-a szerinti kifogás illeti meg. Ha a bíróság a címzett kifogásának utóbb helyt ad, a külföldi átvevő intézményt egyidejűleg értesíti arról, hogy a kézbesítéshez fűződő jogkövetkezmények a magyar jog szerint hatálytalanok.

(8) Az átvevő intézmény a kézbesítés megtörténtéről és annak időpontjáról, illetve akadályáról és ennek okáról nyolc napon belül tájékoztatja az átvevő intézményt.

(9) A rendelet 17. cikke szerinti kézbesítési mód belföldön csak akkor alkalmazható, ha a címzett az átvevő tagállam állampolgára.

(10) A rendelet 17. cikke szerinti kézbesítési mód alkalmazása esetén a külföldön kézbesítendő iratot a 73. § (3) bekezdésének megfelelően kell továbbítani.

(11) A rendelet 20. cikke szerinti kézbesítési mód alkalmazására belföldön a végrehajtói kézbesítésre vonatkozó jogszabályok szerint kerülhet sor.”

74. § Az Nmjtvt. 81. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„81. § (1) A tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő együttműködésről (bizonyításfelvétel) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendelet (e §-ban a továbbiakban: rendelet) 4. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti központi szerv feladatait a miniszter látja el.

(2) A rendelet 2. cikk 1. pontja szerinti egyéb hatóság Magyarországon a közjegyző és a gyámhatóság.

(3) A rendelet 1. cikk (1) bekezdés a) pontja szerinti jogsegélykérelem teljesítése a 79. § (3) bekezdése szerinti bíróság hatáskörébe és illetékességébe tartozik. Ha a jogsegélykérelmet fogadó bíróság azt állapítja meg, hogy annak teljesítése más bíróság hatáskörébe vagy illetékességébe tartozik, azt – a kérelem beérkezését követő – nyolc napon belül hivatalból megküldi ehhez a bírósághoz.

(4) A rendelet 19. cikk (1) bekezdése és 20. cikk (2) bekezdése szerinti, más tagállam bíróságától érkező kérelmet a miniszter fogadja és bírálja el, ennek során a 80. § (5)–(9) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell.

(5) A rendelet által rendszeresített formanyomtatványokat a bíróság postai úton, telefaxon vagy elektronikusan, magyar, angol vagy német nyelven fogadja.

(6) Magyar bíróság az előtte folyamatban lévő eljárás céljára az Európai Unió tagállamában, Dánia kivételével, a rendelet 19. cikkében szabályozott módon kívül is foganatosíthat közvetlenül bizonyítási cselekményt. Ilyen esetben a bizonyításfelvétel általános szabályai irányadóak azzal, hogy kényszerítő intézkedések alkalmazásának nincs helye.”

75. § Az Nmjtvt. 33. alcíme a következő 81/A. §-sal egészül ki:

„81/A. § (1) A konzuli tisztviselő az Európai Unió kötelező jogi aktusában, nemzetközi szerződésben vagy a fogadó állam jogában meghatározott feltételek szerint belföldi eljárás céljaira, az eljáró bíróság megkeresésére külföldön tartózkodó magyar állampolgárt meghallgathat, kényszerítő intézkedés alkalmazása nélkül. A megkeresésre a Pp. 282. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni.

(2) A konzuli tisztviselő nem járhat el abban az ügyben, amelyben – a Pp.-nek a bíró kizárására vonatkozó szabálya szerint – mint bíró sem járhatna el. A kizárásról és az eljáró konzuli tisztviselő kijelöléséről a külképviselet vezetője határoz. Ha a kizárási ok a külképviselet vezetőjét érinti, vagy nincs másik kijelölhető konzuli tisztviselő, akkor

az a küllépviselő vagy konzuli tisztviselő jár el, amellyel (akivel) szemben kizárási ok áll fenn, és erről a perben eljáró bíróságot értesíteni kell.

(3) A meghallgatásról a konzuli tisztviselő jegyzőkönyvet vesz fel, amelyben rögzíteni kell:

- a) a meghallgatást végző küllépviselő megnevezését, ügyszámát,
- b) a megkereső bíróságot és a bírósági ügyszámot,
- c) a meghallgatás helyét, továbbá a meghallgatás kitűzött és tényleges kezdő és befejező időpontját,
- d) a meghallgatást végző konzuli tisztviselő, továbbá a küllépviselő részéről jelen lévő más személy nevét, beosztását,
- e) a meghallgatott személy nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakóhelyét, perbeli állását,
- f) a meghallgatott személy közreműködésének önkéntességére való felhívását, továbbá a meghallgatott személynek a felhívásra adott válaszát,
- g) a meghallgatott személy vallomását; ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell a jegyzőkönyvben rögzíteni.

(4) A meghallgatás után a meghallgatott személy jelenlétében a jegyzőkönyvbe vett vallomását fel kell olvasni, kivéve, ha azt nem kívánja. A felolvasás megtörténtét vagy annak mellőzését a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. Ha a meghallgatott személy a vallomás felolvasásakor a korábban előadott vallomását kiigazítja vagy kiegészíti, a kiigazítást vagy kiegészítést indokolt esetben jegyzőkönyvbe kell foglalni.

(5) Tanú meghallgatása során a konzuli tisztviselő az (1)–(4) bekezdésben foglaltak mellett a Pp.-nek a tanúzási képtelenségre, a tanúvallomás megtagadására, valamint a tanú meghallgatása lefolytatására vonatkozó szabályai alkalmazásával jár el.

(6) A konzuli tisztviselő a meghallgatással felmerült készkiadásait a jegyzőkönyvben vagy külön okiratban megállapítja. A konzuli tisztviselő meghallgatással kapcsolatban felmerült készkiadásainak előlegezésére a Pp. 78. §-ában és 79. § (1) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni."

76. § Az Nmjtvt. 127. § (2) bekezdése a következő g) és h) ponttal egészül ki:

(E törvény)

„g) 81. §-a a tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő együttműködésről (bizonyításfelvétel) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek,

h) 77. §-a a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezelés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek"

(a végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.)

77. § Az Nmjtvt.

a) 127. § (2) bekezdés a) pontjában a „81. §-a” szövegrész helyébe a „81. § (5) bekezdése” szöveg,

b) 127. § (2) bekezdés d) pontjában a „77. §-a” szövegrész helyébe a „77. § (6) bekezdése” szöveg lép.

19. Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény módosítása

78. § (1) Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 46. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) Az elektronikus okirati formába való alakítás során az ügyvéd kizárólag oldalhű elektronikus másolatot készíthet. Az elektronikus okirati formába alakítás során az Eüsztv. 102. § (6) bekezdését, valamint 103. § (4) és (5) bekezdését nem kell alkalmazni.

(3) A 3. § (1) bekezdés I) pontjában meghatározott kiegészítő jellegű tevékenység ellátása során az ügyvéd kizárólag a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus aláírását használhatja.

(4) Ha az ügyvéd az elektronikus okirati formába alakítás során az elektronikus másolaton a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus aláírását és időbélyegzőt helyez el, az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az elektronikus okirat a papíralapú okirattal az időbélyegzőben megjelölt időpontban mindenben megegyezett."

(2) Az Üttv. 46. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Ha az ügyvéd az általa ellenjegyzett papíralapú okiratot a (4) bekezdés szerint alakítja elektronikus formába, az elektronikus okirat is ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratnak minősül."

- 79. §** Az Üttv.
- a) 2. § (1) bekezdés f) pontjában az „elektronikus okirati formába alakítása” szövegrész helyébe az „elektronikus másolatta vagy elektronikus okirati formába alakítása (a továbbiakban együtt: elektronikus okirati formába alakítás)” szöveg,
  - b) 22. § (3) bekezdésében a „ca) és cb) alpontja” szövegrész helyébe a „ca)–cc) alpontja” szöveg,
  - c) 158. § (2) bekezdésében a „14. és 20. pontban” szövegrész helyébe a „14., 20. és 21. pontban” szöveg lép.

20. A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény módosítása

- 80. §** A költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A felet – ha törvény, az Európai Unió kötelező jogi aktusa vagy nemzetközi szerződés alapján nem illeti meg tárgyi költségmentesség – költségfeljegyzési jog illeti meg)
„b) a szülői felügyelettel kapcsolatos és kapcsolattartási perben,”

21. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény módosítása

- 81. §** A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 223. §-ában az „a 100. §-t,” szövegrész helyébe az „a 97. §-t, a 100. §-t,” szöveg lép.

22. A fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXXVI. törvény módosítása

- 82. §** Nem lép hatályba a fogyasztóvédelemmel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2020. évi CXXXVI. törvény 14. §-a.

23. Záró rendelkezések

- 83. §**
- (1) Ez a törvény – a (2)–(6) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) Az 5–15. §, a 17–18. §, a 27–34. §, a 35. § b) és c) pontja, az 56–60. §, a 61. § b)–d) pontja, a 62. §, a 66. §, a 70–72. §, a 78–80. § és az 1. melléklet 2021. július 1-jén lép hatályba.
  - (3) A 35. § a) pontja 2021. augusztus 1-jén lép hatályba.
  - (4) A 25. § és a 26. §, az 52. §, az 53. § (2) bekezdése, az 54. § és az 55. § 2022. január 1-jén lép hatályba.
  - (5) Az 53. § (3) bekezdése és a 82. § 2022. május 28-án lép hatályba.
  - (6) A 16. §, a 63–65. § és a 73–77. § 2022. július 1-jén lép hatályba.
- 84. §** A 46. § és a 47. § az Alaptörvény 25. cikk (8) bekezdése, valamint 26. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
- 85. §**
- (1) Az 5. alcím és az 53. § (2) bekezdése a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések egyes vonatkozásairól szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/770 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek, továbbá az áruk adásvételére irányuló szerződések egyes vonatkozásairól, az (EU) 2017/2394 rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról, valamint az 1999/44/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/771 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
  - (2) Az 53. § (3) bekezdése a 93/13/EGK tanácsi irányelvnek, valamint a 98/6/EK, a 2005/29/EK és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós fogyasztóvédelmi szabályok hatékonyabb végrehajtása és korszerűsítése tekintetében történő módosításáról szóló, 2019. november 27-i (EU) 2019/2161 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.
  - (3) A 6. és a 14. alcím a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

- 86. §** (1) A 2., 4., 8. és 11. alcím az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás Harmadik Része végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- (2) Az 53. § (1) bekezdése a központi szerződő felek helyreállítására és szanálására irányuló keretrendszerrel, továbbá az 1095/2010/EU, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 806/2014/EU és az (EU) 2015/2365 rendelet, valamint a 2002/47/EK, a 2004/25/EK, a 2007/36/EK, a 2014/59/EU és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról szóló, 2020. december 16-i (EU) 2021/23 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- (3) A 15. és a 18. alcím a tagállamok bíróságai között a polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő együttműködésről (bizonyításfelvétel) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1783 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.
- (4) A 16. §, valamint a 15. és a 18. alcím a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről (iratkezbítés) szóló, 2020. november 25-i (EU) 2020/1784 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi LI. törvényhez

1. A Szaktv. 1. melléklet 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- „1. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke az igazságügyi szakértő következő adatait, és a szakértő tevékenységére vonatkozó tényeket tartalmazza:
- 1.1. családi neve és utóneve(i);
  - 1.2. születési neve;
  - 1.3. anyja születési neve;
  - 1.4. születési hely és idő;
  - 1.5. lakcím (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);
  - 1.6. munkahely (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);
  - 1.7. elérhetőségi cím (postacím, telefon-, telefaxszám, e-mail);
  - 1.8. nyelvismeret (nyelv, nyelvtudás foka);
  - 1.9. szakmai kamarai tagság;
  - 1.10. igazságügyi szakértői eskü letételének időpontja;
  - 1.11. igazságügyi szakértői igazolvány száma;
  - 1.12. szakterület
  - 1.12.1. a névjegyzékbe bejegyzett szakterület és a bejegyzés időpontja,
  - 1.12.2. elutasított szakterület és az elutasítás időpontja,
  - 1.12.3. elbírálás alatt lévő szakterület;
  - 1.13. iskolai végzettség és szakmai képzés, valamint nemzetközi vagy hazai szakmai minősítés;
  - 1.14. állapot
  - 1.14.1. névjegyzékbe felvett,
  - 1.14.2. névjegyzékbe történő felvétel folyamatban,
  - 1.14.3. névjegyzékbe bejegyzett, kiterjesztési kérelem folyamatban,
  - 1.14.4. névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszony szünetel,
  - 1.14.5. névjegyzékbe bejegyzett, kamarai tagsági viszony felfüggesztve,
  - 1.14.6. névjegyzékből törölt,
  - 1.14.7. elhunyt;
  - 1.15. tudományos fokozat;
  - 1.16. nyilvántartási szám;
  - 1.17. az igazgatási ügyiratok ügyszáma;
  - 1.18. az 55. § (2) bekezdése szerinti bejelentés ténye az ügyre történő utalással;

- 1.19. az igazságügyi szakértő minősítése;
  - 1.20. a szakértő ellen
    - 1.20.1. közvádra üldözendő szándékos bűncselekmény miatt indult eljárás megindításának, megszüntetésének, illetve befejezésének ténye,
    - 1.20.2. indult fegyelmi eljárás során kiszabott fegyelmi büntetés;
  - 1.21. az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény szerinti hivatalos elérhetőség, ha a szakértő elektronikus kapcsolattartásra köteles vagy azt vállalja;
  - 1.22. az igazságügyi szakértő tevékenységével kapcsolatos közleményei („közlemények”);
  - 1.23. nyilatkozat arról, hogy az igazságügyi szakértő tevékenységét fő- vagy mellékállásban végzi;
  - 1.24. egyetemi vagy főiskolai végzettsége, a diploma minősítése;
  - 1.25. külön minősítésre vonatkozó adat (ha van).”
2. A Szaktv. 1. melléklet 2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- „2. Az igazságügyi szakértők névjegyzéke a gazdasági társaság következő adatait tartalmazza:
- 2.1. név,
  - 2.2. székhely,
  - 2.3. cégjegyzékszám,
  - 2.4. adószám,
  - 2.5. elektronikus kézbesítési cím,
  - 2.6. az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvény szerinti hivatalos elérhetőség,
  - 2.7. szakterület,
  - 2.8. a vezető tisztségviselő neve,
  - 2.9. a vezető tisztségviselő lakóhelye,
  - 2.10. a 23. § (1) bekezdésében meghatározott tagokra és alkalmazottakra vonatkozó nyilvános adatok.”

2021. évi LII. törvény egyes köznevelést érintő törvények módosításáról*

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosítása

- 1. §** (1) A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 4. § 13. pontja a következő c) alponttal egészül ki:
- (E törvény alkalmazásában
kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:)*
- „c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló,”
- (2) Az Nkt. 4. §-a a következő 18. ponttal egészül ki:
- (E törvény alkalmazásában)*
- „18. tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, akinek egészségügyi ellátása az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos véleménye alapján az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt az óvodai nevelésben a 8. § (2) bekezdése szerinti formában nem tud részt venni, illetve tankötelezettségét iskolába járással nem tudja teljesíteni,”
- 2. §** Az Nkt. 12. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
- „(6) Mentesül a szakmai vizsga, képesítő vizsga, vagy annak a versenykiírásban meghatározott vizsgafeladatának, vizsgatevékenységének letétele alól az a vizsgázó, aki országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a szakmai és vizsgakövetelményben, képzési és kimeneti követelményekben vagy programkövetelményekben meghatározott követelményt teljesítette, és a versenyfelhívásban meghatározott

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Az e bekezdésben meghatározott felmentés esetén a szakmai vizsga, képesítő vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye jelesnek minősül.”

- 3. §** (1) Az Nkt. 13/A. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) A tanuló a szakmai oktatásban, vagy szakképesítésre felkészítő szakmai képzésben
a) a szakiskolában vagy
b) az Szkt. szerinti szakképzési munkaszerződéssel az Szkt. szerinti duális képzőhelyen
vehet részt.”
- (2) Az Nkt. 13/A. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:
„(6) Mentessül a szakmai vizsga, képesítő vizsga, vagy annak a versenykiírásban meghatározott vizsgafeladatának, vizsgatevékenységének letétele alól az a vizsgázó, aki országos szakmai tanulmányi versenyen, WorldSkills vagy EuroSkills versenyen a szakmai és vizsgakövetelményben, a képzési és kimeneti követelményekben vagy programkövetelményekben meghatározott követelményt teljesítette, és a versenyfelhívásban meghatározott helyezést, teljesítményt, szintet elérte. Az e bekezdésben meghatározott felmentés esetén a szakmai vizsga, képesítő vizsga vagy a vizsgatevékenység eredménye jelesnek minősül.”

- 4. §** Az Nkt. a következő 24. alcímmel egészül ki:
„24. A honvédelemért felelős miniszter által alapított és fenntartott nevelési-oktatási intézményekre vonatkozó külön rendelkezések
36. § (1) Ha a nevelési-oktatási intézményt a honvédelemért felelős miniszter alapítja vagy tartja fenn,
a) a pedagógiai programban és a házirendben a tanulók számára sajátos honvédelmi nevelési szempontok, szabályok és kötelezettségek érvényesíthetők,
b) a katonák jogállását szabályozó jogszabályok, az SZMSZ, a házirend a pedagógusok, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítők számára a Magyar Honvédségben érvényesülő viselkedési és megjelenési szabályokat, jogokat, kötelezéseket, kiképzési tevékenységet írhat elő, ezek megsértése miatt fegyelmi eljárás kezdeményezhető, továbbá a jogellenesen okozott kár megtérítésére sajátos szabályokat írhat elő,
c) a nevelő-oktató munka pedagógus-munkakörben, szolgálati viszonyban is ellátható,
d) a fenntartó pályázatát és további eljárás nélkül is adhat intézményvezetői megbízást, nem kell alkalmazni a 67. § (7) bekezdésében foglaltakat,
e) nem kell alkalmazni az osztály-, csoportlétszámokat meghatározó rendelkezéseket, a maximális létszámra vonatkozó rendelkezések kivételével,
f) a tanulói jogviszony és a kollégiumi tagsági viszony megszüntetésével kapcsolatosan jogszabályban e törvény szabályaitól el lehet térni,
g) országos feladatot ellátó intézménynek minősül,
h) nem kell alkalmazni a 73. § (4) bekezdésében foglaltakat.
- (2) Az (1) bekezdés a)–b) pontja alapján meghozott rendelkezések nem lehetnek ellentétesek a 46. § (2) bekezdésében foglalt elvekkel.
- (3) A honvédelemért felelős miniszter által fenntartott nevelési-oktatási intézménnyel, vagy a Magyar Honvédséggel szolgálati viszonyban álló pedagógusok jogviszonyára, az intézményvezető megbízására, valamint a fenntartói irányítási jog gyakorlására a honvédek jogállásáról szóló törvény, valamint felhatalmazása alapján miniszteri rendelet e törvénytől eltérő rendelkezéseket állapíthat meg.”

- 5. §** (1) Az Nkt. 41. § (4) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:
(A köznevelési intézmény a gyermek, tanuló alábbi adatait tartja nyilván:)
„i) a gyermek, tanuló után családi pótlékra jogosult személy nevét, lakóhelyét, tartózkodási helyét, telefonszámát, ha ez a személy nem a gyermek, tanuló szülője, törvényes képviselője.”
- (2) Az Nkt. 41. §-a a következő (4b) bekezdéssel egészül ki:
„(4b) Ha a szülő, törvényes képviselő a (4) bekezdés i) pontjában meghatározott családi pótlékra jogosult nevét, lakóhelyét, tartózkodási helyét, telefonszámát nem adja meg az óvodának, iskolának, akkor az óvoda, iskola ezeket az adatokat a családtámogatási ügyben eljáró hatóságtól szerzi be.”
- (3) Az Nkt. 41. § (8) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A gyermek, a tanuló)
„a) sajátos nevelési igényére, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségére, tartós gyógykezelésére vonatkozó adatai, továbbá a gyermek, tanuló speciális köznevelési ellátásához elengedhetetlenül szükséges szakorvosi,

iskolaorvosi diagnózisának adatai a pedagógiai szakszolgálat, a nevelési-oktatási intézmények és az egészségügyi szakellátó között,
(továbbítható.)

- 6. §** Az Nkt. 45. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép és a § a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az iskolakezdés évének január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Az eljárás ügyintézési határideje ötven nap. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)–(6f) bekezdésében foglaltakat.
(2a) Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít.”
- 7. §** Az Nkt. 46. § (20) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(20) A diákigazolvány elkészítésére irányuló eljárásban – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a köznevelési intézmény a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszeren keresztül, elektronikus úton terjeszti elő a diákigazolvány elkészítésére irányuló kérelmet, és tesz jogszabályban meghatározott más eljárási cselekményeket. A köznevelési intézmény az eljárás során – ha jogszabály másként nem rendelkezik – a központi adatszolgáltatásra alkalmas rendszeren keresztül, elektronikus úton tart kapcsolatot a KIR adatkezelőjével. A KIR adatkezelője a köznevelési intézmény útján közli a tanulóval a diákigazolvány kiállítására irányuló eljárás során hozott döntéseket. A diákigazolvány igénylésének, elkészítésének és nyilvántartásának további szabályait jogszabály határozza meg.”
- 8. §** Az Nkt. 49. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) Az óvodai jogviszony a beíratás napján jön létre. A gyermek az óvodai jogviszonyon alapuló jogait a beíratás napjától kezdve gyakorolhatja. Jogszabály, továbbá az óvoda házirendje egyes jogok gyakorlását az első nevelési év megkezdéséhez kötheti.”
- 9. §** Az Nkt. 60. § (9) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
(A *felöltt*oktatásban)
„d) két idegen nyelv oktatása nem kötelező.”
- 10. §** Az Nkt. 62. §-a a következő (1a)–(1e) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A nevelési-oktatási intézmény, többcélú intézmény vezetője a 14 évnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor az óvoda, az általános iskola, a fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola, a kollégium, a hat és nyolc évfolyammal működő gimnázium vagy a szakgimnázium ötödik-nyolcadik évfolyamán az intézmény – beleértve az ilyen köznevelési alapfeladatot ellátó többcélú intézményt is – felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránytatása alapján az (1b)–(1e) bekezdés szerinti speciális ellátást biztosítja.
(1b) Az intézmény vezetője a pedagógus vagy érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottja számára az (1a) bekezdés szerinti esetben és módon előírhatja

a) a vércukorszint szükség szerinti mérését,
 b) szükség esetén, orvosi előírás alapján, a szülővel, más törvényes képviselővel, a megadott kapcsolattartási módon egyeztetve, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadását.

(1c) A nevelési-oktatási intézmény vezetője az (1b) bekezdés szerinti feladat ellátását

a) olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező, nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki a hivatal által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, vagy
 b) iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján biztosítja.

(1d) A szülő, más törvényes képviselő az (1a) bekezdés szerinti kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.

(1e) Az intézmény vezetője az e § szerinti esetkörben egy esetleges rosszullet esetén az Eütv.-vel összhangban álló speciális ellátási eljárásrendet alakít ki."

- 11. §** (1) Az Nkt. 63. § (3a) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3a) A pedagógusigazolvány kiadására irányuló kérelem tartalmazza:
 a) a pedagógus személyazonosító adatait (családi és utónevét, születési családi és utónevét, születési helyét és idejét) és
 b) a pedagógus oktatási azonosító számát.”
- (2) Az Nkt. 63. § (3c) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3c) A pedagógusigazolvány tartalmazza:
 a) a pedagógus családi és utónevét,
 b) a pedagógus oktatási azonosító számát,
 c) a pedagógusigazolvány kiállításának időpontját,
 d) a pedagógusigazolvány egyedi azonosítóját.”
- (3) Az Nkt. 63. § (3d) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3d) A hivatal a pedagógusigazolvány kiállítása céljából kezeli a (3a) és (3c) bekezdésben felsorolt, valamint a kedvezményre való jogosultság igazolásához szükséges adatokat.”
- 12. §** Az Nkt. 65. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
 „(3a) A 62. § (1c) bekezdés a) pontja szerinti foglalkoztatott, aki a 62. § (1b) bekezdésében meghatározott feladatot látja el, a 8. mellékletben meghatározott diabétesz ellátási pótlékra jogosult. A diabétesz ellátási pótlék alapja – a feladatot ellátó foglalkoztatott besorolásától függetlenül – a mesterfokozathoz kapcsolódó illetményalap.”
- 13. §** Az Nkt. 65. §-a a következő (5c) bekezdéssel egészül ki:
 „(5c) A hivatal a pedagógus számára a közalkalmazottak jogállásáról, a közszolgálati tisztviselőkről vagy a kormányzati igazgatásról szóló törvénytől eltérően részben vagy egészben hazai vagy európai uniós forrásból finanszírozott projekt megvalósítására célfeladatot akkor is kitzűzhet és céljuttatást akkor is megállapíthat, ha az adott feladat nem tartozik a hivatal közhatalmi, irányítási, ellenőrzési és felügyeleti hatáskörének gyakorlásával közvetlenül összefüggő, valamint ügyviteli feladatai közé.”
- 14. §** Az Nkt. 88. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:
 „(7) A Magyarország területén az oktatásért felelős miniszter engedélye alapján működő külföldi, nemzetközi nevelési-oktatási intézmény Magyarországon nyilvántartásba vett fenntartója az ilyen intézmény által pedagógus-munkakörben foglalkoztatott személy után átlagbéalapú támogatásra akkor jogosult, ha
 a) a pedagógus szakképzettsége vagy szakképesítése megfelel a jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak és
 b) a külföldi óvoda, a nemzetközi óvoda pedagógiai programja megfelel az Óvodai nevelés országos alapprogramjának, a külföldi iskola, a nemzetközi iskola pedagógiai programja tartalmi szempontból igazodik a Nat-hoz, vagy
 c) nemzetközi megállapodás vonatkozik rá.”
- 15. §** Az Nkt. 91. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
 „(4) Szünetel az óvodai jogviszonya annak, aki óvodába járási kötelezettségét külföldön teljesíti, a szülő által bejelentett naptól.”

- 16. §** Az Nkt. 93/A. § (3) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Az oktatásért felelős miniszter az iskolában alkalmazott tankönyvek)
„c) előállításával, valamint az iskolai tankönyvrendelés lebonyolításával kapcsolatos feladatokat a Kormány rendeletében kijelölt, az állam százszázalékos tulajdonában álló, nonprofit gazdasági társaság (a továbbiakban: könyvtárellátó), illetve a Kormány rendeletében kijelölt gazdasági társaság – amelyben a könyvtárellátó mint tag legalább minősített többségű befolyással rendelkezik – közreműködésével”
(látja el)
- 17. §** Az Nkt. 93/C. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A tankönyvjegyzéket a hivatal vezeti. A hivatal a 93/B. § (3) bekezdésben meghatározottak kérelme alapján veszi fel a tankönyvet a tankönyvjegyzékre.”
- 18. §** Az Nkt. 94. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap az oktatásért felelős miniszter, hogy)
„g) a szakgimnáziumok és szakiskolák tekintetében a szakképzési megállapodás részletes szabályait, valamint az egyes szakképesítések tekintetében megszerzett jogosultságok megfeleltetését,”
(rendeletben állapítsa meg.)
- 19. §** Az Nkt. 94. § (4) bekezdés i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)
„i) a pedagógusigazolvány igénybevételének feltételeit, az igazolvány kiadásának, kezelésének, érvényesítésének szabályait,”
(rendeletben állapítsa meg.)
- 20. §** Az Nkt. 94. § (4f) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4f) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv feladatait ellátó szervet, a könyvtárellátó feladatait ellátó szervet, vagy jogi személyt, illetve a könyvtárellátó tankönyv-előállítási feladataiban közreműködő, a 93/A. § (3) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelelő gazdasági társaságot rendeletben jelölje ki.”
- 21. §** Az Nkt. 96. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:
„(10) A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény szerint indított kifutó képzések, valamint az Szkt. szerint indított szakiskolai és szakgimnáziumi képzések esetében a szakmai vizsgát, képesítő vizsgát 2025. december 31-éig az addig vizsgáztatást végző képzőintézményben is meg lehet szervezni azzal, hogy a vizsgaközpont alatt a képzőintézményt kell érteni.”
- 22. §** Az Nkt. 8. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 23. §** (1) Az Nkt.
6. § (1a) bekezdésében az „az általa vezetett minisztérium” szövegrész helyébe az „a Kormány által az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatainak ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: hivatal)” szöveg,
  7. §
    - (1a) bekezdésében az „a)–j) pontja” szövegrész helyébe az „a)–j), valamint m) pontja” szöveg,
    - (5) bekezdésében a „19. § (3) bekezdés a) és c) pontjában” szövegrész helyébe a „hivatal által nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatás kivételével” szöveg,
  8. § (2d) bekezdésében a „negyvenöt” szövegrész helyébe a „harminc” szöveg,
  9. § (6) bekezdésében a „közéiskola” szövegrész helyébe a „közéiskola, a szakiskola” szöveg,
  15. § (1) bekezdésében a „fejlesztő nevelést-oktatást végző iskolaként működik, ha kizárólag súlyos és halmozottan fogyatékos gyermekeket lát el” szövegrész helyébe az „a 7. § (1) bekezdés a)–h), j) vagy m) pontja szerinti nevelési-oktatási intézményként, vagy ha kizárólag súlyos és halmozottan fogyatékos tanulókat lát el, fejlesztő nevelést-oktatást végző iskolaként működik” szöveg,
  16. § (2) bekezdésében a „táncművészet” szövegrész helyébe a „táncművészet, cirkuszművészet” szöveg,

7. 19. § (3) bekezdésében az „a Kormány által az oktatásért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatainak ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: hivatal)” szövegrész helyébe az „a hivatal” szöveg,
8. 20. § (11) bekezdésében
  - a) a „segíti” szövegrész helyébe a „segítheti” szöveg,
  - b) a „résztt vesz” szövegrész helyébe a „résztt vehet” szöveg,
9. 21. §
  - a) (1) bekezdésében az „amely – a tankerületi központ, valamint az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott intézmény kivételével –” szövegrész helyébe az „amely – a tankerületi központ, a Magyarországon nyilvántartásba vett vagyonkezelő alapítvány fenntartásában működő felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény, valamint az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott intézmény kivételével –” szöveg,
  - b) (2) bekezdésében a „tankerületi központ, az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény esetében a hivatal” szövegrész helyébe a „tankerületi központ, a Magyarországon nyilvántartásba vett vagyonkezelő alapítvány fenntartásában működő felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény, az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény esetében a hivatal” szöveg,
10. 27. § (7) bekezdésében a „súlyos betegség” szövegrész helyébe a „tartós gyógykezelés” szöveg,
11. 41. § (4) bekezdés b) pontjában a „törvényes képviselője neve,” szövegrész helyébe a „törvényes képviselője, a családi pótlékra jogosult neve,” szöveg,
12. 41. § (6) bekezdésében a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
13. 41. § (8) bekezdés d) pontjában a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
14. 45. § (6e) bekezdésében a „negyvenöt” szövegrész helyébe a „harminc” szöveg,
15. 46. § (13) bekezdésében
  - a) a „KIR adatkezelőjénél” szövegrész helyébe a „hivatalnál” szöveg,
  - b) a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
16. 46. § (20) bekezdésében
  - a) a „KIR adatkezelőjével” szövegrész helyébe a „hivatallal” szöveg,
  - b) a „KIR adatkezelője” szövegrészek helyébe a „hivatal” szöveg,
17. 46. § (21) bekezdésében a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
18. 49. § (1) bekezdésében az „Az óvodába a gyermek – e törvényben foglalt kivétellel – harmadik életévének betöltése után vehető fel. A szülő gyermeke óvodai felvételét, átvételét bármikor kérheti, a gyermekek felvétele folyamatos.” szövegrész helyébe az „A gyermek az óvodával jogviszonyban áll.” szöveg,
19. 63. § (3) bekezdésében
  - a) a „KIR adatkezelőjénél” szövegrész helyébe a „hivatalnál” szöveg,
  - b) a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
20. 63. § (3b) bekezdésében a „KIR adatkezelője a megszemélyesítő útján” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
21. 63. § (4) bekezdésében
  - a) a „KIR adatkezelőjével” szövegrész helyébe a „hivatallal” szöveg,
  - b) az „igénylésének” szövegrész helyébe az „igénylésének, elkészítésének és nyilvántartásának” szöveg,
22. 63. § (5) bekezdésében a „KIR adatkezelője” szövegrész helyébe a „hivatal” szöveg,
23. 64. § (4) bekezdésében a „munkakör ellátásához e törvényben előírt iskolai végzettség” szövegrész helyébe a „munkakör ellátásához jogszabályban előírt iskolai végzettség” szöveg,
24. 77. § (5) bekezdésében a „képzések és a szakiskolában oktatható képzések” szövegrész helyébe a „képzések, a szakiskolában oktatható képzések, valamint a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzések” szöveg,
25. 77. § (5) bekezdés a) pont aa) alpontjában a „szakgimnáziumban és a szakiskolában” szövegrész helyébe a „szakgimnáziumban, a szakiskolában, valamint a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzésben” szöveg,
26. 77. § (5) bekezdés a) pont ac) alpontjában a „képesítővizsgák lebonyolítására jogosult vizsgaközpontokat” szövegrész helyébe a „képesítővizsgák, a szakiskolai szakmai vizsgák és képesítő vizsgák, valamint a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzések képesítővizsgálatainak lebonyolítására jogosult, az Szt. szerint akkreditált vizsgaközpontokat” szöveg,
27. 77. § (5) bekezdés a) pont ae) alpontjában a „vizsgatevékenység feladatait” szövegrész helyébe a „vizsgatevékenység, a szakiskolai szakmai vizsga-tevékenység és képesítővizsga-tevékenység, valamint

- a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területéhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzések képesítővizsga-tevékenységének feladatait” szöveg,
28. 77. § (5) bekezdés b) pontjában az „aa)–ac)” szövegrész helyébe az „aa)–ae)” szöveg,
29. 77. § (5a) bekezdésében a „vizsgákra a mérést, értékelést végző szakértőket” szövegrész helyébe a „vizsgákra, a szakiskolai szakmai vizsgákra és képesítő vizsgákra, valamint a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területéhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzések képesítő vizsgákra a mérést, értékelést végző szakértőket és a vizsgafelügyelő elnököket” szöveg,
30. 82. § (7) bekezdésében az „az oktatásért felelős miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában” szövegrész helyébe az „a hivatal honlapján” szöveg,
31. 84. § (5) bekezdésében az „a már meglévő épületet” szövegrész helyébe az „az épületet” szöveg,
32. 90. § (1) bekezdésében a „nyilvántartásba veszi és engedélyezi a működését” szövegrész helyébe a „veheti nyilvántartásba és engedélyezheti a működését. A fenntartó – ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik – a 21. § (2) bekezdése, valamint a 23. § (1) bekezdés a) pontja, továbbá (4) bekezdése alapján kérheti a nyilvántartásba vételi és működési engedély kiadását az oktatásért felelős minisztertől” szöveg,
33. 90. § (2) bekezdésében az „alapítására” szövegrész helyébe az „alapításának sajátos szabályaira” szöveg,
34. 90. § (3) bekezdésében a „felveszi a nyilvántartásba” szövegrész helyébe a „felveszi a nyilvántartásba és engedélyezi a működését” szöveg,
35. 94. § (1) bekezdés c) pontjában a „szakképesítéseket” szövegrész helyébe a „szakképesítéseket, valamint a pedagógia, közművelődés és művészet tanulmányi területéhez sorolt, iskolarendszeren kívüli képzéseket” szöveg,
36. 94. § (1) bekezdés l) pontjában a „részletes eljárási szabályokat” szövegrész helyébe a „részletes eljárási szabályokat a szakgimnáziumi, szakiskolai képzések tekintetében, az országos szakértői, az országos vizsgáztatási, az országos szakmai szakértői és az országos szakmai vizsgafelügyelő elnöki névjegyzék, valamint a szakértői tevékenység szabályait,” szöveg, a „felhasználásának kérdéseit” szövegrész helyébe a „felhasználásának kérdéseit, a vizsgaközpontok ellenőrzésének szabályait” szöveg,
37. 96. § (1) bekezdésében a „javítóintézet szakmailag önálló nevelési-oktatási intézményegység létesítésével” szövegrész helyébe a „javítóintézet többcélú intézményként szakmailag önálló nevelési-oktatási intézményegység keretében” szöveg,
38. 96. § (3b) bekezdésében az „elsőfokú határozat ellen fellebbezésnek” szövegrész helyébe az „elsőfokú határozat, valamint a fizetési kötelezettségre részletfizetést engedélyező végzés ellen fellebbezésnek” szöveg,
39. 4. mellékletben foglalt táblázat A:13 mezőjében a „színművészeti” szövegrész helyébe a „színművészeti, cirkuszművészeti” szöveg
- lép.
- (2) Az Nkt. 8. § (2) bekezdésében
- a) a „tárgyév május 25. napjáig” szövegrész helyébe a „tárgyév április 15. napjáig” szöveg,
- b) az „a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti” szövegrész helyébe az „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, különös méltánylást érdemlő esetben, újabb kérelem alapján annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti” szöveg,
- c) az „óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki” szövegrész helyébe az „óvodavezető vagy a védőnő, továbbá tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében az Eütv. 89. §-a szerinti általános járóbeteg-szakellátásban, vagy az Eütv. 91. §-a szerinti általános fekvőbeteg-szakellátásban részt vevő szakorvos rendelhető ki. Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek esetében a kérelem a tárgyév április 15. napja után is benyújtható. Az eljárás időtartama ötven nap” szöveg

lép.

24. §

Hatályát veszti az Nkt.

- a) 15. § (3) bekezdésében az „annak a tanítási évnek az első napjától, amelyben a hatodik életévét betölti,” szövegrész,
- b) 49. § (2) bekezdése,
- c) 63. § (3) bekezdésében a „mint a pedagógusigazolvány Nektv. szerinti kártyakibocsátója” szövegrész, továbbá az „A pedagógusigazolvány a Nektv. 2. § 3. pontja szerinti kártya, amely közokirat. A pedagógusigazolvány birtokosa a NEK-hez kártyafelhasználóként csatlakozik. A NEK működtetője és a diákigazolvány

- megszemélyesítője a diákigazolvány kiállítása céljából kezeli a Nektv. 16. § (2) bekezdés a)–b) pontja szerinti, valamint a kártya kézbesítéséhez szükséges adatokat.” szövegrész,
- d) 63. § (3e) bekezdése,
  - e) 63. § (4) bekezdésében az „A KIR adatkezelője a pedagógusigazolvány igényléséhez és előállításához szükséges személyes adatokat, a pedagógusigazolvány egyedi azonosítóját, a kiadott érvényesítő matrica sorszámát, valamint a jogosultság ellenőrzéséhez és nyilvántartásához szükséges további, személyes adatnak nem minősülő adatot tartalmazó nyilvántartást vezet.” szövegrész,
  - f) 93/D. § (2) bekezdésében az „a Kormány által rendeletben kijelölt testület véleményének kikérésével” szövegrész,
  - g) 93/D. § (3) bekezdésében az „a Kormány által kijelölt testület véleményének kikérését követően” szövegrész,
  - h) 97. § (26) bekezdése.

2. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása

- 25. §** (1) A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 103. §-a a következő (1b) bekezdéssel egészül ki:
- „(1b) A tanárképző központ főigazgatójának az a személy bízható meg, aki
- a) tudományos fokozattal, vagy
  - b) az Nkt. 67. §-a szerinti, a köznevelési intézmény intézményvezetői megbízásához szükséges feltételekkel és a szakterületének megfelelő tudományos munkássággal rendelkezik.”
- (2) Az Nftv. 103. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(3) A pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézmények – alapfeladatuk keretében – részt vesznek a pedagógus-továbbképzésben. A pedagógus-továbbképzés szakmai jellegű koordinációjának biztosítása a tanárképző központ főigazgatójának a feladata.”
- 26. §** Az Nftv. 103. § (1a) bekezdésében a „nevezhető ki” szövegrész helyébe a „bízható meg” szöveg lép.

3. Az egységes elektronikusártya-kibocsátási keretrendszerrel szóló 2014. évi LXXXIII. törvény módosítása

- 27. §** Az egységes elektronikusártya-kibocsátási keretrendszerrel szóló 2014. évi LXXXIII. törvény 23. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(1) Az oktatási igazolványokról szóló rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerinti diákigazolvány e törvény szerinti ártyának minősül.”

4. Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény módosítása

- 28. §** Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Onytv.) 6. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
- „(8) Természetes személy a Kormány által kötelezően biztosított elektronikus azonosítási szolgáltatás útján történő azonosítását követően elektronikusan megtekintheti az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szerv által nyilvántartott személyes adatait.”
- 29. §** (1) Az Onytv. 7. § (14) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
- „(14) Az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szerv a pedagógusminősítési nyilvántartásból személyes adatot szolgáltat – a minősítővizsgán, a minősítési eljárásban érintett pedagóguson kívül – a minősítővizsga, minősítési eljárás lefolytatása, a minősítővizsgán, minősítési eljárásban elért eredményről való tájékoztatás céljából, az alkalmazott intézményvezetőjének, munkáltatójának, az érintettet foglalkoztató köznevelési intézmény fenntartójának, a köznevelési intézmény finanszírozását ellenőrző szervnek, valamint a minősítővizsgán, minősítési eljárásban érintett szakértőknek.”

(2) Az Onyvtv. 7. §-a a következő (36)–(38) bekezdéssel egészül ki:

„(36) Az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szerv az alkalmazotti nyilvántartásból személyes adatot szolgáltat a Nemzeti Pedagógus Karban folytatott választás érvényességének biztosítása céljából a szavazás időpontjában fennálló pedagógus-jogviszony tényéről a Nemzeti Pedagógus Kar számára.

(37) A Kormány vagy az egyes miniszterek által megkötött megállapodások keretében elérhető kedvezmény igénybevételére történő jogosultság érvényességének megerősítése céljából az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szerv a 2. § e) pontja szerinti, a születési időre vonatkozó, valamint az 2. § l) pontja szerinti, oktatási azonosító számára vonatkozó megerősítő adatokat továbbítja jogosultság ellenőrzését végző program és az igénylőfelület működtetését végző szervnek.

(38) Az oktatási nyilvántartás működéséért felelős szerv az oktatási nyilvántartás 3/C. §, 4. § (2) bekezdés a–b) pontja, 4. § (3) bekezdés b) és d) pontja szerinti szakrendszerből személyes adatot továbbít a Nemzeti Köznevelési Portál és a Tankönyvkatalógus működtetéséért felelős szerv részére a tanulók, hallgatók, pedagógusok és oktatók köznevelési és felsőoktatási intézménnyel fennálló aktív jogviszonyának tényére vonatkozóan az ezen portálok szerzői jog által védett tartalmainak jogszerű igénybevétele céljából.”

30. § Az Onyvtv. 1. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

31. § Az Onyvtv. 2. melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

32. § Az Onyvtv.

- a) 1. melléklet II. rész c) pontjában a „megnevezését” szövegrész helyébe a „megnevezését és időtartamát” szöveg,
- b) 1. melléklet XI. rész 2. pont 2.3. alpontjában az „adatai” szövegrész helyébe az „adatai, a pedagógusi, vezetői és intézményi területek fejlesztésére vonatkozó javaslatok, javasolt fejlesztési módok” szöveg,
- c) 1. melléklet XII. rész 2. pont e) alpontjában az „értékelése” szövegrész helyébe az „értékelése, a pedagóguskompetenciák fejlesztésére vonatkozó javaslatok, javasolt fejlesztési módok” szöveg,
- d) 1. melléklet XII. rész 2. pont g) alpontjában a „kérelmek adatai” szövegrész helyébe a „kérelmek, valamint panaszkezelés adatai” szöveg lép.

33. § Hatályát veszti az Onyvtv.

- a) 1. melléklet I. rész a) pontjában az „adóazonosító jelét,” szövegrész,
- b) 1. melléklet VI. rész g) pontja.

5. Záró rendelkezések

34. § (1) Ez a törvény – a (2)–(4) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 23. § (2) bekezdése 2021. július 1-jén lép hatályba.

(3) A 10. §, a 12. §, a 22. § és az 1. melléklet 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

(4) A 28. § 2022. július 1-jén lép hatályba.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi LII. törvényhez

Az Nkt. 8. mellékletében foglalt táblázat a következő 9. sorral egészül ki:

	A	B	C
1	Pótlék megnevezése	Pótlék alsó határa	Pótlék felső határa]
„9.	diabétesz ellátási pótlék	17	17”

2. melléklet a 2021. évi LII. törvényhez

1. Az Onyvtv. 1. melléklet XII. rész 2. pontja a következő h) alponttal egészül ki:
(A pedagógusminősítési nyilvántartás az alkalmazott alábbi személyes adatait tartalmazza:)
„h) az Oktatási Hivatal által szervezett, pedagógusminősítés és országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés szakértői feladatainak ellátására felkészítő képzés adatai.”
2. Az Onyvtv. 1. melléklet XII. rész 3. pontja a következő 3.16. alponttal egészül ki:
(A pedagógusminősítési nyilvántartás a minősítő vizsga, minősítési eljárásban közreműködő köznevelési szakértő alábbi személyes adatait tartalmazza:)
„3.16. munkáltatója neve, címe, valamint OM azonosítója.”
3. Az Onyvtv. 1. melléklet XIV. része a következő e) ponttal egészül ki:
(Az óvodába járni köteles gyermekek nyilvántartása a gyermek alábbi személyes adatait tartalmazza:)
„e) ha a gyermek az óvodáztatási kötelezettségét külföldön teljesíti, a külföldi tartózkodás kezdő és várható befejező időpontját, valamint azt az országot, ahol a gyermek az óvodáztatási kötelezettségét teljesíti.”
4. Az Onyvtv. 1. melléklet XV. része a következő e) ponttal egészül ki:
(A tanköteles gyermekek nyilvántartása a gyermek alábbi személyes adatait tartalmazza:)
„e) ha a gyermek, tanuló tankötelezettségét külföldön teljesíti, a tanulmányok külföldön történő folytatásának kezdő és várható befejező időpontját, valamint azt az országot, ahol a tanuló a tankötelezettségét teljesíti.”

3. melléklet a 2021. évi LII. törvényhez

Az Onyvtv. 2. melléklet 3. pont 3.2. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép és a pont a következő 3.3. alponttal egészül ki:

(Az ellátott gyermekekre, tanulóra vonatkozó személyes adatokat az INYR-ből)

„3.2. a gyermeket, tanulót közvetlenül ellátó pedagógiai szakszolgálati intézmény vezetője,

3.3. kizárólag a szakértői bizottság szakértői véleménye, a logopédiai vélemény és a gyógytestnevelésre való jogosultság tekintetében a gyermek nevelését, a tanuló nevelését-oktatását ellátó pedagógus”

(ismerheti meg.)

2021. évi LIII. törvény a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról*

1. A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény módosítása

- 1. §** A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 41. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A (2) bekezdés b) pontjától eltérően a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFltv.) szerinti költségvetési kutatóhely által foglalkoztatott közalkalmazott a hasznosító vállalkozásnak, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti intézményi társaságnak – a kutatóhelynek a KFltv. 34/A. § (2) bekezdése szerinti átláthatósági szabályzatában foglaltakkal összhangban, a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával – tagja vagy vezető tisztségviselője lehet, illetve azzal munkavégzésre irányuló további jogviszonyt létesíthet.”
- 2. §** A Kjt. 43/D. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1)–(3) bekezdést a KFltv. szerinti hasznosító vállalkozással, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti intézményi társasággal létesített jogviszonyokra nem kell alkalmazni. Ezen jogviszonyok keretében a közalkalmazott jogosult az (1) bekezdésben megjelölt munkáltatója (2) bekezdés szerinti üzleti titkát képező módszerek, eljárások, ismeretek, know-how-k alkalmazására, hasznosítására.”

2. A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény módosítása

- 3. §** (1) A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 22. § (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjáruulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:]
„e) a 2020. június 30-áig terjedő időszakra a felszolgálati díj 81%-át, az azt követő időszakra a felszolgálati díj teljes összegét,”
- (2) A Tny. 22. § (1) bekezdés h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
[Az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset összegét az 1988. január 1-jétől a nyugdíj megállapításának kezdő napjáig elért (kifizetett), a kifizetés idején érvényes szabályok szerint nyugdíjjáruulék alapjául szolgáló kereset, jövedelem havi átlaga alapján kell meghatározni. Keresetként, jövedelemként kell figyelembe venni:]
„h) a 2020. augusztus 31-ét követő időszakra a Tbj. 27. § (2) bekezdése szerinti járulékfizetési alsó határ alkalmazása esetén a minimálbér 30 százalékát,”
- 4. §** A Tny. 79. § (2) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A nyugdíjfolyósító szerv a megállapított nyugellátás folyósítását – a kormányrendeletben meghatározott esetekben a határozat vele való közlését követő tizenhárom napon belül, egyéb esetben a folyósításhoz szükséges adatokat tartalmazó elektronikus adatállomány beérkezését követő tizenhárom napon belül –)
„b) EGT-állam vagy Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága területén élők részére történő folyósítás esetén a jogosult által megjelölt, valamely EGT-államban vagy Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára,”
(teljesíti.)
- 5. §** A Tny. 83. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A megállapított nyugellátásról – a kivételes nyugellátás kivételével – a megállapító határozat véglegessé válását követő 15. napot követően nem lehet lemondani. Lemondás esetén a felvett nyugellátást, nyugdíjelőleget vissza kell fizetni. A megállapított nyugellátást nem lehet átruházni, engedményezni.”
- 6. §** A Tny. 91. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A mulasztási bírságot kiszabó döntés adatait a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv nem jegyzi be a Közigazgatási Szankciók Nyilvántartásába.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

- 7. §** A Tny. 96. § (3) bekezdése a következő l) és m) ponttal egészül ki:
[A (2) bekezdés alapján nyilvántartásba vett adatokból]
„l) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság, a munkavédelmi hatóság, a családtámogatási ügyben eljáró hatóság, a rehabilitációs hatóság, a szociális, gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatás szerve, valamint az állami foglalkoztatási szerv, foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzés és munkavédelmi ellenőrzés, továbbá az ellátás megállapítása, folyósítása és ellenőrzése céljából a (2) bekezdés a)–f) és h) pontja,
m) a rendvédelmi feladatokat ellátó szerv a kiegészítő hozzátartozói támogatásra, illetve az árvák kiegészítő támogatására való jogosultság megállapításához és ellenőrzéséhez a (2) bekezdés a) és h) pontja”
(szerinti adatok igénylésére jogosult.)
- 8. §** A Tny. 96/B. §-a a következő (10) és (11) bekezdéssel egészül ki:
„(10) Az egyeztetési eljárás keretében a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a véglegessé vált határozattal megállapított szolgálati idő és a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idő tartamát a biztosított, volt biztosított számára kedvezőbb módon újra megállapítja, ha
a) a szolgálati idő, jogosultsági idő tartamát jogszabálysértően állapították meg, és a határozatot közigazgatási bíróság még nem bírálta el, vagy
b) az újra megállapítás az azóta tudomására jutott tények, adatok vagy bizonyítékok alapján indokolt.
(11) Az egyeztetési eljárás keretében a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a véglegessé vált határozattal megállapított szolgálati idő és a 18. § (2b)–(2d) bekezdése szerinti jogosultsági idő tartamát egy ízben, az azt megállapító döntés véglegessé válásától számított öt éven belül a biztosított, volt biztosított számára kedvezőtlenebb módon újra megállapítja, ha a szolgálati idő, jogosultsági idő tartamát jogszabálysértően állapították meg, és a határozatot közigazgatási bíróság még nem bírálta el.”
- 9. §** A Tny. 102/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„102/B. § (1) A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi LIII. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított 22. § (1) bekezdés e) pontját a 2021. július 1-jén véglegessé vált határozattal le nem zárt ügyekben is alkalmazni kell.
(2) Ha a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a nyugellátás megállapítása során – a 2021. június 30-án hatályos 22. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásával – 2020. július 1-je és 2021. június 30-a között szerzett felszolgálati díjat vett figyelembe, a nyugellátás összegét a jogosult 2021. december 31-éig benyújtott kérelmére, a nyugellátás eredeti kezdő időpontjától kezdődően – a Módtv.-vel megállapított 22. § (1) bekezdés e) pontja, egyebekben a nyugellátás eredeti kezdő időpontjában hatályos szabályok alkalmazásával – újra megállapítja.
(3) Ha a 47. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapított özvegyi nyugdíj 2020. január 1-jét megelőzően azért szűnt meg, mert az árva tartós betegsége, fogyatékossága már nem állt fenn, de az árva az árvaellátásra az özvegyi nyugdíj megszűnése óta folyamatosan jogosult, az özvegyi nyugdíj – kérelemre, az igényérvényesítésre vonatkozó rendelkezések alkalmazásával – ismét folyósítható a gyermek árvaellátásra való jogosultságának hátralévő időtartamára.”
- 10. §** A Tny.
a) 22. § (2) bekezdés c) pontjában az „összegét” szövegrész helyébe az „összegét, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti munka-rehabilitációs díjat és fejlesztési foglalkoztatási díjat” szöveg,
b) 67. §-ában az „a nyugellátásra való jogosultság megállapítása során – a 80. §-ban foglaltaktól eltérően –” szövegrész helyébe az „– a 96/B. § (10) és (11) bekezdésében foglaltaktól eltérően –” szöveg,
c) 95. § (2) bekezdésében a „80. §-ban” szövegrész helyébe a „80. §-ban és a 96/B. § (10) és (11) bekezdésében” szöveg,
d) 96. § (3) bekezdés b) pontjában az „f) pontja” szövegrész helyébe az „f) és h) pontja” szöveg lép.
- 11. §** Hatályát veszti a Tny.
a) 81. § (1) bekezdésében az „– a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – illeték- és” szövegrész,
b) 81. § (2) bekezdése,
c) 96/E. § (3) bekezdése,
d) 102/E. §-a.

3. A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény módosítása

- 12. §** A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„41. § Nem jár csecsemőgondozási díj a biztosítottnak, ha bármilyen jogviszonyban – ide nem értve a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyt – keresőtevékenységet folytat.”
- 13. §** Az Ebtv. 42/C. § (1) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Nem jár a gyermekgondozási díj, ha*)
„d) a gyermeket bölcsődében, mini bölcsődében, munkahelyi bölcsődében, családi bölcsődében vagy napközbeni gyermekfelügyeletben helyezték el, kivéve, ha a jogosult keresőtevékenységet folytat, nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben tanul, vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, vagy az intézmény, ahol a gyermeket elhelyezték, rehabilitációs, habilitációs foglalkoztatást nyújt;”
- 14. §** Az Ebtv. 42/E. § (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(9) Az (5)–(8) bekezdés alapján megállapított gyermekgondozási díj összegét a minimálbér, illetve a garantált bérminimum emelésének napjától számított 15 napon belül hivatalból felül kell vizsgálni, és a megemelt minimálbér, illetve garantált bérminimum figyelembevételével, – ha kormányrendelet korábbi időpontot nem állapít meg – az emelés napjára visszamenőlegesen újra meg kell állapítani.”
- 15. §** Az Ebtv.
- 5/C. § (1) bekezdés b) pont bc) alpontjában a „minimálbér” szövegrész helyébe a „kötelező legkisebb munkabér (a továbbiakban: minimálbér)” szöveg,
  39. § (1) és (3) bekezdésében a „csecsemőgondozási díjra” szövegrész helyébe a „csecsemőgondozási díjra, örökbecfogatási díjra” szöveg,
  - 42/A. § (3) bekezdésében a „megállapítani” szövegrész helyébe a „megállapítani, és a 365 nap biztosítási idő meglétét a nevelésbe vett gyermek gondozási helyének a nevelőszülőnél történő kijelölését megelőző két éven belül kell vizsgálni” szöveg,
  - 42/C. § (1) bekezdés b) pontjában az „az álláskereső járadékot és segélyt, a vállalkozói és a munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást, vagy ha a jogosult rendszeres pénzellátásban részesül és a csecsemőgondozási díjra, az örökbecfogatási díjra, vagy a gyermekgondozási díjra való jogosultság kezdő napján társadalombiztosítási járulék fizetésére kötelezett” szövegrész helyébe az „a Tbj. szerinti álláskereső támogatást, a rokkantsági ellátást és a rehabilitációs ellátást” szöveg,
  - 42/D. § (4), (9) és (11) bekezdésében a „minden év január 15-éig hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyév érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól” szövegrész helyébe az „a minimálbér emelésének napjától számított 15 napon belül hivatalból felül kell vizsgálni, és a megemelt összeghatár figyelembevételével, – ha kormányrendelet korábbi időpontot nem állapít meg – a minimálbér emelésének napjára visszamenőlegesen” szöveg,
  - 42/E. § (5) bekezdés a) pontjában a „kötelező legkisebb munkabér” szövegrész helyébe a „minimálbér” szöveg,
  - 42/F. § (1) bekezdésében a „nevelt gyermekekre” szövegrész helyébe a „nevelésbe vett gyermekekre” szöveg, a „nevelésbe vételét” szövegrész helyébe a „gondozási helyének nála történő kijelölését” szöveg,
  - 42/G. § (1) bekezdésében a „biztosított szülővel” szövegrész helyébe a „szülővel” szöveg,
  50. § (4) bekezdés b) pontjában a „48. § (4) bekezdése” szövegrész helyébe a „42/D. § (1) bekezdése” szöveg lép.

4. A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény módosítása

- 16. §** A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) 8. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A tanulói jogviszony és a hallgatói jogviszony egyidejű fennállása esetén az iskoláztatási támogatásra való jogosultság akkor állapítható meg, ha a tanulói jogviszony középfokú iskolával vagy szakképző intézménnyel áll fenn. A családi pótlék összegének megállapítása szempontjából az egyidejűleg tanulói jogviszonnyal és hallgatói jogviszonnyal is rendelkező gyermek a 12. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában foglalt jogcímen vehető figyelembe.”

- 17. §** A Cst. a következő 50/E. §-sal egészül ki:
„50/E. § A 7. § (2) bekezdése alapján járó, 2021. július 1-jén – a 2021. június 30-án hatályos 14. § alapján – szünetelő nevelési ellátást kérelemre, 2021. július 1-jei időponttól újra folyósítani kell.”
- 18. §** A Cst.
- a) 8. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában az „intézményben tanulmányokat” szövegrész helyébe az „intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat” szöveg,
  - b) 8. § (3) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „intézményben” szövegrész helyébe az „intézményben vagy szakképző intézményben” szöveg,
  - c) 11. § (2) bekezdésében az „intézményben” szövegrész helyébe az „intézményben vagy a szakképző intézményben” szöveg,
  - d) 12. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjában az „intézmény tanulója” szövegrész helyébe az „intézmény vagy szakképző intézmény tanulója” szöveg,
  - e) 12. § (3) bekezdés a) pontjában az „intézmény tanulója” szövegrész helyébe az „intézmény vagy szakképző intézmény tanulója” szöveg,
  - f) 14. §-ában a „folyósítását” szövegrész helyébe a „folyósítását – a 7. § (2) bekezdése alapján járó nevelési ellátás kivételével –” szöveg,
  - g) 15. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „intézményben tanulmányokat” szövegrész helyébe az „intézményben vagy szakképző intézményben tanulmányokat” szöveg és az „intézmény vezetője” szövegrész helyébe az „intézmény, illetve a szakképző intézmény vezetője” szöveg,
  - h) 15. § (1a) bekezdésében az „intézmény vezetője” szövegrész helyébe az „intézmény és a szakképző intézmény vezetője” szöveg,
  - i) 36/A. § (1) bekezdés a) pontjában az „(5)” szövegrész helyébe a „(3)” szöveg,
  - j) 36/A. § (3) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „, illetve” szövegrész helyébe a „, vagy” szöveg lép.
- 19. §** Hatályát veszti a Cst.
- a) 36/A. § (1) bekezdés b) pontjában az „, illetve képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyának” szövegrész,
  - b) 36/A. § (1) bekezdés c) pontjában az „és a felnőttképzési államigazgatási szerv” szövegrész.

5. A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény módosítása

- 20. §** A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Köt.) 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fogadó szervezet a családpolitikáért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter) köteles – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével előzetesen – bejelenteni az önkéntesek foglalkoztatását, és a bejelentett adatokban bekövetkező változásokat. A bejelentést a miniszter által e célra rendszeresített honlapon (a továbbiakban: Közérdekű Önkéntes Szervezeti Regiszter), valamint a kormányzati portálon közzétett adatlapon vagy elektronikus úrlapon kell teljesíteni. Az adatlap és az elektronikus úrlap adattartalmát az 1. melléklet határozza meg.”
- 21. §** A Köt. 12. § (3) bekezdésében a „Civil Információs Portálon” szövegrész helyébe a „Közérdekű Önkéntes Szervezeti Regiszterben” szöveg lép.

6. Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény módosítása

- 22. §** Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(A tulajdonosi jogokat)
„c) a HM Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság felett a miniszter,”
(gyakorolja.)

7. A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény módosítása

- 23. §** A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Kenyt.) 5. § (3) bekezdése a következő d) ponttal egészül ki:
[A (2) bekezdés alapján nem csökkenthető a szolgálati járandóság összege, ha]
„d) a jogosult a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 29/D. § (3) bekezdése alapján négy vagy több gyermeket nevelő anyának minősül.”
- 24. §** A Kenyt. 11. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Ha a kötelező legkisebb munkabér havi összege a tárgyévben emelkedik, az éves keretösszeget a megemelt összeg alapján kell meghatározni, és az (1) bekezdés szerint már elrendelt szüneteltetést ennek figyelembevételével – a kötelező legkisebb munkabér megemelt havi összegének hatálybalépését követő 30 napon belül – felül kell vizsgálni.”
- 25. §** A Kenyt. a következő 28. §-sal egészül ki:
„28. § A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi LIII. törvénnyel megállapított 11. § (1a) bekezdése alapján a szüneteltetés felülvizsgálatát a kötelező legkisebb munkabér 2021. február 1-jétől hatályos emelésére tekintettel 2021. július 30-áig kell elvégezni.”
- 26. §** A Kenyt. 5. § (3) bekezdés c) pontjában a „napjáig.” szövegrész helyébe a „napjáig, vagy” szöveg lép.
- 27. §** Hatályát veszti a Kenyt. 5. § (3) bekezdés b) pontjában a „vagy” szövegrész.

8. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítása

- 28. §** A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 18. §-a a következő (3) és (4) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A felsőoktatási intézmény a tanulmányi rendszerében kezelt és rögzítésre kerülő adatok ellenőrzését, továbbá a tanulmányi rendszeren keresztül benyújtott dokumentumok és elektronikus űrlapok adatainak előzetes ellenőrzését és a benyújtó általi hitelesítését elsősorban a Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások (a továbbiakban: SZEÜSZ) és a Központi Elektronikus Ügyintézési Szolgáltatások (a továbbiakban: KEÜSZ) díjmentes felhasználásával köteles elvégezni.
(4) A felsőoktatási intézmény a tanulmányi rendszerében tárolt adatok alapján, szakonként – a hallgatói lemorzsolódás csökkentése és a sikeres felvételi eljárások elősegítésének érdekében –, jogszabályban előírt módon és tartalommal középiskolai rangsort köteles vezetni, és ezen adatokat a tanulmányi rendszer minden felhasználója számára, továbbá a szakképzésről szóló törvényben meghatározott regisztrációs és tanulmányi alaprendszerek számára a tanulmányi rendszerén keresztül elektronikus úton hozzáférhetővé kell tennie.”
- 29. §** Az Nftv. 25. §-a a következő (2a) és (2b) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) A felsőoktatási intézmény részeként működő klinikai központban egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott tudományos fokozattal rendelkező, vagy a fokozat megszerzését megkezdő munkavállaló a felsőoktatási intézményben további munkavégzésre irányuló jogviszonyban, oktatói vagy tudományos kutatói munkakörben – oktatói munkakör tekintetében a tanításra fordított idő foglalkoztatási követelményrendszerben történő meghatározásával – foglalkoztatható. A további jogviszony díjazását a munkáltató az ellátandó oktatási, kutatási feladatokra tekintettel és minőségi elvek szerint határozza meg.
(2b) A felsőoktatási intézmény részeként működő klinikai központban egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló a felsőoktatási intézményben tudományos fokozatot nem igénylő, további munkavégzésre irányuló jogviszonyban felsőoktatási egészségügyi szakoktatóként foglalkoztatható. A további jogviszony díjazását a munkáltató az oktatási, kutatási és egyéb feladatok nagysága és minőségi elvek szerint határozza meg.”

- 30. §** Az Nftv. 41/A. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) A központi felsőoktatási felvételi eljárás elektronikus eljárás, amelyet a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv az e célra létrehozott személyes ügyintézési felületen bonyolít le.”
- 31. §** Az Nftv. 42. §-a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) A hallgató vagy a volt hallgató kérheti felvételét – a központi felsőoktatási felvételi eljárásban történő részvétel nélkül, önköltséges képzésre – azonos, illetve másik felsőoktatási intézmény informatika képzési területének olyan szakára, ahol az adott felsőoktatási intézmény kreditátviteli szabályai szerint legalább 30 beszámítható kreditponttal rendelkezik.”
- 32. §** Az Nftv. 49. §-a a következő (6a) bekezdéssel egészül ki:
„(6a) A kreditátviteli bizottság döntéseit és azok érvényességi idejét, továbbá a felsőoktatási intézmény összes kurzusának, moduljának tárgyleírását a tanulmányi rendszeren keresztül minden hallgató és oktató számára hozzáférhetővé kell tenni.”
- 33. §** Az Nftv. 51. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:
„(8) Az olyan hallgató részére, akinek a továbbtanulási elismerési kérelméről azzal a feltétellel hozott döntést a felsőoktatási intézmény, hogy utóbb be kell mutatnia jogszabályban előírt okiratot, akkor állítható ki oklevél, ha a hallgató az okiratbemutató kötelezettségének eleget tett.”
- 34. §** Az Nftv. 80. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) Ha a nem magyar állampolgár magyarországi tanulmányait távolléti oktatás keretében kezdi meg vagy tanulmányait távolléti oktatás keretében folytatja, hallgatói jogviszonyt létesíthet a (2) bekezdés a) pontja szerinti engedély nélkül is. A hallgatónak a távolléti oktatás keretében megkezdett képzésének nem távolléti oktatás keretében történő folytatását megelőzően be kell szereznie a (2) bekezdés a) pontja szerinti engedélyt és a felsőoktatási intézmény részére be kell mutatnia a felvételi eljárás és a beiratkozás során elektronikusan bemutatott iratai közül azokat, amelyeket a felsőoktatási intézmény előír.”
- 35. §** Az Nftv. 86. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A szellemi tulajdon-kezelési szabályzatban rögzíteni kell a fenntartó arra vonatkozó elvi döntését, hogy a nem állami felsőoktatási intézményben létrehozott szellemi alkotásokhoz fűződő jogok, valamint a szellemi alkotás hasznosítására létrejövő, a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvény 34. §-a szerinti hasznosító vállalkozás részesedése kit illet meg.”
- 36. §** Az Nftv. 88. § (5) és (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:
„(5) Felsőoktatási intézmény üzemeltetéssel, szervezéssel összefüggő tevékenység, valamint kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység ellátására, továbbá a (6) bekezdésben foglaltak szerint, intézményi társaságot hozhat létre. Ezen túlmenően a 2. § (1) bekezdésében meghatározott alaptevékenységének ellátására intézményi társaság nem hozható létre.
(6) Nemzetközi pályázati feltételeknek való megfelelés érdekében, illetve más nemzetközi együttműködési vagy szerződéses kötelezettség teljesítése céljából a felsőoktatási intézmény a Kormány hozzájárulásával a 2. § (1) bekezdése szerinti – oktatási és művészeti alkotó – alaptevékenység körébe tartozó tevékenység ellátására intézményi társaságot létrehozhat, fenntarthat, vagy ilyen intézményi társaságban részesedést szerezhet.”
- 37. §** (1) Az Nftv. 108. § 43a. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*E törvény alkalmazásában*)
„43a. *tanulmányi rendszer*: a felsőoktatási intézmény rendeltetésszerű működéséhez, a képzéshez, a kutatáshoz, a felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenységhez és ezek külső kapcsolatainak megszervezéséhez, a felsőoktatási intézmény iratkezelésének biztosításához, a tanulmányi rendszer üzemeltetője, a miniszter, a hatóság és a fenntartó általi közvetlen intézményi, hallgatói, oktatói kommunikáció biztosításához, az oktatói munka hallgatói véleményezésének személyazonosításra alkalmatlan módon történő biztosításához, a munkáltatói jogok gyakorlásához, illetve a felsőoktatási intézmény által foglalkoztatottak jogainak gyakorlásához, kötelezettségeik teljesítéséhez és az ezekhez kapcsolódó igazolások kiállításához, a jogszabályban meghatározott nyilvántartások vezetéséhez, a jogszabályban, illetve a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában biztosított

kedvezményekre való jogosultság megállapításához, elbírálásához és igazolásához, a végzettek pályakövetése céljából adatvédelmi követelményekkel való összhangban kezelt személyes és különleges adatoknak a nyilvántartásához, a zárt rendszerű elektronikus távolléti oktatás intézményi szintű biztosításához, a SZEÜSZ, illetve KEÜSZ szolgáltatások eléréséhez, a szakdolgozatok (diplomamunka) nyilvántartásához és elektronikus megőrzéséhez, e törvény 3. melléklete szerint nyilvántartott adatok tárolásához és megőrzéséhez, valamint a felsőoktatási információs rendszerrel elektronikus úton való kapcsolattartáshoz a felsőoktatási intézmény által használt intézményi alaprendszer a moduljaival és a kapcsolódó rendszerekkel együtt, amelyet úgy szükséges kialakítani, hogy az biztosítsa az ahhoz való egyenlő esélyű hozzáférést, továbbá minden kliensének, felhasználói felületének és a megvalósított funkcionalitásainak magyar nyelven is elérhetőnek kell lennie;”

- (2) Az Nftv. 108. § 45. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„45. telephely: az alapító okiratban meghatározott, a székhelyen kívül működő szervezeti egység működési helye;”

- 38. §** (1) Az Nftv. 117/C. § (4b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4b) Az (1) bekezdés szerinti fenntartóváltással érintett felsőoktatási intézmény a fenntartóváltáshoz kapcsolódóan ingyenes vagyonjuttatásként kapott eszközöket – ide nem értve a (4c) bekezdésben foglalt pénzeszközöket – nyilvántartási értéken mint bekerülési értéken a tőketartalékkal szemben köteles a könyveibe felvenni. Azon eszközöknél, amelyekhez a jogelődnél részben vagy egészben halasztott bevétel kapcsolódott, az ingyenes vagyonjuttatásként történő átvételt a jogelőd könyveiben halasztott bevételként megjelenő összeg erejéig a tőketartalék helyett a halasztott bevételekkel szemben kell elszámolni. A vagyonjuttatásként történő átvételkor azon tárgyi eszközök és immateriális javak esetében, amelyeket a jogelődnél 2014. január 1-jét megelőzően szereztek be, az eszközök vagyonjuttatáskori bekerülési értékének megfelelő összegben a tőketartalék terhére halasztott bevétel képezhető azzal, hogy azok a felsőoktatási intézmények, amelyek esetében 2020. december 31. napját megelőzően kerültek közérdekű vagyonkezelő alapítvány fenntartásába, 2021. január 1-jén élhetnek az érintett eszközök nettó értékének megfelelő összegben a halasztott bevétel tőketartalék terhére történő felvételével.”

- (2) Az Nftv. 117/C. §-a a következő (4e) bekezdéssel egészül ki:

„(4e) Az (1) bekezdés szerinti fenntartóváltással érintett felsőoktatási intézmény a hallgatók számára kifizetett pénzbeli juttatásokat a számvitelről szóló törvény szerinti egyéb ráfordítások terhére köteles elszámolni.”

- (3) Az Nftv. 117/C. §-a a következő (13) bekezdéssel egészül ki:

„(13) E törvénynek a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi LIII. törvénnyel megállapított 41/A. § (3) bekezdését első alkalommal a 2022. évi általános felvételi eljárásban kell alkalmazni.”

- 39. §** Az Nftv. 3. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

- 40. §** Az Nftv.

1. 6. § (5) bekezdése a) pontjában a „hivatal” szövegrész helyébe a „hivataltól”;
2. 8. § (6) bekezdésében a „működhet” szövegrész helyébe a „működhet vagy ilyen szervezet keretében szakkollégium is működhet”;
3. 14/A. § (1) bekezdésében a „meghatározott és” szövegrész helyébe a „meghatározott, valamint”;
4. 17. § (1) bekezdésében az „elektronikus távoktatásból” szövegrész helyébe az „elektronikus távolléti oktatásból”;
5. 18. § (1) bekezdés g) pontjában az „a tanulmányi” szövegrész helyébe a „tanulmányi”;
6. 41. § (1) bekezdés a) pontjában a „hallgatói” szövegrész helyébe a „jelentkezői és hallgatói”;
7. 41. § (1) bekezdés c) és d) pontjában a „jelentkezők” szövegrész helyébe a „jelentkezők és hallgatók”;
8. 41/A. § (1) bekezdésében a „más jogszabálynak az ügyintézés módjára vonatkozó rendelkezése” szövegrész helyébe a „más, az ügyintézés módjára vonatkozó jogszabályi rendelkezés”;
9. 42. § (4) bekezdésében a „továbbá” szövegrész helyébe a „valamint”;
10. 43. § (1) bekezdésében a „hozzáférhető formában” szövegrész helyébe az „elsősorban a tanulmányi rendszeren keresztül hozzáférhető formában – lehetőség szerint személyre szabott –”;
11. 47. § (1a) bekezdésében az „osztatlan szakot” szövegrész helyébe az „osztatlan vagy mesterképzési szakot”;
12. 47. § (7) bekezdésében az „a támogatási időből” szövegrész helyébe az „– a 39. § (4a) bekezdése szerint felvett tanárszak kivételével – a támogatási időből”;

13. 49. § (6) bekezdésében a „munkatapasztalatot” szövegrész helyébe a „munkatapasztalatot, továbbá a szakképesítést és szakképzettséget eredményező tanulósorán szerzett ismereteket”;
14. 53. § (4) bekezdésében az „éven” szövegrész helyébe a „tanéven” szöveg, az „évvel” szövegrész helyébe a „tanévvel”;
15. 64. § (7) bekezdésében a „főiskolai, vagy egyetemi” szövegrész helyébe a „főiskolai vagy egyetemi”;
16. 94. § (2c) bekezdésében a „bejegyzésével” szövegrész helyébe a „bejegyzése révén”;
17. 108. § 9. és 10. pontjában a „beiratkozás (jelentkezés) során” szövegrész helyébe a „felvételi jelentkezés határidejének napjáig”;
18. 108. § 49. pontjában a „távoktatás” szövegrész helyébe a „távolléti oktatás”;
19. 108. § 50. pontjában az „együttműködését” szövegrész helyébe az „on-line és off-line együttműködését”;
20. 110. § 23. pontjában a „szabályokat,” szövegrész helyébe a „szabályokat, valamint”;
21. 3. melléklet I. fejezet 1/B. alfejezet 1. pont b) alpont bb) pontjában a „szünetelésének ideje” szövegrész helyébe a „szünetelése”;
22. 3. melléklet I. fejezet 1/B. alfejezet 1. pont b) alpont bl) pontjában az „a szakmai” szövegrész helyébe a „szakdolgozat (diplomamunka) és az oklevélmelléklet elektronikus példánya, a” szöveg lép.

- 41. §** Hatályát veszti az Nftv. 112. § (2) bekezdésében az „A 2005. évi felsőoktatási törvény alapján a felsőoktatási információs rendszer keretében nyilvántartott személyes adatokat – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a 2005. évi felsőoktatási törvény 35. § (4) bekezdésében meghatározott határidőig jogosult kezelni.” szövegrész.

9. A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény módosítása

- 42. §** (1) A tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: KFItv.) 34. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(3) A költségvetési kutatóhely – a (4) bekezdésben foglalt kivétellel –, valamint a felsőoktatási intézmény évente, a tárgyévét követő év március 31. napjáig beszámolót készít a tudománypolitika koordinációjáért felelős miniszter részére arról, hogy a szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában rögzítettekkel összhangban hogyan valósultak meg a kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotásokra vonatkozó hasznosítási célok.”
- (2) A KFItv. 34. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
 „(4) Az ELKH-hoz tartozó költségvetési kutatóhely évente, a tárgyévét követő év március 31. napjáig jelentést készít az irányító szerve részére arról, hogy a szellemi tulajdon-kezelési szabályzatában rögzítettekkel összhangban hogyan valósultak meg a kutatóhelyen létrehozott szellemi alkotásokra vonatkozó hasznosítási célok”
- 43. §** A KFItv. a következő 34/A. §-sal egészül ki:
 „34/A. § (1) A költségvetési kutatóhely, valamint a felsőoktatási intézmény által kutató, illetve oktató munkakörben foglalkoztatott hasznosító vállalkozással, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény szerinti intézményi társasággal – a kutatóhely, valamint a felsőoktatási intézmény átláthatósági szabályzatában foglaltakkal összhangban – munkavégzésre irányuló további jogviszonyt létesíthet.
 (2) Az átláthatósági szabályzatban kell meghatározni
 a) a munkavégzésre irányuló további jogviszony létesítésének engedélyezésére irányuló kérelem kötelező tartalmi elemeit,
 b) az összeférhetetlenségi okokat és azok megszüntetésének lehetőségét, határidejét,
 c) a kérelem elutasításának indokolási kötelezettségét,
 d) a kérelemmel kapcsolatos eljárási határidőket,
 e) a kérelem elbírálásával kapcsolatos felelősség és hatásköröket,
 f) a jogorvoslati lehetőség biztosítását.”
- 44. §** A KFItv. 35. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(2) A támogatásra irányuló pályázat befogadásának feltétele a költségvetési kutatóhely, illetve a felsőoktatási intézmény és a kutató, illetve a felsőoktatási intézmény által oktatói munkakörben foglalkoztatott személy között a szellemi alkotáshoz fűződő jogokra és a hasznosításból származó jövedelmek megosztására vonatkozó érvényes szerződés megléte.”

- 45. §** A KFltv.
- a) 3. § 4. pontjában a „kutatóhelyen létrehozott” szövegrész helyébe a „kutatóhelyen, valamint a felsőoktatási intézményben létrejött” szöveg,
  - b) 33. § (1) bekezdésében a „közalapítványnak,” szövegrész helyébe a „közalapítványnak, a felsőoktatási intézménynek,” szöveg,
  - c) 33. § (4) bekezdésében a „vezetője,” szövegrész helyébe a „vezetője, a felsőoktatási intézmény vezető testülete,” szöveg,
  - d) 33. § (5) bekezdésében a „vezetője,” szövegrész helyébe a „vezetője, a felsőoktatási intézmény vezető testülete,” szöveg,
  - e) 34. § (1) bekezdésében a „kutatóhely” szövegrész helyébe a „kutatóhely, valamint a felsőoktatási intézmény” szöveg,
  - f) 35. § (1) bekezdésében a „közhasznú kutatóhely” szövegrész helyébe a „közhasznú kutatóhely, valamint a felsőoktatási intézmény” szöveg
- lép.

10. Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény módosítása

- 46. §** Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Onyvtv.) 3. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

- 47. §** Az Onyvtv.
- a) 3. melléklet I. rész 3. pontjában a „Tanács” szövegrész helyébe a „Tanács, az Országos Tudományos Diákköri Tanács”,
  - b) 3. melléklet I. rész 4.2. pontjában a „vezetőjének” szövegrész helyébe a „vezetőjének és a szakkollégium képviselőjének”
- szöveg lép.

11. A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény módosítása

- 48. §** A társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény 32. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(*Nem képezi a társadalombiztosítási járulék alapját*)
„c) a szerzői jogi védelem alatt álló mű felhasználására, a szabadalom és kiegészítő oltalmi tanúsítvány tárgyát képező találmány, a növényfajta-oltalom alatt álló növényfajta, a használati- és formatervezési mintaoltalom alatt álló minta, valamint az azonosításra alkalmas módon rögzített vagyoni értéket képviselő műszaki vagy szervezési ismeret, tapasztalat mint védett ismeret hasznosítására irányuló felhasználási vagy hasznosítási szerződés (licenciaszerződés) alapján a felhasználás vagy hasznosítás jogának ellenértékéért kifizetett díj, valamint a találmányi díj, az alkalmazotti találmány hasznosítására való jog ellenében járó díj, a szolgálati és alkalmazotti növényfajta, a szolgálati és alkalmazotti használati- és formatervezési minta tekintetében a nemesítőt, a feltalálót és a szerzőt megillető díj,”

12. Az Universitas Miskolcensis Alapítványról, az Universitas Miskolcensis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény módosítása

- 49. §** Az Universitas Miskolcensis Alapítványról, az Universitas Miskolcensis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 3/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3/A. § (1) Az Egyetem által használni kívánt, Miskolc belterület 40589/5 helyrajzi számú, nem állami tulajdonban lévő ingatlan tekintetében az Egyetem által ellátott közfeladat hatékony megvalósítása érdekében az államot – független ingatlanforgalmi szakértő szakvéleménye alapján meghatározott forgalmi értéken – vételi jog illeti meg. (2) Ha az állam él a vételi joggal, az állam tulajdonába került (1) bekezdés szerinti ingatlant az Nvtv. 13. § (3) bekezdésében és a Vtv. 36. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az Alapítvány céljainak megvalósítása érdekében ingyenesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel – a Vtv. 36. § (2) bekezdésétől eltérően – az Alapítvány tulajdonába kell adni.”

- 50. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 3/B. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3/B. § (1) A 3/A. § (1) bekezdésében meghatározott vételi jog biztosítására az államot elidegenítési és terhelési tilalom illeti meg.
(2) A 3/A. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott intézkedések során az állam képviselőjében a miniszter jár el.
(3) A 3/A. § (1) bekezdése szerinti ingatlan tekintetében a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas szerződést a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zártkörűen Működő Részvénytársaság köti meg az Alapítvánnyal.”
- 51. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 2. alcíme a következő 3/C. §-sal egészül ki:
„3/C. § (1) Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, a Vtv. 36. § (1) bekezdése és a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (a továbbiakban: KEKVA tv.) 12. §-a alapján az Nftv.-ben meghatározott oktatási, tudományos kutatási és betegellátási feladatok ellátását szolgáló, Miskolc 01223 helyrajzi számú állami tulajdonban lévő ingatlan ingyenesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel az Alapítvány tulajdonába kerül.
(2) Az (1) bekezdés szerinti ingatlan tulajdonjogát az Alapítvány a terhekkel együtt szerzi meg.”
- 52. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 2. alcíme a következő 3/D. §-sal egészül ki:
„3/D. § A 3/C. § (1) bekezdése szerinti ingatlan tekintetében a tulajdonváltozás ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzésére alkalmas szerződést az állam nevében a tulajdonosi joggyakorló szervezet készíti elő és köti meg az Alapítvánnyal.”
- 53. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 2. alcíme a következő 3/E. §-sal egészül ki:
„3/E. § (1) Az Nvtv. 13. § (3) bekezdése, a Vtv. 36. § (1) bekezdése és a KEKVA tv. 12. §-a alapján – a KEKVA tv. 1. mellékletében meghatározott közfeladatok ellátása és közérdekű céljai megvalósítása érdekében – az ÓAM Ózdi Acélművek Korlátolt Felelősségű Társaság állam tulajdonában álló, 2. melléklet szerinti társasági részesedését ingyenesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel az Alapítvány tulajdonába kell adni. Az Alapítvány első alkalommal a 2021. év után járó osztalékra jogosult.
(2) Az (1) bekezdés szerinti társasági részesedés elidegenítéséből származó bevételnek az elidegenítés költségeinek kiegyenlítését követően fennmaradó részét az Alapítvány a KEKVA tv. 1. mellékletében meghatározott közfeladatok ellátására és közérdekű célok megvalósítására köteles fordítani.
(3) Az Alapítvány jogutód nélküli megszűnése esetén az (1) bekezdés szerinti társasági részesedés tulajdonjoga az államra száll vissza.”
- 54. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény 2. alcíme a következő 3/F. §-sal egészül ki:
„3/F. § A 3/E. § (1) bekezdésében meghatározott intézkedések végrehajtása során az állam képviselőjében a miniszter jár el, aki 2021. augusztus 1. napjától a társasági részesedés felett a tulajdonosi jogokat gyakorolja.”
- 55. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény a 3. melléklet szerinti 2. melléklettel egészül ki.
- 56. §** Az Universitas Miskolcinen-sis Alapítványról, az Universitas Miskolcinen-sis Alapítvány és a Miskolci Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXIX. törvény
3. § (2) bekezdésében a „valamint” szövegrész helyébe a „továbbá a”,
  4. § (1) bekezdésében a „felsorolt” szövegrész helyébe a „meghatározott”
  10. §-ában a „3/A. § (1) és (3) bekezdése, a 3/B. § (1) és (3) bekezdése és az 5. § (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „3/A. §, a 3/C. §, a 3/E. §, az 5. § (2) bekezdése, valamint a 2. melléklet”
- szöveg lép.

13. A Széchenyi István Egyetemért Alapítványról, a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány és a Széchenyi István Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXVIII. törvény módosítása

- 57. §** A Széchenyi István Egyetemért Alapítványról, a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány és a Széchenyi István Egyetem részére történő vagyonjuttatásról szóló 2020. évi XXXVIII. törvény
3. § (2) bekezdésében a „valamint” szövegrész helyébe a „továbbá a”,
  4. § (1) bekezdésében az „és a” szövegrész helyébe a „valamint a” szöveg lép.

14. A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény módosítása

- 58. §** Hatályát veszti a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 79. § (11) bekezdése.

15. Az Erzsébet-táborokról szóló 2020. évi LXIV. törvény módosítása

- 59. §** Az Erzsébet-táborokról szóló 2020. évi LXIV. törvény 4. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában a „személyi azonosítóját” szövegrész helyébe a „valamint társadalombiztosítási azonosító jele vagy természetes személyazonosító adatai alapján álnevesítéssel kialakított belső azonosítóját” szöveg lép.

16. Záró rendelkezések

- 60. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) A 2–4. alcím és a 6–7. alcím 2021. július 1-jén lép hatályba.
- 61. §** (1) A 49. §, az 50. §, az 51. §, az 53. §, az 55. § és a 3. melléklet az Alaptörvény 38. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.
(2) Az 56. § a) pontja és az 57. § a) pontja az Alaptörvény 38. cikk (1) és (2) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1. melléklet a 2021. évi LIII. törvényhez

- Az Nftv. 2. melléklet II. fejezet 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„1. Szervezeti és működési rend
A szervezeti és működési rend keretében kell meghatározni:
a) a felsőoktatási intézmény szervezeti felépítését, tagolását,
b) a felsőoktatási intézmény vezetési szerkezetét, a vezetői és magasabb vezetői választások eljárási rendjét,
c) az egyes szervezeti egységek feladatait, működését, az intézményen belüli kapcsolattartást,
d) a hallgatói rendezvények és a hallgatók számára nyújtott szolgáltatások szervezését, engedélyeztetését, azok felelősségi szabályait és
e) a felsőoktatási intézmény minőségirányítási és szellemi tulajdon-kezelési szabályait.”
- Az Nftv. 3. melléklet I. fejezet 1/A. alfejezet 1. pontja a következő g) alponttal egészül ki:
(E törvény alapján nyilvántartott adatok):
„g) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból kikerülés időpontja és oka.”

3. Az Nftv. 3. melléklet I. fejezet 1/B. alfejezet 1. pont j) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény alapján nyilvántartott adatok:)
„j) a Diákhitel Központ által megítélt hitel fennállására, típusára, valamint kötött felhasználású hitel esetén a hallgató által igényelt diákhitel összegére, a hitelszerződés számára, a felsőoktatási intézmény részére átutalt összegre és az átutalás dátumára vonatkozó adat.”
4. Az Nftv. 3. melléklet I. fejezet 1/B. alfejezet 1. pontja a következő k) alponttal egészül ki:
(E törvény alapján nyilvántartott adatok:)
„k) a személyiadat- és laccimnyilvántartásból kikerülés időpontja és oka.”

2. melléklet a 2021. évi LIII. törvényhez

Az Onyvtv. 3. melléklet I. része a következő 6. ponttal egészül ki:
(A felsőoktatási intézménytörzs az alábbi – 2006. február 1-jén, illetve az ezt követően fennálló – személyes adatokat tartalmazza:)
„6. Az Nftv. 54. §-ában meghatározott szervezet által létesített szakkollégium esetében
6.1. a szakkollégium képviselőjének családi és utóneve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, e-mail)
6.2. a szakkollégiumot létesítő szervezet neve, székhelye.”

3. melléklet a 2021. évi LIII. törvényhez

„2. melléklet a 2020. évi XXXIX. törvényhez

Az Alapítvány részére átadásra kerülő állami tulajdonú társasági részesedés

	A	B
1	Gazdasági társaság megnevezése	Átadandó állami tulajdonban álló részesedés megjelölése
2	ÓAM Ózdi Acélművek Korlátolt Felelősségű Társaság	20%

2021. évi LIV. törvény

az Európai Unió Bírósága C-66/18. számú ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról*

- 1. §** (1) A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 76. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Magyarország területén az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben nem részes államban (a továbbiakban: nem EGT-állam) székhellyel rendelkező külföldi felsőoktatási intézmény akkor folytathat oklevelet adó képzési tevékenységet, ha
a) Magyarország Kormánya és a külföldi felsőoktatási intézmény székhelye szerinti állam Kormánya által a felsőoktatási végzettségek, fokozatok egyenértékűsége tárgyában kötött nemzetközi szerződésben szerepel,
b) a Magyarországon nyújtott képzés a magyar felsőoktatási intézmények képzésével egyenértékű,
c) az általa Magyarországon nyújtott képzés felvételi követelményei megfeleltethetők az intézmény képzésével egyenértékű képzést nyújtó államilag elismert felsőoktatási intézményre vonatkozó felvételi követelményeknek, és
d) oklevelet adó képzési tevékenységét az oktatási hivatal kérelemre engedélyezte.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

- (2) Az Nftv. 76. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) Az (1) bekezdésben foglalt, oklevelet adó képzési tevékenység folytatására, a külföldi felsőoktatási intézményben folyó oktató és kutató munkára, valamint annak ellenőrzésére, az intézmény működésére az intézmény székhelye szerinti állam előírásait kell alkalmazni, és az (1) bekezdésben foglalt képzésre tekintettel a felsőoktatási intézmény székhelye szerinti államban elismert végzettséget tanúsító oklevelek és fokozatok adhatóak.”
- (3) Az Nftv. 76. § (5b) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5b) Az (1) bekezdésben foglalt, oklevelet adó képzési tevékenységet folytató külföldi felsőoktatási intézmények működése felett a miniszter gyakorolja a 65. §-ban és 66. §-ban meghatározott jogkörét.”

- 2. §** Az Nftv. 77. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben részes államban (a továbbiakban: EGT-állam) székhellyel rendelkező államilag elismert külföldi felsőoktatási intézményekre a 76. §-t a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.
(2) Magyarország területén az EGT-államban székhellyel rendelkező államilag elismert külföldi felsőoktatási intézmény akkor folytathat oklevelet adó képzési tevékenységet, ha
a) az általa Magyarország területén folytatni kívánt képzés és az arra tekintettel kiállított oklevél a székhelye szerinti EGT-államban államilag elismert felsőoktatási fokozatot adó képzésnek minősül és
b) a felsőoktatási intézmény oklevelet adó képzési tevékenységre való jogosultságát az oktatási hivatal kérelemre határozatában megállapítja.”

- 3. §** Az Nftv. a következő 114/B. §-sal egészül ki:
„114/B. § E törvénynek az Európai Unió Bírósága C-66/18. számú ügyben hozott ítéletének végrehajtása érdekében a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosításáról szóló 2021. évi LIV. törvénnyel megállapított 76. § (1), (5), (5a) és (5b) bekezdése és 77. § (1)–(4) bekezdése alapján a magyarországi működési engedéllyel rendelkező külföldi felsőoktatási intézmények működési engedélyét az oktatási hivatal 2021. december 31-ig felülvizsgálja. A felülvizsgálat eredményeként az oktatási hivatal határozatában a feltételeknek nem megfelelő külföldi felsőoktatási intézmény magyarországi működési engedélyét visszavonja azzal, hogy a már megkezdett képzések változatlan feltételek mellett kifutó rendszerben – de legkésőbb a 2024/2025-ös tanévben – fejezhetők be.”

- 4. §** Az Nftv.
1. 76. § (5a) bekezdésében az „az (1) bekezdés a)–c) pontjában, a (2) és a (3) bekezdésben” szövegrész helyébe az „az (1) bekezdés a)–c) pontjában és a (2) bekezdésben”,
2. 77. § (3) bekezdésében a „76. § (1) bekezdés b) és c) pontjában” szövegrész helyébe a „(2) bekezdés a) pontjában”,
3. 77. § (4) bekezdésében az „Európai Gazdasági Térségről szóló szerződésben részes állam” szövegrész helyébe az „EGT-állam”
szöveg lép.

- 5. §** Hatályát veszti az Nftv. 76. § (3) bekezdése.

- 6. §** Ez a törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2021. évi LV. törvény**egyes törvényeknek a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló irányelvvel összefüggő módosításáról*****1. A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosítása**

- 1. §** A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 86. §-a a következő d) ponttal egészül ki:
(*Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:*)
„d) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv.”

2. A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény módosítása

- 2. §** A távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Tsz.) V. Fejezete a következő 34/A. §-sal egészül ki:
„34/A. § A távhőtermelő és a távhőszolgáltató együttműködik a villamos energia elosztókkal a Vet. 32/B. § (4) bekezdésében meghatározott tartalmú jelentés elkészítése érdekében.”
- 3. §** A Tsz. 62. §-a a következő c) ponttal egészül ki:
(*Ez a törvény*)
„c) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek”
(*való megfelelést szolgálja.*)

3. A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosítása

- 4. §** A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 3. §-a a következő 17c. és 17d. ponttal egészül ki:
(*E törvény alkalmazásában*)
„17c. *Termelő-fogyasztó:* olyan aktív felhasználó, aki megújuló energiaforrásból saját fogyasztásra termel villamos energiát, vagy a saját maga által megújuló energiaforrásból termelt villamos energiát tárol vagy értékesít;
17d. *Együttesen eljáró termelő-fogyasztók:* legalább két termelő-fogyasztó, akik a 17c. pontban meghatározott tevékenységüket ugyanazon épületben fejtik ki és megállapodnak arról, hogy e tekintetben együttesen járnak el.”
- 5. §** A Vet. 6/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„6/A. § (1) A Hivatal a felhasználók tájékoztatása céljából származási garanciát állít ki és gondoskodik a származási garanciák megbízható és hiteles elektronikus tárolásáról. A származási garanciákra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben állapítja meg.
(2) A Hivatal a 2017. január 3-a előtt kérelmezett kötelező átviteli jogosultság alá eső, megújuló energiaforrásból nyert energiával termelt és értékesített villamos energia vonatkozásában automatikusan bejegyzi a származási garanciát az átviteli rendszerirányító részére. A származási garanciákat az átviteli rendszerirányító a kereskedelmi szabályzatban meghatározottak szerint köteles a szervezett villamosenergia-piacon értékesíteni, az ebből származó bevételeket a megújuló energiaforrásokból nyert energiával termelt villamos energia működési támogatásának finanszírozásához szükséges pénzeszköz mértékének megállapítási módjára és megfizetésére vonatkozó részletes szabályokról szóló miniszteri rendelet szerinti KÁT pénzeszköz meghatározása során csökkentő tényezőként figyelembe venni. Az értékesítésre vonatkozó szabályokat a szervezett villamosenergia-piaci szabályzat határozza meg.
(3) Az átviteli rendszerirányító és a szervezett villamosenergia-piaci engedélyes együttműködik a Hivatallal a (2) bekezdés szerinti származási garanciák bejegyzése, szervezet villamosenergia-piaci értékesítése, átruházása, törlése, valamint ezek Hivatal általi ellenőrzése kapcsán.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

- 6. §** (1) A Vet. 12. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A megújuló energiaforrásból vagy a nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelésből származó villamos energia mennyiségét az értékesítő – a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk 13. pontja szerinti fennmaradó energiamix figyelembevétele kivételével – kizárólag származási garanciával igazolhatja a felhasználó részére.”
- (2) A Vet. 12. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A Hivatal öt évente – a kötelező átvételi rendszer és a prémium típusú támogatásra vonatkozó szabályokban bekövetkezett változások hatását is figyelembe véve – értékelést készít a kötelező átvételi rendszer és a prémium típusú támogatás hatékonyságáról és a különböző fogyasztói csoportokra és beruházásokra gyakorolt legfontosabb hatásairól. A Hivatal az értékelést megküldi a miniszternek.”
- 7. §** A Vet. 27. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A hálózati engedélyes az átviteli vagy az elosztó hálózathoz való csatlakozást egy adott csatlakozási pontra
a) a hálózat műszaki jellemzőire tekintettel,
b) a nagy- vagy középfeszültségű hálózatra történő termelői csatlakozás esetén a villamosenergia-rendszer üzembiztonságára tekintettel az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott feltételek és az üzemi és elosztói szabályzatokban foglalt eljárásrend szerint tagadhatja meg. A hálózati engedélyes az adott csatlakozási pontra való csatlakozás megengedhetőségéről vagy annak megtagadásáról a (3) bekezdésben meghatározottakkal együtt, legkésőbb a rendszerhasználói igény bejelentését követő 15 napon belül köteles írásban tájékoztatni a rendszerhasználót. A hálózati engedélyes a nagy- vagy középfeszültségű hálózatra történő termelői csatlakozás esetén az adott csatlakozási pontra való csatlakozás megengedhetőségéről vagy annak megtagadásáról az üzemi és elosztói szabályzatban foglalt határidő szerint köteles írásban tájékoztatni a rendszerhasználót.”
- 8. §** A Vet. 32/B. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) Az (1) bekezdés szerinti jelentésben négy évente be kell mutatni a távfűtési és távhűtési rendszerek lehetséges részvételét a rugalmassági szolgáltatások biztosításában, valamint ezen megoldások technológiai szempontjait és adottságait, valamint erőforrás- és költséghatékonyságának értékelését.”
- 9. §** A Vet. 35. § (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a Vet. 35. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:
„(8) A hálózati engedélyesek a megújuló energiaforrásból villamos energiát termelő hálózatokhoz való hozzáféréseinek elősegítése érdekében az egyenlő bánásmódot és a hozzáférés feltételeinek átláthatóságát, a megújuló termelői beruházások tervezhetőségét és versenysemlegességét biztosítva havi rendszerességgel a nagyfeszültségű és a nagy/középfeszültségű transzformátorállomásokhoz rendelt, az aktuális szabad kapacitásokról, és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztatót tesznek közzé. A termelő a szabad hálózati kapacitások kiosztására irányuló eljárásban kizárólag pénzügyi biztosíték nyújtása mellett vehet részt. A közép- vagy nagyfeszültségű hálózatra csatlakozni kívánó termelők részére a hálózati engedélyesek a közzétett szabad kapacitásokat külön kapacitás kiosztási eljárás során osztják ki, amelynek részletes szabályait – a hálózati engedélyesek tájékoztatási kötelezettségére, valamint a pénzügyi biztosíték nyújtásának és felhasználásának feltételeire vonatkozó szabályokat is ideértve – az üzemi szabályzat és az elosztói szabályzat határozza meg. A hálózati engedélyesek az eltérő műszaki megvalósítási lehetőségek és szükségletek miatt egyedi eljárást alkalmazhatnak az üzemi szabályzatban és az elosztói szabályzatban meghatározottak szerint, abban az esetben, ha egy termelő csatlakozási kapacitásigénye önmagában meghaladja a közzétett tájékoztató szerinti aktuális szabad kapacitást. A termelő egyedi eljárásban kizárólag pénzügyi biztosíték nyújtása mellett vehet részt.
(9) A nagy- vagy középfeszültségű hálózatra csatlakozni kívánó termelők részére kiosztható szabad kapacitások meghatározásának módjára vonatkozó szabályokat az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet, valamint az üzemi és elosztói szabályzatok határozzák meg.”
- 10. §** A Vet. 66/B. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) A megújulóenergia-közösségre az energiaközösségre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a megújulóenergia-közösség olyan energiaközösség, amely megújuló energiaforrásból termel villamos energiát, ilyen villamos energiát fogyaszt, tárol vagy értékesít. A megújulóenergia-közösség tényleges irányítását azon tag vagy tagok látják el, amelyek felhasználási helyeinek csatlakozási pontjai a megújulóenergia-közösség

tulajdonában álló villamosenergia-tároló és erőmű csatlakozási pontjaival ugyanazon nagy/középfeszültségű transzformátorállomási körzetben helyezkednek el.”

- 11. §** A Vet. 66/C. § (2) bekezdése a következő i) ponttal egészül ki:
(A nyilvántartás tartalmazza az energiaközösség)
„i) megújulóenergia-közösségre vonatkozó megjelölését, ha az megfelel a 66/B. § (1a) bekezdésében meghatározott feltételeknek és a kérelmező ennek megjelölésével kéri a nyilvántartásba vételét.”
- 12. §** A Vet. 159. § (3) bekezdése a következő 13. ponttal egészül ki:
(A Hivatal a hatékony verseny elősegítésével kapcsolatos feladatai körében):
„13. figyelemmel kíséri a megújuló energiaforrásból előállított villamos energia kereskedelmére és megosztására irányuló, villamosenergia-kereskedelem esetén a termelő és a villamosenergia-kereskedő, villamosenergia-megosztás esetén a termelő és az aktív felhasználó, energiaközösség vagy megújulóenergia-közösség között létrejött szerződések elterjedését, és kétévente javaslatot tesz a miniszter számára a szabályozási és adminisztratív akadályok felszámolására, amelyek a szerződések létrejöttét indokolatlanul akadályozzák.”
- 13. §** A Vet. 170. § (1) bekezdése a következő 55. ponttal egészül ki:
(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy)
„55. az átviteli rendszerirányító és az elosztó hálózati engedélyesek által a villamosenergia-rendszer üzembiztonságára tekintettel a nagy- vagy középfeszültségű hálózatra történő termelői csatlakozás megtagadásának feltételeit és a nagy- vagy középfeszültségű hálózatra csatlakozni kívánó termelők részére kiosztható szabad kapacitások meghatározásának módjára vonatkozó szabályokat”
(rendeletben állapítsa meg.)
- 14. §** A Vet. 171. §-a a következő (2)–(5b) bekezdéssel egészül ki:
„(2) Az átviteli rendszerirányító a 6/A. § (2) bekezdése szerinti értékesítést 2022. június 1-től kezdődően végzi.
(3) A Hivatal a 12. § (4) bekezdés szerinti értékelést első alkalommal 2022. január 1-ig készíti el.
(4) A 32/B. § (4) bekezdés szerinti jelentést első alkalommal 2023. március 31-ig kell elkészíteni.
(5) A hálózati engedélyesek a nagyfeszültségű és a nagy/középfeszültségű transzformátorállomásokhoz rendelt, az aktuális szabad kapacitásokról, és a csatlakozás műszaki és várható gazdasági feltételeiről szóló részletes tájékoztatót először 2021. december 31-ig teszik közzé.
(5a) A Hivatal a 159. § (3) bekezdés 13. pontja szerinti javaslatot első alkalommal 2022. december 31-ig készíti el.
(5b) Az egyes törvényeknek a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló irányelvvel összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LV. törvény hatálybalépése napján folyamatban lévő, hálózati csatlakozási szerződésmegkötéssel le nem zárt erőművi csatlakozási igénybejelentési eljárásokra és a már kiadott hálózati csatlakozás műszaki és gazdasági feltételekről szóló tájékoztatás szerinti csatlakozási szerződés megkötésének feltételeire az üzemi és elosztói szabályzatban meghatározott átmeneti szabályok az irányadóak.”
- 15. §** A Vet. 184. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:
„(2) E törvény a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”
- 16. §** A Vet. 159. § (1) bekezdés 16. pontjában az „az aktív felhasználó, az együttesen tevékenykedő aktív felhasználók” szövegrész helyébe az „az aktív felhasználó, az együttesen tevékenykedő aktív felhasználók, a termelő-fogyasztó, az együttesen eljáró termelő-fogyasztók, a megújulóenergia-közösség” szövegrész lép.

4. A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény módosítása

- 17. §** A termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény a következő 76. §-sal egészül ki:
„76. § A 9–13. § a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének való megfelelést szolgálja.”

5. A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény módosítása

- 18. §** A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 159. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:
(Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja.)
„g) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 20. cikke.”

6. Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosítása

- 19. §** Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény a következő 116. §-sal egészül ki:
„116. § Ez a törvény a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

7. A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló 2010. évi CXVII. törvény módosítása

- 20. §** (1) A megújuló energia közlekedési célú felhasználásának előmozdításáról és a közlekedésben felhasznált energia üvegházhatású gáz kibocsátásának csökkentéséről szóló 2010. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Bűat.) 1. § 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában)
„1. a földhasználat közvetett megváltozása tekintetében alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított tüzelőanyagok: azok a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított tüzelőanyagok, amelyek alapanyagainak előállítására olyan rendszer keretében került sor, amely – a mezőgazdasági gyakorlatok javítása, valamint a korábban nem növénytermesztésre használt területek termelésbe való bevonása révén – lehetővé teszi az élelmiszer- és takarmánynövény-alapú bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított tüzelőanyagok okozta kizorító hatás elkerülését, és amelyeket az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott, bioüzemanyagokra, folyékony bio-energiahordozókra és biomasszából előállított tüzelőanyagokra vonatkozó fenntarthatósági kritériumoknak megfelelően állítottak elő;”
- (2) A Bűat. 1. §-a a következő 3a. ponttal egészül ki:
(E törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában)
„3a. biomasszából előállított tüzelőanyagok: biomasszából előállított szilárd és gáz halmazállapotú tüzelőanyagok;”
- (3) A Bűat. 1. § 16. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában)
„16. keményítőben gazdag növények: főként gabonafélék, függetlenül attól, hogy csak a magvakat használják-e fel vagy – mint például a silókukorica esetében – a növény egészét; gumós és gyökernövények, például burgonya, csicsóka, édesburgonya, manióka és jamszgyökér, valamint gumós növények, például taró és tania;”
- (4) A Bűat. 1. § 24. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény és a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazásában)
„24. nem élelmiszeri célú cellulóztartalmú alapanyagok: főként cellulózból és hemicellulózból álló, a lignocellulóz-tartalmú anyagoknál alacsonyabb lignintartalmú alapanyagok; ide tartozik többek között: élelmiszer- és takarmánynövény-maradékanyagok, például szalma, kukoricaszár, hüvely és héj, alacsony keményítőtartalmú, a fűfélék közé tartozó energianövények, például perje, vesszős köles, elefántfü, óriásnád, a fő termények előtt és után termesztett takarónövények, takarmánynövények, ipari maradékanyagok, például olyan élelmiszer- és takarmánynövények, amelyekből kisajtolták a növényi olajokat, kivonták a cukrokat, a keményítőt és a fehérjét, és biohulladékból származó anyagok, e szempontból takarmány-, illetve takarónövény alatt a legelőkön átmenetileg, rövid távra vetett, alacsony keményítőtartalmú fűfélék és pillangósok keverékéből álló növényzet értendő, amelynek rendeltetése takarmány termelése az állatállomány számára, illetve a talaj termelékenységének javítása a fő szántóföldi növények hozamának növelése érdekében;”

- 21. §** A B.üat. 2/A. alcíme helyébe a következő rendelkezés lép:
„2/A. Eljárásjogi szabályok
2/A. § (1) E törvény hatálya alá tartozó hatósági eljárásokban a figyelmeztetés alkalmazása kizárt.
(2) A mezőgazdasági igazgatási szerv előtt indult eljárásban valamennyi ügyfél, míg a mezőgazdasági igazgatási szerv által országos illetékességgel eljárva hozott döntéssel szemben indított közigazgatási perben az a fél, aki a közigazgatási eljárásban ügyfélként vett részt, elektronikus ügyintézésre kötelezett.”
- 22. §** A B.üat. 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A folyékony bio-energiahordozók, a bioüzemanyagok és a biomasszából előállított tüzelőanyagok akkor vehetők figyelembe a 2. §-ban, illetve a 9. § (1) bekezdésében meghatározott célra – az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglalt kivétellel –, tekintet nélkül arra, hogy az előállításához felhasznált alapanyagot az Európai Unió területén vagy harmadik országban termesztették, ha azok az e törvényben, valamint az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott valamennyi fenntarthatósági követelménynek megfelelnek. A folyékony bio-energiahordozót, a bioüzemanyagot vagy a biomasszából előállított tüzelőanyagot felhasználó hatósági felszólításra köteles igazolni, hogy a felhasznált alapanyagok megfelelnek a fenntarthatósági követelményeknek.”
- 23. §** A B.üat. 4. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(5) A mezőgazdasági igazgatási szerv által vezetett, a 8/A. § (1) bekezdése szerinti, valamint az e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerinti nyilvántartásba vétel hatályának további egy évvel történő meghosszabbítására irányuló eljárást felfüggeszti – az eljárás jogerős lezárásáig –, ha a nyilvántartással szemben az e törvény végrehajtására kiadott rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettség megszegése miatt hatósági nyilvántartásból való törlési eljárás van folyamatban.”
- 24. §** A B.üat. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A motorbenzint vagy a dízelgázolajat forgalomba hozó üzemanyag-forgalmazó a bioüzemanyagot – tisztán vagy a motorbenzinbe, dízelgázolajba bekeverve – úgy köteles forgalomba hozni, hogy az általa a naptári évben forgalomba hozott bioüzemanyag minimális mennyisége elérje az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott kötelező bioüzemanyag-résarány mennyiségét. A kötelező bioüzemanyag-résarány mennyiség megállapításán belül – az általános kötelezettség kiegészítéseként vagy a helyett – a Kormány az e törvény végrehajtására kiadott rendeletében az egyes meghatározott bioüzemanyagok minősülő termékek kötelező résaránya tekintetében is megállapíthat kötelezettséget.”
- 25. §** (1) A B.üat. 7. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az állami adó- és vámhatóság bírságot szab ki arra az üzemanyag-forgalmazóra, amely
a) a tárgyévben a kötelező bioüzemanyag-résarányának – vagy amennyiben a Kormány az egyes bioüzemanyagok minősülő termékek résarányára vonatkozóan is előírt kötelezettséget, ennek a résarányának – megfelelő mennyiségnél kevesebb bioüzemanyagot hozott forgalomba, vagy
b) az előírt határidőre nem nyújtotta be, vagy nem a meghatározott tartalommal nyújtotta be a 6. § (2) és (3) bekezdése szerinti jelentést.”
(2) A B.üat. 7. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) Ha az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet a kötelező bioüzemanyag-résarányon felül az egyes bioüzemanyagok minősülő termékek résarányára vonatkozóan is előír kötelezettséget, és a (2) bekezdés szerinti különbség az összesített bioüzemanyag-mennyiség tekintetében megállapítható, úgy ugyanarra a hiányzó bioüzemanyag-mennyiségre az egyes bioüzemanyagok minősülő termékek különbsége tekintetében bírság nem szabható ki.”
- 26. §** A B.üat. 8/A. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(4) A mezőgazdasági igazgatási szerv az általa vezetett nyilvántartás alábbi adatait honlapján közzéteszi:
a) az ügyfél BIONYOM nyilvántartási számát, valamint a regisztrációs számát, ha az ügyfél rendelkezik azzal,
b) a nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet nevét, székhelyét és cégjegyzékszámát,
c) a nyilvántartásba vett egyéni vállalkozó nevét, valamint természetes személy nevét, ha ehhez az ügyfél az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben foglaltak szerint hozzájárult,
d) a nyilvántartásba vétel kezdő és lejárati időpontját,

- e) az arra vonatkozó adatot, hogy az ügyfelet biomassza-kereskedőként, biomassza-feldolgozóként vagy üzemanyag-forgalmazóként tartja nyilván,
f) a BIONYOM nyilvántartásból való törlés tényét és okát.”

27. § A Büat. 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a Büat. 11. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1) A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv, a mezőgazdasági igazgatási szerv, az állami adó- és vámhatóság, valamint a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara a biomassza, a köztes termék, a bioüzemanyagok és a folyékony bio-energiahordozók fenntartható módon történt előállítását igazoló dokumentumok nyilvántartásához, a dokumentumban szereplő adatok és a nyomon követhetőség ellenőrzéséhez, valamint fenntarthatósági bizonyítvány kiállításához az általuk kezelt adatbázisokból egymásnak adatot szolgáltatnak.

(1a) A folyékony bio-energiahordozók, a bioüzemanyagok, valamint a köztes termékek, és ezek alapanyagai eredetének nyomon követése és a fenntarthatósági követelményeknek való megfelelés hatékonnyabb ellenőrzése érdekében a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv minden év július 1-jéig elektronikusan átadja a mezőgazdasági igazgatási szerv részére az adott évben benyújtott egységes kérelmek kérelmezőre, területekre, valamint azok területhasznosítására vonatkozó, egyedi azonosításra alkalmas adatait.”

28. § A Büat. 12. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„12. § Az energiapolitikáért felelős miniszter teljesíti az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikk (3) bekezdése szerinti jelentéstételi kötelezettséget.”

29. § A Büat. 13. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy rendeletben állapítsa meg a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, és a biomasszából előállított tüzelőanyagok vagy ezek alapanyaga fenntartható termelésének területi lehatárolásával, valamint az ezen alapanyagok termelésére használt földterületek talajminőségére és széntartalmára gyakorolt hatások kezelését biztosító figyelemmel kíséresi vagy gazdálkodási tervekkel kapcsolatos részletes szabályokat.”

30. § A Büat. a következő 14/D. §-sal egészül ki:

„14/D. § A 11. § (1a) bekezdés szerinti adatszolgáltatásra kötelezett 2021. évben 2021. szeptember 1. napjáig tesz eleget a 11. § (1a) bekezdés szerinti kötelezettségének.”

31. § A Büat.

- a) 1. § 6. pontjában a „rendszer a 2009/28/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv” szövegrész helyébe a „rendszer az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv” szöveg,
- b) 1. § 23. pontjában a „bioüzemanyagok kivételével” szövegrész helyébe a „bioüzemanyagok és biogáz kivételével” szöveg,
- c) 13. § (1) bekezdés a) pontjában az „a bioüzemanyagok és a folyékony bio-energiahordozók, valamint ezek alapanyagának” szövegrész helyébe az „a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók, a biomasszából előállított tüzelőanyagok, valamint ezek alapanyagának” szöveg,
- d) 13. § (1) bekezdés b) pontjában az „a biomassza, a köztes termékek a bioüzemanyagok, és a folyékony bio-energiahordozók fenntartható” szövegrész helyébe az „a biomassza, a köztes termékek, a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók és a biomasszából előállított tüzelőanyagok fenntartható” szöveg,
- e) 13. § (1) bekezdés c) pontjában az „a biomassza, a köztes termékek a bioüzemanyagok és a folyékony bio-energiahordozók fenntartható” szövegrész helyébe az „a biomassza, a köztes termékek, a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók és a biomasszából előállított tüzelőanyagok fenntartható” szöveg,
- f) 13. § (1) bekezdés m) pontjában az „a biomassza, a köztes termékek a bioüzemanyagok, és folyékony bio-energiahordozók fenntartható” szövegrész helyébe az „a biomassza, a köztes termékek, a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók és a biomasszából előállított tüzelőanyagok fenntartható” szöveg,

- g) 13. § (2) bekezdés b) pontjában az „a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók vagy ezek” szövegrész helyébe az „a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biomasszából előállított tüzelőanyagok vagy ezek” szöveg,
  - h) 13. § (3) bekezdésében az „a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók vagy ezek” szövegrész helyébe az „a bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, biomasszából előállított tüzelőanyagok vagy ezek” szöveg,
  - i) az 1. melléklet 1. pontjában a „10. § (6) bekezdés a) pontja” szövegrész helyébe a „10. § (6) bekezdés a) pont aa) és b) pont ba) alpontja” szöveg,
  - j) az 1. melléklet 2. pontjában a „10. § (6) bekezdés b) pontja” szövegrész helyébe a „10. § (6) bekezdés a) pont ab) és b) pont bb) alpontja” szöveg
- lép.

8. Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény módosítása

32. § Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Enhat.) 8. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) 2022. január 1. napjától kezdve a (2) bekezdés szerinti energiahatékonysági felújítás mértékének el kell érnie az épületeken energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló miniszteri rendeletben az új épületek tekintetében előírt energetikai minimum követelményszintjét legalább a felújítandó alapterület 50%-a esetében.”

33. § Az Enhat. 21. § (4) bekezdés e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A Magyar Mérnöki Kamara)

„e) tájékoztatást nyújt az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló kormányrendelet szerinti energiahatékonysági tanúsítványokról, ezek rendeltetéséről és céljáról, a megújuló energiahasználatot, és a rendkívül energiahatékony megoldásokat is ösztönző költséghatékony intézkedésekről, felújítási tanácsadás keretében az épület energiahatékonyságának javítását és a megújuló energiahasználat növelését szolgáló pénzügyi eszközökről, valamint a fosszilis tüzelőanyaggal működő kazánok fenntarthatóbb – pl. megújuló energián, hulladékhőn vagy hulladék hűtőenergián alapuló – alternatívával való helyettesítéséről.”

34. § Az Enhat. 49. § (1) bekezdése a következő f) ponttal egészül ki:

(E törvény)

„f) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (5) és (6) bekezdésének”

(való megfelelést szolgálja.)

9. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény módosítása

35. § A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 130. § (1) bekezdése a következő g) ponttal egészül ki:

(E törvény)

„g) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 18. cikk (3), (4) és (6) bekezdésének”

(való megfelelést szolgálja.)

10. Záró rendelkezések

36. § Ez a törvény 2021. július 1-jén lép hatályba.

37. § Ez a törvény a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2021. évi LVI. törvény**a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosításáról*****1. A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosítása**

- 1. §** A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 3. § e) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény alkalmazása során)
„e) *magánirat*: a köziratnak nem minősülő irat;”
- 2. §** Az Ltv. 3/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3/A. § (1) A közirat
a) annak a közfeladatot ellátó szervnek a tulajdonát képezi, amely irattári anyagába a közirat tartozik vagy tartozott, illetve ennek hiányában
b) az állam tulajdonát képezi
kivéve, ha a közirat jogszerűen más szerv vagy személy tulajdonába került (a továbbiakban: elszármazott közirat).
(2) Az 1957. január 1-je előtt keletkezett és az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló törvény hatálya alá nem tartozó közirat birtokosát az ellenkező bizonyításáig tulajdonosnak kell tekinteni.
(3) A maradandó értékkel bíró elszármazott közirat esetében az államot elővásárlási jog illeti meg, amelyet a 7/A. § (2) bekezdése szerinti hatóság gyakorol.
(4) Az elszármazott köziratban foglalt személyes adatokat az irat tulajdonosa a hatályos adatvédelmi szabályokban foglaltak betartásával kezeli.”
- 3. §** Az Ltv. a következő 3/B. §-sal egészül ki:
„3/B. § (1) A maradandó értékű közirat és a maradandó értékű magánirat a kulturális javak részét képezi. A levéltári anyag és a 7/C. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő elszármazott közirat a védett kulturális javak részét képezi.
(2) Az (1) bekezdés szerinti iratok és a levéltári anyag védelmét, épségben és használható állapotban történő megőrzését az e törvényben, valamint a kulturális örökség védelméről szóló törvényben foglaltak szerint kell biztosítani.”
- 4. §** (1) Az Ltv. 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Köziratot, valamint közlevéltárban őrzött, köziratnak nem minősülő levéltári anyagot – az e törvényben meghatározott kivétellel – elidegeníteni, megrongálni, így különösen az abban szereplő adatok egy részét vagy egészét törölni, olvashatatlanná vagy egyéb módon használhatatlanná tenni, továbbá – a szabályosan lefolytatott selejtezési eljárást, illetve a hiteles másolatkészítési eljárást kivéve – megsemmisíteni tilos.”
(2) Az Ltv. 5. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:
„(3a) Az 1957. január 1-je előtt keletkezett, elszármazott közirat – az elmúlt rendszer titkosszolgálati tevékenységének feltárásáról és az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára létrehozásáról szóló törvény hatálya alá tartozó közirat kivételével – az e törvényben foglalt rendelkezések figyelembevételével elidegeníthető.”
- 5. §** Az Ltv. a 7. §-át követően a következő alcímmel egészül ki:
„Az irat közirati minőségének megállapításával összefüggő hatósági eljárás szabályai
7/A. § (1) Az irat tulajdonosa vagy birtokosa közigazgatási hatósági eljárásban (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: eljárás) kérheti annak megállapítását, hogy az irat köziratnak minősül-e, illetve azt, hogy az elszármazott közirat maradandó értékűnek minősül-e.
(2) Az eljárás lefolytatására a Magyar Nemzeti Levéltár (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban: Hatóság) rendelkezik hatáskörrel.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

- (3) Az eljárást a Hatóság hivatalból is lefolytatja, ha egy hatósági eljárásban annak megállapítása szükséges, hogy egy irat magániratnak vagy köziratnak minősül.
- (4) Az elszármazott közirat külföldre szállításának, illetve tulajdonjoga átruházásának feltétele az eljárás lefolytatása, kivéve, ha az eljárást korábban már lefolytatták.
- (5) Valamely irat kereskedelmi forgalomba bocsátását – így különösen árverésen történő átruházását – megelőzően a kereskedő, amennyiben vélelmezhető, hogy az irat közirat, köteles azt a Hatóság részére bejelenteni.
- (6) Ha a Hatóság olyan irat kereskedelmi forgalomba bocsátásáról értesül, amelyről vélelmezhető, hogy közirat, az eljárást hivatalból lefolytatja.
- (7) A határforgalom ellenőrzésére jogosult szerv a jogosulatlanul külföldre szállítani szándékozott olyan iratot, amelyről vélelmezhető, hogy közirat, visszatartja és kezdeményezi az eljárás hivatalból történő lefolytatását.
- (8) Az iratot annak tulajdonosa vagy birtokosa átadás-átvételi jegyzőkönyv és a mellékletét képező részletes iratjegyzék ellenében az eljárás időtartamára átadja a Hatóságnak.
- (9) Az irat átadásától a Hatóság eltekinthet, ha az területi vagy egyéb okból aránytalan nehézséggel vagy költséggel járna, és az eljárás szemle megtartásával is megvalósítható.
- (10) Az eljárás során a Hatóság megvizsgálja, hogy az irat köziratnak minősül-e, és ha igen,
- mely közfeladatot ellátó szerv irattári anyagába tartozik, illetve
  - az elszármazott közirat maradandó értékűnek minősül-e.
- (11) Az eljárás során szakértőként bevonható
- az illetékes közlevéltár,
  - az 1990-ben és azt követően keletkezett iratok esetében a köziratok kezelésének szakmai irányításáért felelős miniszter, valamint
  - az iratokat keletkeztető közfeladatot ellátó szerv vagy annak jogutódja.
- (12) A Hatóság a döntését 30 napon belül hozza meg.
- 7/B. § (1) Ha az eljárás során a Hatóság megállapítja, hogy az irat magánirat vagy maradandó értékkel nem bíró elszármazott közirat, dönt annak visszaadásáról.
- (2) Ha az eljárás során a Hatóság megállapítja, hogy a maradandó értékkel nem bíró elszármazott közirat ügyviteli értékkel rendelkezik, a visszaadást megelőzően az iratról hiteles másolatot készít, amelyet átad azon közfeladatot ellátó szerv részére, amely a közirat őrzésére e törvény előírásai szerint kötelezett.
- (3) Ha az eljárás során a Hatóság megállapítja, hogy az elszármazott közirat maradandó értékkel bír,
- a tulajdonosnak az irat tulajdonjogának átruházására irányuló szándéka esetében dönt a 3/A. § (3) bekezdése szerinti elővásárlási jog gyakorlásáról, vagy
  - az irat megvásárlására vételi ajánlatot tehet a tulajdonos részére.
- (4) A (3) bekezdés b) pontja szerinti vételi ajánlat megtétele során a Hatóság figyelembe veszi az irat
- történettudományi forrásértékét,
  - eszmei értékét és
  - annak lehetséges piaci értékét.
- (5) Ha az irat tulajdonosa a vételi ajánlatot elfogadja vagy a közirat tulajdonjogáról ingyenesen lemond az állam javára, a Hatóság határozatában dönt a köziratnak az illetékes közlevéltár részére történő átadásáról. A Hatóság a határozat véglegessé válásával egyidejűleg gondoskodik a vételár megfizetéséről.
- (6) A maradandó értékkel bíró elszármazott köziratot a Hatóság visszaadja a tulajdonosnak, ha
- a Hatóság nem él az elővásárlási jogával,
  - a Hatóság nem tesz vételi ajánlatot, vagy
  - az irat tulajdonosa a vételi ajánlatot nem fogadja el, azzal, hogy a visszaszolgáltatást megelőzően az iratról a Hatóság elektronikus másolatot készít, és annak egy példányát átadja az illetékes közlevéltárnak.
- (7) Ha az eljárás során a Hatóság megállapítja, hogy az irat olyan közirat, ami nem minősül elszármazott köziratnak, dönt a köziratnak azon közfeladatot ellátó szerv vagy közlevéltár részére további iratkezelés céljából történő átadásáról, amely a közirat őrzésére e törvény előírásai szerint kötelezett.

(8) A határozat véglegessé válását követő 15 napon belül a határozatban foglaltaknak megfelelően gondoskodni kell a köziratnak a jogosult részére történő átadásáról.

7/C. § (1) A Hatóság a 7/B. § (6) bekezdése alapján visszaszolgáltató köziratokról nyilvántartást vezet, amely tartalmazza a közirat

- a) részletes leírását, valamint az azonosítását lehetővé tévő egyéb adatokat,
- b) őrzési helyét,
- c) tulajdonosának természetes személyazonosító adatait és lakcímét,
- d) tulajdonjoga keletkezésének és változásának idejét, jogcímét,
- e) esetleges vételárát.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az (1) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott adatok tekintetében közhiteles hatósági nyilvántartásnak minősül.

(3) A közirat tulajdonosa az (1) bekezdés szerint nyilvántartott adatokban történt változást a Hatóság részére 30 napon belül köteles bejelenteni, amelyet a Hatóság bejegyez az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásba.

(4) A közirat tulajdonosa az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásban szereplő közirat tulajdonjogának átruházására irányuló szándékát köteles a Hatóság részére bejelenteni.

(5) Ha a Hatóság él az elővásárlási jogával, a közirat az illetékes közlevéltár levéltári anyaga részévé válik, és azt az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból törölni kell."

6. §

Az Ltv. „A köziratok kezelése és védelme” alcíme a következő 9/B. §-sal egészül ki:

„9/B. § (1) Köziratvédelmi bírsággal (a továbbiakban: bírság) kell sújtani azt, aki a 7/A. § (4) vagy (5) bekezdése vagy a 7/C. § (3) vagy (4) bekezdése szerinti kötelezettségének nem tesz eleget.

(2) A bírságot a 7/A. § (2) bekezdése szerinti hatóság szabja ki, amely a bírság összegének megállapítása során – a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvényben meghatározott mérlegelési szempontok mellett – figyelembe veszi a közirat ügyviteli szempontból vett értékét, történettudományi forrásértékét, eszmei értékét és annak lehetséges piaci értékét. A bírság összege 10 000 forinttól 250 000 000 forintig terjedhet.

(3) A bírság kiszabásának nincs helye, ha

- a) az annak alapjául szolgáló magatartásnak, illetve cselekménynek a 7/A. § (2) bekezdése szerinti hatóság tudomására jutásától számított egy év, vagy
- b) az annak alapjául szolgáló magatartásnak, illetve cselekménynek a befejezésétől számított tíz év eltelt."

2. A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény módosítása

7. §

A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 46. § (2) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[Az (1) bekezdés szerinti védelem]

„c) levéltár esetében a levéltári anyagról vezetett törzskönyvben nyilvántartott állományt, továbbá az Ltv. 7/C. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartásban szereplő köziratot,"

(illeti meg.)

3. Záró rendelkezések

8. §

Ez a törvény 2021. szeptember 1-jén lép hatályba.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2021. évi LVII. törvény**a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény és a Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény módosításáról*****1. A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény módosítása**

- 1. §** A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 9. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A közfeladatot ellátó szerv jogszabály-előkészítéssel összefüggő feladatának a Kormány rendeletében meghatározott elektronikus zárt rendszeren (a továbbiakban: jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftver) keresztül történő megvalósítása esetén a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftverben keletkező irattal kapcsolatos iratkezelésre a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftvert kell a Kormány rendeletében meghatározottak szerint használni. A közfeladatot ellátó szerv (3) bekezdés szerinti felelőssége a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftverben keletkező irattal kapcsolatosan a Kormány rendeletében meghatározottak szerint áll fenn.”
- 2. §** Az Ltv. 10. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) A jogszabály-előkészítésnek a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftveren keresztül történő megvalósítása tekintetében az iratkezelési szabályzat tartalmát a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftver felhasználója által az abban létrehozott irattal kapcsolatos iratkezelésre kiterjedően a Kormány rendeletben határozza meg.”
- 3. §** Az Ltv. 35/B. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben határozza meg a jogszabály-előkészítési munkafolyamatot támogató szoftverként a köziratok e törvényben meghatározott kezelésének és védelmének követelményeit megvalósító szoftvert és az annak felhasználója által az abban létrehozott irattal kapcsolatos iratkezelésre kiterjedően az iratkezelés követelményeit és az iratkezelési szabályzat tartalmát.”
- 4. §** Az Ltv.
a) 9. § (2) bekezdésében az „és tanúsítvánnyal” szövegrész helyébe az „és – az (5) bekezdésben meghatározott kivétellel – tanúsítvánnyal” szöveg,
b) 9. § (4) bekezdésében az „által készített” szövegrész helyébe az „által a 10. § (1) bekezdése alapján készített” szöveg, a „részére kötelezően” szövegrész helyébe a „részére a 10. § (2) bekezdése alapján kötelezően” szöveg és a „szabályzat) tartalmazza” szövegrész helyébe a „szabályzat) vagy a Kormánynak a 10. § (2a) bekezdése alapján kiadott rendelete tartalmazza” szöveg,
c) 10. § (1) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „Egyedi” szövegrész helyébe az „Az e törvényben meghatározott kivételekkel egyedi” szöveg,
d) 10. § (5) bekezdésében a „számára a” szövegrész helyébe a „számára – a (2a) bekezdésben meghatározott kivétellel – a” szöveg,
e) 12. § (1) bekezdésében az „az (5) bekezdésben” szövegrész helyébe az „a (4) és (5) bekezdésben” szöveg lép.
- 5. §** Hatályát veszti az Ltv.
a) 9. § (4) bekezdésében a „vagy” szövegrész,
b) 10. § (1) bekezdés a) pontjában az „– e törvényben foglalt kivételekkel –” szövegrész.

* A törvényt az Országgyűlés a 2021. május 18-i ülésnapján fogadta el.

2. A Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény módosítása

6. § A Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról szóló 2019. évi CXXIV. törvény 5. § (3) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:

(A Tanács elnökén túl a Tanács tagjai)

„c) a Nemzeti Kulturális Alap alelnöke.”

3. Záró rendelkezések

7. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) Az 1–5. § 2021. augusztus 1-jén lép hatályba.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

III. Kormányrendeletek

A Kormány 283/2021. (V. 27.) Korm. rendelete a gyermeknapi rendezvényekről

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli:

- 1. §** Gyermeknapra tekintettel a veszélyhelyzet idején alkalmazandó védelmi intézkedések második üteméről szóló 484/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet rendelkezéseitől eltérően 2021. május 30-án reggel 8 óra és este 20 óra között szervezett gyermeknapi rendezvény keretében megrendezett zenés-táncos rendezvényen a koronavírus ellen védett személy, valamint a felügyelete alatt lévő tizennyolcadik életévét be nem töltött személy részt vehet.
- 2. §** (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
(2) Ez a rendelet 2021. május 31. napján hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 284/2021. (V. 27.) Korm. rendelete a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges gazdasági intézkedésről szóló 603/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges gazdasági intézkedésről szóló 603/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet 1. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A (2) bekezdést a helyi önkormányzati tulajdonban, illetve vagyonkezelésben álló, 2020. november 4. napján vagy ezt követően létesített parkolókra vonatkozó parkolási díj tekintetében nem kell alkalmazni.”
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 285/2021. (V. 27.) Korm. rendelete
egyves veszélyhelyzeti kormányrendeleteknek a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló
2020. évi XC. törvény módosításával összefüggő deregulációjáról**

A Kormány az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 47. § (1) bekezdésére és 51/A. §-ára, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

**1. A veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló
485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet módosítása**

1. § Hatályát veszti a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 14. § (7a) bekezdésében az „Ezen előirányzat teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzat összegétől.” szövegrész.

**2. A veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról,
valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló
570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet módosítása**

2. § Hatályát veszti a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó egyes belügyi és közigazgatási tárgyú szabályokról, valamint a veszélyhelyzettel összefüggő egyes intézkedésekről szóló 570/2020. (XII. 9.) Korm. rendelet 12. § (3) és (4) bekezdése.

**3. A kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló
foglalkoztatásának támogatásáról szóló 693/2020. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása**

3. § Hatályát veszti a kutató-fejlesztő tevékenységet végző munkavállalók veszélyhelyzet idején megvalósuló foglalkoztatásának támogatásáról szóló 693/2020. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. § (2) bekezdésében az „Ezen előirányzat teljesülése módosítás nélkül eltérhet az előirányzat összegétől.” szövegrész.

**4. A veszélyhelyzettel összefüggésben a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési
önkormányzatok támogatási programjáról szóló 4/2021. (I. 14.) Korm. rendelet hatályon kívül
helyezése**

4. § Hatályát veszti a veszélyhelyzettel összefüggésben a huszonötezer főnél nem nagyobb lakosságszámú települési önkormányzatok támogatási programjáról szóló 4/2021. (I. 14.) Korm. rendelet.

**5. A veszélyhelyzet ideje alatt a központi költségvetésre vonatkozó szabályoktól eltérő
rendelkezésekről szóló 13/2021. (I. 22.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezése**

5. § Hatályát veszti a veszélyhelyzet ideje alatt a központi költségvetésre vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezésekről szóló 13/2021. (I. 22.) Korm. rendelet.

6. Záró rendelkezések

6. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Kormány 286/2021. (V. 27.) Korm. rendelete az egyes közigazgatási hatósági eljárásokkal összefüggő szabályok megállapításáról

A Kormány

az Alaptörvény 53. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, figyelemmel a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 51/A. §-ára,
a 3. § tekintetében az Alaptörvény 53. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény 2. § (1) bekezdése szerinti országgyűlési felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §**
- (1) Ha a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerinti kármentesítési eljárás során meghozott, beavatkozást elrendelő határozatban a beavatkozás elvégzésére megállapított határidő – a beavatkozási munkákon felül ideértve a beavatkozási záródokumentáció benyújtását is – az e rendelet hatálybalépésétől a veszélyhelyzet megszűnéséig terjedő időszakban jár le, a beavatkozás kötelezettje a (2) bekezdésben foglalt személyek értesítése mellett a környezetvédelmi hatóságtól kérelmezheti a határidőnek a veszélyhelyzet megszűnése évét követő naptári év végéig történő meghosszabbítását (a továbbiakban: türelmi idő).
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti értesítés esetén a kérelem benyújtásához nem szükséges az ingatlan tulajdonosának, továbbá a kötelezettel szerződéses vagy egyéb jogviszonyban álló, érdekelt félnek (a továbbiakban együtt: érdekelt fél) a hozzájárulása.
  - (3) Türelmi idő iránti kérelmet az érdekelt fél is előterjeszthet. Ha ugyanazon beavatkozási kötelezettség tekintetében a kötelezett és az érdekelt fél is türelmi idő iránti kérelmet terjeszt elő, kizárólag a kötelezett kérelme bírálható el.
  - (4) A türelmi idő megállapítása iránti eljárásban a végleges döntéssel megállapított beavatkozás alapjául szolgáló kármentesítési tényállás tisztázásának, a döntéssel elbírált szakkérdések értékelésének nincs helye. Az eljárás során a hatóság kizárólag azt vizsgálja, hogy a kérelem – az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény előírásain felül – az e rendelet szerinti feltételeknek megfelel-e.
  - (5) A környezetvédelmi hatóság a kérelemben megjelölt – az (1) bekezdésnek megfelelő – türelmi időnél rövidebbet nem állapíthat meg.
  - (6) Az eljárás kiterjedhet az (1) bekezdésben foglalt időpontra túl lejáró beavatkozási vagy monitoring-határidők módosítására is, feltéve, hogy ezek a beavatkozást elrendelő határozat alapján az (1) bekezdés szerinti türelmi idővel érintett kötelezettségre épülnek, és a türelmi idő alkalmazása esetén nem válnának tarthatóvá.
  - (7) A türelmi idő megállapítása iránti eljárásban
    - a) az ügyintézési határidő öt nap,
    - b) szakhatóság nem működik közre,
    - c) illeték- és igazgatási szolgáltatási díj (a továbbiakban együtt: díj) fizetésének nincs helye, és a díjon felül felmerülő eljárási költséget a hatóság viseli.
  - (8) A türelmi idő megállapítására irányuló kérelemnek helyt adó döntéssel szemben felügyeleti eljárásnak nincs helye, és az bíróság előtt nem támadható meg.
  - (9) A kármentesítésre kötelezettel szemben a beavatkozási kötelezettségek e rendelet alapján történő elmaradása miatt – a döntés véglegessé válása és a türelmi idő lejáráta közötti időszakra vonatkozóan – kártérítési felelősség nem érvényesíthető. A kötelezettnek a már fennálló, a kármentesítéssel összefüggő magánjogi jogviszonyaiban jogosultságai nem változnak, és kötelezettségei – az e rendeletben meghatározottakat is figyelembe véve – nem válnak terhesebbé.
- 2. §**
- (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
  - (2) A 3. § az e rendelet kihirdetését követő tizenötödik napon lép hatályba.
- 3. §**
- (1) A Kormány e rendelet hatályát a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztéséig meghosszabbítja.
  - (2) Ez a rendelet a koronavírus-világjárvány elleni védekezésről szóló 2021. évi I. törvény hatályvesztésekor hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 287/2021. (V. 27.) Korm. rendelete
egyens kormányrendeletek Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból való
kilépése miatt szükséges módosításáról**

A Kormány

a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 96. § (1) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. § tekintetében az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotó hatáskörében,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Az egyes európai uniós jogi aktusokban rögzített bűnügyi, illetve rendészeti tárgyú együttműködés keretében történő információcsere részletes szabályairól szóló 113/2014. (IV. 3.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdésében a „tagállamának, valamint az Európai Unió kötelező jogi aktusában meghatározott” szövegrész helyébe a „tagállamának, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának, illetve az Európai Unió kötelező jogi aktusában vagy törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződésben meghatározott” szöveg lép.
- 2. §** A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 41. § (2) bekezdésében az „Unió rendszereivel” szövegrész helyébe az „Unió, valamint a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága rendszereivel” szöveg lép.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A belügyminiszter 13/2021. (V. 27.) BM rendelete egyes bejelentésköteles tűzvédelmi szolgáltatásokról szóló miniszteri rendeletek módosításáról

A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 5. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a 2. alcím tekintetében a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (2) bekezdés 2. pontjában kapott felhatalmazás alapján,

a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 8. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet módosítása

1. § A tűzvédelmi szakvizsgára kötelezett foglalkozási ágakról, munkakörökről, a tűzvédelmi szakvizsgával összefüggő oktatásszervezésről és a tűzvédelmi szakvizsga részletes szabályairól szóló 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet [a továbbiakban: 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet] 5. § (1) és (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Az oktatásszervező az oktatás és a szakvizsga megkezdése előtt a székhelye szerint illetékes tűzvédelmi hatósághoz az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti elektronikus úton bejelenti

a) oktatás esetén annak pontos helyét, címét, kezdő időpontját év, hónap, nap, óra, perc formában, továbbá annak időtartamát,

b) szakvizsga esetén annak pontos helyét címét, kezdő időpontját év, hó, nap, óra, perc formában,

c) a szakvizsgabizottság tagjainak, elnökének nevét, nyilvántartási számukat és az adott foglalkozási ághoz tartozó szakvizsga bizonyítványuk számát,

d) a foglalkozási ág vagy munkakör 1. melléklet szerinti sorszámát és megnevezését.

(2) A bejelentésnek tartalmaznia kell a felkészítés és a szakvizsgáztatás módját. Online felkészítés és szakvizsgáztatás esetén az oktatásszervező a bejelentésben köteles rögzíteni, hogy a (8) bekezdésben meghatározott feltételek teljesülését hogyan biztosítja.”

2. § A 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet 5. §-a a következő (8) és (9) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Különleges jogrend idején az oktatásszervező a tűzvédelmi szakvizsgára felkészítést és a szakvizsgáztatást választása szerint online módon is végrehajthatja, ha a résztvevők online jelenlétét és a tűzvédelmi hatóság ellenőrzésének lehetőségét az oktatás és vizsgáztatás időtartama alatt folyamatosan biztosítja. A vizsgáztatás során a szakvizsgabizottság tagjai az oktatásszervező által az online vizsgáztatás végrehajtására kialakított helyiségben tartózkodnak.

(9) A szakvizsga gyakorlati része online módon nem hajtható végre.”

3. § A 45/2011. (XII. 7.) BM rendelet

a) 5. § (5) bekezdésében az „, , elektronikus levél útján és szóban is” szövegrész helyébe az „az E-ügyintézési tv. szerinti elektronikus úton” szöveg,

b) 5. § (7) bekezdésében a „bejelenteni a székhelye szerint illetékes tűzvédelmi hatóság által megadott elektronikus levélcímre” szövegrész helyébe az „az E-ügyintézési tv. szerinti elektronikus úton bejelenteni a székhelye szerint illetékes tűzvédelmi hatóságnak” szöveg

lép.

2. A tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól szóló 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet módosítása

- 4. §** A tűzvédelmi szakértői tevékenység szabályairól szóló 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet [a továbbiakban: 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet] 2. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(Tűzvédelmi szakértői tevékenységet az folytathat, aki)
„c) építőmérnök tűz- és katasztrófavédelmi szakirányú végzettséggel,
(rendelkezik.)
- 5. §** A 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet 2. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A szakértői vizsga, az ismételt vizsga és az ismétlő vizsga személyes és online módon is lebonyolítható, az online vizsga alkalmazásával a vizsgázó és a vizsgabizottság folyamatos online kapcsolatának biztosításával.”
- 6. §** A 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet 5. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A névjegyzékből törölt tűzvédelmi szakértő a törléstől számított egy éven belül az adott tűzvédelmi szakterületre vonatkozóan tűzvédelmi szakértői vizsgát nem tehet, ha
a) a továbbképzési időszakban a tűzvédelmi szakértői továbbképzést nem teljesítette, vagy
b) a tűzvédelmi hatóság a tűzvédelmi szakértő számára a tűzvédelmi hatósági eljárások általános és különös szabályairól szóló 489/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 11. § (2) bekezdés d), e) és f) pontja alapján a szakértői tevékenység végzését megtiltotta.”
- 7. §** A 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet 8. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A tűzvédelmi szakértő által kiadott szakvéleménynek tartalmazni kell legalább:
a) az előzményeket, a megbízó, a kirendelő megnevezését, a feltett kérdéseket, a szakértői jogosultságának igazolását,
b) a vizsgálati eljárásokat és eszközöket,
c) a vizsgálati módszer rövid ismertetését,
d) a szakmai ténymegállapításokat, azok indokolását, valamint a feltett kérdésekre adott válaszokat.”
- 8. §** A 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet
a) 2. § (1a) bekezdés a) pontjában a „legalább öt éves” szövegrész helyébe az „a szakmai képesítés megszerzésétől számított legalább öt éves” szöveg,
b) 2. § (4) bekezdésében az „időpontjáról” szövegrész helyébe az „időpontjáról és módjáról” szöveg,
c) 3. § (1) bekezdés h) pontjában a „2. § (1) bekezdés b) pontja” szövegrész helyébe a „2. § (1a) bekezdés a) pontja” szöveg,
d) 4. § (4) bekezdésében a „Sikertelen” szövegrész helyébe a „Sikertelen, a vizsgázó önhibájából elmulasztott vagy nem igénybe vett” szöveg,
e) 5. § (3) bekezdés a) pontjában az „a)–c), g) és j)” szövegrész helyébe az „a)–c) és g)” szöveg lép.
- 9. §** Hatályát veszti a 47/2011. (XII. 15.) BM rendelet 13. §-a.

3. Záró rendelkezések

- 10. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő 60. napon lép hatályba.
- 11. §** Ez a rendelet a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 18/2021. (V. 27.) AB határozata

a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 94. § (3) és (4) bekezdéseinek együttes alkalmazásával kapcsolatos mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség, valamint az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának utólagos vizsgálata tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Országgyűlés az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből, M) cikkéből és a XVII. cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadó mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-elleneséget idézett elő azáltal, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 94. § (3) és (4) bekezdésének együttes alkalmazása tekintetében nem alkotott olyan szabályokat, amelyek garantálnák, hogy a kollektív szerződésben rögzített, a munkavállalókat az akár harminchat hónapos időtartamra is megállapítható munkaidőkeret alkalmazásával összefüggésben megillető, a törvényi előírásokhoz képest többlettartalmat jelentő garanciális jelentőségű előírások vagy többletkezdmények a kollektív megállapodás munkáltató általi felmondása esetén a felmondást követően is teljeskörűen érvényesüljenek.
Az Alkotmánybíróság felhívja ezért az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2021. július 31-ig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 94. § (3) bekezdése, 109. § (2) bekezdése és a 135. § (3) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
3. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy ha a munkaidőkeret (vagy az elszámolási időszak) alkalmazására a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 2019. január 1. napjától hatályos 94. § (3) bekezdése alapján kerül sor, és az a kollektív megállapodásban foglaltak értelmében meghaladja az egyéves időtartamot, akkor a heti pihenőidő és a munkavállaló által teljesített rendkívüli munkavégzés átlagban történő elszámolása tekintetében – a munkavállaló által teljesített heti munkaidő figyelembevételére vonatkozó szabályhoz hasonlóan – az Mt. 99. § (7) bekezdés b) pontjában rögzített időtartamot, nem pedig a munkaidőkeret (elszámolási időszak) teljes időtartamát kell figyelembe venni.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1.1. Szabó Tímea országgyűlési képviselő és a csatolt ívet aláíró további, az országgyűlési képviselők egynegyedénél több országgyűlési képviselő (a továbbiakban: indítványozók) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése alapján a munkaerő-kölcsönzés minimális kölcsönzési díjával összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2018. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Módtv.) egésze közjogi érvénytelenségének megállapítását és megsemmisítését, valamint a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) – a Módtv. által módosított – 94. § (3) bekezdése, 109. § (2) bekezdése és a 135. § (3) bekezdés második és harmadik mondata alaptörvény-

- ellenességének – tartalmi okokból történő – megállapítását és hatálybalépésére visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól.
- [2] 1.2. Gyöngyösi Márton országgyűlési képviselő és a csatolt ívet aláíró további, az országgyűlési képviselők egynegyedénél több országgyűlési képviselő az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja, valamint az Abtv. 24. § (1) bekezdése és 32. §-a alapján a közigazgatási bíróságokról szóló 2018. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Kbtv.) egyes rendelkezései, valamint a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló 2018. évi CXXXI. törvény (a továbbiakban: Kbhtv.) egyes rendelkezései tartalmi okokból történő, valamint e törvények egésze közjogi érvénytelenségen alapuló alaptörvény-ellenességének megállapítását és hatálybalépésükre visszamenőleges hatályú megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól.
- [3] 1.3. Az Alkotmánybíróság az indítványok kapcsán úgy ítélte meg, hogy az azokban foglalt, a különböző törvények egyes rendelkezéseinek tartalmi alaptörvény-ellenességére irányuló indítványelemek, valamint a Módtv., a Kbtv., valamint a Kbhtv. egészének közjogi érvénytelenségével kapcsolatos indítványelemek elkülönített vizsgálata célszerű, ezért azokat különválasztotta. Ezt követően az Alkotmánybíróság a tárgyi azonosságra tekintettel az Abtv. 58. § (2) bekezdése és az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat (a továbbiakban: Ügyrend) 34. § (1) bekezdése alapján a közjogi érvénytelenség vizsgálata tárgyában folyamatban lévő ügyeket egyesítette, és egy eljárásban bírálta el [15/2019. (IV. 17.) AB határozat]. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróságnak az eljárást jelen ügyben kizárólag az Mt. említett rendelkezéseinek tartalmi alaptörvény-ellenessége tárgyában (Indítvány II. pontja) kellett lefolytatnia.
- [4] 2. Az Mt.-nek a Módtv. által módosított 94. § (3) bekezdése, 109. § (2) bekezdése és a 135. § (3) bekezdés második és harmadik mondata alaptörvény-ellenességével kapcsolatos indítványelemekben az indítványozók előadták, hogy a munkaidőkeret és az elszámolási időszak maximális időtartamának emelésével, valamint a rendkívüli munkaidő legmagasabb mértékének emelkedésével előállt új szabályozási környezet álláspontjuk szerint az Alaptörvény XVII. cikk (3)–(4) bekezdéseiben foglaltak sérelmét okozza.
- [5] 2.1. Az indítványozók elsőként, általános tapasztalatokra hivatkozva – az Alaptörvény XX. cikkének megjelölése nélkül – kifejtették, hogy a munkavállalók pihenéshez való joga szoros összefüggésben áll az általános testi és lelki egészséggel, mivel a pihenés hiánya adott idő után annak (továbbá az életminőség és a munka hatékonyságának és biztonságának) romlásához vezet. Ezt követően kifejtették, hogy a munkavállalók egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez [Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdés], valamint a napi és a heti pihenőidőhöz [Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdés] való jogának sérelmét okozza, hogy az új szabályozás lehetővé teszi, hogy a megnövekedett tartamú munkaidőkeret, illetve elszámolási időszak alkalmazása esetén a munkaidőre és a pihenőidőre vonatkozó, az általános szabályokhoz képest egyébként is enyhébb törvényi garanciák egy, a korábbiakhoz képest jelentősen hosszabb időszak átlagában érvényesüljenek. Ezáltal az indítványozók szerint olyan, a munkáltatók számára – a korábbiakhoz képest is – egyoldalúan előnyösebb feltételek mellett történhet a munkaviszony létrehozása és a munkavégzés, amely a fenti Alaptörvényben rögzített jogok „alacsonyabb szintű érvényesülését teszi lehetővé”, és a törvényi „garanciák összessége által biztosított [korábbi] védelmi szintet, illetve az egyes részjogosítványok védelmének szintjét” csökkenti. Ez, tekintettel arra is, hogy a korábbi védelmi szint biztosítására a korábbiakhoz képest új, további többletgaranciák bevezetése révén sem került sor, az indítványozók szerint nem felel meg a szükségesség és arányosság Alaptörvényben is rögzített követelményének.
- [6] Ezzel összefüggésben az indítványozók külön utaltak arra is, hogy miközben a munkaidőkeret maximális, 36 hónapra történő emelése csak kollektív szerződés alapján történhet, a kollektív szerződés felmondása az Mt. 94. § (4) bekezdése alapján a már elrendelt munkaidőkeret alapján történő foglalkoztatást nem érinti, így a hosszabb időszakot esetlegesen kompenzáló, a kollektív szerződésbe foglalt megállapodások, azaz lényegében a garanciális szabályok sem érvényesülnek a továbbiakban. Álláspontjuk szerint ez a szabály a munkáltatói oldalt hozza kedvezőbb helyzetbe azért, hogy lehetővé teszi számára, hogy miután a munkaidőkeretben történő foglalkoztatás maximális időtartamra történő elrendeléséhez szükséges kollektív szerződés megkötése érdekében az ezt kompenzáló garanciális szabályokról megegyezik az erre jogosult szakszervezettel, elrendeli a 36 hónapos időtartamra a munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazását, majd – a minimális hat hónapot követően – felmondja a kollektív szerződést. Így lehetővé válik, hogy a munkaidőkeret alkalmazásából fakadó előnyöket a munkáltatói oldal a kollektív szerződés megkötése érdekében vállalt garanciális elemek teljesítése nélkül is – immár egyoldalúan – még több mint két évig élvezze. Erre tekintettel a kollektív szerződéshez kötést az indítványozók nem tekintik olyan többletgaranciának, amely az említett alapjogok korlátozását arányossá tenné.
- [7] 2.2. Az indítványozók kifogásolták, hogy – álláspontjuk szerint – csak az akár hároméves időszak elteltét követően „derül ki, hogy a munkavállaló által a rendes munkaidőn felül végzett munka ellenértékét a munkáltatónak ki kell-e

fizetnie, vagy azt pihenőidőben kompenzálja a munkavállaló számára”. Ezáltal, az indítványban foglaltak szerint a jogalkotó „egy fontos garanciát, az anyagi többletteleher vállalását iktatja ki az általánostól eltérő munkarend elrendelésével kapcsolatban, anélkül azonban, hogy ezt a munkavállaló oldalán más garanciák beépítésével kompenzálná”, így egyoldalúan a munkáltatók számára kedvezően módosul a munkáltatók és munkavállalók közötti, egyébként is aszimmetrikus jogviszony. Mindezekre tekintettel az Mt.-nek a Módtv. által módosított 94. § (3) bekezdése az indítványozók szerint úgy engedi a munkavállalók szempontjából a korábbi jogi szabályozásánál is kedvezőtlenebb tartalommal az említett jogviszonyt, hogy az a munkavállalókat megillető, az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdésében foglalt Alaptörvényben biztosított jogok korlátozását valósítja meg. Ennek véleményük szerint az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerinti, a korlátozás szükségességét alátámasztó indoka nincsen, továbbá, mivel véleményük szerint a korlátozáshoz a fentiek értelmében a jogalkotó többletgaranciákat sem társított, az aránytalan is; ezáltal sérülnek a munkavállalók említett, Alaptörvényben biztosított jogai.

- [8] 2.3. Külön problematizálták az indítványozók azt is, hogy az átlagszámítás alapjául szolgáló időszaknak az akár háromszoros mértékűre történő emelkedése okán, az új szabályok alapján elméletileg lehetővé vált, hogy az Mt. más rendelkezései szerinti általános, heti két pihenőnap vagy negyvennyolc óras egybefüggő pihenőidő helyett, az egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén akár heti negyvenórásra is csökkenthető megszakítás nélküli heti pihenőidő aránytalanul hosszú időn (akár 148,5 héten) át alkalmazható legyen. Ennek oka az, hogy ilyen esetben csak a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak egésze, azaz (maximálisan) 36 hónap (vagyis 156 hét) átlagában kell csak érvényesülnie a negyvennyolc óra heti pihenőidő biztosítására vonatkozó előírásnak.
- [9] Mindezek alapján az Mt. 94. § új (3) bekezdését az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéseibe ütközőnek tartják.
- [10] 2.4. Az indítványozók az Mt. 109. § (2) bekezdését és 135. § (3) bekezdését azzal összefüggésben kifogásolták, hogy azok alapján az évente elrendelhető rendkívüli munkaidő – a munkavállaló és a munkáltató megállapodása, illetve kollektív szerződés alapján – még megengedhető legnagyobb mértéke 400 órára emelkedett. Azon túlmenően, hogy ez számításaik szerint azt is jelentheti, hogy az érintett munkavállalók egy naptári éven belül lényegében minden héten a rendes munkaidőn felül egy nyolcórás munkanapot dolgoznak, vitatják az ezzel kapcsolatos megállapodás tekintetében a munkavállalói oldalt érintően az önkéntességet is. Ezt egyfelől a munkaviszony aszimmetrikus jellegével, másfelől pedig azzal támasztották alá, hogy munkáltatói felmondással szembeni garanciális szabályt az Mt. csak a már megkötött rendkívüli munkavégzésre vonatkozó megállapodás naptári év végére történő munkavállalói felmondása esetére tartalmaz, azonban nem fogalmaz meg tiltást arra az esetre, ha a munkavállaló ilyen megállapodást egyáltalán nem kíván „önkéntesen” megkötöni.
- [11] 2.5. A fentiekén kívül az indítvány utal még arra is, hogy annak érdekében, hogy a munkavállalók a munkaidőkeret és az elszámolási időszak háromszoros mértékűre történő emelkedése miatt – szerintük – még ki nem fizetett rendkívüli munkavégzés ellenértékéhez a munkáltató ezen időszak alatt történő fizetéseképtelenné válása esetén is hozzájussanak, szükség lett volna a Bér garancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény módosítására is, garanciális okokból.
- [12] 3. Az indítvánnyal kapcsolatban az Alkotmánybíróság az Ügyrend 36. § (3) bekezdése alapján megkereste az igazságügyi minisztert. Az igazságügyi miniszter, utalva arra, hogy az Mt. vizsgált módosítását nem a Kormány kezdeményezte, a megkeresésre adott válaszában – a Pénzügyminisztérium álláspontját is kikérve – a Módtv.-vel kapcsolatos kormányzati álláspontról tájékoztatta az Alkotmánybíróságot.

II.

- [13] 1. Az Alaptörvénynek az indítványban az Mt. támadott rendelkezéseinek tartalmi alaptörvény-elleneségével összefüggésben hivatkozott rendelkezései:
 „XVII. cikk (3) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
 (4) Minden munkavállalónak joga van a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.”
- [14] 2. Az Mt. indítványozók által támadott rendelkezései:
 „94. § (3) A munkaidőkeret tartama, ha ezt objektív vagy műszaki vagy munkaszervezéssel kapcsolatos okok indokolják, kollektív szerződés rendelkezése szerint legfeljebb harminchat hónap.”

„109. § (2) A munkavállaló és a munkáltató írásbeli megállapodása alapján – az (1) bekezdésben foglaltat meghaladóan – naptári évenként legfeljebb százötven óra rendkívüli munkaidő rendelhető el (önként vállalt túlmunka). A munkavállaló a megállapodást a naptári év végére mondhatja fel.”

„135. § (3) Kollektív szerződés rendelkezése alapján legfeljebb évi háromszáz óra rendkívüli munkaidő rendelhető el. Ezt meghaladóan a munkáltató és a munkavállaló írásbeli megállapodása alapján naptári évenként legfeljebb száz óra rendkívüli munkaidő rendelhető el (önként vállalt túlmunka). A munkavállaló a megállapodást a naptári év végére mondhatja fel.”

III.

- [15] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálja azon jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját, amelyek tekintetében az Abtv. 24. §-a szerinti eljárást lefolytatja. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja szerint az eljárás kezdeményezésére – többek között – az országgyűlési képviselők egynegyede jogosult. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványt az országgyűlési képviselők több mint egynegyede írta alá, így az megfelel az Alaptörvény 24. § (2) bekezdés e) pontjában foglalt feltételnek. Ezen túlmenően az indítvány eleget tesz az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt követelményeknek is, amennyiben tartalmazza azt az alaptörvényi rendelkezést, amely megalapozza az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezéseket, az Alaptörvény megsértettnek vélt rendelkezéseit, indokolást arra nézve, hogy a támadott törvényhelyeket miért tartják ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, valamint kifejezett kérelmet a támadott törvényi rendelkezések alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére.

IV.

- [16] Az indítvány az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [17] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként röviden áttekintette az Mt.-nek a munka- és pihenőidőre, a munkaidő beosztására (munkarendre), a munkaidőkeret alkalmazására és a kollektív szerződésekre vonatkozó, a jelen ügy szempontjából releváns szabályait.
- [18] 1.1. Az Mt. számos olyan általános érvénnyel kötelező, a munkavállaló fizikai és egészségi állapotát, a biztonságos és egészséges munkavégzéshez szükséges feltételek biztosítását figyelembe vevő, illetve azt garantáló előírást tartalmaz, amely minden munkarendben történő munkavégzés esetén egyaránt alkalmazandó. A munkáltató alapvető kötelezettségei között rögzíti, hogy a munkavállalót csak olyan munkára lehet alkalmazni, amely testi alkatára, fejlettségére, egészségi állapotára tekintettel rá hátrányos következményekkel nem jár. A munkáltató köteles a munkafeltételeket és ezek között a munkaidő-beosztást a munkavállaló egészségi állapotának változására tekintettel megfelelően meghatározni, illetve szükség szerint módosítani. A munkáltató biztosítani köteles az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit, a munkába lépést megelőzően és a munkaviszony fennállása alatt rendszeres időközönként köteles ingyenesen biztosítani a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát [Mt. 51. § (3)–(4) bekezdés]. A munkaidő-beosztás tekintetében továbbá általánosan alkalmazandó szabály, hogy a munkáltatónak a munkaidőt az egészséges és biztonságos munkavégzés követelményére, valamint a munka jellegére is figyelemmel kell beosztania [Mt. 97. § (1) bekezdés].
- [19] Az Mt. 96. § (1) bekezdése alapján a munkaidő-beosztás szabályait (munkarend) értelemszerűen a munkáltató állapítja meg. Az aktuális munkaidő-beosztást kötött munkarendek esetén szintén a munkáltató határozza meg, és legalább egy hétre előre, a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetét megelőzően legalább százhatvanöt órával korábban köteles a munkavállalóval írásban közölni. Az újabb beosztás közléséig az utolsó munkaidő-beosztás marad az irányadó [Mt. 97. § (4) bekezdés]. Ha a munkáltató gazdálkodásában vagy működésében előre nem látható körülmény merül fel, és ezért a munkáltatói oldalon a már közölt munkaidő-beosztás módosítása szükséges, erről a munkavállalót előzetesen tájékoztatnia kell, legalább a beosztás szerinti napi munkaidő kezdete előtt kilencvenhat órával [Mt. 97. § (5) bekezdés]. A munkáltató ezen felül a munkavállaló írásbeli kérésére is módosíthatja a közölt munkaidő-beosztást [Mt. 97. § (4) bekezdés].
- [20] 1.2. Az Mt. XI. Fejezete „A munka- és pihenőidő” (86–135. §-ok) tartalmazza egyfelől a munka- és pihenőidővel kapcsolatos alapfogalmakat, definíciókat [munkaidő, munkanap, (munka)hét, éjszakai munka stb.], másfelől

a jelen ügy szempontjából lényeges, a munkaidő beosztásával kapcsolatos általános, valamint az azoktól eltérést engedő előírásokat; köztük az indítványozók által támadott rendelkezéseket is. Ebben a fejezetben találhatóak az utóbbiakhoz kapcsolódó garanciális tartalmú, jellemzően a munkavállalók egészségének megőrzését elősegítő, a munkavégzésre hosszabb távon is képes állapot fenntartását biztosítani hivatott rendelkezések is [köztük a napi és heti munka-, illetve pihenőidőre, annak nyilvántartására; a munkaidőkeretre; a munkaidő-beosztásra (munkarendre); a szabadságra és annak kiadására; illetve a felek eltérő megállapodásának lehetőségére vonatkozó, azok részletes tartalmát szabályozó előírások].

- [21] Az Mt. főszabálya a heti negyvenórás rendes munkaidő, amely közvetett módon, a napi munkaidő és a beosztható napok száma alapján kerül meghatározásra. A teljes napi munkaidő mértéke nyolc óra (általános teljes napi munkaidő); a munkaidőt pedig heti öt napra, hétfőtől péntekig kell beosztani (általános munkarend) [Mt. 92. § (1) bekezdés, 97. § (2) bekezdés]. A törvény azonban figyelemmel van arra is, hogy az egyes munkáltatók működésének sajátosságai az általánostól eltérő munkarendet, illetve munkaidő-beosztást tesznek szükségessé (megszakítás nélkül működő munkáltatók, a többműszakos vagy időnyjellegű munkavégzés, vagy azon vállalkozások esetében, amelyek működése termelési ciklusokat követ, és ezért az elvégzendő munka mennyisége változó vagy ingadozó), ezért azoktól különféle irányú eltéréseket enged. Függetlenül azonban ezen eltérések lehetséges tartalmától, az ilyen esetekben is kötelező az az általános előírás, hogy a munkavállaló beosztás szerinti heti munkaideje a negyvennyolc órát nem haladhatja meg [Mt. 99. § (2) bekezdés b) pont]. A napi munka befejezése és a következő munkanapi munkakezdés között legalább tizenegy óra egybefüggő pihenőidőt kell biztosítani [napi pihenőidő; Mt. 104. § (1) bekezdés], ami bizonyos keretek között foglalkoztatott munkavállalók esetében nyolc óra is lehet [Mt. 104. § (2) bekezdés].
- [22] A heti pihenőnapra és a pihenőidőre vonatkozó szabályokat az Mt. 105–106. §-ai tartalmazzák. Ezek értelmében hetenként két pihenőnapot kell biztosítani, amelyek egyenlőtlenül is beoszthatók, azonban – a munkarendtől függetlenül – havonta legalább egy pihenőnapnak vasárnapra kell esnie. Az egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén hat egybefüggő munkanapot követően legalább egy heti pihenőnapot be kell osztani. A munkavállalókat – amennyiben annak kiadása nem heti pihenőnapokban történik – hetenként legalább negyvennyolc órát kitevő, megszakítás nélküli pihenőidő illeti meg (heti pihenőidő), amelyet havonta legalább egy alkalommal vasárnapra kell beosztani. Egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén az Mt. a fenti általános szabályok alól annyiban enged eltérést, hogy ilyen esetben megengedett a munkavállaló számára heti negyven órát kitevő (és legalább egy teljes naptári napot magában foglaló), megszakítás nélküli pihenőidő beosztása is, azzal, hogy bizonyos időszak átlagában ez esetben is biztosítani szükséges az összességében heti negyvennyolc óra pihenőidőt (azaz a heti negyvenórás pihenőidő alkalmazása esetén a későbbiekben a heti negyvennyolc órás pihenőidőn felüli, további munkavégzési kötelezettség nélküli időtartam beosztása révén kompenzálni kell a kieső pihenőidőt).
- [23] 1.3. A munkaidő-beosztás szabályai tekintetében az Mt. számos, az általánostól eltérő – de a beosztás fentebb említett kötelezően figyelembe veendő szempontjait tiszteletben tartó – különös forma alkalmazását engedi; ezek a sajátos munkavégzési igényű munkáltatók hosszabb távú munkaszervezése feltételeinek megteremtését, vagy éppenséggel a munkavállaló érdekeinek figyelembevételét szolgálják. Utóbbira példa a kötetlen munkarend [Mt. 96. § (2) bekezdés], előbbire pedig a munkaidő egyenlőtlen beosztásának [Mt. 97. § (3) bekezdés] lehetővé tétele, ami munkaidőkeret (Mt. 94. §), illetve az elszámolási időszak (Mt. 98. §) alkalmazásával egyaránt történhet. A Módtv. a munkaidőkeret alkalmazása esetére megállapított maximális időtartamot megemelte a korábbi tizenkét hónapról harminchat hónapra [Mt. 94. § (3) bekezdés]. Egyebekben változatlanul a korábban is érvényes általános szabály [Mt. 94. § (1)–(2) bekezdés] vonatkozik a munkaidőkeret alkalmazására; vagyis annak időtartama főszabály szerint négy hónap vagy tizenhat hét, illetve a törvény által felsorolt bizonyos fajta munkavégzések esetén hat hónap vagy huszonhat hét lehet. Ezzel összefüggésben hangsúlyozandó, hogy ezt meghaladó időtartamra az Mt. 94. § (3) bekezdése alapján éppen a munkavállalói oldal védelme érdekében – annak módosítása előtt legfeljebb tizenkét hónapra, illetve azt követően harminchat hónapra egyaránt – kizárólag abban az esetben rendelhető el munkaidőkeret (vagy elszámolási időszak), ha ezt egyfelől objektív műszaki vagy munkaszervezési okok indokolják, másfelől pedig ezen időtartam alkalmazásáról a munkáltató és munkavállaló (erre jogosult szakszervezetei) kollektív szerződés formájában megállapodást kötnek.
- [24] 1.4. Az egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a XVII. cikk (3) és (4) bekezdését érintő garanciális (a munkavégzés tekintetében maximum, a pihenőidők tekintetében minimum) előírásoknak egy hosszabb időszak átlagában is elegendő érvényesülniük. Ezen hosszabb időszak alatt azonban ténylegesen is érvényesülniük kell, így a felek között valamiféle „elszámolás” is szükséges. Ennek érdekében az Mt. a kihirdetése óta rögzít olyan időtartamo(ka)t, amelyen belül az adott munkaszervezési formán belül a munkáltató és a munkavállaló a beosztott és a ténylegesen teljesített munkaidőt, valamint a kiadott pihenőidőt és az esetleges túlmunkát elszámolja egymással [Mt. 99. § (7) bekezdés].

Mivel az egyik, az Mt.-ben szabályozott egyenlőtlen munkaidő-beosztási forma elnevezése „elszámolási időszak”, szükséges ezen jogintézmény és a felek közötti elszámolásra irányadó törvényi időtartam-meghatározások egymástól való elhatárolása. Erre tekintettel az említett időtartam(ok) megjelölésére az Alkotmánybíróság a továbbiakban – átvéve az európai uniós joggyakorlat vonatkozó szóhasználatát – a „referencia-időszak” kifejezést használja.

- [25] A munkavállaló beosztás szerinti maximális napi és heti munkaidejére vonatkozó előírásoknak 2019. január 1-jét megelőzően egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a választott beosztási forma átlagában kellett érvényesülnie. Ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy a referencia-időszak tartama a munkaidőkeret és az elszámolási időszak alkalmazása esetén – mivel az utóbbira vonatkozó előírás [Mt. 98. § (2) bekezdés] egy utaló szabály, amely szintén az Mt. 94. §-ára mutat – egyaránt megegyezett az Mt. 94. §-ában rögzített, a munkaidőkeret tartamára vonatkozó időtartammal. Ez tehát azt jelentette, hogy a módosítást megelőzően négy, hat, illetve erre vonatkozó kollektív megállapodás esetén legfeljebb tizenkét hónap átlagában kellett a maximális napi és heti munkaidőt figyelembe venni. Ez egyben azt is jelentette, hogy a referencia-időszak hossza az Mt. módosítását megelőzően szükségszerűen egybeesett a munkaidőkeret (elszámolási időszak) hosszával.
- [26] Az Alkotmánybíróság az eljárása során észlelte ugyanakkor azt is, hogy – bár ezt az indítvány figyelmen kívül hagyja, de – az Mt. vizsgált módosítása során a referencia-időszakra vonatkozó szabály [Mt. 99. § (7) bekezdés] is megváltozott. Ennek értelmében a teljesített heti munkaidővel kapcsolatos elszámolásnak munkaidőkeret alkalmazása esetén – szemben az indítványban foglaltakkal – már nem (feltétlenül) a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak teljes időtartamának átlagában kell megtörténnie. Azzal, hogy az Mt. 99. § (7) bekezdése 2019. január 1-jétől a)–b) pontokra tagolódik, egyfelől továbbra is az általános szabályok szerinti legfeljebb négy, illetve hat hónap átlagában [99. § (7) bekezdés a) pont] szükséges a beosztott és a ténylegesen teljesített munkaidőt jóváírni [vagyis a maximális napi és heti munkaidőre, illetve az elszámolásra vonatkozó szabályok alkalmazása során is ezt kell figyelembe venni] akkor, ha a munkáltató kollektív szerződés megkötése nélkül kíván munkaidőkeretet alkalmazni. Másfelől viszont a referencia-időszak hossza az Mt. 99. § (7) bekezdésének a Módtv.-vel újonnan bevezetett b) pontja alapján legfeljebb tizenkét hónap – tehát nem a teljes munkaidőkeret időtartama – lehet abban az esetben, ha a munkaidőkeret az említett maximális harminchat hónapos (de legalábbis tizenkét hónapot meghaladó) időtartamra kerül meghatározásra. Ezáltal az ilyen esetben alkalmazandó referencia-időszak megegyezik a már az Mt. támadott módosítását megelőzően – kivételesen, kollektív szerződés alapján – alkalmazható leghosszabb, tizenkét hónapos munkaidőkeret időtartamával, azaz a korábbi maximális „referencia-időszakkal” is.
- [27] Az Alkotmánybíróság az elszámolási időszakokkal (Mt. 98. §) mint az egyenlőtlen munkaidő-beosztásnak az Mt.-ben szabályozott, a munkaidőkeret melletti másik formájával kapcsolatban az alábbiakat tartotta szükségesnek kiemelni. Ez a munkaidő-beosztási forma a munkaidőkerettől abban tér el, hogy míg a munkaidőkeret alkalmazásakor a munkáltató a keret elején meghatározza, hogy az adott időszak alatt összesen hány munkaórát kell a munkavállalónak teljesítenie, és a keret végén ennek fényében elszámolja a ténylegesen teljesített órákat, addig az elszámolási időszak alkalmazásakor a munkáltató meghatároz egy, a hétnél hosszabb időszakot, és a heti munkaidőre vonatkozó előírásokat a munkavállalónak ez alatt a hosszabb időszak alatt átlagban kell teljesítenie. Az elszámolási időszak tisztán beosztási szabály, ismétlődése esetén mindig ugyanaz történik; vagyis a következő heti munkaidőt sem feltétlenül az adott héten kell teljesíteni, hanem a következő héttel kezdődő elszámolási időszak alatt átlagban kell az adott időszakra eső munkahetek száma alapján számított heti munkaidő(ke)t „ledolgozni”. Ebben az esetben tehát az ismétlődésre épülő munkaidőkerettel szemben a heti munkaidőre (40 óra) épülő elszámolási időszakok párhuzamosan futhatnak.
- [28] Az Mt. 97. § (3) bekezdése értelmében a munkaidő munkaidőkeret vagy elszámolási időszak alkalmazása esetén osztható be egyenlőtlenül, ezért az elszámolási időszak tekintetében is az Mt. egyenlőtlen munkaidő-beosztásra vonatkozó szabályai alkalmazandóak. Az Mt. 99. § (7) bekezdése egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén rendeli alkalmazni a – különben a munkaidőkeretre utaló – referencia-időszakot. Így tehát elszámolási időszak esetén is alkalmazandó az a szabály, amely alapján egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a beosztás szerinti heti munkaidő tartama négy, hat vagy legfeljebb tizenkét hónap átlagában kerül elszámolásra. Az Mt. elszámolási időszakokra vonatkozó 98. §-ának rendelkezései [lásd: Mt. 98. § (2) bekezdés] a maximális napi és heti munkaidő figyelembevételére a Módtv. hatálybalépését követően is a munkaidőkeretre vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásának kötelezettségét írják elő, így elszámolási időszak alkalmazása esetén is a korábban ismertett szabályok irányadóak. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint erre tekintettel az indítvány elbírálása érdekében nem volt szükség arra, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztás két formája tekintetében külön érvelést

- fejtsen ki; ezért a jelen határozatnak a munkaidő elszámolásával kapcsolatos indítványozói érvekkel kapcsolatban a munkaidőkeret tekintetében tett megállapításai az elszámolási időszak tekintetében is megfelelően irányadóak.
- [29] 1.5. Az indítványozók a munkaidőkeret lehetséges időtartamának emelkedése mellett a munkáltató által elrendelhető rendkívüli munkavégzés éves felső határának a munkavállaló és a munkáltató előzetes írásbeli megállapodásán alapuló rendkívüli munkavégzés (önként vállalt túlmunka) lehetővé tételével történő megemelését is támadták az indítványban. Az Mt. 109. § (1) bekezdése és 135. § (3) bekezdése alapján 2019. január 1-jét megelőzően naptári évenként kétszázötven, illetve kollektív szerződés rendelkezése alapján háromszáz óra rendkívüli munkaidő elrendelésére volt lehetőség. A Módtv. a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos rendelkezéseket is módosította. Az önként vállalt túlmunka fogalmának bevezetésével a hatálybalépést követően lehetővé vált, hogy a felek erre vonatkozó – a munkavállaló által a naptári év végére felmondható – előzetes írásbeli megállapodása alapján az éves, legfeljebb kétszázötven órányi elrendelhető túlmunkán felül további százötven; a háromszáz óra rendkívüli munkaidő elrendelését lehetővé tevő kollektív szerződéssel rendelkező munkahely esetén pedig további száz óra (azaz mindkét esetben egyaránt összesen évi négyszáz óra) rendkívüli munkaidő legyen elrendelhető a munkáltató által [Mt. 109. § (2) bekezdés; 135. § (3) bekezdés].
- [30] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként az Alaptörvény indítvány által érintett rendelkezéseinek lényeges tartalmát vizsgálta meg; ezzel összefüggésben áttekintette az azokkal kapcsolatos korábbi gyakorlatát, legfontosabb megállapításait.
- [31] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően is többször foglalkozott már a XVII. cikk (3)–(4) bekezdéseiben rögzített, a munkavállalók egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez, illetve a napi és a heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz való – az indítványozók által hivatkozott – jogokkal. Ezzel összefüggésben – hangsúlyozva a korábbi alkotmányos előírásokkal való tartalmi egyezést – az Alaptörvény Záró és vegyes rendelkezések 5. pontjában és a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban foglaltakra tekintettel megerősítette az Alaptörvény hatálybalépése előtt tett megállapításainak felhasználhatóságát is [lásd: 3341/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [35]–[38]; legutóbb megerősítette: 12/2020. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [45]].
- [32] 2.1. A XVII. cikk (3) és (4) bekezdése összefüggésbe hozható – az Alaptörvény számos más rendelkezése mellett – a XX. cikk (1) bekezdésében biztosított egészséghez való joggal is: a munkavállalók egészségével összefüggő tartalmakat tekintve abból következnek, illetve annak tartalmát részletezik és erősítik meg kifejezetten a munkavállalók vonatkozásában; e jogosultságok konkrét tartalmát ugyanakkor mindig törvény állapítja meg [vö. 12/2020. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [46]]. „[A]z 1030/B/2004. AB határozata szerint [...] az Alkotmány a pihenéshez való jog konkrét tartalmát, feltételeit közelebbről nem határozza meg (ABH 2005, 1307, 1311). [...] Az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése – az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdéséhez igen hasonlóan – a munkavállaló alapjogaként rögzíti mind a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó napi pihenőidőhöz, mind a munkavállaló tartós pihenését szolgáló heti pihenőidőhöz, továbbá a munkavállaló éves fizetett szabadsághoz való jogát. Ezek jogosultja mindenki, aki foglalkoztatási jogviszony keretében (munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban) munkát végez, és nem maga dönt a munkaideje felhasználásáról (ún. függő munka). Értelemszerűen nem illetheti meg ez a jog a munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem állókat (mint pl. a vállalkozók vagy szabad foglalkozásúak), hiszen ők maguk döntenek el, mások hozzájárulása nélkül, mikor pihennek, és mikor dolgoznak. Az Alaptörvény az Alkotmánynál részletesebben határozza meg a pihenéshez való jog tartalmát, mert a munkavállaló tartós pihenésének biztosítására szolgáló éves fizetett szabadság mellett a munkavégzéshez közvetlenül kapcsolódó napi és heti pihenőidőt is külön említi.” [3341/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [39]–[40]].
- [33] A munkavállalók számára a foglalkoztatási jogviszonyukkal, illetve az ennek keretében végzett munkával összefüggésben az Alaptörvény által külön is biztosított, az egészségük megőrzésével kapcsolatos jogok lényeges tartalma, az ehhez kapcsolódó konkrét garanciális előírások és feltételrendszer tehát minden esetben törvény(ek) – illetve adott esetben az azokhoz kapcsolódó (végrehajtási) rendelet(ek) – szintjén kerül szabályozásra.
- [34] Az eltérő jellegű foglalkoztatási jogviszonyok, illetve az ellátandó feladatok speciális jellemzői differenciált szabályozást tesznek szükségessé [vö. 198/B/1998. AB határozat, ABH 1999, 668, 669]. Az ezzel kapcsolatos, a rendszerváltást követő jogalkotási folyamatot – és annak alkotmányjogi vetületeit – az 1/2016. (I. 29.) AB határozat a következőképpen foglalta össze: „Az Alkotmánybíróság kiindulópontként felidézi, egy, az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott határozatában foglaltakat, mely szerint: »[a] munka az egyén létének, emberi autonómiájának anyagi forrása. Határozatlan időtartamú munkavégzésre irányuló jogviszonyok esetén a munkavállaló hosszú távon számít arra, hogy munkája gazdasági biztonságot biztosít maga és családjá számára.

Ugyanakkor a munkavégzésre irányuló jogviszonyok jellemzője, hogy aszimmetrikus jogviszonyok, amelyben a munkavállaló jogilag függő helyzetben van a munkáltatótól. E jogviszonyok törvényi szabályozásának funkciója éppen azon garanciák megteremtése, amelyek biztosítják, hogy ez a függő helyzet a munkavállalói oldalon ne eredményezzen kiszolgáltatottságot.« [8/2011. (II. 18.) AB határozat, ABH 2011, 49, 73] A magyar jogrendszerben a munkavégzésre irányuló jogviszonyokat – az ún. versenyszféra, a közszolgálat, s egyéb területek sajátosságai miatt – több törvény eltérő jelleggel szabályozza, mégis ezen szabályozások közös igénye, azok közös metszetébe tartozik – a teljesség igénye nélkül – a gazdasági biztonság, a viszonylagos stabilitás iránti igény és az ezeket elősegítő és megőrző – mind a munkavállalót, mind a munkáltatót megillető – garanciák megléte. [...] 1992 előtt minden foglalkoztatási jogviszony, – így az állam feladatait ellátó köztisztviselők szolgálati viszonyai is – egységesen a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek hatálya alá tartoztak. 1992-ben – tekintettel a rendszerváltozás folyamatában végbemenő társadalmi változásokra – az Országgyűlés alapjaiban átalakította a foglalkoztatási jogviszonyok törvényi szabályozását. A korábbi egységes munkajogi szabályozást egy differenciált szabályozás váltotta fel. A differenciálás lényege a versenyszférában, illetőleg a közszférában létrejövő foglalkoztatási jogviszonyokra vonatkozó szabályozás elválasztása volt. Az elválasztás eredményeként a Munka Törvénykönyvről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: régi Mt.) a munka világában a korábbi szabályozáshoz képest jelentősen növelte a szerződési szabadságot, magánjogi jellegű szabályozást alakított ki. A közszférában, ahol mind a munkáltató, mind az alkalmazott jogi helyzetét az állami költségvetéstől való függőség határozza meg, alapvetően a zárt közszolgálati rendszer sajátosságainak megfelelő közjogi szabályozás jött létre, a Ktv. és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) közel két évtizedig tartó párhuzamos szabályozásával.” {1/2016 (I. 29.) AB határozat, Indokolás [40]–[41]}.

- [35] Megalkotásuk óta külön (ágazati) törvények tartalmazzák tehát – adott esetben a közös szabályok tekintetében mögöttes jogszabályként hivatkozott munka törvénykönyvére való utalások mellett is – a köztisztviselői (kormánytisztviselői), a közalkalmazotti jogviszonyban és a munkaviszonyban foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozó előírásokat; miközben például a fegyveres testületek (rendőrség, honvédség) tagjai vagy akár az egészségügyi dolgozók vonatkozásában számos lényeges munkajogi (köztük éppen a munkaidő beosztásával, a pihenőidő kiadásával, a túlmunka elszámolásával kapcsolatos, adott esetben az Alkotmánybíróság előtt korábban már meg is támadott) előírást szintén a rájuk vonatkozó külön jogszabályok tartalmazzák.
- [36] 2.2. Az utóbbi tárgyban született korábbi alkotmánybírói döntések számos, a jelen ügy szempontjából is lényeges megállapítást tartalmaznak az alapjogok korlátozhatóságával kapcsolatban; az általánosnál szigorúbb, a munka- és pihenőidőre, illetve elrendelhető rendkívüli munkavégzésre vonatkozó rendelkezések alkotmányjogi megítélése vonatkozásában. Már a 72/2006. (XII. 15.) AB határozatban kifejtette az Alkotmánybíróság – az akkor hatályos Kjt. rendelkezéseinek hatálya alá tartozó egészségügyi dolgozók vonatkozásában, de a pihenéshez való jogot érintő, a jelen ügyben vizsgált mértékkel összevethető speciális túlmunka szabályok (évi 300, kollektív szerződés mellett pedig 400 óra) kapcsán –, hogy a legtöbb alapjoghoz hasonlóan a pihenéshez való jog sem korlátozhatatlan. Amennyiben a korlátozás nem ütközik a hátrányos megkülönböztetés tilalmába, illetve arra törvényben, alkotmányosan igazolható cél érdekében, a szükségesség és arányosság követelményét szem előtt tartva kerül sor, a korlátozás alkotmányosan is elfogadható lehet. {Abban az ügyben az egészségügyi ellátórendszer működőképességének a megőrzése, biztosítása, ezáltal pedig a mindenkit megillető, az Alkotmányban – jelenleg pedig az Alaptörvényben – is rögzített, testi és lelki egészséghez való jog érvényesítéséhez, valamint az ahhoz kapcsolódó állami kötelezettségek teljesítéséhez fűződő érdeket az Alkotmánybíróság olyan kiemelkedően fontos társadalmi érdeknek tekintette, amely a vizsgált szabályozásban foglalt korlátozás szükségességét megfelelően alátámasztja; annak fent említett konkrét mértékét pedig arányosnak is ismerte el [lásd: 72/2006. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2006, 819]}. A rendkívüli munkavégzésnek az Mt. általános szabályaihoz képest nagyobb mértékben történő elrendelhetőségére vonatkozó előírásokhoz hasonlóan – illetve részben azokkal összefüggésben – az Alkotmánybíróság a munkaidőkeretre vonatkozó rendelkezésekhez kapcsolódóan is folytatott már vizsgálatot korábban [a pihenéshez való joggal összefüggésben lásd pl. 70/2009. (VI. 30.) AB határozat, 72/2006. (XII. 15.) AB határozat, 825/B/2001. AB határozat, 930/B/2000. AB határozat, legutóbb: 12/2020. (VI. 22.) AB határozat]. A pihenéshez való jognak az általános jogszabályi rendelkezésekhez képest történő – a munkaidőkeret jogintézményének természetéből adódóan – eltérő, illetve korlátozottabb érvényesülésének alkotmányjogi megítélése tekintetében annak tulajdonított döntő jelentőséget, hogy milyen garanciális előírásokat tartalmaz a vizsgált szabályozás a napi és heti pihenőidő, az ilyen munkaidő-beosztás mellett megállapítható heti és havi „rendes” munkaidő, illetve az elrendelhető túlmunka (és az ezekkel való elszámolás) tekintetében; továbbá, hogy az ezen szabályokban esetlegesen megjelenő korlátozás mindezekre tekintettel szükségesnek és arányosnak tekinthető-e.

- [37] A Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak szolgálati jogviszonyával összefüggésben az Alkotmánybíróság az arra irányadó törvény [a Magyar Honvédség hivatásos és szerződéses állományú katonáinak jogállásáról szóló 2001. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.)] és egyes kapcsolódó (végrehajtási) rendeletek támadott rendelkezéseivel összefüggésben a 70/2009. (VI. 30.) AB határozatban is ezeket a kérdéseket vizsgálta. Ennek kapcsán kifejtette egyebek mellett, hogy „A Hjt. általános szabálya alapján a heti szolgálatteljesítési idő 40 óra. A szolgálatteljesítési idő azonban egyenetlenül is meghatározható, mely esetben a munkaidőkeretre vetítve kell teljesíteni átlagban a heti 40 órás szolgálatot. Ez a munkaidő-beosztás lehetőséget teremt a munkáltatónak arra, hogy az általa ellátott feladatokhoz jobban igazodó szolgálatteljesítési rendet alakítson ki. Az alkalmazott számára ez azt jelenti, hogy a munkaidőkereten belül egyes időszakban több munkát kell végeznie, s így kevesebb ideje marad a pihenésre, míg a többi időszakban fordítva. Amellett, hogy az alkalmazott fizikai és lelki egészsége, s így a biztonságos és hatékony munkavégzés bizonyos minimális pihenőidő rendszeres biztosítása mellett tartható fenn, a fokozottabb, hosszabb ideig tartó szolgálatteljesítés után nélkülözhetetlen egy hosszabb regenerálódási időszak beiktatása. Minél hosszabb a munkaidőkeret, annál nagyobb lehetőség van arra, hogy egyenetlen beosztásban kell szolgálatot teljesíteni, s előfordulhat, hogy a fokozottabb igénybevételt csak aránytalan idő elteltével követi az azt ellensúlyozó pihenés. A munkavégzésre irányuló jogviszonyokat szabályozó törvények ezért is korlátozzák a munkaidőkeret terjedelmét, s csak kivételes esetben biztosítják kifejezetten hosszú munkaidőkeret alkalmazását.” [70/2009. (VI. 30.) AB határozat, ABH 2009, 668, 684–685]
- [38] Az Alkotmánybíróság a munkaidőkeret hosszával, illetve annak a pihenéshez való jogra és ezen keresztül az egészséges és biztonságos munkavégzéshez való jogra vonatkozó fenti megállapítását a jelen ügyben is irányadónak tekintette. Emlékeztet ugyanakkor az idézett döntésében az ilyen esetben szükséges vizsgálat során figyelembe veendő szempontokkal kapcsolatban tett egyéb megállapításokra is. Ezek értelmében „[a] munkaidőkeret alkalmazása ugyanakkor nem vizsgálható önmagában az Alkotmány 70/B. § (4) bekezdése vonatkozásában, mivel a pihenéshez való jogot a Hjt. más rendelkezései is biztosítani hivatottak. Így jelentősége van annak, hogy a napi szolgálatteljesítési idő nem lehet hosszabb 12 óránál [Hjt. 92. § (1) bekezdés], az állomány tagját a napi szolgálati tevékenység befejezése és a másnapi szolgálatteljesítés megkezdése között legalább 8 óra pihenőidő illeti meg, melybe a szolgálati helyre és az onnan való visszautazás időtartama nem számít bele [Hjt. 93. § (4) bekezdés], az állomány tagját hetenként 2 pihenőnap illeti meg, melyet lehetőleg együtt kell kiadni [Hjt. 93. § (4) bekezdés], valamint hogy a katona a Hjt. 96–99. §-ai alapján alap- és pótszabadságra jogosult. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint az Alkotmány 5. §-ában és 40/A. § (1) bekezdésében foglalt célok megvalósítása érdekében indokolható a szolgálatteljesítési idő többhavi, illetve éves keretben történő megállapítása, a szolgálatteljesítési időre, illetve a pihenőidőre, szabadságra vonatkozó egyéb rendelkezések figyelembevételével a korlátozás nem jelenti az alapjog aránytalan korlátozását.” [70/2009. (VI. 30.) AB határozat, ABH 2009, 668, 685] Az említett szempontok figyelembevételével tehát az Alkotmánybíróság a munkaidőkeret hosszának alkotmányossági összefüggéseire tett lényeges megállapítások mellett ugyan, de a törvényi garanciákkal egységben vizsgálva alkotmányosnak találta a támadott – a jelenleg vizsgálnál a törvényileg garantált napi pihenőidő tekintetében szigorúbb – előírásokat.
- [39] Azzal együtt, hogy az Mt. hatálya alá tartozó jogviszonyok számos, egyébként igen lényeges jellemzőjüket tekintve alapvető eltérést mutatnak a Hjt.-ben szabályozott szolgálati jogviszonyoktól (ezért is szükséges azokat eltérő jogszabályokban szabályozni), a 70/2009. (VI. 30.) AB határozat – amely érvelésében elvonatkoztat a honvédelmi szolgálati viszony jellegétől – a munkaidőkeret és a pihenéshez való jog viszonyát illetően az Alkotmánybíróságnak a jelen ügyben is támpontul szolgálhat.
- [40] 2.3. Ezekre tekintettel az Mt. hatálya alá tartozó munkaidőkerettel kapcsolatos vizsgálat során is abból kellett kiindulni, hogy egyfelől maga a jogintézmény léte nem ellentétes az Alaptörvény előírásaival (ilyet egyébként az indítványozók sem állítottak). Másfelől pedig, hogy a munkaidőkerethez kapcsolódó egyes törvényi előírások alkotmányosságának megítélése során a vizsgálandó szempontokat és a vizsgált jogszabályban foglalt garanciális rendelkezéseket – amelyek alapján eldönthető, hogy szükségesnek és arányosnak tekinthető-e az azokban esetleg megtestesülő alapjogi korlátozás – is hasonlóképpen szükséges figyelembe venni.
- [41] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróságnak elsőként abban kellett állást foglalnia, hogy az Mt. indítványozók által támadott módosítása(i) tekintetében feltárhatóak-e olyan, alkotmányosan is elfogadható indokok, amelyek összességében véve az abban (azokban) esetlegesen megtestesülő alapjogi korlátozásokat is elfogadhatóvá; azaz a változtatás(ok) szükségességét igazolhatóvá teszik {a jelen határozat indokolásának IV/3.1. pontja (Indokolás [42] és köv.)}. Ilyen indokok megállapíthatósága esetén – ezt követően – az Mt. módosításában a munkavállalók egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez, valamint pihenéshez való joggal

összefüggésben feltárható esetleges korlátozások arányosságát kellett az Alkotmánybíróságnak megítélnie. Az erre irányuló vizsgálatot a határozat külön pontokban tartalmazza a munkaidőkeret lehetséges leghosszabb időtartamának változásával, illetve a munka- és pihenőidő azon belüli elszámolásával {a jelen határozat indokolásának IV/3.2–3.4. pontjai (Indokolás [49] és köv.)}, valamint az egy naptári évben elrendelhető rendkívüli munkavégzés időtartamának az önként vállalt túlmunka lehetőségének bevezetésével történő megemelésével kapcsolatos szabályozás vonatkozásában {a jelen határozat indokolásának IV/3.5. pontja (Indokolás [95] és köv.)}.

- [42] 3.1. Az Alkotmánybíróság tehát először azt vizsgálta, hogy milyen indokok vezettek a támadott módosításokat tartalmazó jogszabály kezdeményezéséhez és annak a jogalkotó által történő elfogadásához. Ehhez – tekintettel arra is, hogy a törvényjavaslatot nem a kormány, hanem országgyűlési képviselők nyújtották be, ezért erre nézve az igazságügyi miniszter állásfoglalása további érveket nem is tartalmaz – a törvényjavaslat indokolásában megjelölt okokat vonhatta vizsgálatára körébe.
- [43] A T/3628. számon benyújtott törvényjavaslat előterjesztői indokolása kifejti, hogy már magának az Mt. megalkotásának legfontosabb céljai között is szerepelt, hogy a piacgazdaság viszonyainak megfelelő olyan új munkajogi rendszert alakítson ki, amelyben az állami beavatkozás visszaszorításával és a szerződésalapú, a kellő rugalmasságot is biztosító szabályozás jelentőségének növelésével fokozottabb szerep jut a kollektív megállapodásoknak. Ez a jogalkotói szándék – amely az Alkotmánybíróság megítélése szerint teljes mértékben összhangban áll az Alaptörvény XVII. cikk (1) és (2) bekezdéseiben rögzített, a munkaadók és a munkavállalók együttműködése tekintetében megállapított kötelezettséggel és jogosultságokkal – az előterjesztők szerint az Mt. hatálybalépésének napja (2012. július 1.) óta szerzett tapasztalatok alapján azonban csak részben teljesült; a kollektív megállapodások szerepe a munkaerőpiac alakításában korlátozott maradt. Az előterjesztők szerint „[a] törvénykönyv rendszerében rögzített jogosultságoknak és kötelezettségeknek egy adott munkahelyre, gazdasági tevékenységre való alakítása ugyanakkor a munkaviszony szereplőinek az érdekkörébe tartozik, ezért a rugalmas szabályozás elengedhetetlen feltétele a közvetlenül érintett felek megállapodása”. Az előterjesztők szándéka szerint a – jelen határozatban vizsgáltakon túlmenően számos más lényeges, részben éppen a munkavállalók szempontjából garanciális jelentőségű rendelkezést is tartalmazó – törvény módosítás ezt kívánta ösztönözni.
- [44] A munkaidő-szervezéssel kapcsolatos módosítások kapcsán a javaslat általános indokolásában foglaltakra figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy azok indokaként az előterjesztők a hosszabb távú gazdasági trendekre hivatkozva elsősorban a következő célokat és szempontokat jelölték meg: i) A hosszabb (6–7 éves) termékciklusokkal működő ágazatokban a kereslethez igazodó termelés kialakításának elősegítése azáltal, hogy – kollektív szerződés megkötése esetén – hosszabb, hároméves időszakra teszi lehetővé a munkavégzés megtervezését (a munkaidő beosztását) ott, ahol „a korábbi 12 hónapos munkaidőkeret korlátai szűknek bizonyulnak”. ii) Ennek során azonban „továbbra is figyelemmel kell lenni arra, hogy 12 hónap átlagában a heti munkaidő a rendkívüli munkavégzést is beleszámítva nem haladhatja meg a 48 órát”. iii) Az előterjesztők leszögezték továbbá, hogy „[a] munkaidő-szervezés olyan terület, ahol a munkavállalók különös védelmet élveznek. A munkafeltételek egyoldalú megállapítását kizárva a törvény ezért a hosszabb munkaidőkeret kialakítását kizárólag a munkavállalók és a munkaadók érdekképviseleteinek megállapodására bízta, azt kollektív szerződéshez köti. További garanciális elem, hogy ezen időszak alatt a munkavállalók folyamatosan azonos alaplábért keresnek.” iv) A hosszabb termékciklusokkal összefüggésben megjelenő „hullámzó munkaintenzitás” olyan, a korábbinál rugalmasabb szabályozást igényel, amely tekintettel van a nemzetközi gazdasági környezetben működő hazai vállalkozások igényeire is, amelyeknek „termelésüket a globális rendszerben kell megszervezniük”. (Ezzel összefüggésben az indokolás az Európai Unió tagállamaiban már működő, a munkavállalói jogok védelmét és a gazdasági vállalkozások érdekeit egyaránt érvényesítő munkaidő-beosztási rendszereinek gyakorlati példáira is utalást tesz.) v) Célként határozza meg továbbá, hogy a munkajogi szabályokban rögzített teljesítendő munkaidő és az üzemidő jobb összehangolása révén a munkavállalók védelmének érvényesülése mellett, illetve annak részeként elősegítse a változó gazdasági környezetben is a munkahelyek megtartását, a munkavállalók folyamatos és egyenletes bérkereseti lehetőségének biztosítását olyan módon, hogy mindezek mellett a munkáltatók számára is biztosított legyen a termelés tervezhetővé tétele, valamint a megfelelő munkaerővel való folyamatos ellátottság.
- [45] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a szükségesség feltételének megállapíthatósága tekintetében alapvetően a fenti felsorolás i) és iv)–v) pontjaiban rögzített célok vehetők figyelembe, míg a ii)–iii) pontokban említett elvek és szempontok az arányossági vizsgálat során jöhetnek számításba.
- [46] A kereslethez igazodó termelés feltételeinek biztosítása, azok rugalmasabbá tétele, a globális termelési rendszerben (és versenyben) való részvétel lehetőségének elősegítése, a munkahelyek megtartása, valamint az egyenletes és kiszámítható bérezés elősegítése az Alkotmánybíróság megítélése szerint tartalmilag a nemzetgazdaság sikeres

működésére és működtetésére, illetve annak fenntarthatóságára; továbbá a már működő gazdasági vállalkozások működőképességének megőrzésére és újabb vállalkozások (a sikeressé válás lehetőségének biztosításával történő) létrehozásának elősegítésére; mindezeneken felül pedig egyben a munkavállalók saját anyagi biztonságának elősegítésére is irányuló jogalkotói törekvések. Ezen törekvésekben megfogalmazódó jogalkotói célok közérdeknek, és olyan alkotmányos értéknek tekinthetők, amelyek az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján folytatott vizsgálat során a szükségesség tekintetében figyelembe vehetőek {vö. 17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [101]–[115]}. E törekvések közvetlenül is összefüggésbe hozhatóak az Alaptörvény M) cikkében, XII. cikkében és XVII. cikkében rögzített elvekkel, alkotmányos célokkal és alapjogokkal; sőt a „NEMZETI HITVALLÁS” fejezetével is („Valljuk, hogy a közösség erejének és minden ember becsületének alapja a munka, az emberi szellem teljesítménye.”).

- [47] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy amennyiben a vizsgálata a támadott rendelkezések, vagy azok egy része tekintetében azt tárja fel, hogy azok valamely, az indítványozók által megjelölt alapvető jog érvényesülésére nézve korlátozó tartalmúak, úgy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt, az alapvető jogok korlátozhatóságával kapcsolatos rendelkezés első fordulatában foglalt feltételnek a vizsgált módosítások indokai eleget tesznek, és alkalmasak lehetnek a módosítások szükségességének igazolására. Ezzel összefüggésben utalni szükséges ugyanakkor arra is, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a vizsgált jogszabály célszerűségével – vagyis azzal, hogy a vizsgált norma a legalkalmasabb eszköz-e a kívánt jogalkotói cél elérésére – kapcsolatban tehető megállapításainak köre nem korlátlan. Már az egyik korai döntésében [21/1994. (IV. 16.) AB határozat] kifejtette, hogy a „[v]áltozó kormányok változó gazdasági helyzetben gazdaságpolitikájukat szabadon alakítják, [...] a törvényhozó elképzelését erről az Alkotmánybíróság nem helyettesítheti a sajátjával”. A 20/2014. (VII. 3.) AB határozat ezt a megállapítást a következőképpen pontosította: „»[a] gazdaságpolitika meghatározása, ezen belül egyes tevékenységek támogatása, befektetések ösztönzése vagy éppen háttérbe szorítása önmagában nem alkotmányossági kérdés (620/B/1992. AB határozat, ABH 1994, 542). Alkotmányossági kérdéssé akkor válik, ha a gazdaságpolitika konkrét jogszabályi megvalósítása alkotmányos jogot sértő vagy diszkriminatív módon történik [59/1995. (X. 6.) AB határozat, ABH 1995, 295, 300]« (ABH 2010, 23, 54).” {20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [117]}
- [48] Mindezeneken felül az Alkotmánybíróság a munkaadók és a munkavállalók fokozottabb együttműködésének elősegítésével, a rugalmasabb munkabeosztás szerepének növelésével, a munkáltatói kiadások és a munkavállalói bérszintek tervezhetőségének támogatásával és a munkahelyek megőrzésével kapcsolatos indokokkal összefüggésben az alábbiakra kívánja felhívni a figyelmet. Világviszonylatban tapasztalható tendencia, hogy a munka világában olyan új munkamódszerek, munkavégzési és -szervezési formák fokozott térnyerése figyelhető meg, amelyek korábban a technikai-technológiai feltételek, a felek ilyen irányú „együtt gondolkodása”, vagy éppenséggel a hiányzó jogszabályi feltételek okán elképzelhetetlenek vagy nehezen kivitelezhetőek voltak. Ezek közös jellemzője – legalábbis a fejlett országokban –, hogy nagyban építenek a munkaadók és a munkavállalók közös érdekeire, együttműködésre; vagy éppenséggel a munkavállalók fokozott felelősségtudatára és egyéni preferenciáira. Előbbiekre lehet példa a megállapodáson alapuló egyenlőtlen munkaidő-beosztási formák alkalmazása, míg utóbbira például az otthoni vagy távolról történő munkavégzés vagy a rugalmas (a munkavállaló által beosztható) munkaidő. Sajnálatos módon az indítvány elbírálásának idejére eső COVID-19-világjárvány gazdasági hatásai, a munkáltatók gazdasági tevékenységének elnehezülésével, a munkahelyek megtartásának nehézségével, illetve a megmaradó munkahelyeken a munkának a járványügyi-biztonsági előírások betartásával történő megszervezésével kapcsolatos tapasztalatok is azt látszanak alátámasztani, hogy a munka világában szükség lehet azokra az együttműködési formákra, amelyek akár különleges körülmények között – de ugyanúgy azok hiányában is – biztosítanak egyfajta rugalmasságot a munka megszervezése (annak beosztása, átütemezése, a személyes és „tömeges” jelenlét szükség esetén való elkerülése stb.) terén. A tapasztalatok világszerte arra utalnak, hogy a nagyobb kríziseket – függetlenül attól, hogy azok egészségügyi, világgazdasági vagy éppenséggel a saját működés körében felmerülő okból lépnek-e fel – azok a munkahelyek (és munkavállalók) nagyobb eséllyel tudják sikerrel „átvészelni”, akik esetében nagyobb lehetőség van rugalmasabban reagálni, a feleknek fokozottabban együttműködni. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint ezért az ezt lehetővé tevő vagy a nagyobb rugalmasságot biztosító munkajogi szabályok, jogintézmények, formák létének jelentősége és általában véve – ameddig azokhoz megfelelő alkotmányos garanciák is társulnak – létjogosultsága is van. A jelen ügyben vizsgált egyenlőtlen munkaidő-beosztás (csakúgy, mint például a kötetlen munkavégzés vagy éppen – ahol azt a munkavégzés jelleg megengedi – a távolról történő munkavégzés, azaz az ún. távmunka vagy „home office”) is a fenti célok és szempontok érvényesítésére megalkotott munkajogi eszköznek tekinthető.
- [49] 3.2. Az Alkotmánybíróság következő lépésként azt vizsgálta meg, hogy az indítványozók által támadott egyes konkrét változtatások a korábbi szabályokhoz képest megvalósítanak-e a hivatkozott alapvető jogok tekintetében

további korlátozást, és ha igen, annak mértéke arányosnak tekinthető-e. Ennek keretében elsőként a munkaidőkeret lehetséges leghosszabb időtartamára vonatkozó szabályváltozást vizsgálta.

- [50] A Módtv. a munkaadó által a munkavállalókkal (azok érdekképviselőivel) történő előzetes megállapodás nélkül is alkalmazható munkaidőkeret hosszával kapcsolatos Mt. rendelkezéseket [Mt. 94. § (1)–(2) bekezdés] nem érintette. Előzetes megállapodás nélkül jelenleg is a korábban érvényes előírások irányadóak, azaz a munkaadók (saját hatáskörben) legfeljebb négy hónap vagy tizenhat hét; bizonyos típusú munkavégzés, illetve meghatározott munkakörben foglalkoztatott munkavállalók tekintetében pedig hat hónap vagy huszonhat hét időtartamú munkaidőkeretet alkalmazhatnak. Az Mt. 94. § (3) bekezdésében lehetővé tett esetben – objektív műszaki vagy munkaszervezési okok fennállta és kollektív szerződésbe foglalás esetén – viszont a korábbi egyéves időtartamról harminchat hónapra emelkedett a munkaidőkeret maximális időtartama. Ez olyan mértékű emelkedés, amely az Alkotmánybíróság korábbi megállapításaira tekintettel felvetheti az indítványozók által hivatkozott alapvető jogok – azok aránytalan korlátozásán alapuló – sérelmét.
- [51] Az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdése abban az értelemben részletesebb a pihenéshez való jog tekintetében az Alkotmánynál, hogy a munkavállalók vonatkozásában a napi és heti pihenőidőhöz való jogot külön is nevesíti. Ennek ellenére továbbra is helytálló az Alkotmánybíróság azon korábbi – még az Alkotmány 74/B. § (4) bekezdésével összefüggésben tett – megállapítása, hogy annak konkrét tartalma, feltételei az alkotmány szintjén nem kerülnek meghatározásra {vö. 1030/B/2004. AB határozat, ABH 2005, 1307, 1311; az Alaptörvény vonatkozásában is megerősítette: 3341/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [39]–[40]}. Ez annál is inkább így van, mivel annak megállapítása, hogy milyen konkrét időtartam az, amely két munkavégzés között naponta, illetve egy-egy adott munkahét vonatkozásában – életkortól, fizikai állapottól, a munkaidőn kívül folytatott szabadidős és egyéb tevékenységektől függetlenül – bizonyosan elegendő minden munkavállaló számára a szükséges regenerálódáshoz, az nem alkotmányjogi, hanem elsősorban orvosi szakkérdés.
- [52] Ezért – függetlenül attól, hogy az Alkotmánybíróság a töretlen gyakorlata értelmében tudományos igazság kérdésében egyébként sem jogosult dönten, mivel arra az Alaptörvény X. cikk (2) bekezdése értelmében kizárólag az adott tudományág művelői jogosultak {vö. 3292/2017. (XI. 20.) AB határozat, Indokolás [23]; megerősítette pl. 17/2018. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [97]} – a jogalkotó széles körű szabadsággal rendelkezik abban a tekintetben, hogy az egyes foglalkoztatási jogviszonyok szabályozása során az Alaptörvény említett rendelkezéseit milyen tartalommal konkretizálja a jogszabályok szintjén mindaddig, amíg azokkal az orvosilag elfogadhatónak tekinthető kereteken belül marad (vagy nem ütközik esetlegesen nemzetközileg vállalt kötelezettségbe). Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XVII. cikk (3)–(4) bekezdése alapján – de akár a XX. cikk (1) bekezdése alapján is – abban az esetben léphet fel pihenőidő konkrét mértékére vonatkozó szabállyal szemben, ha az olyan kirívóan rövid időtartamot határoz meg a munkavállalók pihenőideje tekintetében (vagy azt olyan hosszú időre teszi jelentős mértékben korlátozhatóvá), amely az orvostudomány által általánosan elfogadottak szerint elégtelennek minősül (vagy netán pusztán a józan ész és az általános emberi tudás alapján is alkalmasnak tekinthető arra, hogy komoly egészségügyi vagy munkabiztonsági kockázatot lehessen annak kapcsán feltételezni). Az Alkotmánybíróság azt már korábban megállapította, hogy az Mt. szabályrendszerében rögzített, a Módtv. hatálybalépése előtt irányadó rendelkezések nem voltak ilyenek tekinthetők. Ezt az álláspontot az Alkotmánybíróság az elbírálás során lényeges kiindulási pontnak tekintette.
- [53] Az Mt. módosítása magára a pihenőidőre vonatkozó előírásokat nem érintette. A szabályozás a módosítás során sem változott abban a tekintetben sem, hogy az általános munkarendtől eltérést engedő egyenlőtlen munkaidő-beosztási formák alkalmazása esetén is érvényesülniük kell bizonyos általános, a munkavállalók pihenését, regenerálódását garantálni hivatott előírásoknak {Mt. 96–99. §, 104–106. §, ezek részletes ismertetését lásd korábban, a jelen határozat IV/1.1–1.2. pontjaiban (Indokolás [18] és köv.)}. Ezeket a részletszabályokat, illetve magát a korábban hatályos szabályok szerint alkalmazásra kerülő munkaidőkeretet mint jogintézményt egyébként az indítványozók sem támadták, illetve nem tartották az Alaptörvény általuk hivatkozott rendelkezéseivel ellentétesnek. A fent említettek szerint az Alkotmánybíróság vizsgálatának kiindulópontja is ezen (korábbi) törvényi előírások alkotmányossága volt {vö. jelen határozat IV/2.3. pontja (Indokolás [40])}. Ennek megfelelően a vizsgálatnak kizárólag arra kellett irányulnia, hogy a Módtv. által ebben a szabályrendszerben véghez vitt módosítások változtatnak-e annak alkotmányos megítélésén.
- [54] Mivel munkaidőkeret alkalmazása esetén a beosztás szerinti heti munkaidő legnagyobb megengedett időtartamára és a heti pihenőidőre vonatkozó (de a Módtv. hatálybalépése előttivel tartalmilag azonos) előírásoknak bizonyos időszak átlagában szükséges teljesülnie, az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta, hogy a munkaidőkeret maximális időtartamának emelkedése ezen a téren milyen változást eredményezett, illetve hogy eredményezett-e egyáltalán az indítványban foglaltaknak megfelelően – a munkavállalókra nézve hátrányos tartalmú – változást.

Ennek érdekében az Alkotmánybíróság áttekintette, hogy a korábban részben már ismertetett általános Mt. előírások a munkaidőkeret alkalmazása során konkrétan hogyan érvényesülnek.

- [55] 3.2.1. Az Mt. szabályrendszerében az általános munkarend szerinti munkaidő heti 40 óra. Amennyiben a munkáltató ezt meghaladóan – sőt munkaidőkeret alkalmazása esetén akár az Mt. 99. § (2) bekezdés b) pontjában rögzített heti 48 óra feletti óraszámban – osztja be a munkaidőt, azt a munkavállalóval történő elszámolás során átlag heti 40 órára kell kiegyenlíteni, vagyis minden olyan teljesített munkaóra, amely ezen felül esik, rendkívüli munkavégzésnek számít, és ennek megfelelően is szükséges azt elszámolni. Munkaidőkeret esetén is alkalmazandó ugyanakkor az említett, az Mt. 99. § (2) bekezdés b) pontjában rögzített, legfeljebb 48 óra heti munkaidőt megállapító szabály. Ennek az Mt. módosítását megelőzően a munkaidőkeret teljes időtartamának átlagában kellett érvényesülnie. A módosítást követően a fenti garanciális tartalmú rendelkezésnek – köszönhetően az Mt. 99. § (7) bekezdése b) pontjában újonnan rögzített előírásnak – az egy évet meghaladó munkaidőkeret(ek) esetén bármely tizenkét hónap átlagában teljesülnie kell. Az elszámolásra vonatkozó rendelkezések alapján tehát a teljesített rendes munkaidő vizsgálatára kerül sor, és az azon felül ledolgozott munkaidő [Mt. 107. § b) pont] rendkívüli munkaidőnek minősül, és akként kerül elszámolásra, magasabb, a bérpótlék összegével megemelt munkabérral díjazásra [Mt. 143. § (1)–(2) bekezdés, 156. § (2) bekezdés].
- [56] A munkaidőkeretben azonban rendkívüli munkaidő több jogcímen is keletkezhet, egyrészt a munkaidő-beosztástól eltérő, másrészt a munkaidőkereten felül végzett munka minősül rendkívüli munkaidőnek [Mt. 107. § a) pont, illetve a fentebb említett b) pont]. A munkaidő-beosztástól eltérőnek minősül a rendkívüli munkaidő, ha a munkáltató a már közölt munkaidő-beosztástól eltérve rendel el további munkavégzést a munkavállaló számára. (Az ilyen rendkívüli munkavégzéssel ugyanakkor nem az adott hosszabb időszak átlagában történő elszámolás során, hanem – eltérően a munkaidőkeretben főszabálynak tekinthető ezen előírástól – a tárgyhót követő hónapban kell elszámolni.) A munkaidő-beosztást a munkáltató az általános szabályok szerint legalább egy hétre előre, a beosztás szerinti napi munkaidő kezdetét megelőzően legalább 168 órával korábban közli [Mt. 97. § (4)–(5) bekezdés].
- [57] Fontos garanciális elem, hogy a munkavállaló a legfeljebb 36 hónapos munkaidőkeret tartama alatt – havibér vagy időbér esetében is – folyamatosan azonos alapbért keresnek, akkor is, ha nem dolgozzák le a heti 40 óra munkaidőt, és akkor is, amikor e meghatározott óraszámnál többet rendel el számukra a munkáltató. Ez az „átalánybér” a munkavállaló védelmét és a bérkifizetés és bevétel tervezhetőségét hivatott biztosítani. A munkaidőkeret tartama alatt a munkajogviszony megszűnése esetén a meglévő időmegtakarításokkal a munkáltató köteles elszámolni, azaz kifizetni a felhalmozódott munkaórákat és a felmerülő túlórákat (Mt. 156. §).
- [58] A magyar munkajogi szabályok a munkavállaló részére a rendes munkaidőre járó munkabér felett bérpótlék megfizetését rendelik el a rendkívüli munkavégzés esetére (Mt. 139. §). A munkaidőkeretben, beosztás szerint foglalkoztatott munkavállalók részére rendkívüli munkavégzés esetén a rendes munkaidőre járó munkabéren felül 50% bérpótlék vagy kompenzáló szabadidő jár [Mt. 143. § (2) és (3) bekezdés]. Szintén 50% bérpótlék jár a munkavállalónak, ha a munkáltató pihenőnapra rendel el rendkívüli munkavégzést úgy, hogy helyette az adott héten másik pihenőnapot biztosít, és 100% a bérpótlék mértéke, amennyiben másik heti pihenőnapot nem biztosít [Mt. 143. § (2) és (4) bekezdés].
- [59] 3.2.2. Mint arra az Alkotmánybíróság már jelen határozat indokolásának IV/1.4. pontjában (Indokolás [24] és köv.) is utalt, a Módtv. az Mt. 94. § (3) bekezdésének módosításával egyidejűleg az Mt. 99. § (7) bekezdését is módosította. Ennek azért van különös jelentősége az indítványozók érvelésének megítélése szempontjából, mert ez az a rendelkezés, amely mind a módosítást megelőzően, mind pedig azt követően meghatározza azt az időszakot, amelyen belül munkaidőkeret alkalmazása esetén a maximálisan beosztható heti munkaidőre (48 óra) vonatkozó szabálynak nem hetente, hanem egy hosszabb időtartam átlagában kell csupán érvényesülnie. Míg ez az időszak a módosítást megelőzően az indítványozói érvelésnek megfelelően valóban megegyezett a ténylegesen alkalmazott munkaidőkeret hosszával, addig az új szabályozás ebben a tekintetben egy differenciált előírást vezetett be. Ennek kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Mt. említett 99. § (7) bekezdése ugyan a módosítást követően is olyan időszakot (időszakokat) határoz meg, amelynek vonatkozásában a heti munkaidőnek – annak átlagában – meg kell felelnie (ez az ún. „referencia-időszak”); az azonban nem azonos az „elszámolási időszakkal”, ami az egyenlőtlen munkaidő-beosztásnak egy, az Mt.-ben külön szabályozott (lásd: Mt. 98. §) formája. Annak ellenére tehát, hogy az Mt. 98. § (2) bekezdése az elszámolási időszak mint önálló munkaidő-beosztási forma vonatkozásában a munkaidőkeretre vonatkozó egyes rendelkezések megfelelő alkalmazását – így például éppen a munkaidőkeret lehetséges időtartamára vonatkozó rendelkezését is – írja elő, annak lehetséges leghosszabb időtartama és a munkáltató által beosztott heti munkaidő munkaidőkereten belüli átlagban történő figyelembevételére vonatkozó referencia-időszak között tartalmi összefüggés nincsen. Az indítványozók okfejtésében azonban összekeveredik a két, alapvetően eltérő időszak; az indítvány érvelése

következtesen arra épül, hogy a munkaidőkeret alkalmazása esetén bármilyen elszámolás csakis annak végén történik, tehát a jövőben akár harminchat hónapot követően kerül sor a ténylegesen teljesített munkaidő figyelembevételére. Ez azonban az Mt. 99. § (7) bekezdéséből a módosítást követően már nem következik.

- [60] A Módtv. hatálybalépését megelőzően az Mt. 99. § (7) bekezdése ugyanis nem differenciált aszerint, hogy a munkaidőkeret elrendelésére az Mt. 94. §-ának mely bekezdése alapján került sor, mindössze annyit tartalmazott, hogy egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén „a beosztás szerinti heti munkaidő tartamát átlagban kell figyelembe venni”. 2019. január 1-jét megelőzően tehát a referencia-időszak és az alkalmazott egyenlőtlen munkaidő-beosztási forma időtartama megegyezett. A Módtv. által módosított új (7) bekezdés azonban már a) és b) pontokra tagolódik. Az a) pont a 94. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott időszakra, azaz a munkaadók által korábban is szabadon alkalmazható négy, illetve hat hónapra utal, mint amelyen belül átlagában szükséges a heti munkaidőre vonatkozó szabálynak érvényesülnie. Ez azt jelenti, hogy ezekben az esetekben a referencia-időszak a korábbiaknak megfelelően megegyezik a munkaidőkeret (vagy éppen az elszámolási időszak) tényleges hosszával. A Módtv. által beiktatott, tartalmában is új b) pont azonban – a 94. § (3) bekezdésének megjelölése nélkül, azonban az abban foglalt feltételt szövegszerűen megismételve – a kollektív szerződés megkötése mellett a fentiekől hosszabb időtartamra (akár harminchat hónapra) meghatározott munkaidőkeretre utal. Erre az esetre azt a követelményt támasztja, hogy a beosztás szerinti heti munkaidő tartamát tizenkét hónapon belül átlagban kell figyelembe venni.
- [61] Ez a módosítás azt jelenti, hogy ugyan a munkaadó és a munkavállalói érdekképviseltek kollektív szerződésben – vagyis élve a szerződési szabadság adta lehetőséggel; nem kötelező jogszabályi előírás alapján, hanem önkéntesen – megállapodhatnak ugyan a korábbi egyéves munkaidőkeretnél akár háromszor is hosszabb munkaidőkeret alkalmazásában, de az elrendelhető munka mennyiségének ezt követően is tizenkét hónap átlagában kell megfelelnie a korábbival azonos legnagyobb mértéket meghatározó törvényi előírásnak. (Tekintettel arra, hogy a munkaidőkeret lehetséges legnagyobb mértéke jelenleg harminchat hónap, ennek az előírásnak egy évnél hosszabb munkaidőkeret esetén bármely tetszőleges tizenkét hónap tekintetében is meg kell felelni.) Ez az átlagban történő munkaidő-számolásra vonatkozó időszak tekintetében tartalmilag megegyezik azzal a törvényi előírással, amely a Módtv. hatálybalépését megelőzően az objektív feltételek fennállása és a kollektív szerződés megkötése esetén az általános szabályoktól eltérő, lehetséges leghosszabb időszakra (munkaidőkeretre) irányadó volt, mivel annak maximális időtartama szintén tizenkét hónap volt.
- [62] Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán kitért arra is, hogy az Alaptörvényből a napi és heti pihenőidő mértékére, illetve annak kiadási módjára és ütemezésére történő konkrét meghatározás nem olvasható ki, és ezek minimumszintjei elsősorban orvosi szakkérdésnek tekinthetők. Vizsgálata során megállapította azt is, hogy a nemzetközi (európai uniós) jogi kötelezettségekben ezzel kapcsolatban lényeges garanciális tartalmú előírások kerültek rögzítésre. Az Európai Parlament és a Tanács 2003. november 4-i 2003/88/EK irányelve (a továbbiakban: Irányelv) a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól (a továbbiakban: Irányelv) a tagállamok számára meghatározza – egyéb lényeges előírások rögzítése mellett – azokat a jogalkotási kritériumokat is, amelyek a közösségi munkavállalók vonatkozásában elfogadhatóak az egészségüket és munkahelyi biztonságukat garantáló munkavégzés feltételeinek biztosításához. Ennek érdekében az Irányelv a tagállamok által kötelezően figyelembe veendő minimumelőírásokat határoz meg többek között a napi pihenőidő, a munkaközi szünetek, a heti pihenőidő és a maximális heti munkaidő mellett a munkaidőkeret esetén alkalmazandó referencia-időszakok tekintetében is.
- [63] Az előbbiek tekintetében az Mt. szabályainak az Irányelvnek való megfelelése sem a Módtv. hatálybalépése előtt, sem azt követően nem vált kérdésessé; az Irányelvnek való megfelelés vizsgálatára egyébként az Alkotmánybíróság hatáskörrel sem rendelkezik. A jelen ügyben ugyanakkor az utóbbival, vagyis a referencia-időszakra vonatkozó rendelkezésekkel való összhang tekintetében annyi megállapítható volt, hogy az Mt. vonatkozó előírása nyilvánvalóan annak is eleget tesz. Az Irányelv 16. cikke tartalmazza a referencia-időszakra vonatkozó általános, 17–19. cikkei pedig az attól eltérést engedő különös szabályokat. Az Alkotmánybíróság mindezek alapulvételével megállapította, hogy a munkaidőkeret Mt.-ben szabályozott „alapesetei”, vagyis azok az időtartamok, amelyek alkalmazásához a törvény nem ír elő kollektív megállapodást [Mt. 94. § (1)–(2) bekezdés], az Irányelv 16. cikkében és 19. cikkének első mondatában foglalt négy, illetve hat hónapos maximális hosszúságú referencia-időszakra vonatkozó előírásoknak önmagukban megfelelnek. Az Mt. 99. § (7) bekezdés a) pontja a 94. § (1) és (2) bekezdése alapján elrendelt egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén annak hosszához köti a heti munkaidő átlagban történő figyelembevételét; azok pedig megegyeznek az Irányelv említett cikkeiben rögzített mértékkel. Az Irányelv 19. cikkének második mondata szerint ugyanakkor „[a] tagállamoknak azonban lehetőségük van arra, hogy a munkavállalók biztonság- és egészségvédelmével kapcsolatos általános elvek betartása mellett objektív vagy

műszaki okok vagy a munka megszervezésével kapcsolatos okok miatt lehetővé tegyék, hogy kollektív szerződések vagy a szociális partnerek által kötött megállapodások a referencia-időszakot legfeljebb 12 hónapban rögzítsék”.

- [64] Az Mt. 94. § (3) bekezdésében foglalt esetben a munkaidőkeret lehetséges leghosszabb, harminchat hónapos időtartama ezt a mértéket meghaladja. Mivel azonban az Mt. 99. § (7) bekezdésének módosítása révén – annak b) pontja alapján – a heti munkaidőt az ilyen munkaidőkeretek esetében 12 hónap átlagában kell figyelembe venni, azaz a referencia-időszak és a munkaidőkeret hossza elválik egymástól, a hatályos szabályozás ez esetben is megfelel az Irányelv vonatkozó előírásának. A munkavállalók jelen ügy szempontjából releváns alapvető jogainak érvényesülése tekintetében pedig az Alkotmánybíróság megítélése szerint a referencia-időszaknak van jelentősége, nem pedig annak, hogy a felek a hat hónaposnál hosszabb időre megállapítandó munkaidőkeret kollektív megállapodásban rögzített feltételeit milyen rendszerességgel szeretnék „újrátárgyalni”. A munkaidőkeret lehetséges időtartamában az Mt. indítványozók által támadott 94. § (3) bekezdésével bevezetett emelkedés pedig az ahhoz kapcsolt (garanciális jelentőségű) előírás, vagyis az Mt. megváltozott tartalmú 99. § (7) bekezdése [annak új b) pontja] okán összhangban áll az Irányelv vonatkozó rendelkezésével is.
- [65] Az Alkotmánybíróság szerint tekintettel a 12 hónapban rögzített referencia-időszakra, illetve arra is, hogy a támadott szabály alapján kollektív megállapodásban bármilyen harminchat hónapnál nem hosszabb időtartamú munkaidőkeretben meg lehet állapodni, a munkaidőkeret egy évet (a referencia-időszakot) meghaladóan történő megállapításának leginkább abból a szempontból van jelentősége, hogy a munkaadók és a munkavállalók milyen időközönként tartják szükségesnek a kollektív megállapodásban rögzítésre kerülő, a hosszabb távon alkalmazandó egyenlőtlen munkaidő-beosztással összefüggésben a munkavállalókra háruló (periodikus jellegű) többletterheléshez kapcsolt többletgaranciák vagy kedvezmények feltételeit újrátárgyalni. Adott esetben ugyanis bármelyik fél (akár a munkaadói, akár a munkavállalói oldal) számára előnyös, de éppúgy hátrányos is lehet egy megállapodás rövidebb vagy hosszabb időközönként történő újragondolásának lehetősége. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a felek egy és három év közötti időtartamban (munkaidőkeretben) történő kollektív megállapodása a szerződési szabadság körébe tartozó konszenzuális, elsődlegesen a munkaadók és a munkavállalók egyéb érdekeivel, nem pedig utóbbiaknak az Alaptörvény XVII. cikke indítványozók által hivatkozott (3) és (4) bekezdésében rögzített alapvető jogával összefüggő kérdés.
- [66] Az Mt. módosult 99. § (7) bekezdés b) pontjában rögzített 12 hónapos referencia-időszak bevezetésére tekintettel – amely biztosítja, hogy a munkavállalók egészséges munkavégzéshez és pihenéshez való jogát érintő törvényi előírások továbbra is legfeljebb egy év átlagában érvényesüljenek – az általános törvényi szabályok által lehetővé tett időszakoknál hosszabb időre (legfeljebb három évre) történő munkaidőkeret meghatározása kapcsán a legfontosabb garanciális előírás – az eddigiekhez hasonlóan – továbbra is annak kollektív megállapodáshoz kötöttsége.
- [67] A kollektív szerződések a jogrendszerben sajátos (részben kötetmi, részben pedig jogforrási jellegű) helyet foglalnak el. Az Alaptörvény XVII. cikk (1) és (2) bekezdései alapján a munkaadók és a munkavállalók (illetve szervezeteik) nemcsak kötelesek egymással együttműködni, de ennek keretében ahhoz is joguk van, hogy egymással tárgyalást folytassanak, és annak alapján olyan megállapodást (kollektív szerződést) kössenek, amely az Alaptörvény és az Mt. rendelkezései alapján a törvény rendelkezéseivel együtt, illetve – amennyiben az adott tárgykörben azt jogszabály nem zárja ki kifejezetten – attól eltérően (ahelyett) érvényesülnek. A megállapodás lehetséges tartalma a jelenleg hatályos előírások alapján igen széles körű lehet (lásd: Mt. 277. §). Annak – egyebek mellett – részét képezheti a munkaidőkeret alkalmazása is. Kollektív szerződésben – annak ellenére, hogy munkaidőkeret a törvény erejénél fogva a munkáltató által saját döntés alapján is alkalmazható – nem kizárólag négy (illetve hat) hónapnál hosszabb időre megállapított munkaidőkeret alkalmazása rögzíthető; mint ahogyan az ezen időtartamoknál hosszabb időre megállapított munkaidőkeret sem lépi szükségszerűen túl a korábban lehetséges tizenkét hónapos időtartamot. Mivel a munkaidőkeret mint jogintézmény az Mt. általános szabályaihoz képest a munkavégzés, főképpen pedig annak beosztása terén a munkavállalók számára (legalábbis egyes, előre meghatározott időszakokra nézve) többletterhelést jelentő lényeges eltéréseket tesz lehetővé az általános szabályokhoz (munkarendhez) képest, a munkaidőkeret alkalmazásával összefüggésben felértékelődik a munkavállalók számára a kollektív szerződésben megállapított, a munkaidőkerethez kapcsolt egyéb, a jogszabályokból nem feltétlenül következő kedvezmények, garanciák jelentősége.
- [68] Ezzel összefüggésben hangsúlyozni szükséges ugyanakkor, hogy a kollektív megállapodások tekintetében a felek – Alaptörvényben is rögzített – együttműködési kötelezettségéből csak tárgyalási, de nem megállapodási kötelezettség következik [Mt. 276. § (7) bekezdés]. Ez a felek, különösen is a munkavállalók alkupozícióját erősíti. Ennek megfelelően, amennyiben a tárgyalások során a munkavállalók nem kapnak olyan mértékű, jellegű kedvezményeket, garanciákat, amelyek a megítélésük szerint ellensúlyozzák az egyoldalúan is elrendelhetőnél

hosszabb időtartamú munkaidőkeret alkalmazásából rájuk nézve hátrányosnak tekinthető következményeket, – általános jogrendben – nem kötelesek ilyen időtartamú munkaidőkeret alkalmazásában a munkáltatóval megállapodni. Mindez olyan lényeges garanciális előírásnak tekinthető, amely az Mt. egyéb garanciális tartalmú előírásaival együttesen érvényesülve a munkavállalók szempontjából alkalmas és elégséges eszköz arra, hogy a hosszabb idejű munkaidőkeret alkalmazásának rájuk nézve esetlegesen hátrányosnak tekinthető következményeit ellensúlyozza. A felek szerződési szabadságának fokozott érvényesülése mint jogalkotói cél, erre tekintettel – önmagában a kollektív megállapodásban rögzíthető időtartam mértékének emelkedése okán – nem kerül ellentétbe az indítványozók által hivatkozott alapvető jogokkal.

- [69] Az indítványozók a legfeljebb harminchat hónapra megállapítható munkaidőkeretre vonatkozó törvénymódosítás szempontjából az ilyen munkaidőkeret kollektív megállapodáshoz kötését mégsem tartották elégséges törvényi garanciának. Ennek oka érvelésük szerint alapvetően az, hogy az Mt. 94. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a már elrendelt munkaidőkeretben történő foglalkoztatást a kollektív szerződés felmondása (vagy megszűnése) nem érinti. Ezért álláspontjuk szerint lehetőség van arra, hogy a munkaadók a garanciális törvényi előírást bizonyos szempontból megkerülve, a szükséges kollektív szerződést a munkavállalókkal (érdekképviselőikkel) megkössék, majd azt hat hónap elteltével felmondva, a harminchat hónapra elrendelt munkaidőkeret alkalmazásából származó gazdasági előnyöket további több mint két éven át a hosszabb időtartamot ellensúlyozni hivatott kötelezettségek teljesítése nélkül élvezhessék.
- [70] Az Alkotmánybíróság leszögezi: eljárása során az egyes jogszabályi rendelkezések alkotmányosságával összefüggő megállapításait az azokban foglalt előírások betartásának kötelezettségét szem előtt tartva teszi meg; a fenti megállapítások is rendeltetésszerű munkaadói és munkavállalói joggyakorlás feltételezésén alapulnak. Ezzel együtt az indítványozók érvelése felvet olyan hiányosságot a garanciális előírások feltétlen érvényesülésével összefüggésben, amely annak érdemi vizsgálatát igényli. Tekintettel azonban arra, hogy az indítványozók által felhozott érvek tartalmilag nem az Mt. általuk megsemmisíteni kért 94. § (3) bekezdésével, hanem ezen rendelkezés általuk nem támadott (4) bekezdésével hozhatók összefüggésbe, az Alkotmánybíróság az ezen előírással kapcsolatos vizsgálatot külön pontban folytatta le (lásd jelen határozat indokolásának V. részét (Indokolás [104] és köv.)).
- [71] Összegezve az eddigieket, az Alkotmánybíróság tehát megállapította, hogy a törvénymódosítás a kollektív megállapodáson alapuló, az általános szabályok szerinti négy (illetve hat) hónapot meghaladó, akár – de nem kötelezően – harminchat hónapra alkalmazott munkaidőkeretben foglalkoztatott munkavállalóra nézve a beosztott (és esetleg még azon felül utóbb elrendelt) heti munkaidő átlagban történő figyelembevétele tekintetében valójában nem tartalmaz a korábbiaknál hátrányosabb előírást. A figyelembe vehető (beosztható) munkaidőre, valamint a kötelezően beosztandó napi és heti pihenőidőre (azok mértékére) vonatkozó garanciális szabályok nem változtak lényegesen, és azok a Módtv.-vel módosított Mt. hatálya alatt is kötelezően alkalmazandóak. Azon időszak – a referencia-időszak – maximális hossza, amelyre nézve a ténylegesen ledolgozott munkaidőnek (átlagban) eleget kell tenni a maximális heti munkaidőre vonatkozó törvényi előírásnak, megegyezik a módosítást megelőzően is rögzített maximális időtartammal, valamint az Irányelv vonatkozó rendelkezésében megengedett mértékkel. Önmagában pedig az, hogy a jogalkotó lehetővé tette, hogy maga a munkaidőkeret (a felek szabad megállapodása alapján) a korábbi egy helyett akár három évre is megállapítható legyen, az Alkotmánybíróság megítélése szerint ilyen referenciaidőszak-meghatározás mellett inkább a szerződési szabadság fokozottabb érvényesülésével, és mint ilyen a XVII. cikk (1)–(2) bekezdésével, nem pedig annak az indítványozók által sérülni vélt (3)–(4) bekezdésével hozható összefüggésbe. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Mt. 2019. január 1-jétől hatályos 94. § (3) bekezdésével szemben előterjesztett indítványozó érvelést nem tartotta megalapozottnak, ezért az indítványt az erre vonatkozó eleme tekintetében elutasította.
- [72] 3.3. Az indítványozók a munkaidőkeret lehetséges időtartama megemelésének általuk állított alaptörvényellenessége alátámasztására további érvként felhozták, hogy a garanciális tartalmú Mt. rendelkezések által korábban biztosított védelmi szint „csökkenése” azzal összefüggésben is bekövetkezik, hogy a módosítás kapcsán szerintük lehetővé vált, hogy „csak a munkaidőkeret, illetve az elszámolási időszak akár hároméves időtartamának letelte után derül ki”, hogy a munkaidőkeret időtartama alatt teljesített, „a rendes heti munkaidőn felül végzett munka ellenértékét a munkáltatónak ki kell-e fizetnie, vagy azt pihenőidőben kompenzálja a munkavállaló számára”.
- [73] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság az alábbiakat tartotta fontosnak rögzíteni. A munkavállalókat megillető (napi, illetve heti) pihenőidőhöz való jog Alaptörvényben (illetve korábban az Alkotmányban) való rögzítése nem önmagában való, annak egyik – bár nem egyedüli – lényeges célja az indítványozók érvelésének megfelelően a munkavállalók frissességének megőrzése, illetve ezen keresztül is a biztonságos munkavégzés, illetve a munkavállalók egészségének megőrzéséhez, végső soron pedig az emberi élet védelméhez szükséges

munkajogi feltételek biztosítása. [A biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításával összefüggő célkitűzéseket az Mt. általános garanciális előírásain felül – mint arra a miniszteri állásfoglalás is utal – a külön jogszabály(ok)ban foglalt munkavédelmi előírások is hivatottak garantálni. Ezzel összefüggésben lásd pl. 17/2014. (V. 30.) AB határozat, 3046/2015. (III. 2.) AB határozat.] Az általános szabályokban foglalt munkaidő-előíráson felül a munkaadó által további szabadidő (pihenőidő) igénybevételére mindezekre tekintettel alkotmányosan legfeljebb olyan mértékben kerülhet sor, ami a munkavállalók egészségét és biztonságos munkavégzésüket a későbbiekben sem veszélyezteti. Ezért a rendes heti munkaidőn felül a jogszabályok által megengedett keretek között végzett munkának a szabadidő helyett (vagy akár részlegesen, amellett) pénzben történő megváltásának lehetősége (lásd: Mt. 143. §) alkotmányjogi szempontból a munkavállalók egészségének védelmével nem hozható összefüggésbe.

- [74] A munkavállalók „rendes munkaidőn felüli igénybevételének” ugyan elképzelhető olyan mértéke, amely már alkalmas arra, hogy a munkavállalók egészségének, a biztonságos munkavégzésük feltételeinek sérelmét eredményezze (de legalábbis megalapozottan feltételezhető legyen, hogy azokat veszélyezteti). Ez esetben azonban a pénzben történő megváltás nem lenne képes – mivel nem is lehet képes – az említett alapvető jogok sérelmének ellensúlyozására. A pénzben történő megváltás ezért ebben az esetben már nem lenne az alapjogi garanciák részének sem tekinthető. Alkotmányosan ugyanis sem az egészséget vagy a munkahelyi biztonságot veszélyeztető mértéket elérő túlmunka, sem pedig annak pihenőidő helyett pénzben történő „megváltása” nem lenne megengedhető. A pénzbeli megváltás lehetősége ezért a szabadidő egy olyan részének ellentételezéseként értelmezhető csupán, amely a munkavállaló regenerálódásához, a biológiai értelemben vett pihenéséhez nem elengedhetetlenül szükséges, és ezért fizikai állapotával, egészségével közvetlen összefüggésbe nem hozható. Az előbbi eset tehát magának a pénzbeli megváltás lehetőségének megsemmisítéséhez, utóbbi pedig annak megállapításához kellene vezessen, hogy az indítványozók által előadott – a munkavállalók egészségének védelme terén elért szinthez képest történő visszalépés megállapíthatóságán alapuló – érvelés és a pénzbeli megváltás lehetősége között alkotmányjogilag értékelhető összefüggés (függetlenül az esetleges pénzbeli elszámolás tényleges megtörténtének időpontjától) nem állapítható meg. A pénzbeli megváltás alaptörvényellenességének megállapítására az indítványozók kérelme nyilvánvalóan nem irányult, az utóbbi lehetőség pedig kizárná az érintett indítványozói érvek érdemi elbírálását. Mindezekre tekintettel a pénzben történő elszámolás időpontjának indítványozók által állított „kitolódásával” kapcsolatban előadott indítványozói érvelés tekintetében az Alkotmánybíróság a munkavállalók egészségével összefüggésben nem folytatott le érdemi vizsgálatot.
- [75] Azzal kapcsolatban ugyanakkor újfent emlékeztet az Alkotmánybíróság, hogy egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén rendkívüli (azaz később elszámolandó) munkavégzésre az Mt. szabályozása alapján kétféleképpen is sor kerülhet. A munkaidőkeret funkciójából adódóan a munkaidőt úgy is be lehet osztani, hogy egyik hónapban (egy-egy hónapokban) a munkavállaló az általános szabályok szerinti óraszámnál többet, míg a másik hónapban (hónapokban) pedig kevesebbet dolgozzon le. Az ilyen, a beosztás szerinti munkaidőben előre rögzített (és a munkavállalóval szabályszerűen közölt) rendkívüli munkavégzések azonban a munkaidőkereten, és adott esetben azon belül is a referencia-időszakon belül, más hónapokban a kevesebb beosztás szerinti munkaidővel „ellensúlyozhatóak”, ezért az abból származó bérpótlék megfizetésére (az elszámolásra) valóban nem az adott hónapban, hanem csak egy hosszabb időszak végén, abban az esetben kerül sor, ha az szabadidővel (kevesebb beosztott munkával) ezen hosszabb időszak alatt mégsem került kiegyenlítésre. Más a helyzet ugyanakkor abban az esetben, ha a munkaadó az előzetesen beosztott munkaidőn felül további (rendkívüli) munkavégzést rendel el. Ilyen esetben ugyanis – szemben az indítványozók érvelésében foglaltakkal – a már közölt munkaidő-beosztástól eltérően, azon felül elrendelt rendkívüli munkavégzéssel (vagyis az arra járó bérpótlékkal) az általános szabályok szerint, a következő hónapban esedékes munkabérral egyidejűleg kell elszámolni. Amennyiben tehát a munkavállaló a munkaidő-beosztásától eltérő munkaidőben dolgozik, azt attól függetlenül kell rendkívüli munkaidőként nyilvántartani és elszámolni, hogy a foglalkoztatásra általános munkarendben vagy egyenlőtlen munkaidő-beosztásban kerül-e sor, vagy sem. Az egyenlőtlen munkaidő-beosztás célja ugyanis az, hogy a munkavállaló (összességében) pontosan ugyanannyit dolgozzon rendes munkaidőként elszámolható munkaidőben, mint az, aki általános munkarendben kerül foglalkoztatásra, csupán egyes rövidebb időszakok alatt teljesített munkaidő mértékében és a munkanapok, pihenőnapok áthelyezésében van különbség.
- [76] 3.4. A munkaidőkeret lehetséges legnagyobb időtartamának az Mt. 94. §-a indítványozók által támadott (3) bekezdésében történő megemlése önmagában tehát nem tekinthető alaptörvény-ellenesnek; az – tekintettel a referencia-időszak változatlanságára – a kollektív megállapodáshoz kötöttség révén a munkaadói és a munkavállalói oldalt megillető szerződési szabadság részeként alkotmányosan elfogadható. Az abban foglalt emelkedést az Mt. 99. § (7) bekezdésének módosítása a heti munkaidő mértéke tekintetében megfelelően

- ellensúlyozza, vagyis az – továbbra is, az időtartam-emelkedés tényétől függetlenül – arányos korlátozásnak tekinthető.
- [77] Az indítványozók által előadott, a munkaidőkeret ideje alatt elrendelt rendkívüli munkavégzéssel, illetve az ezután járó és az egyébként is beosztásra kerülő pihenőidő elszámolásával összefüggő érvelés vizsgálata során azonban az Alkotmánybíróság észlelte, hogy az ezekkel való elszámolásra vonatkozó rendelkezéseket a Módtv. nem érintette; azok szövegének változatlansága pedig az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésében rögzített pihenéshez való jog kapcsán az indítványozók által ki nem bontott más, nem a munkavállalók egészségével összefüggő szempontok alapján vethet fel alkotmányossági aggályokat.
- [78] Az Alaptörvény indítványban hivatkozott XVII. cikk (4) bekezdése ugyanis nem csak az – alkotmányosan egyébként szinte korlátozhatatlan – egészséghez való joggal hozható összefüggésbe. Az Alaptörvény számos más rendelkezése is szorosan kapcsolódik a munkavállalók napi és heti pihenőidőhöz való jogához. Az Alaptörvény a Nemzeti Hitvallásban, valamint az L) cikkben a család és a házasság védelmének jelentőségét hangsúlyozza, deklarálja a gyermekvállalás támogatását [akiknek védelméről külön rendelkezésekben is szól a XV. cikk (5) bekezdésében és a XVI. cikkben], a VI. cikk (1) és (2) bekezdése pedig a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jogot, az otthon nyugalmának védelmét rögzíti.
- [79] Elméletileg előfordulhat, hogy miközben a jogszabályokban rögzített, a munkavállalók általános munkarendtől eltérő, az annak során irányadó mértéken felül történő foglalkoztatására és az ahhoz kapcsolódó napi és heti pihenőidőre irányadó előírások adott esetben elégségesek a munkavállaló „pusztán” biológiai értelemben vett egészségének biztosítására, azonban azáltal, hogy – a munkavégzések közötti fizikai regenerálódáshoz elengedhetetlen időn túlmenően – nem garantálnak elegendő szabadidőt a családi, a házas- és a szociális élet „megéléséhez”, az említett alkotmányos értékeket és alapvető jogokat, azokon keresztül pedig a munkavállalók lelki egészségét veszélyeztetik. Mivel az Alkotmánybíróság megítélése szerint a munkavállalók pihenéshez (a napi és heti pihenőidőhöz) való jogának lényeges tartalmi eleme nemcsak a testi, de egyúttal a lelki egészséghez szükséges mértéket is garantáló pihenőidő, ez egyúttal akár a XVII. cikk (4) bekezdésében foglalt jog sérelmét is felvetheti.
- [80] Az Alkotmánybíróság az eljárása során észlelte, hogy az Mt. egyes előírásai [mint például az Mt. indítványozók által is hivatkozott 106. § (3) bekezdése, valamint 143. § (6) bekezdése, illetve 156. § (2)–(3) bekezdése] a pihenőidő kiadásával és a rendkívüli munkavégzés elszámolásával kapcsolatban – szemben a 99. § (7) bekezdésében, annak is elsődlegesen a b) pontjában a heti munkaidő figyelembevétele tekintetében írtakkal – továbbra sem differenciálnak, és azokat általánosságban a „munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak lejártához” kötik. Ez megalapozottan felveti olyan értelmezés lehetőségét is, hogy a pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés vonatkozásában az elszámolás alapjául szolgáló időtartam akár a korábbi maximális munkaidőkeret, vagyis az Mt. 99. § (7) bekezdés b) pontjában a heti munkaidő kapcsán azzal megegyező időtartammal rögzített (referencia-időszak háromszorosa is lehet. Ilyen értelmezés a különböző tekintetben (heti munkaidő, heti pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés tekintetében) történő elszámolások között fennálló különbségtétel okán – amennyiben az megállapítható – már felvethetne alkotmányossági aggályokat.
- [81] A Módtv. elfogadásával az átlagban történő elszámolás – addig minden tekintetben az adott fajta egyenlőtlen munkaidő-beosztási forma hosszához kötött – időtartamára vonatkozó rendelkezések a heti munkaidő átlagban történő meghatározása tekintetében megváltoztak az Mt. 99. § (7) bekezdésének módosításával. A fentebb is említett egyéb jogszabályi helyeken hasonló tartalmú módosításra nem került sor. Ennek következtében az Mt. 106. § (3) bekezdése például a következő szöveggel maradt hatályban: „(3) Egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén – az (1) bekezdésben meghatározott heti pihenőidő helyett és a (2) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával – a munkavállalónak hetenként legalább negyven órát kitevő és egy naptári napot magába foglaló megszakitás nélküli heti pihenőidő is biztosítható. A munkavállalónak a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak átlagában legalább heti negyvennyolc óra heti pihenőidőt kell biztosítani.” A rendkívüli munkavégzéssel való elszámolás esetén fizetendő bérpótlék, illetve az azzal „kombinálható” (és alacsonyabb bérpótlék-fizetési kötelezettséget eredményező) kiadható szabadidő elszámolása kapcsán az Mt. 143. § (6) bekezdése értelmében egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazása esetén a rendkívüli munkaidőt ellensúlyozni hivatott szabadidőt vagy heti pihenőnapot „legkésőbb a munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak végéig kell kiadni”. Az Mt.-nek a munkabér védelmével foglalkozó szabályai között található 156. §-a ugyan garanciális szabályként előírja, hogy egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén a munkavállalónak (egyenletes) havi alapbér jár, és azt a figyelembe vehető időszak végén az általános munkarend és napi munkaidő alapulvételével kell a ténylegesen teljesített munkaórák tükrében elszámolni (vagyis átlagban heti negyven munkaóra számolható el rendes munkaidőként, és azon felül minden – szabadidőben időközben ki nem adott – munkaóra rendkívüli munkavégzésként, azaz bérpótlékkal együtt fizetendő), azonban az említett figyelembe vehető hosszabb időszak tekintetében e rendelkezés is

az Mt. módosítását megelőző szöveggel maradt hatályban, azaz a munkaidőkeret vagy elszámolási időszak időtartamával megegyező időszakra utal [Mt. 156. § (2)–(3) bekezdés: „A munkaidőkeret vagy az elszámolási időszak lejártakor”, illetve „lejártát követően”].

- [82] Az Alkotmánybíróság már korábban megállapította, hogy a Módtv. elfogadását megelőzően a munkavállalóval történő elszámolásra irányadó időszak – vagyis tartalmilag a referencia-időszak – és az adott egyenlőtlen munkaidő-beosztási forma (munkaidőkeret vagy elszámolási időszak) időtartama szükségképpen megegyezett. Ezt azonban az Mt. 94. § (3) bekezdésének és 99. § (7) bekezdésének módosítását követően egy differenciált rendszer váltotta fel. Ebben a rendszerben az esetek egy részében a két időtartam továbbra is fogalmilag egybeesik {4 vagy 6 hónapra a munkáltató által egyoldalúan elrendelt munkaidőkeret esetén [lásd: Mt. 99. § (7) bekezdés a) pont]}, vagy legalábbis a felek megállapodása alapján egybeeshet {az egy évnél nem hosszabb munkaidőkeret alkalmazása esetén [lásd: Mt. 99. § (7) bekezdés b) pont]}. Az esetek egy másik részében azonban (az egy és három év közötti tartamú munkaidőkeretek esetén) a két időszak a heti munkaidő tekintetében a törvény erejénél fogva elválik egymástól.
- [83] A heti munkaidő az Mt. 99. § (2) és (7) bekezdésének együttes értelmezése révén munkaidőkeret alkalmazása során átlagosan 48 óra lehet, az elszámolás viszont a 40 órát meghaladó munkavégzés tekintetében a rendkívüli munkavégzés szabályai szerint kell történni. Ez azt is jelenti, hogy a törvényi lehetőséget maximálisan kihasználó munkáltató esetén az egy évet meg nem haladó munkaidőkeretben foglalkoztatott munkavállaló legfeljebb egy év eltelte után akár 52×8 óra tekintetében a rendkívüli munkavégzésre irányadó szabályok szerinti magasabb, bérpótlékkal kiegészített munkabéren részesül. Ha viszont a munkáltató nem használja ki a maximális heti munkaidőre vonatkozó szabály adta lehetőséget és a munkaidőkeret végéig szabadidő kiadásával átlagban heti 40 órára „egyenlíti ki” a munkavállaló korábbi magasabb munkaterhelését, az a pihenőidő kiadása szempontjából eleve nem jelenthet alkotmányossági problémát, mivel arra a korábbival megegyező, eddig is alkotmányosnak tekintett időtartamon belül sor kerül.
- [84] Ezzel szemben, ha egy harminchat hónapos munkaidőkeret esetén a munkaidőkeret tartama mint a pihenőidőre és a rendkívüli munkavégzésre vonatkozó elszámolási („quasi” referencia-) időszak és az Mt. 99. § (7) bekezdés b) pontjában írt referencia-időszak elválhatna egymástól, az is előfordulhatna, hogy a háromból két év tekintetében a munkáltató lényegében egész évben heti 48 órában osztja be a munkavállaló munkaidejét anélkül, hogy az érintett két évben az 52×8 óra/év munkaórával rendkívüli munkavégzésként pénzben vagy szabadidőben el kellene számoljon a munkavállalóval, a harmadik évben pedig olyan alacsony óraszámra osztja be számára a munkaidőt, hogy az az év során a munkaidőkeret átlagában kiegyenlíti a korábban pluszban teljesített munkaórákat. A munkavállaló ez esetben – annak ellenére, hogy korábban két éven keresztül akár folyamatosan a törvény által még megengedett maximális terhelés (heti hat általános munkarend szerinti munkanapnak megfelelő munkaóra) mellett dolgozott – bérpótlékban egyáltalán nem részesül a munkaidőkeret végén történő elszámolás során.
- [85] Természetesen a munkaórák tekintetében harminchat hónap átlagában történő számítás esetén is megállapítható lenne az általános munkarendnek megfelelő heti 40 órában történő foglalkoztatás, és a munkavállaló a korábban két teljes éven át munkában töltött pihenőidőt (szabadidőt) is megkaphatná az utolsó évben (esetleg annak is csak a második felében). Ezáltal a munkavállaló a rendkívüli munkavégzésért járó bérpótléktól is eleshetne, és az Alkotmánybíróság szerint az így kiadott pihenőidő a törvényi előírásoknak is legfeljebb formálisan tenne eleget, azonban azok – és az Alaptörvény rendelkezéseinek – céljával, szellemével ellentétessé válna, hiszen az adott esetben évekkal később kiadott pihenőidő az ellentételezett túlmunka tényleges „kipihenésére”, az emberi szervezet ennek kapcsán szükségessé váló regenerálódásának biztosítására nyilvánvalóan nem alkalmas. Ezáltal az említett értelmezés feltehetően már az orvosi értelemben vett egészséget is veszélyeztetné, és ennek okán a XVII. cikk (3) bekezdésében rögzített munkavállalói jog tekintetében sem lehetne arányosnak tekinthető, azonban az Alaptörvény XVII. cikk (4) bekezdésében foglalt, az Alaptörvény más említett rendelkezésével együttesen értelmezett pihenéshez való alapvető jognak – annak a lelki egészséggel összefüggő aspektusa tekintetében – az Alkotmánybíróság megítélése szerint egészen biztosan az aránytalan korlátozását jelentené.
- [86] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a Módtv. által bevezetett változások, illetve az Mt. ezekkel nem érintett szabályai hatályos szövegének együttes értelmezéséből milyen normatartalom vezethető le. Amennyiben ugyanis azokból kényszerítően következik az olyan tartalom, hogy az akár harminchat hónap időtartamú munkaidőkeret esetén a referencia-időszak hossza és a munkavállalóval történő tényleges elszámolás időpontja olyan értelemben elválik egymástól, hogy annak alapján lehetőség van a pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés elszámolása tekintetében akár három teljes referencia-időszaknak megfelelő időtartam átlagában számolni, az a fentiek értelmében az ezen eltérést eredményező jogszabályi rendelkezések vizsgálatára

történő áttérést, és azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kellene eredményezze az Alkotmánybíróság részéről.

- [87] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint azonban az említett rendelkezések együttes – egymásra tekintettel történő – vizsgálatából többféle lehetséges értelmezés is levezethető. i) A heti munkaidőt legfeljebb egy év, míg a heti pihenőnapokat, illetve a „túlmunkát” legfeljebb három év átlagában kell figyelembe venni. Ez a korábban ismertetett érvek alapján az Alkotmánybíróság megítélése szerint az utóbbiak tekintetében olyan hosszú időszakot eredményezne, amelynek tekintetében az indítványozók által hivatkozott alapvető jogok aránytalan korlátozásának lehetőségével szemben az Mt. hatályos rendelkezései nem nyújtanak kellő garanciát. Ebben az esetben előfordulhatna ugyanis, hogy a munkavállaló e rendkívül hosszú időszak tekintetében anyagi kompenzációban az általa teljesített rendkívüli munkavégzés után egyáltalán nem, szabadidőben pedig már csak olyan aránytalanul hosszú idő elteltét követően részesülhetne, amely már az ezzel kapcsolatos szabály garanciális jelentőségét üresíti ki. ii) Az elszámolásnak a korábbi normaszöveggel „tovább élő” egyes rendelkezésekben a (teljes) munkaidőkeret vagy elszámolási időszak tartamához történő rögzítése a módosítások következtében normaértelmezési bizonytalanságot okoz ugyan; ez azonban az Alaptörvény rendelkezéseinek és szellemének megfelelő alkotmányos jogértelmezés révén feloldható. Ez utóbbi értelmezésre az Alkotmánybíróság szerint az alábbi összefüggések mentén lehetőség van.
- [88] A munkaidő beosztása során a heti munkaidőt legfeljebb egy év átlagában változatlanul úgy kell figyelembe venni, hogy az egyrészt egy adott mértéket nem haladhat meg, másrészt pedig az azzal összefüggésben szükségszerűen beosztásra kerülő heti pihenőidő, illetve a rendkívüli munkavégzés vonatkozásában is meg kell történnjen az elszámolás ezen időtartam tekintetében.
- [89] Ez az értelmezés magában foglalja annak feltételezését is, hogy az Mt. érintett rendelkezéseiben a pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés elszámolásának időpontjára vonatkozóan „bent maradt” meghatározás az Mt. 94. és 99. §-ainak módosítását követően már csak abban az esetben esik ténylegesen is egybe a munkaidőkeret (vagy az elszámolási időszak) tényleges lejártával, ha az nem haladja meg az egy évet. Amennyiben azonban a kollektív megállapodás alapján az egyenlőtlen munkaidő-beosztás tizenkét hónapnál hosszabb időtartamra történik, úgy a referencia-időszak és az egyenlőtlen munkaidő-beosztás teljes időtartama a heti pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés átlagban történő elszámolása tekintetében ugyanúgy elválik egymástól, mint a heti munkaidő vonatkozásában, és az elszámolásra ezek tekintetében is az egyéves referencia-időszakot kell alkalmazni. Ez az értelmezés egyben garantálja azt is, hogy a munkaidőkeret (elszámolási időszak) harminchat hónapra történő elrendelésének valóban abban a tekintetben legyen jelentősége, hogy a felek a szerződési szabadságukkal élve kollektív megállapodásban milyen időtartamban látják szükségesnek az egyenlőtlen munkaidő-beosztáshoz kapcsolódóan „kiakudott” egyéb feltételek változatlan tartalommal történő rögzítését, illetve tartják azokat szükségesnek újratárgyalni; mindez pedig ne eredményezzen a munkavállalók pihenéshez, illetve testi és mentális értelemben vett egészséghez való joga tekintetében a korábbiaknál súlyosabb, adott esetben már aránytalanul tekinthető korlátozást sem.
- [90] Mindezekre tekintettel tehát az Alkotmánybíróság szerint az érintett jogszabályi rendelkezések szövegének – a Módtv.-vel és az Irányelvvel együttesen történő komplex, az Alaptörvény előírásaira és szellemére is figyelemmel történő értelmezése mellett – az az alkotmányos tartalom tulajdonítható, hogy amennyiben az egyenlőtlen munkaidő-beosztás alkalmazására az Mt. 94. § (1) és (2) bekezdéseiben vagy annak (3) bekezdésében rögzített szabály alapján ugyan, de tizenkét hónapnál nem hosszabb időtartamban történő meghatározásával kerül sor, akkor az elszámolás(ok) tekintetében az Mt. 106. § (3) bekezdésében, 143. § (6) bekezdésében és 156. § (2)–(3) bekezdéseiben rögzített időpont-meghatározásokra a kizárólagosan textuális értelmezés is elégséges, mert azok változatlanul egybeeshetnek a munkaidőkeret (elszámolási időszak) tényleges időtartamának lejártával. Más a helyzet azonban, ha a munkaidőkeret elrendelésére az Mt. 94. § (3) bekezdése alapján, de tizenkét hónapot meghaladó időtartamra kerül sor, ebben az esetben az említett rendelkezések nyelvtani értelmezése önmagában nem vezet az Alaptörvénynek megfelelő eredményre. Ilyen esetekre nézve tehát a jogalkalmazás nem elégedhet meg pusztán a textuális értelmezéssel, az Mt. komplex rendszerének tartalmi értelmezésére van szükség.
- [91] Az Mt. sem a módosítást megelőzően, sem annak hatálybalépését követően nem tartalmazza a „referencia-időszak” kifejezést, illetve annak fogalom meghatározását, ugyanakkor az Mt. Nagykommentárja is mindvégig következetesen hivatkozik arra mint az elszámolás során irányadó időtartamok kapcsán az Irányelv és az uniós joggyakorlat alapján figyelembe veendő időtartam-előírásra, az egyenlőtlen munkaidő-beosztási formákkal kapcsolatos rendelkezésekre vonatkozó részeiben. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a munkaadók és a munkavállalók között egyenlőtlen munkaidő-beosztás esetén alkalmazandó elszámolások esetén figyelembe vehető időszakok meghatározása tartalmilag ezt az – az Irányelvben a munkavégzéshez kapcsolódó valamennyi

lényeges garanciális elemmel történő elszámolás tekintetében egységesen rögzített, az Európai Unió tagországaira nézve kötelezően irányadó – időszakot kell hogy jelentse.

- [92] Amíg azonban ez az időszak a fent említettek szerint az egy évnél nem hosszabb egyenlőtlen munkaidő-beosztási formák alkalmazása során továbbra is megegyezhet azok tényleges hosszával, az Mt. 94. § (3) bekezdésének megfelelően alkalmazásra kerülő azon esetekben, amikor azok hossza a tizenkét hónapot meghaladja, a referencia-időszak és a munkaidőkeret (vagy elszámolási időszak) tényleges hossza az Mt. 99. § (7) bekezdés a) és b) pontjában foglaltakhoz hasonlóan (és azzal megegyező mérték meghatározással) fogalmilag el kell hogy különüljön egymástól. Ezekben az esetekben tehát a szabadidővel és heti pihenőidővel, valamint a rendkívüli munkavégzéssel történő elszámolás tekintetében is az utóbbi rendelkezés b) pontjában rögzített [az Irányelv 19. cikkében is leghosszabbként még megengedhetőnek tekintett] legfeljebb tizenkét hónapos időtartamot kell érteni.
- [93] Az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel megállapította, hogy az Mt. hatályos szabályaiban rögzített előírások – azok részbeni változatlansága és az ennek következtében beálló látszólagos ellentmondás ellenére – nem zárják ki az Alaptörvénynek megfelelő értelmezés lehetőségét. A fentebb részletesen kifejtett szempontokat szem előtt tartva, ennek lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [94] Ahol az Mt. rendelkezései a munkaidőkeretben foglalkoztatott munkavállaló heti pihenőidejének kiadása, továbbá az általa teljesített rendkívüli munkavégzés (annak pénzben, illetve részben vagy egészben szabadidőben történő megváltásával teljesített) elszámolása kapcsán a munkaidőkeret vagy elszámolási időszak átlagában történő, azok lejártakor vagy azt követően esedékes elszámolási kötelezettséget említ [106. § (3) bekezdés, 143. § (6) bekezdés, 156. § (2)–(3) bekezdés], ott ezen fordulatok helyes értelmezése, hogy azok a heti munkaidő átlagban történő figyelembevételére vonatkozó előírásokhoz hasonlóan kizárólag az Mt. 99. § (7) bekezdés a) pontjában rögzített esetekben, vagyis az Mt. 94. § (1) és (2) bekezdése alapján alkalmazott 4, illetve 6 hónapos munkaidőkeret; továbbá az Mt. 94. §-ának a 99. § (7) bekezdés b) pontja által érintett (3) bekezdése alapján megállapított azon egyenlőtlen munkaidő-beosztási formák tekintetében értelmezendők textuálisan, amelyek időtartama nem haladja meg a tizenkét hónapot. Ilyen időtartamú egyenlőtlen munkaidő-beosztási formák alkalmazása esetén nem sérti az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdését, ha az átlagban történő elszámolás a heti munkaidő, a pihenőidő és a rendkívüli munkavégzés tekintetében egyaránt, azok teljes időtartamán alapul.
- [95] Ha azonban a munkaidőkeret (vagy az elszámolási időszak) alkalmazására az Mt. 2019. január 1. napjától hatályos 94. § (3) bekezdése alapján kerül sor, és az a kollektív megállapodásban foglaltak értelmében meghaladja az egyéves időtartamot, az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a heti pihenőidő és a munkavállaló által teljesített rendkívüli munkavégzés átlagban történő elszámolása tekintetében – a munkavállaló által teljesített heti munkaidő elszámolására vonatkozó szabályhoz hasonlóan – az Mt. 99. § (7) bekezdés b) pontjában rögzített tizenkét hónapos időtartamot (referencia-időszak), nem pedig az adott egyenlőtlen munkaidő-beosztási forma teljes időtartamát kell figyelembe venni.
- [96] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az értelmezési bizonytalanságok megszüntetése érdekében, a töretlen gyakorlatának megfelelően a norma és a jogrendszer egészének kímélete jegyében, az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján hivatalból eljárva, a rendelkező rész 2. pontjában rögzített alkotmányos követelményt állapította meg.
- [97] 3.5. Az indítványozók a munkaidőkeret maximális időtartamának a Módtv. által történő megemelését eredményező szabályok mellett a munkáltató által elrendelhető rendkívüli munkavégzés éves felső határának a munkavállaló és a munkáltató előzetes írásbeli megállapodásán alapuló rendkívüli munkavégzés (önként vállalt túlmunka) lehetővé tételével történő megemelésére vonatkozó rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérték az Alkotmánybíróságtól.
- [98] Az Mt. indítványozók által támadott 109. § (2) bekezdése és 135. § (3) bekezdése alapján 2019. január 1-jétől naptári évenként már nem kétszázötven, illetve kollektív szerződés rendelkezése alapján háromszáz óra rendkívüli munkaidő elrendelésére van lehetőség, mint a szabályváltozások hatálybalépését megelőzően. A Módtv. ugyanis a rendkívüli munkavégzéssel kapcsolatos rendelkezések módosításával, az önként vállalt túlmunka fogalmának bevezetésével lehetővé tette, hogy a felek erre vonatkozó előzetes írásbeli megállapodása alapján az éves, legfeljebb kétszázötven órányi elrendelhető rendkívüli munkavégzésen felül további százötven; a háromszáz óra rendkívüli munkaidő elrendelését lehetővé tevő kollektív szerződéssel rendelkező munkahely esetén pedig további száz óra (vagyis mindkét esetben egyaránt összesen évi négyszáz óra) rendkívüli munkaidő legyen elrendelhető a munkáltató által. A munkavállaló az ezt előzetesen rögzítő írásbeli megállapodást a naptári év végére mondhatja fel. A jogalkotó a munkavállalók pihenő idejét jelentős mértékben érintő változtatáshoz az Mt. 66. § (3) bekezdés b) pontjának módosításában azt a törvényi szinten rögzített garanciális előírást társította, miszerint ezen megállapodás munkavállaló általi felmondása nem szolgálhat a munkáltató felmondásának indokául.

- [99] Az indítványozók álláspontja szerint az önként vállalt túlmunka lehetőségének bevezetésével a rendkívüli munkavégzés mértékében lehetővé vált jelentős mértékű emelkedés az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdésében rögzített munkavállalói jogok aránytalan (és egyben szükségtelen) korlátozásának minősül. Érvelésük szerint a jogkorlátozás lehetőségét az említett garanciális előírás azért nem tudja kellőképpen ellensúlyozni, mivel az csak a már megkötött megállapodások naptári év végére történő felmondása esetére biztosít a munkavállalók számára felmondási védelmet, azonban véleményük szerint azok nem részesülnek felmondási védelemben akkor, ha ilyen – a munkajogi jogviszonyok aszimmetrikus jellegéből adódóan csak látszólag önkéntes – megállapodást egyáltalán nem kívánnak megkötöni.
- [100] A fenti indítványozói érvelések kapcsán az Alkotmánybíróság hasonlóan a munkaidőkeret kapcsán már kifejtettekhez, az önként vállalt túlmunkára vonatkozó módosítás tekintetében is fokozott – garanciális – jelentőséget tulajdonított a felek együttműködésének és a megállapodás önkéntességének. Megállapította, hogy a munkavállalók a beleegyezésük nélkül a korábbi szabályokhoz képest a rendkívüli munkavégzéssel érintett órák számában sem kerülhetnek a módosítás előttinél az Alaptörvény XVII. cikk (3)–(4) bekezdésében rögzített jogaik tekintetében hátrányosabb helyzetbe. Ha pedig ehhez önként hozzájárulnak, és vagy egyénileg, vagy kollektív megállapodás alapján a törvény által eredetileg is lehetővé tett mértéken túlmenően további százötven, illetve száz óra munkavégzésre – feltehetően valamely többletjogosultság érdekében – kötelezettséget vállalnak a munkáltatóval szemben, az alapvetően a szerződési szabadság [M] cikk], illetve a XVII. cikk (1)–(2) bekezdésében foglalt – alkotmányosan elfogadható – együttműködés keretében értékelendő kérdés.
- [101] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróságnak elsőként abban a tekintetben kellett állást foglalnia, hogy megalapozott-e az indítványozók azzal kapcsolatos érvelése, hogy a felek közötti eleve aszimmetrikus jogviszony okán az „önkéntesség” és az „együttműködés” fogalmi kiüresíthetők-e a munkáltatók által, illetve hogy az „erőfölényes helyzettel” való esetleges munkaadói visszaélésre irányuló kísérlettel szemben a munkavállalók valóban eszköztelennek tekinthetők-e. Amennyiben ez megállapítható, úgy a támadott szabály az ennek megakadályozására szolgáló garanciák hiánya okán – a munkaterhek potenciális, jelentős mértékű megnövekedése miatt – alaptörvény-ellenesnek minősülhet.
- [102] Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság szükségesnek tartotta, hogy az indítványozók által a munkavállalók felmondási védelmével, illetve annak hiányos és garanciális szempontból elégtelen voltával kapcsolatos érveivel összefüggésben emlékeztessen a joggal való visszaélés tilalmának és a rendeltetésszerű joggyakorlás elvének munkajogban is megjelenő érvényesülési kényszerére. Ennek megfelelően, bár a felmondási védelem a törvényben külön is nevesítetten valóban csak a már megkötött, az önként vállalt túlmunkára vonatkozó írásbeli megállapodás munkavállaló által, a naptári év végére történő felmondása esetére került rögzítésre, az Mt. „Általános magatartási követelmények” fejezetében általános érvennyel rögzített fenti alapelvekre (Mt. 6–7. §), valamint az Mt.-ben a munkáltató – akár ezen alapelvek megsértése okán is megállapítható – jogellenes magatartásának jogkövetkezményeire (pl. Mt. 29–30. §, 82–83. §), illetve az azokhoz kapcsolódó bírósági joggyakorlatra tekintettel az Alkotmánybíróság megítélése szerint a munkáltató a jelenleg hatályos szabályok alapján sem szüntetheti meg egyetlen munkavállaló munkaviszonyát sem pusztán arra tekintettel, hogy az Mt. támadott rendelkezéseiben rögzített önként vállalt túlmunkára irányuló megállapodást nem kívánja a munkáltatóval megkötöni. Ez olyan, éppen a munkajogi jogviszonyok indítványozók által is hivatkozott aszimmetrikus jellegéből adódó, a munkavállalók jogaival összefüggő, garanciális tartalmú alkotmányos elvárás, amely már az Mt. módosítása előtt hatályos előírásokból is következett, illetve azok alapján is érvényesíthető volt; és amelynek tekintetében a Módtv. szintén nem tartalmazott a munkavállalókra nézve kedvezőtlen tartalmú változtatásokat. Ezek alapján – bár az Alkotmánybíróság ismételt emlékeztet rá, hogy az egyes jogszabályi rendelkezések kapcsán nem az azokkal való esetleges visszaélések lehetőségéből, hanem azok rendeltetésszerű gyakorlásából kiindulva szükséges a vizsgálatát lefolytatnia – a jelen ügyben hivatkozott összefüggések tekintetében megállapítható volt, hogy az Mt. és általában véve a munkajog rendszere az indítványozók által jelzett esetleges visszaélésekkel szemben megfelelő védelmet, illetve jogorvoslati rendszert biztosít a munkavállalók számára.
- [103] Az önként vállalt túlmunka lehetőségének bevezetésével a rendkívüli munkavégzés éves óraszámának megemelt konkrét mértékével (400 óra) kapcsolatban az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az ilyen mértékű – sőt ezt akár meg is haladó – rendkívüli munkavégzés Magyarországon a munka világában korábban sem volt ismeretlen. Az Alkotmánybíróság korábban például az egészségügyben dolgozó, ügyeleti, készenléti feladatok ellátásában részt vevő közalkalmazottak tekintetében már alkotmányosnak találta azt a törvényi előírást, amely alapján az ilyen munkakörökben foglalkoztatottak estében az elrendelhető rendkívüli munkavégzés éves felső határa – kollektív szerződés rendelkezése alapján – naptári évenként legfeljebb négyszáz óra lehetett [lásd: a jelen ügyben általános összefüggésekben már hivatkozott 72/2006. (XII. 15.) AB határozat]. A 70/2009. (VI. 30.) AB határozatban

az Alkotmánybíróság szintén nem találta alkotmányellenesnek a Hjt. korábban hatályos azon rendelkezését, amelynek értelmében az elrendelhető túlszolgálat tartama naptári évenként 300 óra lehetett, és amely a törvény alapján miniszter által kiadott rendelkezéssel további 50%-kal növelhető volt (450 óra). Azzal együtt, hogy az említett döntésekben speciális jogviszonyban és munkakörökben foglalkoztatottak tekintetében elrendelhető rendkívüli munkavégzés képezte a vizsgálat tárgyát, annyi megállapítható volt, hogy a jelen ügyben érintettel azonos vagy azt meghaladó mértékű rendkívüli munkavégzések tekintetében sem tartotta az Alkotmánybíróság önmagában a mérték alapján az egészséges munkavégzéshez vagy éppen a pihenéshez való joggal ellentétesnek, és ezen keresztül az egészséghez való jogot sértőnek a támadott törvényi előírásokat. Az Alkotmánybíróság hivatalos tudomására nem jutottak olyan, az orvostudomány által kétséget kizáróan megállapított bizonyítékok, amelyek az ilyen mértékű éves rendkívüli munkavégzés tekintetében annak egészségkárosító voltát állapították volna meg, és ilyen tényekre az indítványozók sem hivatkoztak. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság nem tartotta indokoltnak az ilyen mértékű munkavállalói terhelés alkotmányjogi megítélésével kapcsolatos korábbi álláspontjának megváltoztatását.

- [104] Mindezek alapján összességében a jelen ügyben is megállapítható volt, hogy a törvényben a rendkívüli munkavégzés tekintetében megengedhetőnek tartott éves mérték önmagában nem jelenti az indítványozók által hivatkozott alapjogok sérelmét; a korábban lehetséges mértékhez képest történő emelkedést (illetve annak lehetőségét) az önkéntesség előírása mint garanciális tartalmú előírás kellőképpen ellensúlyozza; a munkaadók esetleges visszaélésszerű joggyakorlásra irányuló törekvéseivel szemben pedig a munkajog rendszere megfelelő jogi eszközöket biztosít a munkavállalók számára. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt a rendkívüli munkavégzés éves mértékének az önként vállalt túlmunka bevezetésén keresztül történő megemelésének lehetőségét tartalmazó rendelkezések Alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló elemében is elutasította.

V.

- [105] Az indítványozók a munkaidőkeret lehetséges időtartamának megemelése kapcsán előadták, hogy az véleményük szerint (részben) azért is sérti az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdését, mert a jogalkotó az ezekben rögzített alapvető jogok indítványozók szerint megvalósuló korlátozásához nem kapcsolt azt megfelelően ellensúlyozó alkotmányos jelentőségű garanciákat. Ezzel összefüggésben kifejtették egyebek mellett azt is, hogy az akár harminchat hónapos munkaidőkeretre is megköthető kollektív megállapodás nem tekinthető ilyennek, aminek oka elsődlegesen az, hogy az Mt. 94. § (4) bekezdése értelmében „(4) A kollektív szerződés felmondása vagy megszűnése a már elrendelt munkaidőkeret alapján történő foglalkoztatást nem érinti.” Erre tekintettel álláspontjuk szerint könnyen előfordulhat, hogy a munkaadó a munkavállalókkal (azok érdekképviselőivel) történő kollektív megállapodást megköti, a harminchat havi munkaidőkeret rögzítését követően azonban a minimális hat [helyesen: kilenc] hónap elteltét követően felmondja a kollektív szerződést. Ebben az esetben álláspontjuk szerint a hosszabb munkaidőkeretet kompenzálni hivatott (kollektív szerződésben megállapított) garanciális előírások a továbbiakban nem érvényesülnek, azonban az enélkül is gazdasági erőfölényben lévő munkáltató a hosszabb munkaidőkeret alkalmazásából adódó előnyöket még több mint két éven keresztül változatlanul élvezheti. Mindezekre tekintettel az indítványozók szerint a kollektív megállapodáshoz kötöttség – annak felmondhatósága okán – nem minősül olyan többletgaranciának, ami a korábbiakhoz képest szigorúbb korlátozást megfelelően ellensúlyozni tudná.
- [106] Az Alkotmánybíróság a jelen határozat indokolásának IV/3.2. pontjában (Indokolás [49] és köv.) arra az álláspontra jutott, hogy az indítványozók által támadott törvénymódosítás – vagyis az Mt. 94. § (3) bekezdésének módosítása – a munkavállalók indítványban hivatkozott alapvető jogait az indítványozók által kifejtett összefüggésben (azaz elsődlegesen a testi egészséghez való jog érvényesülése kapcsán) annak ellenére, hogy fontos időtartambeli változást vezetett be, nem korlátozta a korábbi meghaladó mértékben, mivel egyrészt a kollektív megállapodáshoz kötöttség okán sem a korábban megengedettnél hosszabb harminchat hónapos maximális időtartam alkalmazása, sem pedig maga a munkaidőkeretre vonatkozó megállapodás megkötése nem kötelező; másrészt pedig amennyiben mégis sor kerül a már korábban is lehetséges egyévesnél hosszabb időtartammal munkaidőkeret megállapítására, az az Mt. 99. § (7) bekezdésének garanciális tartalommal történt kapcsolódó módosítása révén – rendeltetésszerű joggyakorlás esetén – leginkább a felek szerződési szabadságával, nem pedig a munkavállalók egészséghez és pihenéshez való jogával hozható összefüggésbe.
- [107] Miközben az Mt. 94. §-a megsemmisíteni kért (3) bekezdése kapcsán az Alkotmánybíróság nem tárt fel alaptörvény-ellenességet, azt is megállapította, hogy az indítványozók érvelése alapján ugyanezen §-nak

az indítványban önállóan nem támadott (4) bekezdése vethet fel alkotmányossági aggályokat. Erre tekintettel az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellett, hogy az Mt. 94. § (4) bekezdésében foglalt szabály alkalmas-e arra, hogy a hosszabb időtartamú munkaidőkeretek alkalmazhatósága szempontjából az egyik legfontosabb garanciális elemnek tekinthető feltétel, vagyis a kollektív megállapodáshoz kötöttség jelentőségét lerontsa.

- [108] A kollektív szerződésekre vonatkozó szabályokat az Mt. a XXII. fejezetben rögzíti. Ezek alapján kollektív szerződést köthet a munkáltató, illetve a tagok felhatalmazásával rendelkező munkáltatói érdekképviseleti szervezet, valamint a (reprezentatív) szakszervezet vagy szakszervezetei szövetség [Mt. 276. § (1)–(4) bekezdés]. A munkáltató egy kollektív szerződést köthet [Mt. 276. § (5) bekezdés], a kollektív szerződés megkötésére tett ajánlat tárgyalását (de csak azt) a felek nem utasíthatják vissza [Mt. 276. § (7) bekezdés]. A kollektív szerződés valamennyi olyan, a munkaviszonyból származó vagy azzal kapcsolatos jogot és kötelezettséget, valamint a feleknek a kollektív szerződés megkötésével, teljesítésével, megszüntetésével, jogaik gyakorlásával, kötelezettségeik teljesítésével kapcsolatos magatartását szabályozhatja, amelyektől való eltérést külön rendelkezés nem tilalmaz [Mt. 277. § (1)–(3) bekezdés]; azt írásba kell foglalni (Mt. 278. §), hatálya pedig valamennyi, a munkáltatóval munkaviszonyban álló munkavállalóra kiterjed [Mt. 279. § (3) bekezdés]. A kollektív szerződés a kihirdetéssel lép hatályba [Mt. 279. § (5) bekezdés].
- [109] Az Mt. korábban említett 94. § (4) bekezdése értelmében a már elrendelt munkaidőkeret alapján történő foglalkoztatást tehát a kollektív szerződés felmondása vagy megszűnése nem érinti.
- [110] A kollektív szerződés megszűnhet: i) felmondással, ii) határozott időre kötött kollektív szerződés a határozott idő lejártával, illetve iii) hatályát veszti az Mt. 281. §-ában szabályozott esetekben [pl. a munkáltató, a munkáltatói érdekképviseleti szervezet vagy a szakszervezet (szakszervezeti szövetség) jogutód nélküli megszűnése esetén stb.]. Az indítványozók által hivatkozott felmondásra a felek részéről három hónapos felmondási idővel, leghamarabb a kollektív szerződés megkötésétől számított hat hónap elteltével kerülhet sor [Mt. 280. § (1)–(2) bekezdés].
- [111] A kollektív szerződések lehetséges tartalma tehát rendkívül szerteágazó lehet. Azok munkaidőkeret alkalmazására vonatkozóan is tartalmazhatnak megállapodást, azonban nem szükségszerű – sőt mivel egy munkáltató a törvény értelmében csak egy kollektív szerződést köthet, nem is életszerű –, hogy annak tartalma kizárólag a munkaidőkeret elrendelésével összefüggő rendelkezéseket tartalmazzon. Ennek megfelelően annak esetleges felmondására – függetlenül attól, hogy az melyik fél részéről történik – sem feltétlenül a munkaidőkerettel összefüggésben kerül sor. Ez a megszűnés egyéb, a törvényben szintén szabályozott eseteire különösképpen igaz: aligha hozható a már elrendelt munkaidőkerettel összefüggésbe az az eset, ha például a munkavállalói szakszervezet (több szakszervezet által kötött megállapodás esetén valamennyi szakszervezet szakszervezeti szövetség által kötött kollektív szerződés esetén pedig a szakszervezeti szövetség) jogutód nélkül megszűnik; vagy a szakszervezet (szakszervezeti szövetség) a taglétszám csökkenése okán már nem felel meg a reprezentativitással összefüggő, a kollektív szerződés megkötésére vonatkozó jogosultságra irányadó előírásnak [Mt. 281. § (1)–(4) bekezdés].
- [112] Gazdasági (gazdálkodási) szempontból a munkaidőkeret által hosszabb távra, nagyobb rugalmasság biztosítása mellett lehetővé tett munkaidő-beosztás lényege és egyben előnye is mindkét fél részéről a nagyobb időtartamra történő tervezhetőség, kiszámíthatóság. Ebben a tekintetben az anyagi érdekek az egészségügyi és szociális érdekekkel éppen ellentétes hatásúak. Előbbiek tekintetében az a kedvezőbb, ha a ténylegesen teljesítendő munkaidő minél hosszabb távon osztható be az általános szabályoktól eltérő, bizonyos időszakokban azokat akár nagyobb mértékben is túllépő mértékben, miközben az aktuális munkamennyiségtől függetlenül a munkáltatónak azonos (egyenletes) bérköltsége, a munkavállalónak pedig azonos (egyenletes) bérbévétele keletkezik. A munkavállalók testi és lelki egészségével, szociális értelemben vett jólétével összefüggésbe hozható pihenőidő tekintetében pedig az a kedvezőbb, ha erre lehetőleg nem nyílik túlságosan hosszú időtartam tekintetében lehetőség. Annak ellenére tehát, hogy a két ellentétes érdek szükségképpen kompromisszumot igényel abban a tekintetben a jogi szabályozástól, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztást milyen feltételek mellett és milyen időtartamra teszi lehetővé – az alkotmányossági vizsgálat tárgya pedig ezek elfogadhatósága lehet –, a kollektív megállapodásokon (a kötelező törvényi előírásokon túlmutató, adott esetben többletgaranciákat rögzítő szerződéses akaraton) alapuló munkaidőkeret mindenképpen egy hosszabb időszakot fed le; ez az elsődleges funkciója. Ez teszi lehetővé, hogy a felek hosszabb távra tervezzenek, kötelezettségeket vállaljanak, hosszabb távú, ütemezett szerződéseket kössenek (a munkáltatók a gazdasági élet, a termelés más szereplőivel, a munkavállalók pedig a hétköznapi élet különböző területein).
- [113] Mindezekre tekintettel nem tekinthető alaptörvény-ellenesnek az a törekvés, hogy a kollektív szerződés megszűnése – amelyre tehát adott esetben nem is a munkaidőkerettel összefüggésbe hozható okból kerül sor – a már elrendelt munkaidőkeret alapján történő foglalkoztatást (és a felek által arra tekintettel vállalt egyéb kötelezettségeket) ne érintse. A fenti szempontok olyan célkitűzéseknek tekinthetők, amelyek az Alkotmánybíróság megítélése szerint alkotmányosan elfogadható indokául szolgálnak ilyen törvényi előírás megfogalmazásának (szükségesség).

- [114] Ugyanakkor fokozott jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a kollektív szerződés megszűnése ne eredményezhesse a munkavállalók érdekeit szolgáló garanciális tartalom kiüresítését. Miközben a kollektív szerződésnek a munkavállalói oldal által történő felmondása az ő érdekkörükben felmerülő jogi aktus, amely tekintetében mérlegelhetik, hogy az a számukra a korábbi megállapodásban biztosított garanciák további érvényesülésére milyen hatással lehet, ugyanez a munkáltatói felmondásról nem mondható el. Tekintettel azonban arra, hogy a hosszabb tartamú munkaidőkeret alkalmazhatósága vonatkozásában éppen a kollektív szerződés és az abban való széles körű szerződési szabadság alapján „kialkudott” kedvezmények léte jelenti az egyik legfontosabb alkotmányos garanciát, az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdésében rögzített alapjogok, illetve az Alaptörvény azokkal összefüggésbe hozható más rendelkezéseinek érvényesülése szempontjából nem engedhető meg olyan jogi szabályozás, amely ezen garanciák kiüresítésére alkalmas lehet. Erre a jogalkotónak is figyelemmel kell lennie.
- [115] A Módtv. hatálybalépését megelőzően a kollektív megállapodáson alapuló munkaidőkeret lehetséges leghosszabb időtartama tizenkét hónap volt. Mivel az Mt.-nek a kollektív szerződés megszűnésére vonatkozó szabályai az ismertetettek szerint legalább kilenc hónapos „moratóriumot” garantálnak, az Alkotmánybíróság megítélése szerint a korábbi jogszabályi környezetben a maximálisan „fennmaradó” három hónap – annál is inkább, mivel egy korábban munkaidőkeret alkalmazásával hosszabb időtartamra megszervezett működésről (termelésről, munkavégzésről) történő átállás rendkívül bonyolult feladat is lehet – nem volt a munkavállalói jogok esetleges korlátozása szempontjából aránytalanul hosszú időnek tekinthető. Ugyanez azonban a harminchat hónapos munkaidőkeret esetén „fennmaradó” akár huszonhét hónap tekintetében nem mondható el.
- [116] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése szerint, ha az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján hivatalból jogalkotói mulasztást állapíthat meg, ha a vizsgálat során arra a következtetésre jut, hogy a (2) bekezdés c) pontja szerint a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos. Mulasztás megállapítását eredményezi, ha az alapjogok érvényesüléséhez szükséges garanciák hiányoznak.
- [117] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése szerint az alapvető jogok tiszteletben tartása és védelme „az állam elsőrendű kötelezettsége”. E kötelezettség nem merül ki abban, hogy az államnak tartózkodnia kell az alapjogok megsértésétől, hanem magában foglalja azt is, hogy gondoskodnia kell az alapjogok érvényesüléséhez szükséges feltételekről. Ennek érdekében a jogalkotó köteles olyan szabályozást alkotni, amely a lehető legnagyobb mértékben biztosítja az alapjogok érvényesülését {vö. 4/2015. (II. 13.) AB határozat, Indokolás [38]–[39]}.
- [118] A kollektív szerződés alapján megállapítható munkaidőkeret legnagyobb megengedhető mértékének tizenkettőről harminchat hónapra történő megemeléséhez a jogalkotó nem kapcsolt olyan szabályt, amely a kollektív szerződésben megállapított hosszabb tartamú, annak megszűnése esetén is tovább alkalmazandó munkaidőkeret tekintetében a megállapodás munkáltató általi felmondása esetére is garantálná, hogy ne csupán a munkaidőkeretben történő foglalkoztatás kerüljön a továbbiakban is alkalmazásra, hanem a munkavállalók számára a kollektív szerződésben azzal összefüggésben korábban biztosított garanciák is változatlanul érvényesüljenek. Mivel a munkaidőkeret jogi természetéből az következik, hogy legalábbis egyes rövidebb időszakok tekintetében a munkavállalók hátrányára eltérést enged az Mt.-nek az Alaptörvény XVII. cikk (3) és (4) bekezdéseinek érvényesülését biztosítani hivatott előírásaitól (amennyiben ezek a későbbiekben, egy hosszabb időszak tekintetében kiegyenlítésre, kompenzálásra kerülnek a munkaadó által), az erre vonatkozó törvényi szabályozás egyik legfontosabb (garanciális tartalmú) eleme az Alkotmánybíróság megítélése szerint pedig éppen a kollektív megállapodáshoz kötöttség, a szabályozásban megjelenő alapjogi korlátozás korábban megállapított arányossága „elveszne”, ha a munkáltató egyoldalú aktsussal, tetszés szerint szabadulhatna a megállapodás megkötése érdekében korábban vállalt kötelezettségektől, miközben az abból származó előnyöket a törvény előírása alapján még akár évekig élvezheti. Ez nem csak a XVII. cikk (3) és (4) bekezdésében a munkavállalók számára biztosított alapvető jogok, de egyben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság és jogbiztonság követelményének, illetve a harminchat hónapra lehetővé tett munkaidőkeret alkalmazására vonatkozó szabály alkotmányossága körében már értékelt szerződési szabadság {M} cikk; vö. pl. 33/2015. (XII. 3.) AB határozat, Indokolás [21]–[25] és [36]–[41]}, továbbá a munkaadók és a munkavállalók együttműködési kötelezettségei és jogai tekintetében előírásokat tartalmazó XVII. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmét is eredményezné.
- [119] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos [Abtv. 46. § (2) bekezdés c) pont]. Erre tekintettel az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján, hivatalból eljárva a jogalkotó által a rendelkező rész 3. pontjában foglaltak szerinti mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség

fennállását állapította meg, és felhívta a mulasztást elkövető Országgyűlést, hogy a jogalkotói kötelezettségének 2021. július 31-ig tegyen eleget.

[120] Az Alkotmánybíróság a döntést az Abtv. 47. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 2. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva hozta meg.

VI.

[121] Az Alkotmánybíróság az ügy jelentőségére tekintettel az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján elrendelte e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: II/83/2019.

**Az Alkotmánybíróság 19/2021. (V. 27.) AB határozata
a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 590. § (5) bekezdésével kapcsolatos mulasztásban
megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításáról**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó* alkotmánybíró párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Handó Tünde, dr. Salamon László és dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 590. § (5) bekezdésében nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozta az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét.
Ezért az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2022. január hó 31. napjáig tegyen eleget.
2. Az Alkotmánybíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Nyíregyházi Törvényszék tanácsa (a továbbiakban: indítványozó) az előtte 3.Bf.225/2020. szám alatt folyamatban lévő büntetőeljárást felfüggesztette, és egyidejűleg az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-a alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (5) bekezdés a) pont „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének a megállapítása és megsemmisítése, továbbá az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyben történő alkalmazásának a kizárása iránt.
- [2] A konkrét ügy előzményeit érintően az indítványozó előadta, hogy a Nyíregyházi Járásbíróság 2020. február 25-én kihirdetett 8.B.576/2018/41. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki segítségnyújtás elmulasztásának büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 166. § (1) és (3) bekezdés], közúti baleset okozásának vétségében [Btk. 235. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja], kábítószer birtoklásának vétségében [Btk. 178. § (1) és (6) bekezdés], valamint csalás vétségében [Btk. 373. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) pontja]. Ezért a járásbíróság halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 3 évi közúti járművezetéstől eltiltás büntetésre ítélte, egyúttal a szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.
- [3] Az elsőfokú ítélet ellen a Be. 583. § (3) bekezdésére, 584. § (3) bekezdésére és 590. § (3) bekezdésére történő figyelmeztetés után az ügyészség a börtönbüntetés és a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés tartamának súlyosítása és közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása, míg a védő a közúti járművezetéstől eltiltás büntetés tartamának csökkentése céljából jelentett be fellebbezést.
- [4] Az ügyészség a fellebbezéshez utóbb megjegyzést fűzött, amelyben kifejtette, hogy a bíróság eljárási szabályt sértett. A 2018. december 13-án megtartott tárgyalásról felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint ugyanis a vádlottat a bíróság a kihallgatása előtt nem figyelmeztette a Be. 185. § (1) bekezdésében írtakra, továbbá nem oktatta ki a beismerő nyilatkozat természetéről és annak jogkövetkezményeiről. Így a Be. 504. § (2) bekezdés a) pontjában írt törvényi feltétel hiányában hozott a bíróság végzést a beismerő vallomás elfogadásáról, ezt követően pedig a Be. 521. § (1) bekezdésében írtakat megsértve vette fel a bizonyítást. Ezek, a Be. 609. § (2) bekezdés a) és e) pontjai értelmében relatívnak tekintendő eljárási szabálysértések azonban a Be. 590. § (3) bekezdésében és az (5) bekezdés a) pontjában írtakra tekintettel kívül esnek a felülbírálat körén, így nem eredményezhetik az ítélet hatályon kívül helyezését.

- [5] Az indítvány szerint a törvényszéknek a fellebbezések vizsgálatát a Be. 590. § (3) bekezdése által előírt felülbírálati korlátra tekintettel kell elvégeznie. Ezért a Be. 583. § (3) bekezdésére alapított fellebbezések alapján a járásbíróság ítéletének a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit és az ítélet indokolásának azzal kapcsolatos részét bírálhatná felül. A korlátozott körű felülbírálat ellenére ugyanakkor a törvényszéknek a Be. 590. § (5) bekezdése szerinti kivételeket is szem előtt kell tartania. Ennek következtében pedig a törvényszék az elsőfokú bírósági eljárás szabályainak a megtartását is vizsgálta, amelynek eredményeként azt állapította meg, hogy az elsőfokú eljárás során egyéb, a másodfokú eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértések történtek, amelyek lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására és a bűnösség megállapítására is. Ennek ellenére a törvényszéknek nincs törvényes lehetősége a járásbíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére az alábbiak miatt.
- [6] A Be. kifogásolt 590. § (5) bekezdés a) pontja értelmében a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósági eljárás felülbírálati során azon eljárási szabályok megtartását kell vizsgálnia, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése vagy a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Az indítványozó bíróság szerint ugyanakkor a konkrét ügyben a Be. 609. § (1) bekezdésében körülírt eljárási szabálysértések valósultak meg. Ezen szabálysértések körében az indítvány nevesítette, hogy a Be. 868. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a Be. 499. § (2) bekezdése által kötelező jelleggel előírt előkészítő ülés megtartása nem lett volna mellőzhető, hogy a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának az elfogadására, a vádlott kihallgatására és a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának feltételeire vonatkozó rendelkezések figyelmen kívül hagyásával került sor, továbbá azt is, hogy a járásbíróság a vádirati tényállás megalapozottságára és a bűnösség kérdésére vonatkozó bizonyítást vett fel, holott erre a Be. 521. § (1) bekezdése szerint a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadása esetén nincs lehetőség. Végül az indítványozó bíróság rámutatott, hogy a járásbíróság ítéletének indokolása az iratok tartalmával ellentétesen utal arra, mintha a vádlott valamennyi olyan bűncselekményben beismerte volna a bűnösségét, amelyek miatt vádat emeltek ellene. Ezért a járásbíróság ítéletének indokolása sem felel meg a bírósági határozat, illetve a bűnösséget megállapító ítélet indokolására vonatkozó törvényi követelményeknek.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint ezen eljárási szabálysértésekre tekintettel teljes körű felülbírálat esetén a törvényszéknek hatályon kívül kellene helyeznie a járásbíróság ítéletét. A Be. 590. § (3) bekezdésében foglalt szabályozás ugyanakkor a Be. 583. § (3) bekezdése alapján bejelentett fellebbezés esetén csupán az elsőfokú ítélet korlátozott körű felülbírálatát teszi lehetővé a másodfokú bíróság számára. Így a másodfokú bíróságnak eljáró indítványozó a konkrét ítéletnek is csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálhatja felül.
- [8] Az indítványozó utalt rá, hogy a – Be. 607. § (1) bekezdése vagy 608. § (1) bekezdése szerinti – feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabálysértések esetleges megvalósulásának a megállapításához értelemszerűen teljesszerűen vizsgálnia kellett az elsőfokú bírósági eljárás lefolytatásának törvényességét. Annak során pedig szükségképpen észlelte az olyan eljárási szabálysértéseket is, amelyek lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására. Ezek azonban a Be. 609. § (1) bekezdése által meghatározott szabálysértések körébe esnek, így a felülbírálat korlátozottsága miatt nem eredményeznék az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [9] A hatályos szabályozás tehát az ilyen, nyilvánvalóan törvénysértő eljárás alapján meghozott elsőfokú ítélet érdemi felülvizsgálatára kényszeríti az indítványozót mint másodfokú bíróságot azáltal, hogy nem teszi lehetővé a felülbírálat kiterjesztését és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Ez pedig az indítványozó szerint ellentétes a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadó követelményekkel.
- [10] Az indítványozó hivatkozása értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványa az ügyek tisztességes tárgyaláson történő elbírálásához való jog. Az indítványozó szerint a tisztességes eljárás és azáltal a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való alkotmányos jog érvényesülésének minimumát az eljárási szabályok maradéktalan betartása jelenti, amit a jogalkotónak olyan rendelkezésekkel kell garantálnia, amelyek lehetővé teszik a jogalkalmazói hibák kiküszöbölését. Ennek eszköze az indítványozó szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog és ahhoz igazodóan a büntetőeljárásban a felülbírálati jogkör Alaptörvénnyel összhangban álló szabályozása.
- [11] Az indítványozó bíróság kifejezetten utalt rá, hogy nem a korlátozott körű felülbírálat előírását, hanem az az alóli kivételt jelentő rendelkezés azon következtetlenségét tartja aggályosnak, amely azonos alapjogi sérelmet eredményező eljárási szabálysértések esetén eltérő eljárásjogi konzekvencia levonását írja elő a bíróság számára. Az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatára hivatkozással kifejtette, hogy a jogalkotótól elvárható olyan eljárásjogi szabályok megalkotása, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem világosan, azaz hatékonyan orvosolhatóvá válik. A Be. 590. § (1) bekezdés a) pontjának hatályos szövege ugyanakkor akadályt jelent ennek a hatékony jogorvoslásnak. A kifogásolt jogszabályhely az indítványozó szerint csak contra legem jogértelmezés eredményeként lenne az Alaptörvénnyel összhangba hozható, ezért tartotta

szükségesnek, hogy az alaptörvény-ellenesség megállapítása és a kifogásolt szövegrész megsemmisítése érdekében az Alkotmánybírósághoz forduljon.

- [12] Ezen kötelezettségét az indítványozó szerint nem befolyásolta, hogy a Be. 608. §-át a jogalkotó a büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Mód. tv.) 223. § (1) bekezdésével – 2021. január 1-jei hatállyal – kiegészítette. Ezen rendelkezés értelmében a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja abban az esetben is, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.
- [13] 2. Az Alkotmánybíróság az indítvánnyal kapcsolatos álláspontja kifejtése céljából megkereste az igazságügyi minisztert.

II.

- [14] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:
„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”
- [15] 2. A Be. indítvánnyal érintett rendelkezése:
„590. § (5) A másodfokú bíróság a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott esetben az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja
a) az elsőfokú bírósági eljárást és ennek során vizsgálja azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni, [...]”

III.

- [16] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a hatáskörébe tartozó ügyeket az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés a)–g) pontjai sorolják fel. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően – az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként alkotmányos kötelezettségeit hatáskörei gyakorlása folytán teljesíti [3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]]. Ennek során nemcsak az eljárásait kezdeményező indítványok jogalapját köteles vizsgálni, de nem mellőzheti annak vizsgálatát sem, hogy az egyes indítványok formája és tartalma megfelel-e az Alaptörvényben szabályozott típuskényszernek, továbbá a törvényi feltételeknek [3058/2015. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [9]].
- [17] Az Alkotmánybíróság ezért elsőként azt vizsgálta, hogy a bírói indítvány megfelel-e az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésében, valamint az Abtv. 25. §-ában, 51. §-ában, 52. § (1) bekezdésében, 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjában, továbbá az 52. § (4)–(6) bekezdésében foglaltakból következő formai és tartalmi követelményeknek.
- [18] 2. Az adott eljárásban az indítványozó az Abtv. 25. § (1) bekezdésére alapította a kérelmét, amely a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányult. Az Alkotmánybíróság erre is figyelemmel vizsgálta, hogy az indítvány a határozott kérelem feltételeinek [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pont] megfelel-e.
- [19] Az indítványozó megjelölte azt a törvényi rendelkezést [Abtv. 25. § (1) bekezdés], amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítványozó előadta az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [XXVIII. cikk (1) bekezdés].
- [20] 3. Az Abtv. 25. § (1) bekezdése értelmében az egyedi normakontroll eljárásnak további két – egymással összefüggő – feltétele, hogy a bírói kezdeményezés ténybeli alapja a bíró előtt folyamatban lévő egyedi ügy legyen, és a kezdeményezésnek ebben az ügyben alkalmazandó jogszabály vizsgálatára kell irányulnia [3112/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [3]; 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]]. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében ugyanis a bírói kezdeményezés mint normakontroll egyedi vagy konkrét jellege az absztrakt

utólagos normakontrollhoz képest annyiban szűkebb, hogy az indítványozó bíró csak az ügyben alkalmazott jogszabályt támadhatja meg, és részletesen meg kell indokolnia, hogy az adott ügyben valóban szükséges alkalmaznia a támadott jogi normát. Csak ezzel biztosítható ugyanis a kezdeményezés egyedi – konkrét – normakontroll jellege.

- [21] Az Alkotmánybíróság a 3193/2014. (VII. 15.) AB végzésben ezzel összefüggésben a következőket rögzítette. „Az Abtv. nem teszi lehetővé a bíró számára, hogy utólagos absztrakt normakontrollt kezdeményezzen, a bírói kezdeményezés nem actio popularis, hanem az egyedi – konkrét – normakontroll eljárás egyik fajtája”, amellyel a bíró az Abtv. 25. § (1) bekezdésében meghatározott esetben élhet (Indokolás [5]). Az „eljáró bíró tehát csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene). Ebből következően alapvető feltétel a támadott norma és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés. Amennyiben a bírói kezdeményezés olyan jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést támad meg az Alkotmánybíróság előtt, mely az előtte folyamatban lévő (az Alkotmánybírósághoz fordulás miatt felfüggesztésre került) ügygel nem áll összefüggésben, annak elbírálása során nyilvánvalóan nem kerül alkalmazásra, akkor érdemi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye.” (Indokolás [5]; 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22])
- [22] Az Alkotmánybíróságnak alkotmányos funkciójával összefüggésben az Alaptörvényből és az Abtv.-ből fakadó kötelessége, hogy a bírói kezdeményezés törvényi feltételeinek a fennállását megvizsgálja, s azok nyilvánvaló hiánya esetében a kezdeményezést visszautasítsa {3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, Indokolás [6]}. Az alkalmazandó jog megjelölését ezért az Alkotmánybíróság csak abban az esetben vizsgálhatja felül, ha nyilvánvaló, hogy a megjelölt jogszabályt az indítványra okot adó esetben biztosan nem kell alkalmazni {6/2014. (II. 26.) AB határozat, Indokolás [14]}.
- [23] A konkrét indítványt érintően az indítványozó kifejtette, hogy az alapul szolgáló büntetőeljárásban a fellebbezést a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül. A Be. 590. § (5) bekezdés a) pontja az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is lehetővé teszi ugyanakkor a felülbírálatot, ha olyan eljárási szabálysértés történt, amely miatt – a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján – az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Nincs helye ugyanakkor az ítélet fellebbezéssel nem érintett része felülbírálatának, ha a feltárt eljárási szabálysértés a Be. 609. § (1) bekezdése szerint minősül.
- [24] Az indítványozó álláspontja szerint annak érdekében, hogy megállapítsa, történt-e a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján minősülő eljárási szabálysértés, szükséges a teljes elsőfokú eljárás vizsgálata, amelynek során a Be. 609. § (1) bekezdése szerint minősülő eljárási szabálysértésekre is fény derülhet. Ez utóbbiak esetében ugyanakkor a Be. 590. § (3) bekezdés kifogásolt szövegrésze értelmében nincsen lehetősége a bíróságnak arra, hogy felülbírálatát az ítélet fellebbezéssel nem érintett részére is kiterjessze. Az indítvány tanúsága szerint ez történt a konkrét, jelen alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló büntetőeljárás során is. Az indítványozó tehát azt kifogásolta, hogy az elsőfokú eljárásban feltárt és a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti eljárási szabálysértés ellenére az elsőfokú ítéletet a fellebbezéssel nem érintett része tekintetében nem bírálhatja felül, mivel a fellebbezéseket a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. Ebből következően az indítványozónak jelen ügyben a Be. támadott 590. § (5) bekezdés a) pontjára is figyelemmel kell a járásbíróság ítéletének a felülbírálatát elvégeznie.
- [25] Az indítványozó utalt rá a beadványában, és az Alkotmánybíróság hivatalból is észlelte, hogy a jogalkotó a Mód. tv. 223. § (1) bekezdésével kiegészítette a Be. 608. § (1) bekezdés rendelkezéseit, a kiegészítés az indítvány előterjesztését követően, 2021. január 1-jén lépett hatályba. A módosítás egyik eleme, hogy a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja abban az esetben is, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól. A konkrét esetben feltárt egyik, az elsőfokú bíróság által megvalósított szabálysértés éppen abban állt, hogy a Be. 504. § (2) bekezdés a) pontjában írt törvényi feltétel hiányában hozott a bíróság végzést a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatának az elfogadásáról. Így a Mód. tv. felhívott rendelkezésének a hatálybalépése lehetőséget teremtett az indítványozó másodfokú bíróság számára a felülbírálat kiterjesztésére. Az indítványozó által a konkrét esetben feltárt és az indítványban előadott egyéb eljárási szabálysértések orvoslásának a lehetőségét ugyanakkor a módosítás nem teremtette meg. A szabályozás változása továbbá nem változtat az indítványozó bíróság azon kötelezettségén, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben a Be. támadott 590. § (5) bekezdés a) pontjára is figyelemmel kell a járásbíróság ítéletének a felülbírálatát elvégeznie.

- [26] Mindezek alapján megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a támadott rendelkezést az indítványozó az előtte folyamatban lévő konkrét eljárásban alkalmazni köteles, így helye van az érdemi alkotmányossági vizsgálatnak.
- [27] 4. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében az indítványnak indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Ennek a feltételnek az indítvány szintén megfelel, mivel az indítványozó az Alkotmánybíróság gyakorlatában kialakított követelményeknek megfelelő indokolást adott elő az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában.
- [28] Az Alkotmánybíróság megállapította azt is, hogy az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány az Abtv. 41. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányul.
- [29] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze alkotmányossági vizsgálatát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében folytathatta le.

IV.

- [30] 1. Az indítványozó kifogásai a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrészét érintették. A támadott rendelkezés a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét határozza meg korlátozott felülbírálat esetén az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében.
- [31] Az Alkotmánybíróság utal rá, hogy az alaptörvény-ellenesség vizsgálata során jelen ügyben is az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságok jogalkalmazó tevékenységét meghatározó követelményre figyelemmel járt el. Ezen követelmény értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, továbbá a jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuluma, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Ezért az Alkotmánybíróság mindenekelőtt áttekintette a jogorvoslati rend hazai büntetőeljárás szabályozásban megjelenő sajátosságait és a kifogásolt rendelkezés jogszabályi környezetét, valamint azzal együtt a Be. normaszöveg-javaslatához fűződő jogalkotói indokolást.
- [32] 2. A hatályos Be. preambuluma értelmében az Országgyűlés több, egymással összhangban álló célt szem előtt tartva alkotta meg az új büntetőeljárásról szóló törvényt. Ezen célok között nevesítette a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog érvényesülését biztosító, hatékony és észszerű határidőn belül lefolytatott eljárásban történő felelősségre vonás biztosítását a bűncselekmények elkövetőinek.
- [33] Az indítványozó által kifogásolt jogszabályi rendelkezés a törvénynek a másodfokú bírósági eljárás szabályait rögzítő tizenötödik részében, annak LXXXII. fejezetében, a másodfokú bírósági eljárás általános szabályai körében található.
- [34] A Be. 590. §-a rendelkezései – bejelentett fellebbezés esetére – a felülbírálat terjedelmét határozzák meg, vagyis azt, hogy a másodfokú bíróság revíziós jogkörét milyen keretek között gyakorolhatja. A jogszabályhely (1) bekezdése értelmében főszabály, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálja. Ebből fakadóan a (2) bekezdés előírja, hogy – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – az ítélet megalapozottságát, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseit, valamint az indokolás helyességét és az eljárási szabályok megtartását a bíróság arra tekintet nélkül bírálja felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.
- [35] A hatályos Be. az 590. § (1), (2) és (10) bekezdéseiben tovább viszi a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) koncepciója szerinti főszabályt, azaz a teljes körű revízió elvét. Ennek értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az elsőfokú eljárással együtt, teljes egészében felülbírálja függetlenül attól, hogy ki milyen okból fellebbezett. A teljes körű felülbírálat keretében a másodfokú bíróság elsőként azt vizsgálja, hogy törvényes volt-e az elsőfokú bíróság eljárása, és nem valósult-e meg olyan eljárási szabálysértés, amely – a Be. 607. és 608. §-ai alapján feltétlenül vagy a 609. §-a értelmében pedig a másodfokú eljárásban nem orvosolható jellege és az érdemi döntésre gyakorolt lényeges kihatása folytán – kizárja az érdemi felülvizsgálat lehetőségét. Amennyiben ezen eljárási szabálysértések okán nincs helye az ítélet hatályon kívül helyezésének, a másodfokú bíróság az ítélet érdemi felülbírálatába bocsátkozva megvizsgálja ténybeli és jogi helytállóságát. Ez utóbbi foglalja magában az ítélet megalapozottságának a vizsgálatát (ténybeli kérdésekben) és a levonható jogi következtetések, vagyis a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetőjogi jogkövetkezményekre vonatkozó rendelkezések törvényességének a felülbírálatát.

- [36] A bejelentett fellebbezések tartalmától függően azonban a törvény a teljes körű felülvizsgálat főszabálya alóli kivételekről rendelkezik a Be. 590. § (3)–(4), (8) és (9) bekezdéseiben. Ennek indoka, hogy a büntetőügyek jelentős részében az eljárásban részt vevők, köztük a terhelt érdekei és az állam büntetőjogi igényének megfelelő érvényesülése sem kívánja meg feltétlenül az elsőfokú ítélet teljes körű felülbírálatát. A felülbírálat ugyanis szükségszerűen az eljárás időszerűsége ellen hat, amely késedelem olyankor a vádlott érdekeivel sem igazolható.
- [37] A törvényhely normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolás értelmében a bejelentett fellebbezéshez igazodó, vagyis korlátozott felülbírálat azt jelenti, hogy a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül a törvény szerint nevesített esetekben.
- [38] A teljes körű felülbírálat követelménye alól a régi Be. is tett kivételeket. A Be. lényegében megtartja a régi Be. korlátozó rendelkezéseit. Így az 590. § (4) bekezdése előírja, hogy ha az elsőfokú bíróság ítélete több bűncselekményről rendelkezett, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett bűncselekményre vonatkozó rendelkezését, illetve részét bírálja felül. A jogszabályhely (8) bekezdése értelmében nem bírálható felül az ítéletnek az a felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezése, amely ellen nem fellebbeztek. A (9) bekezdése alapján pedig, ha az elsőfokú bíróság ítélete több vádlottról rendelkezett, a másodfokú bíróság – a (4)–(8) bekezdés keretei között – az ítéletnek csak a fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozó rendelkezését, illetve részét bírálja felül.
- [39] További, a régi Be. szabályozási rendszerében ismeretlen korlátozást vezet be a felülbírálat terjedelmét érintően a Be. 590. § (3) bekezdésében foglalt szabály, előírva, hogy ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be, a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálja felül. A Be. felhívott 583. § (3) bekezdése értelmében fellebbezésnek van helye kizárólag az ítélet meghatározott rendelkezései ellen is.
- [40] Így korlátozott a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogköre, ha a fellebbezés a kiszabott büntetés vagy az alkalmazott intézkedés neme és mértéke vagy tartama ellen irányul [Be. 583. § (3) bekezdés a) pont]; ha az ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező rendelkezésére, a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt, illetve a polgári jogi igényt érdemben elbíráló rendelkezésére korlátozódik [Be. 583. § (3) bekezdés b) pont]; valamint akkor is, ha kizárólag a felmentő ítélet indokolásában a felmentés okának a téves megjelölése miatt vagy a megszüntető határozat indokolása ellen jelentették be [Be. 583. § (3) bekezdés c) pont].
- [41] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátozása mellett ugyanakkor a jogalkotó ezen jogkör kiterjesztésének a lehetőségeit is megteremtette. A törvényhely normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolás értelmében ugyanis a korlátozott felülbírálat kétség kívül a jogalkalmazói munkát lényegesen könnyítő szabály, azonban az nem vezethet méltánytalan vagy törvénytelen helyzetekhez, és nem eredményezheti törvénytelen rendelkezéseket tartalmazó ítélet változatlanul hagyását a fellebbezési eljárásban.
- [42] A jogalkotó a felülbírálat kiterjesztésének a szabályozásával szabott gátat annak, hogy a másodfokú bíróság érintetlenül hagyja az ítéletnek az általa is észlelhető olyan törvénytelen rendelkezését, amelyet a fellebbezésben nem kifogásoltak. A másodfokú bíróság így a Be. 590. § (5) bekezdése értelmében felülbírálja az ítéletnek a fellebbezéssel nem érintett részét is annak feltárása érdekében, hogy
- történt-e az elsőfokú eljárásban az ítélet feltétlen hatályon kívül helyezését eredményező [abszolút, a Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti] eljárási szabálysértés,
  - a bűnösség megállapításával ellentétben helye van-e a terhelt felmentésének vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének,
  - törvényes-e a cselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására vagy az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés.
- [43] 3. Ezen esetek egyike az indítványozó által kifogásolt Be. 590. § (5) bekezdés a) pontja szerinti szabály. Ennek értelmében a másodfokú bíróság az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálja az elsőfokú bírósági eljárást és vizsgálja azon eljárási szabályok megtartását, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján az ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Ezen utóbbi, a Be. 607. § (1) bekezdésében és 608. § (1) bekezdésében szabályozott esetek a másodfokú eljárásban ún. kasszációra vezető okok. Vizsgálatuk minden esetben megelőzi az érdemi felülbírálatot, fennállásuk esetén ugyanis a másodfokú bíróság eljárásában nem kerülhet sor érdemi felülbírálatra, és a másodfokú bíróság hivatalból, vagyis attól függetlenül köteles dönteni a hatályon kívül helyezésről, hogy ki és milyen okból fellebbezett.
- [44] A törvény normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolás szerint a korlátozott felülbírálattal érintett esetekben is meg kell teremteni – egyebek mellett – annak lehetőségét, hogy a másodfokú bíróság hivatalból

vizsgálja az „abszolút eljárási szabálysértéseket”, amelyekre a nem fellebbező fél is felhívhatja a figyelmet. Az „abszolút eljárási szabálysértés” pedig az ítélet hatályon kívül helyezését vonja maga után. Ezen okok körén kívül esnek az egyéb, a szakirodalomban relatív jelzővel illetett eljárási szabálysértések, amelyek a fentiek szerint nem teremtenek alapot a másodfokú bíróság eljárásában a felülbírálat kiterjesztésére. Ilyen, a Be. 609. §-a szerint minősülő eljárási szabálysértések fennállását állapította meg az indítványozó az előtte folyamatban lévő büntetőeljárásban.

- [45] A törvényhely normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolása rámutat, hogy a törvény külön rögzíti azokat az eljárási szabálysértéseket, „melyek esetében vizsgálni kell, mennyiben érintette az eljárási szabályszerzés a cselekmény érdemi elbírálását (relatív eljárási szabálysértések). Ezek a szabálysértések pedig csak abban az esetben eredményezik az elsőfokú ítélet felülbírálatra való alkalmatlanságát, ha azok lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására, illetve a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására és a másodfokú eljárásban nincs lehetőség az orvoslásukra.”
- [46] A jogalkotói szabályozás tehát az elsőfokú eljárásban elkövetett eljárási szabálysértés jellege szerint tesz különbséget azon esetek között, amelyekben helye van a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésének és azok között, amelyekben erre nincs lehetőség. Az Alkotmánybíróság ezért indokoltnak tartotta, hogy megvizsgálja az eljárási szabálysértések ezen két csoportjának a sajátosságait.
- [47] 3.1. Az eljárási szabálysértések két kategóriáját érintően utal rá az Alkotmánybíróság, hogy már a bünvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. törvénycikk (a továbbiakban: Bp.) is különbséget tett hivatalból és kérelemre figyelembe veendő ún. alaki semmisségi okok között.
- [48] A relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértéseket önálló jogintézményként később a népnak a büntető igazságszolgáltatásban való részvételéről és a fellebbviteli egyszerűsítéséről szóló 1949. évi XI. törvény 58. § 11. pontja vezette be, amikor a Bp. 384. § 5. pontja helyett (amely a semmisségi okok rendszerén alapult) általánosságban kijelentette, hogy a törvényben tételesen fel nem sorolt eljárási szabálysértés alapján is van helye hatályon kívül helyezésnek, kivéve, ha a szabálysértés az ítéletre nem volt kihatással.
- [49] Az eljárási szabálysértéseket a szakirodalom és a mindenkorai büntetőeljárási törvény is abból a szempontból értékeli és kategorizálja, hogy milyen súlyos mértékben sértik az eljárási garanciákat. Ha ugyanis ez a sérelem olyan fokú, amely kihat a büntetőjogi főkérdés megítélésére, a másodfokú eljárásban nincs helye az elsőfokú döntés érdemi felülbírálatának. Ilyenkor a másodfokú bíróság kasszációs jogkörében eljárva az elsőfokú bíróság határozatát hatályon kívül helyezi. Az eljárási szabálysértések meghatározott csoportja esetén a jogalkotó vélelmezi a garanciák súlyos sérelmét, ezért felismerésük minden más körülménytől függetlenül kasszációhoz vezet. Ezek az ún. abszolút hatályon kívül helyező vagy – némiképp pontatlanul szólva – abszolút eljárási szabálysértések.
- [50] Az eljárási szabálysértések egy további csoportja olyan garanciákat sért, amelyek súlyosak ugyan, de nem feltétlenül hatnak ki az adott eljárásban a büntetőjogi főkérdés megítélésére, és a másodfokú eljárásban az általuk okozott sérelem esetenként orvosolható. A másodfokú bíróság feladata ugyanakkor, hogy ezen eljárási szabálysértések kihatásáról és az okozott sérelem orvosolhatóságáról állást foglaljon. Éppen azért nem feltétlenül – abszolút módon –, hanem az adott eljárási szabálysértés, valamint az okozott sérelem jellegétől és a másodfokú bíróság megítélésétől függően, vagyis relatíve vezetnek kasszációhoz. Ezért nevezik ezeket relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértéseknek.
- [51] 3.2. Tekintettel arra, hogy a támadott szabályozás is ezen a csoportosításon alapul, annak a szabályozásban és a szakirodalomban is megjelenő sajátosságait vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbiakra mutat rá. Az abszolút és a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések között súlyuk és jellegük alapján egyaránt tehető különbség. Az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések ugyanis feltétlenül, mérlegelést nem tűrve vonnak maguk után hatályon kívül helyezést. Így minden esetben akadályát képezik az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának. Ezzel szemben a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések a jogorvoslati fórumként eljáró bíróság által mérlegelendők aszerint, hogy az elsőfokú ítélet meghozatalát lényegesen befolyásolták-e. Kasszációhoz pedig csak abban az esetben vezetnek – vagyis akkor jelentik akadályát az érdemi felülbírálatnak –, ha az ítéletre gyakorolt lényeges befolyásuk igazolható.
- [52] Ezzel összhangban a Be. 609. §-a normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolás a „relatív eljárási szabálysértéseket” olyan eljárási szabálysértésekként határozza meg, „melyek esetében vizsgálni kell, mennyiben érintette az eljárási szabályszerzés a cselekmény érdemi elbírálását [...]”. Ezek a szabálysértések pedig csak abban az esetben eredményezik az elsőfokú ítélet felülbírálatra való alkalmatlanságát, ha azok lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására, illetve a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, illetve a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására és a másodfokú eljárásban nincs lehetőség az orvoslásukra.”

- [53] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárási szabálysértések mindkét csoportja magában foglal olyan szabályszegéseket, amelyek az elsőfokú ítélet másodfokon kiküszöbölhetetlen hibáját eredményezik. A két csoport közötti különbség pedig abból fakad, hogy amíg az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések körében ez maradéktalanul, törvényi vélelem alapján megállapítható, addig a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések körében bírósági mérlegelés tárgyát képezi.

V.

- [54] Az bírói kezdeményezés az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [55] 1. Az indítványozó a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontja meghatározott szövegrészét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból, valamint annak részeként a tisztességes tárgyaláshoz való jogból fakadó követelmények megsértése miatt kifogásolta.
- [56] Beadványában kifejezetten utalt rá, hogy nem a korlátozott felülbírálat előírását, hanem az az alóli kivételt jelentő rendelkezés következetlenségét tartja aggályosnak. A Be. 590. § (5) bekezdés a) pontja ugyanis a bíróság által feltárt eljárási szabálysértéseknek csak egy meghatározott körében engedi meg a felülbírálat kiterjesztését, és csupán ebben a korlátozott körben teszi lehetővé az eljárási szabálysértés folytán bekövetkezett sérelem orvoslását. Lehetetlenné teszi ugyanakkor a hatályos szabályozás az elsőfokú eljárásban elkövetett olyan eljárási szabálysértések vizsgálatát, amelyek indokolt esetben ugyancsak az ítélet hatályon kívül helyezését tennék szükségessé.
- [57] Az indítványozó szerint a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt kivételszabály alkalmazásával a bíróságnak azonos alapjogi sérelmet eredményező eljárási szabálysértések esetén kell eltérő eljárásjogi konzekvenciát levonnia. Ezért az indítványozó a kifogásolt rendelkezést az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból, valamint annak részeként a tisztességes tárgyaláshoz való jogból fakadó követelményekkel tartotta ellentétesnek.
- [58] Az indítványozó szerint a tisztességes eljárás és azáltal a tisztességes bírósági tárgyaláshoz való alkotmányos jog érvényesülésének minimumát az eljárási szabályok maradéktalan betartása jelenti, amit a jogalkotónak olyan rendelkezésekkel kell garantálnia, amelyek lehetővé teszik a jogalkalmazói hibák kiküszöbölését. Az indítványozó szerint a jogalkotótól elvárható olyan eljárásjogi szabályok megalkotása, amelyek alkalmazásával az alkotmányos jogokat ért jogsérelem hatékonyan orvosolható. Ennek eszköze az indítványozó szerint a büntetőeljárásban a felülbírálati jogkör Alaptörvénnyel összhangban álló szabályozása.
- [59] Az Alkotmánybíróság ennek alapján megvizsgálta, hogy a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjában foglalt szabályozás, különösen annak „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze összhangban áll-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes tárgyaláshoz való jogból fakadó követelményekkel.
- [60] 2. Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatában foglalta össze. Az Alkotmánybíróság ezen megállapításokat a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos tartalmának meghatározásában ma is irányadónak tartja {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 8/2015. (IV. 17.) AB határozat, Indokolás [57]}. A tisztességes eljárás (fair trial) az Alkotmánybíróság döntésében kimunkált alkotmányos mérce szerint „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.” [6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95]
- [61] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével nevesíthetők a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok {részletesen: 22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [49]}. Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az egyes részjogosítványokból fakadó garanciákat mindig az adott eljárásfajta keretein belül vizsgálja. Az alkotmányossági vizsgálat során továbbá nem lehet eltekinteni attól sem, hogy a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelmények nem ugyanazokat a garanciákat jelentik az egyes bírósági szakokban (pl. elsőfokú eljárás, rendes és rendkívüli jogorvoslati szak). Az Alkotmánybíróság ezért a tisztességes bírósági eljárásból fakadó követelményeket mindig az adott eljárásfajta és eljárási szak sajátosságaihoz igazodóan értékeli.
- [62] 2.1. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog olyan abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye {14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266; 3001/2020. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [42]}.

- A tisztességes eljáráshoz való jog egyes részjogosítványainak az érvényesülését, valamint azok Alaptörvénnyel való összhangját ugyanakkor az Alkotmánybíróság az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében rögzített általános alapjogvédelmi teszt alkalmazásával vizsgálja {3/2014. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [61]; 17/2015. (VI. 5.) AB határozat, Indokolás [103]; 3031/2017. (III. 7.) AB határozat, Indokolás [61]}. Ez a megközelítés összhangban áll az Alkotmánybíróság következetes – régóta töretlen – gyakorlatával. Az Alkotmánybíróság ugyanis már a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban rámutatott, hogy az alapjogok korlátozásának azok lényeges tartalma a határa. Valamely alapjog lényeges tartalmát pedig „az a korlátozás sérti, amely – valamely más alapvető jog vagy alkotmányos cél érdekében – nem elkerülhetetlenül szükséges, továbbá, ha szükséges is, a korlátozás által okozott jogsérelem az elérni kívánt célhoz képest aránytalan” (ABH 1998, 91, 98).
- [63] A tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből az indítványozó a tisztességes tárgyalás követelményének a megsértésére hivatkozott. Az Alkotmánybíróság ezért áttekintette az ezen részjogosítványra vonatkozó korábbi döntéseit. Ennek során pedig – következetes gyakorlatának megfelelően – figyelemmel volt az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJE) gyakorlatára is {61/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 291, 321; megerősítette: 32/2012. (VII. 4.) AB határozat, Indokolás [41]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [30]; 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [48]; 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [16]; 13/2014. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [33]; 3027/2018. (II. 6.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [64] 2.2. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az adott részjogosítvány az igazságos tárgyalás követelményeként rögzült, mivel az Alkotmány 57. § (1) bekezdése az igazságos tárgyaláshoz való jogot biztosította. Ezzel szemben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése a tisztességes tárgyaláshoz való jogot szövegszerűen rögzíti. A részjogosítvány tartalmát érintően az Alkotmánybíróság a 9/1992. (I. 30.) AB határozatban tett megállapításait a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban az Alaptörvény hatálybalépése után is fenntartotta. Ezek értelmében az igazságos vagy tisztességes tárgyaláshoz való jog az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges, és az esetek többségében alkalmas eljárásra ad jogot, ezáltal a tárgyalás igazságosságát garantálja, és nem a döntés igazságosságát (ABH 1992, 59, 64). Így a tárgyalás akkor tisztességes, ha annak során az eljárás törvényes keretei, az eljárási jogok érvényesülése biztosítva van.
- [65] Az EJE gyakorlatában akkor állapítja meg, hogy sérült a tárgyalás tisztességessége [EJE 6. cikk (1) bekezdés], ha a lefolytatott eljárás egészében nem felelt meg a tisztességes tárgyalás követelményeinek. Egyes eljárási hibák önmagukban nem feltétlen vezetnek az eljárás „tisztességtelenségére” [Barbera, Messegue és Jabardo kontra Spanyolország (10590/83), 1988. december 6., 89. bekezdés; Mirilashvili kontra Oroszország (6293/04), 2008. december 11., 165. bekezdés]. Az eljárás tisztességességével kapcsolatos hiányosságok ugyanis jellemzően orvosolhatók az eljárás egy későbbi szakaszában, akár egy azonos szintű [Helle kontra Finnország (20772/92), 1997. december 19., 54. bekezdés], akár egy magasabb szintű [Schuler-Zraggen kontra Svájc (14518/89), 1993. június 24., 52. bekezdés] bíróság által.
- [66] Ezeket a megállapításokat az Alkotmánybíróság legutóbb a 21/2020. (VIII. 4.) AB határozatban erősítette meg (Indokolás [62]–[65]).
- [67] 3. Egyéb büntetőjogi tárgyú döntéseihez hasonlóan az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy „nincs jogosítványa a büntetőpolitika által megfogalmazott szükségletek, követelmények és célok helyességéről és indokairól, így különösen azok célszerűségéről és hatékonyságáról határozattal dönten. Az Alkotmánybíróság csak a normában testet öltött politikai döntés alkotmányosságáról vagy alkotmányellenességéről határozhat. [...] Az Alkotmánybíróságnak tehát arra van jogosítványa, hogy a büntetőpolitika alkotmányos korlátait állapítsa meg, de ne a politika tartalmáról döntsön, ennek során pedig különös tekintettel legyen az alapjogok védelmének alkotmányos büntetőjogi garanciáira.” {1214/B/1990. AB határozat, ABH 1995, 571, 573, 574; lásd még: 23/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [33]; 10/2018. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [42]}.
- [68] A jogorvoslati rend kialakítása, a felülbírálat terjedelmének és a másodfokú bíróság döntési (revíziós) jogkörének a meghatározása az állami büntetőpolitika körébe eső, a jogalkotó döntési kompetenciájába tartozó kérdés. Alkotmányjogilag az nem kérdőjelezhető meg, hogy ezen megoldások alkalmasak-e a kitűzött büntetőpolitikai célok elérésére. Vizsgálatában ezért az Alkotmánybíróság ez alkalommal sem a szabályozás helyességét, célszerűségét vagy hatékonyságát értékelte.
- [69] A felülbírálat terjedelmére és a másodfokú bíróság döntési (revíziós) jogkörére irányadó szabályoknak is összhangban kell állniuk ugyanakkor az Alaptörvény rendelkezéseivel. Így alkotmányossági megítélés tárgya lehet, hogy az eljárás korábbi szakaszában megvalósult eljárási szabálysértésekkel összefüggésben a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét a jogalkotó az Alaptörvény rendelkezéseiből, köztük a tisztességes eljáráshoz való jogból levezethető követelményeknek megfelelően biztosította-e az irányadó rendelkezésekben.

- [70] 4. Amint arra az Alkotmánybíróság a szabályozás vizsgálata során utalt, a jogalkotó szükségesnek tartotta, hogy a másodfokú bíróság a korlátozott felülbírálattal érintett esetekben is lehetőséget kapjon az elsőfokú eljárásban elkövetett eljárási szabálysértések vizsgálatára és orvoslására. A másodfokú bíróságnak a szabályozásban biztosított ezen lehetőség ugyanakkor nem teljes körű. A másodfokú bíróság ugyanis hivatalból csak az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértéseket vizsgálhatja. Így a korlátozott körű felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésére is csak abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés észlelése esetén van a másodfokú bíróságnak lehetősége.
- [71] Ilyen esetekben a másodfokú bíróság felülbírálati jogköre kétség kívül szélesebb körű az alapul szolgáló fellebbezés(ek)hez képest, ugyanakkor szűkebb, mint a teljes körű felülbírálat. A Be. kifogásolt 590. § (5) bekezdése értelmében nincs ugyanis lehetősége a másodfokú bíróságnak a felülbírálat kiterjesztésére az elsőfokú eljárásban megvalósult relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések alapján. Ilyen, a Be. 609. §-a szerint minősülő eljárási szabálysértések fennállását állapította meg az indítványozó az előtte folyamatban lévő büntetőeljárásban.
- [72] 5. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a jogalkotó azon megoldása, amelynek értelmében a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztését a másodfokú bíróságnak megengedi az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések kapcsán, de nem engedi meg a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések esetében, összhangban áll-e a tisztességes tárgyaláshoz való jogból fakadó követelményekkel.
- [73] 5.1. Rámutat az Alkotmánybíróság, hogy a tisztességes tárgyaláshoz való jog követelményrendszerével összhangban a jogalkotó – a Be. normaszöveg-javaslatához fűzött jogalkotói indokolás értelmében – a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének korlátozása mellett ezen jogkör kiterjesztésének a lehetőségeit éppen azért teremtette meg, mert a korlátozott felülbírálat nem vezethet méltánytalan vagy törvénytelen helyzetekhez, és nem eredményezheti törvénytelen rendelkezéseket tartalmazó ítélet változatlanul hagyását a fellebbezési eljárásban. A felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésének a szabályozásával kívánt gátat szabni a jogalkotó annak, hogy a másodfokú bíróság érintetlenül hagyja az ítéletnek az általa is észlelhető olyan törvénytelen rendelkezését, amelyet a fellebbezésben nem kifogásoltak.
- [74] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Be.-nek a korlátozott felülbírálat kiterjesztésével kapcsolatos hatályos szabályozása épp ezen orvoslás lehetőségeit szűkíti le az eljárási szabálysértések meghatározott körére, az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértésekre, kizárva ezen lehetőségéből a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértéseket. Ezen eljárási hibák orvoslására utóbb, az eljárás későbbi szakaszában pedig nincs lehetőség. Ennek következtében a szabályozás támadott eleme korlátozza a tisztességes tárgyaláshoz való jogból fakadó követelmények érvényesülését.
- [75] 5.2. Az Alkotmánybíróság a kifogásolt szabály Alaptörvénnyel való összhangját a továbbiakban az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglalt általános alapjog-korlátozási teszt keretében értékelte. Ennek értelmében „[a]lapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható”.
- [76] A korlátozás sajátosságainak a vizsgálatok az Alkotmánybíróság figyelemmel volt az igazságügyi miniszternek az Alkotmánybíróság megkeresésére írt válaszlevelében foglaltakra. Az igazságügyi miniszter ugyanis két olyan alapjogot nevesített, amelyekre tekintettel a korlátozást a jogalkotó a szabályzás kidolgozásakor igazolhatónak ítélte.
- [77] Az igazságügyi miniszter válaszában tanúsága szerint a jogalkotó a jogorvoslati rendszert az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog és a fellebbezésre jogosultak önrendelkezési jogának biztosítása érdekében, olyan módon kívánta alakítani, hogy azzal ne idézze elő a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét.
- [78] 5.3. Az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik részjogosítványa alkotmányos tartalmát az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) AB határozatban fejtette ki részletesen. Az indokolás értelmében a büntetőeljárás időtartama – a büntetőeljárásra vonatkozó törvény betartása esetén is – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, ha abban az eljáró bíróságoknak felróható indokolatlan tétlenségi időszakok tapasztalhatók, és a büntetőper kirívó hosszát az ügy bonyolultsága sem indokolja (Indokolás [82]). Így egy abszolút értelemben rövid időtartamú büntetőeljárás esetében is megállapítható az észszerű idő követelményének a megsértése, ha a büntetőeljárás tényeiből nem állapítható meg az eljáró bíróságok azon erőfeszítése, hogy a vádról a tisztességes eljárás követelményrendszerének szem előtt tartása mellett mielőbb döntést hozzanak.
- [79] Az észszerű idő követelményének a sérelme tehát az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a bírósági eljárásban tapasztalható tétlenségi időszakok miatt, ilyen tétlenség igazolása esetén állapítható meg. Az eljárás ugyanakkor ilyen tétlen időszakok hiányában is elhúzódhat. Amennyiben a büntetőeljárás elhúzódik, ezt a tényt a büntetés

kiszabásakor a bíróság figyelembe veszi, és az ítélet indokolása is rögzíti [Be. 564. § (4) bekezdés b) pont]. Az eljárás elhúzódásával ugyanakkor nem jár együtt szükségszerűen az észszerű idő követelményének a sérelme. Így a büntetőeljárás abszolút értelemben vett hosszúságától függetlenül nem sérül az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog akkor, ha a bíróság az eljárási törvényben rá rótt kötelezettségét megfelelően teljesíti, és az eljárás időtartamát tétlen, cselekmény nélküli eljárási szakaszokkal nem nyújtja.

- [80] Ezen kötelezettség teljesítése független attól, hogy a másodfokú bíróság a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésének a lehetőségével az eljárási szabálysértések szűkebb vagy tágabb körét érintően él. Amikor a másodfokú bíróság azt mérlegeli, hogy az elsőfokú eljárásban vétett – akár relatív, akár abszolút – hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés miatt helye van-e a felülbírálat hivatalból történő kiterjesztésének, bizonyosan nem tétlenkedik, és mérlegelése nem növeli szükségtelenül vagy indokolatlanul az eljárás időtartamát. Több eljárási szabálysértés vizsgálata hiába igényel hosszabb időtartamot, amíg a bíróság törvényből fakadó feladatát késedelem nélkül ellátja, az eljárás az észszerű időtartam keretein belül marad.
- [81] Így a Be. támadott rendelkezése és annak alkalmazásával a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztése bizonyosan nem készíti inaktivitásra, tétlenségre a bíróságot, ezért azzal összefüggésben fel sem merül az észszerű idő követelményének a sérelme. Sőt, az észszerű idő követelménye azáltal, hogy az eljárásból kirekeszti a tétlen időszakokat, egyúttal a tisztességes tárgyaláshoz való jog érvényesülését is szolgálja.
- [82] Az Alkotmánybíróság ezért megállapította, hogy az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog és a terhelt tisztességes tárgyaláshoz való joga a Be. vizsgált rendelkezése alkalmazásakor nem kerül ellentétbe, a terhelt tisztességes tárgyaláshoz való jogának az érvényesülését az észszerű időn belüli eljáráshoz való jog nem korlátozza.
- [83] 5.4. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltóságból levezetett alkotmányos önrendelkezési jog [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35–36] eljárási vetülete nyilvánul meg a terhelt rendelkezési jogában, amelynek alapján a büntetőeljárásban dönt arról, hogy a részére biztosított eljárási jogokat milyen mértékben gyakorolja, milyen mértékben él a lehetőségekkel [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 257]. Ezen megközelítés jegyében a terhelt rendelkezési jogának az Alkotmánybíróság korábban több alkalommal is jelentőséget tulajdonított a büntetőeljárás egyszerűsítését, gyorsítását szolgáló eljárási intézmények alkotmányosságának megítélésében. A tárgyalás mellőzésével történő büntetékiszabás jogintézményének alkotmányossági vizsgálatakor elsősorban a bíró pártatlansága szempontjából értékelte a szabályozást, azonban fontos mozzanatnak tekintette a terhelt rendelkezési jogát [67/1995. (XII. 7.) AB határozat, ABH 1995, 346, 348–349]. A 422/B/1999. AB határozatában az Alkotmánybíróság a tárgyalásról való lemondást titulálta az emberi méltósághoz való jogból következő alkotmányos önrendelkezési szabadság eljárási vetületének. Kiemelte, hogy a tárgyaláshoz való jog alkotmányos alapjogról le lehet mondani; a lemondásnak nincs az Alkotmányból levezethető akadálya. A terhelt tárgyaláshoz való joga ugyanis nem tartozik az olyan abszolút alkotmányos eljárási jogok közé, mint az ártatlanság véelme vagy a tisztességes eljáráshoz való jog (ABH 2004, 1316, 1317–1318).
- [84] A terhelt rendelkezési jogában megnyilvánuló önrendelkezési jog tehát az Alkotmánybíróság gyakorlatában elismert és korlátozható alapjog.
- [85] Az Alkotmánybíróság ezen a ponton szükségesnek tartja, hogy felidézze több határozatában hangsúlyozott azon megállapítását is, amely szerint a büntető hatalom gyakorlása, a büntetőjogi felelősségre vonás az állam alkotmányos kötelezettsége [715/D/1994. AB határozat, ABH 1997, 584, 588; 5/1999. (III. 31.) AB határozat, ABH 1999, 75, 83; 7/2018. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [28]]. „A bűncselekmények a társadalom jogi rendjének sérelmét jelentik és a büntetés joga kizárólag az államot mint közhatalmat illeti. A büntető igazságszolgáltatás állami monopóliumból [ezért] a büntetőigény érvényesítésének kötelezettsége következik.” [42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 517–518] „Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az államnak a társadalommal szembeni alkotmányos kötelezettsége a büntetőigény késedelem nélküli érvényesítése [...]. Ha tehát a jogalkotó valamely magatartást büntetendőnek nyilvánít, köteles gondoskodni arról, hogy a felelősségre vonásra azzal összefüggésben ténylegesen sor kerüljön.” [7/2018. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [29]] Rámutat továbbá az Alkotmánybíróság, hogy „a jogellenes cselekmények mind az egyén, mind a társadalom és a jogrend szintjén alkalmasak sérelem okozására. Ez utóbbi körbe tartozó, vagyis a társadalom és a jogrend hátrányára megvalósult sérelmek felismerése vezetett az állam büntető hatalmának, az állami büntetőigénynek az elismeréséhez. A büntetőhatalom gyakorlása egyrészt a büntető jogszabályok megalkotásában, másrészt ezen szabályok alkalmazásában, vagyis a bűncselekmények üldözésében és az elkövetők felelősségre vonásában nyilvánul meg. A büntető jogszabályok így nem csupán az állami büntetőhatalom gyakorlásának a termékei, hanem – egyúttal – a hatalomgyakorlás alapját is biztosítják, és a kereteit is meghatározzák [7/2018. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [25]].

- [86] A fentiekből fakadó követelmény, hogy a büntetőeljárás alanyai körében a rendelkezési jog gyakorlása a büntetőjogi felelősségre vonás alkotmányos állami kötelezettsége által szabott határok között, az állami büntetőigény késelem nélküli érvényesítésével összhangban érvényesülhet.
- [87] Az Alkotmánybíróság az önrendelkezési jog ezen vetületét a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésére irányadó szabályozással összevetve – összhangban az igazságügyi miniszter válaszlevelében foglaltakkal – az alábbiakat állapította meg.
- [88] A fellebbezés előterjesztésével a terhelt rendelkezési jogát gyakorolja. Szabadon dönthet arról, hogy a fellebbezésben az elsőfokú határozatot és eljárást mennyiben, milyen indokokkal kifogásolja. A felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésének a szabályai a tisztességes tárgyaláshoz való jog érvényesítésével együtt az önrendelkezési jog korlátozását valósítják meg. Az önrendelkezési jog korlátozása szűkebb körű akkor, ha a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztésére csak abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés esetén kerülhet sor. Ezzel szemben a tisztességes eljáráshoz való jog primátusa érvényesül, és az önrendelkezéshez való jog korlátozása szélesebb körű akkor, ha a másodfokú bíróság relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés esetén is köteles – fellebbezés hiányában, vagyis hivatalból – eljárni.
- [89] Mindez az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében azt is jelenti, hogy a terhelt önrendelkezési joga olyan alapjog, amelyre tekintettel a tisztességes tárgyaláshoz való jog korlátozható. Ezért az Alkotmánybíróság – az igazságügyi miniszter válaszában foglaltakkal egyetértve – úgy ítélte meg, hogy a Be. kifogásolt rendelkezésében a tisztességes tárgyaláshoz való jog korlátozása azáltal, hogy a Be. csak abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés vonatkozásában engedi meg a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztését, de nem teremt arra lehetőséget relatív hatályon kívül helyező szabálysértés esetén, a terhelt önrendelkezési joga alkotmányos tartalmára figyelemmel szükségesnek tekinthető.
- [90] 5.5. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a tisztességes tárgyaláshoz való jog említett korlátozása arányosnak tekinthető-e.
- [91] Az arányosság vizsgálata során az Alkotmánybíróság abból indult ki, hogy abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés esetén a jogalkotó a szabályozásban maga is szükségesnek tartotta, hogy garantálja a tisztességes tárgyaláshoz való jog érvényesülését.
- [92] Az arányosság vizsgálata körében továbbá az Alkotmánybíróság jelen ügyben is következetes gyakorlatával összhangban járt el: a részjogosítvány érvényesülését az adott eljárásfajta keretein belül, az eljárási szak sajátosságaihoz igazodóan értékelte.
- [93] A tisztességes tárgyaláshoz való jog korlátozását az Alkotmánybíróság a konkrét esetben aránytalannak minősítette az alábbiak miatt.
- [94] Az eljárási szabálysértések két csoportját érintően az Alkotmánybíróság fentebb megállapította, hogy azok között súlyukat, jelentőségüket tekintve tehető különbség. Ennek ellenére egyaránt magukban foglalnak olyan szabályszegéseket, amelyek az elsőfokú ítélet másodfokon kiküszöbölhetetlen hibáját eredményezik. A két csoport közötti különbség pedig mindössze abból fakad, hogy amíg az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések körében ez törvényi vélelem alapján megállapítható, addig a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések körében bírósági mérlegelés tárgyát képezi. A bírósági mérlegelés eredményeként pedig a relatív hatályon kívül helyező szabálysértés joghatása ugyanaz lehet, mint az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértésé.
- [95] Mindebből az is következik, hogy olyan esetekben, amikor a másodfokú bíróság ugyan észleli, de – akár fellebbezés, akár hivatalbóli eljárási lehetőség hiányában – nem mérlegelheti a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértés kihatását, fennáll a lehetősége annak, hogy – a jogalkotó fent ismertetett szándékával is ellentétben – törvénytört, az elsőfokú ítélet másodfokon kiküszöbölhetetlen hibáját magában foglaló rendelkezést tartalmazó ítéletet hagyja a bíróság változatlanul a fellebbezési eljárásban. Ezekben az esetekben a másodfokú bíróság olyan ítélet felülbírálatára kényszerül, amely érdemi felülbírálatra alkalmatlan.
- [96] Az Alkotmánybíróság a tisztességes tárgyaláshoz való jog alkotmányos tartalmára visszautalva rámutat, hogy a tárgyalás akkor tisztességes, ha annak során az eljárás törvényes keretei, az eljárási jogok érvényesülése biztosítva van. Kiemeli továbbá az Alkotmánybíróság, hogy következetes gyakorlata értelmében egyes eljárási szabályok megsértése konkrét esetben nem teszi szükségszerűen tisztességtelenné a teljes eljárást. Ennek oka, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmánybíróság értelmezésében „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek a figyelembevételével lehet csupán megítélni.” {6/1998. (III. 11.) AB határozat, ABH 1998, 91, 95; 2/2017. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [45]–[53]}. Ezzel összhangban az EJEB is akkor állapítja meg, hogy sérült a tárgyalás tisztességessége [EJEE 6. cikk (1) bekezdés], ha a lefolytatott eljárás egészében nem felelt meg a tisztességes tárgyalás követelményeinek.

- [97] Megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a Be. kifogásolt rendelkezése értelmében a másodfokú bíróság nem csupán egyes kisebb súlyú, hanem olyan súlyos eljárási szabálysértéseket sem vizsgálhat, amelyek lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására, ezáltal magának az ítéletnek a törvénytelenységét eredményezik. Kizárt továbbá a másodfokú bíróság eljárása akkor is, ha ezek a szabálysértések a másodfokú eljárásban jellegükönél fogva nem orvosolhatók, ezért az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú eljárás megismétlését tennék szükségessé. A másodfokú bíróság mérlegelése és a felülbírálat hivatalbóli kiterjesztése tehát jelentős súlyú és kiküszöbölhetetlen törvénytiségek esetén is kizárt.
- [98] Hangsúlyozza az Alkotmánybíróság, hogy a jelen ügyben nem egy bírósági ítélet Alaptörvénnyel való összhangjáról foglalt állást, hanem – normakontroll eljárásban – a Be. azon szabályáról, amely a másodfokú bíróságot olyan törvénytisértő ítélet – mérlegelés nélküli – hatályban tartására kötelezi, amely súlyos és orvosolhatatlan hibát hordoz magában. Ez a szabályozás pedig az Alkotmánybíróság szerint a tisztességes tárgyaláshoz való jog lényeges tartalmát korlátozza.
- [99] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés, a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrésze azáltal, hogy nem teszi lehetővé a felülbírálat hivatalból történő kiterjesztését valamennyi olyan eljárási szabálysértés esetén, amelyek az ítélet jelentős súlyú és másodfokon kiküszöbölhetetlen hibáját eredményezhetik, a tisztességes tárgyaláshoz való jog aránytalan korlátozását valósítja meg.
- [100] Úgy ítélte meg ugyanakkor az Alkotmánybíróság, hogy a Be. támadott rendelkezése és a tisztességes tárgyaláshoz való jog összhangja a kifogásolt jogszabályhely megsemmisítése nélkül, az Alkotmánybíróság rendelkezésére álló egyéb jogkövetkezmény alkalmazásával is orvosolható.
- [101] 6. A Be. 590. § (5) bekezdés a) pontjának „a 607. § (1) bekezdése, valamint a 608. § (1) bekezdése alapján” szövegrészt érintő alkotmányossági vizsgálat eredményeként megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a szabályozás alaptörvény-ellenessége, a tisztességes tárgyaláshoz való jog korlátozásának aránytalansága abból fakad, hogy a jogalkotó a felülbírálat kiterjesztését csupán az abszolút hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések esetében engedte meg, míg a relatív hatályon kívül helyező eljárási szabálysértések kapcsán annak mérlegelését kizárta.
- [102] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot, hogy ha a hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére. A törvényhely (2) bekezdés c) pontja alapján a jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.
- [103] Az Alkotmánybíróság szerint a jelen eljárásban vizsgált büntetőeljárási rendelkezés esetében lehetőség van arra, hogy az Abtv. 46. §-ában biztosított jogköre alapján, a hatályos jog kíméletével járjon el. Az Alkotmánybíróság észlelte ugyanis, hogy a szabályozás alaptörvény-ellenessége abból fakad, hogy a jogalkotó nem kellő körültekintéssel határozta meg, hogy az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a másodfokú bíróság mely esetekben bírálja felül az elsőfokú bírósági eljárást, és vizsgálja annak során azon eljárási szabályok megtartását. Nem gondoskodott arról, hogy olyan esetekben, amikor az elsőfokú eljárásban elkövetett eljárási szabálysértés az ítélet másodfokon kiküszöbölhetetlen hibáját eredményezheti, az ítéletet hatályon kívül lehessen helyezni.
- [104] Ezért úgy ítélte meg az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvénnyel való összhang helyreállítása nem a vitatott rendelkezés megsemmisítését, sokkal inkább a hatályos szöveg pontosítását, kiegészítését teszi szükségessé. Ilyen módon biztosíthatóvá válik a tárgyalás és azáltal az eljárás tisztességessége.
- [105] A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapította: az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Be. 590. § (5) bekezdésében nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozta az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét.
- [106] Ezért az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2022. január hó 31. napjáig tegyen eleget.
- [107] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a jogalkotói mulasztás megállapításával és a jogalkotónak címzett felhívással megteremthető az összhang az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése és a Be. 590. § (5) bekezdése között. Ezért az Alkotmánybíróság a törvényhely alaptörvény-ellenességének a megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította.

VI.

[108] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján rendelte el.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: III/1231/2020.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [109] A határozat rendelkező részét támogatom, azonban az indokolás alkotmányjogi megközelítésével nem mindenben értek egyet.
- [110] 1. A határozat indokolásának V/5. pontja (Indokolás [72] és köv.) vizsgálja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, az ennek részjogosítványát képező tisztességes tárgyaláshoz való jog, az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog és a terhelt önrendelkezési jogának egymáshoz való viszonyát.
- [111] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata értelmében mindhárom fenti alapjog a terhelt joga: a terheltnek van joga arra, hogy büntetőjogi felelősségét az Alaptörvényben rögzített minőségű, észszerű időn belül befejezett eljárásban bírálja el a bíróság még akkor is, ha az ügy érdemében, avagy bizonyos részkérdések tekintetében a terhelt, avagy az ügyész jogorvoslattal él. A büntető perben a terhelt védekezése során egyebek mellett ezen alapjogait gyakorolja az állammal szemben, az ügyész pedig az állam büntetőigényét érvényesíti.
- [112] Figyelemmel az igazságügyi miniszter írásban kifejtett álláspontjára is, a Be. vizsgált szabályozásából az a következtetés körvonalazódott számomra, hogy a törvényalkotó a taxatív módon rögzített abszolút eljárási jogsértések kapcsán törvényi vélelmet fogalmaz meg: a felsorolt jogsértések megvalósulása esetén az eljárás nem tekinthető fairnek, méltányosnak, kiegyensúlyozottnak a terhelt számára. Az ilyen büntetőeljárás nem adhat bizonyosságot a bűnösség kérdésében sem a terhelt, sem pedig a büntetőeljárásban védendő politikai közösség számára.
- [113] Nincs törvényi vélelem ugyanakkor a relatív eljárási jogsértések mögött. Ezért a szabályozás értelmében azok orvoslására csak akkor kell sort keríteni, ha azt a terhelt sérelmesnek tartja, avagy az ügyész értelmezése szerint az állami büntetőigény érvényre juttatása azt indokolja. Ez a törvényalkotói megoldás alapvetően a terhelt érdekében áll: részben maga dönti el azt, hogy a relatív eljárási jogsértés kihatott-e a vele szemben folytatott büntetőeljárás egészének minőségére, azaz sértette-e az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert alapjogát. Másrészt viszont ez a törvényalkotói koncepció rövidítheti a büntetőeljárás időtartamát, amely a pertartamok csökkenése révén érvényre juttatja a terhelt alapjogi érdekeit, de találkozhat a politikai közösség elvárásaival is.
- [114] 2. A fenti értelmezésből az a következtetés adódik, hogy a törvényalkotónak olyan szabályozást kell kialakítania, amely az absztrakció szintjén (normakontroll) és a konkrét ügyekben is (panaszeljárások) egyidejűleg van figyelemmel a fair bírósági eljárás kritériumaira és annak részjogosítványaira (észszerű határidőben való döntés, a terhelt önrendelkezési joga). Azért nem szükséges törvényi szinten korlátozni a terhelt észszerű időn belüli elbíráláshoz fűződő és önrendelkezési jogát, hogy a korlátozás révén „még inkább” érvényre jusson a terhelt tisztességes bírósági eljáráshoz való joga. Kétséges a részjogosítványok ezen az alapon történő korlátozhatósága, ha maga a terhelt az eljárás minőségét összességében nem sérelmezi, avagy az ügyész a lezajlott eljárás keretei között teljesülni látja az állami büntetőigényt (vagyis nem fellebbez az elsőfokú ítélet ellen).
- [115] Az alapjog-korlátozás ezen módja csak akkor fogadható el, ha a büntetőeljárás jogállami minőségére olyan elvont garanciarendszerként tekint az Alkotmánybíróság, amely a terhelt érdekei felett áll, és amely egyben alapjogok korlátozására is alkalmas. Amennyiben a testület a XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján a bírósági eljárások fair, méltányos, kiegyensúlyozott minőségét, összességében „tisztes” karakterét alkotmányos értéknek tételezi, úgy ebben az összefüggésben el lehet jutni véleményem szerint a határozat rendelkező részében megfogalmazott mulasztáshoz. Ebben az esetben azonban a törvényalkotói mulasztás más irányú, az eddigi alkotmánybírói gyakorlathoz képest újszerű levezetést tett volna szükségessé.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [116] Nem értek egyet annak megállapításával, hogy az Országgyűlés mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy a Be. 590. § (5) bekezdésében nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozta az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét.
- [117] Álláspontom szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint kizárólag processzuális kérdésekre vonatkozó alapjog a törvénysértések sajátos csoportjával szembeni védelmet emeli alaptörvényi szintre, amelyek a peres felek védelmét szolgálják az igazságszolgáltatás esetleges visszaéléseivel, tisztességtelen eljárásával szemben. Az állam büntetőigényének érvényesítése rendkívül fontos alkotmányos érték, azonban az nem a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogból ered, hanem az a jogállamiságot, az ügyészség vádmonopóliumát és a bíróság feladatait megállapító alaptörvényi rendelkezésekből.
- [118] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog a vádlott, illetve a peres fél joga, amibe beleértendő a bírósági eljárásokkal kapcsolatos önrendelkezési jogok is. Ez az önrendelkezési jog ütközhet az állam büntetőigényével. Egyetértek az igazságügyi miniszter véleményével abban, hogy ezt a kollíziót a Be. hatályos rendelkezései az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében előírt megfelelő mérlegelés alapján oldják fel. Az önrendelkezési jogból fakadóan a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét csak olyan törvénysértések képezhetik, amelyek a peres félnek, a vádlottnak hátrányt okoznak. Nem valósulhat meg a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme, ha a vádlott (vagy peres fél) azért nem lép fel a törvénysértés ellen, mert ezzel nagyobb hátrányt akar elkerülni. Ezen túlmenően, ha a határozat által állított alaptörvény-ellenesség fennállna, nem mulasztás megállapításának, hanem mozaikos megsemmisítésnek lenne helye. A határozat rendelkező részében megfogalmazott mulasztás ugyanis voltaképpen azt juttatja kifejezésre, hogy a felülbírálat lehetőségét szűkítő törvényi rendelkezést a többségi határozat Alaptörvénybe ütközőnek tartja.
- [119] A fentiekben kifejtettek alapján álláspontom szerint nem áll fenn alaptörvény-ellenesség, mulasztás formájában sem, ennek megfelelően csupán az indítvány elutasításának lett volna helye.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

- [120] Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részének 1. pontjában hivatalból megállapított jogalkotói mulasztással; ezért a többségi határozathoz az Abtv. 66. § (2) bekezdésében biztosított jogköröm alapján a következő különvéleményt csatolom.
- [121] 1. A határozat rendelkező része szerint a jogalkotó a Be. 590. § (5) bekezdésében nem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményeknek megfelelően szabályozta az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében a felülbírálat kiterjesztésének a lehetőségét.
- [122] Az indítványban támadott jogszabályhely, a Be. 590. § (5) bekezdés a) pontja utaló szabályként rendelkezik arról, hogy a másodfokú bíróság felülbírálja az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem érintett részeit is. Ilyen esetben azt vizsgálja a másodfokú bíróság, hogy az elsőfok maradéktalanul megtartotta-e azon eljárási szabályokat, amelyek megsértése esetén a Be. 607. § (1) bekezdésében, valamint a Be. 608. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a másodfokú bíróság az ítéletet hatályon kívül helyezi.
- [123] A jogalkotó által bevezetett, 2021. január 1. napjától hatályos Mód. tv. több jogszabályhellyel egyetemben kiegészítette a Be. 608. § (1) bekezdését is egy újabb h) ponttal. E rendelkezés értelmében hatályon kívül helyezési oknak számít, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállásától. Jelen határozat bírói

kezdeményezésének alapjául szolgáló ügyben pont egy ilyen probléma miatt fordult az indítványozó bírói tanács az Alkotmánybírósághoz, amelyet viszont a Mód. tv. említett kiegészítése megoldott. Eszerint a bírói kezdeményezés alapjául fekvő ügyet és más hasonló ügyet is, nem ügydöntő végzésével hatályon kívül tudja helyezni a másodfokú bíróság, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására tudja utasítani. Tekintettel arra, hogy az alapügyben egy folyamatban lévő büntetőügyről, valamint eljárási kérdésről van szó, az eljárást a Mód. tv. alapján lehetne lefolytatni a továbbiakban.

- [124] A többségi határozat indokolása erre csupán annyiban reflektál, hogy ezáltal más eljárási hibák, amelyek történtek (akár) az alapul fekvő ügyben is, nem orvosolhatók továbbra sem. Ezzel kapcsolatosan viszont úgy gondolom, hogy tekintve az alapügyet, ami egy egyedi eset, bármilyen apró eljárási hibára rá lehetne vetíteni ezt a problémát.
- [125] 2. Mindezen kívül megjegyzem, hogy az alapul fekvő ügyben az indítványozó bírói tanács által támadott jogszabályhely után [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont] közvetlenül következő b), c) és d) pont szerint felülbírálatra kerülhet az elsőfokú bíróság bűncselekmény minősítésére, büntetés kiszabására, valamint intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezése. Ezek alapján a terhelt felmentésének korlátozott felülbírálat esetén is hivatalból helye van. Megállapítható tehát, hogy a korlátozott felülbírálat esetén a Be. rendelkezései több módon is teret engednek az eljáró bíróságoknak arra, hogy ezen eshetőségeket is hivatalból vizsgálják, szem előtt tartva a terhelt jogait, valamint a tisztességes bírósági eljárás követelményét, és azt, hogy törvényes ítélet szülessen. Mindez valóban nem oldhat meg minden apróbb eljárási problémát, de jól látszik, ha tényleg olyan súlyos a szabálysértés, akkor a felülbírálatra van lehetőség. Ahogy arra a többségi határozat indokolása is utal, az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján a tisztességes bírósági eljárást mindig az adott ügy egésze szempontjából kell vizsgálni. Amennyiben ezen követelményt az eljáró bíróságok is figyelembe veszik, a Be. által nyújtott eljárási garanciák is érvényesülni tudnak korlátozott fellebbezés és felülbírálat esetén.
- [126] 3. A jogalkotói indokolás szerint a Be.-vel kapcsolatban eddig felmerülő problémákat átfogóan igyekezett korrigálni a Mód. tv. bevezetésével, amelyet a törvénnyel kapcsolatos (ügyészi, bírói) gyakorlati tapasztalatok és visszajelzések alapján alkotott meg.
- [127] A Be. által bevezetett korlátozott fellebbezés és felülbírálat intézményét, valamint a szóban forgó Mód. tv.-t is a büntető jogpolitika garanciális érvényesülésének, valamint a terhelt jogainak, különösen – a jelen ügy szempontjából is releváns – önrendelkezési jogának, valamint a tisztességes bírósági eljárásnak és az abból levezethető észszerű határidőben történő elbírálás követelményének szem előtt tartásával hozták létre.
- [128] Ahogy a többségi határozat is idézi, az Alkotmánybíróság gyakorlatában az emberi méltóságból levezetett alkotmányos önrendelkezési jog [1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 29, 35–36]. eljárási vetülete nyilvánul meg a terhelt rendelkezési jogában, amelynek alapján a büntetőeljárásban dönt arról, hogy a részére biztosított eljárási jogokat milyen mértékben gyakorolja, milyen mértékben él a lehetőségekkel [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 257].
- [129] Emellett utal a többségi határozat arra is, hogy „az észszerű határidőn belüli elbíráláshoz való jog, mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik részjogosítványa alkotmányos tartalmát az Alkotmánybíróság a 2/2017. (II. 10.) AB határozatban fejtette ki részletesen. Az indokolás értelmében a büntetőeljárás időtartama – a büntetőeljárásra vonatkozó törvény betartása esetén is – sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, ha abban az eljáró bíróságoknak felróható indokolatlan tétlenségi időszakok tapasztalhatók és a büntetőper kirívó hosszát az ügy bonyolultsága sem indokolja. (Indokolás [82])” (Indokolás [78])
- [130] 4. Mindezekre tekintettel álláspontom szerint jelen esetben nem történt jogalkotói mulasztás, az Alkotmánybíróság ennek megállapításával olyan kötelezettségre hívja fel a jogalkotót, amelynek már korábban eleget tett, nevezetesen a Mód. tv. megalkotásával. Megjegyzem, hogy ilyen esetekben az Alkotmánybíróság a kialakított gyakorlata alapján az ügyet okafogyottságra tekintettel megszünteti.
- [131] Az Országgyűlés a mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapításával abba a helyzetbe került, hogy ki kell terjesztenie a korlátozott felülbírálat lehetőségét olyan relatív eljárási hibákra is, amelyek magát a jogszabályt és a korlátozott felülbírálat intézményét üresítik ki. Így az eljáró bíróságok a jogalkotó szándékán túlterjeszkedve, relatív eljárási hibára hivatkozva dönthetnek az elsőfokú bíróságok új eljárásra utasításáról. Ez a bíróságok számára nagyobb ügyteherrel fog járni, valamint csorbulni fognak a terhelt jogai is, nem csak jelen ügyben, hanem a későbbiekben is, amennyiben úgy bírálják felül az ügyét, hogy azért ő nem is fellebbezett, és a döntést elfogadta. Sérülni fog nevezetesen sok esetben a terhelt önrendelkezési joga, valamint a tisztességes bírósági eljárásból levezethető észszerű határidőben történő elbírálás követelménye is. A többségi határozat viszont a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra hivatkozva aránytalanul kiszélesíti a bíróságok jogosítványait,

amivel a büntetőeljárás terheltjeinek többet ártunk, mint segítünk. Álláspontom szerint nem sérülne a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog azáltal, ha egy eljárási szabálysértés kiküszöbölése azért nem történne meg, mert azt az arra jogosult személyek nem kifogásolták, ahogy az a jelen határozat alapjául fekvő ügyben is történt.

[132] 5. A fenti indokok alapján a jogalkotói mulasztás hivatalbóli megállapítását nem tudtam támogatni.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

[133] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2021. április 27.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Az Alkotmánybíróság 20/2021. (V. 27.) AB határozata

Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.)

önkormányzati rendelete 6. § (2) bekezdésének „a II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze megsemmisítéséről és alkalmazási tilalmának elrendeléséről

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének és nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete 6. § (2) bekezdésének az „a II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével, valamint XXX. cikk (1) bekezdésével, és ezért azt megsemmisíti.
2. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete 6. § (2) bekezdésének az „a II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze a Szegedi Törvényszék előtt 101.K.701.354/2020. ügyszám, 101.K.701.364/2020. ügyszám és 101.K.701.365/2020. ügyszám alatt folyamatban lévő perben, továbbá valamennyi, bármely bíróság előtt folyamatban lévő, ugyanilyen tárgyú ügyben nem alkalmazható.

Az Alkotmánybíróság e határozatát a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. A Szegedi Törvényszék három normakontroll eljárást kezdeményezett az Alkotmánybíróságnál az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLl. törvény (a továbbiakban: Abtv.)

25. § (1) bekezdése alapján. A sérelmezett normának és az indítványban előadott alkotmányossági kérdéseknek az azonosságára tekintettel az ügyek végzéssel egyesítésre kerültek az Abtv. 58. § (2) bekezdése és az Ügyrend 34. § (1) bekezdése alapján.
- [2] A kérelmek arra irányultak, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a helyi adókról szóló 17/2015. (XI. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 6. § (2) bekezdésének az „a II. körzetben: 240,- Ft/m²” szövegrésze sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, XXX. cikk (1) bekezdését, valamint az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény (a továbbiakban: EJEE) Első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkébe ütközése okán az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdését, és ezért azt az Alkotmánybíróság semmisítse meg, továbbá egyedi és általános alkalmazási tilalmát is rendelje el.
- [3] 2. az alapügyek tényállását az Alkotmánybíróság a bírói indítványok alapján a következőképpen állapította meg.
- [4] 2.1. Az Ör. 2019. január 1-jével módosított rendelkezései szerint a község belterületén (I. körzet) 30 Ft/m²-ről 120 Ft/m²-re emelkedett a telekadó mértéke. A község külterületén (II. körzet) – a kivett major kivételével – a változás aránya ugyanakkora volt: 60 Ft/m²-ről 240 Ft/m²-re nőtt az adómérték.
- [5] Az elsőfokú adóhatóságként eljáró jegyző a fentieknek megfelelően határozataival kivetette az alapügyekben szereplő három adóalany (egy természetes személy és két gazdasági társaság) négy külterületi ingatlanára a területalapú telekadót a 2019. adóévre. Újszentiván Község Önkormányzat Képviselő-testületének a község helyi építési szabályzatáról szóló 4/2004. (V. 13.) rendelete szerint az érintett ingatlanok „Gip2” jelű, ipari, gazdasági övezetbe soroltak, jöllehet azok közül kettő közlekedési terület.
- [6] Az adóalanyok fellebbezést nyújtottak be, amelyeket a Csongrád Megyei Kormányhivatal mint másodfokú adóhatóság elutasított. A határozatok indokolása szerint ténykérdés annak vizsgálata, hogy az adómérték differenciálása kellő mélységűnek tekinthető-e, amely bizonyítási eljárás lefolytatását teszi szükségessé. A másodfokú adóhatóságnak az önkormányzatok törvényességi felügyelete során azonban nincs erre jogszabályi lehetősége. Az Ör. az adómértéket differenciáltan, belterületre és külterületre bontva határozta meg, mindezek mellett a differenciálás mélységével és az adó mértékének az arányosságával kapcsolatos felülvizsgálat kezdeményezésére egy esetleges közigazgatási perben van csak lehetőség. Kétségtelen, hogy az érintett ingatlanok a telekadó tárgyát képezik, és mentesség nem vonatkozik rájuk.
- [7] A másodfokú adóhatóság azt is megjegyezte, hogy a telekadó inflációval növelt (valorizált) adómaximuma 2019. január 1. napjától 345,1,- Ft/m². Az Ör. a telekadó mértékét a II. körzetben ennél sokkal alacsonyabban határozza meg. Hivatkozott továbbá a Kúria Önkormányzati Tanácsa (a továbbiakban: Önkormányzati Tanács) Köf.5021/2017/4. számú határozatára, miszerint a tanácsi gyakorlat egyértelmű a tekintetben, hogy a vagyoni értékének 60–70%-át kitevő adómérték már konfiskálónak tekinthető. Ugyanakkor azt is rögzítette másodfokú határozataiban, hogy ha a jegyző által előadott feltételezést elfogadjuk, amely egy belterületi lakópark 5900 Ft + ÁFA/m²-es telekárából jutott el az 1000 Ft/m² alapulvételéhez az adóalanyok telkeinek az esetében, akkor az elvonás mértéke meg sem közelítené az elkobzó adó szintjét, hiszen az adóterhelés csak 24% lenne.
- [8] 2.2. A telekadó érintett alanyai felperesként keresettel támadták a másodfokú adóhatóság határozatait. A keresetek az adóhatósági határozatok megsemmisítésére irányultak, és azt is tartalmazták, hogy a telekadó mértéke konfiskáló jellegű, ezért közvetlenül alaptörvény-ellenes.
- [9] 2.3. Az indítványozó bíróság a jelen ügyben sérelmezett szabállyal szemben két alkalommal az Önkormányzati Tanácshoz fordult. Az első eljárásban az Önkormányzati Tanács a hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelmét állító bírói indítványt azzal az elvi tartalommal utasította el, hogy „[a] belterületi ingatlanokra kiszabott telekadóhoz képest a külterületi ingatlanokra vonatkozóan magasabb adómértéket megállapító szabályozás diszkriminatív jellegét önmagában a bel- és külterületi ingatlanok fajlagos értékének összehasonlítása nem alapozza meg” (Kúria Köf.5041/2019/4. számú határozat, Indokolás [33]).
- [10] A második eljárásban az Önkormányzati Tanács az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe és az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése alapján alkalmazandó EJEE Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkébe ütközésének vizsgálatára vonatkozó indítványrészlet hatáskör hiányában elutasította. Ezt meghaladóan, amely részbe beletartozott a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.) 7. § g) pontja szerinti teherviselő képesség elvének állítólagos sérelme is, az eljárást megszüntette. Az elutasítást azzal indokolta, hogy „[a]z Önkormányzati Tanács a normakontroll eljárásban a helyi norma más jogszabályba ütközésének megállapítására irányuló indítványt az alaptörvényi összefüggéseket is értékelve vizsgálja. Ugyanakkor a helyi norma más jogszabály közbejötté nélküli [...], közvetlenül Alaptörvénybe ütközését állító indítványt (indítványrészlet) az Önkormányzati Tanácsnak nincs hatásköre vizsgálni, figyelemmel az Alaptörvény T) cikkének (2) bekezdésére, valamint a 25. cikk (2) bekezdésére.” (Kúria Köf.5014/2020/9. számú

határozat, Indokolás [19]) A megszüntetés indoka pedig az volt, hogy a Hatv. 7. § g) pontjára a Szegedi Törvényszék már az első eljárásban is hivatkozott, és azt az Önkormányzati Tanács korábbi határozatában már átfogóan, valamennyi összefüggés vonatkozásában érdemben megvizsgálta (Kúria Köf.5014/2020/9. számú határozat, Indokolás [13]).

- [11] 3. A fenti előzményeket követően fordult a Szegedi Törvényszék az Alkotmánybírósághoz a 101.K.701.354/2020/10. számú, a 101.K.701.364/2020/10. számú és 101.K.701.365/2020/10. számú végzésekkel. A bírói kezdeményezések alapján az adótárgyak releváns adatai közé tartozik, hogy a telek ingatlanszakértő által 2019. január 1-jétől becsült értékéhez képest a telekadó 2019. évi összege a kivett közforgalom számára megnyitott magánút esetében 228,5% volt, a kivett telephely esetében 78,24% volt, a kivett út esetében 78,18% volt, a kivett telephely, legelő, kivett víztározó esetében 78,12% volt.
- [12] 3.1. A bírói indítványok szerint a sérelmezett adómérték azért ellentétes a tulajdonhoz való joggal [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés], valamint az arányos közteherviselés elvével [Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdés], mert az az adómérték, amely a vagyon értékének olyan kiemelkedően magas százalékát vonja el évente, mint amilyen az alapügyekben ingatlanszakértői értékbecslés alapján megállapításra került, belátható időn belül felemésztí az adótárgyat. Három ingatlannál ez az időtartam alig több mint egy év. A negyedik ingatlan esetében pedig kevesebb mint fél év, hiszen ebben az esetben az éves adó a telek szakértő által becsült értékének a kétszeresét is meghaladja. Az ilyen adómérték súlyosan aránytalan, konfiskáló jellegű. Valójában már nem is adóról van szó.
- [13] 3.2. Az indítványok értelmében a támadott adómérték sérti az EJEE Első kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének első két mondatát, és ezáltal ellentétes az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével. A javak békés élvezetében történő beavatkozásnak még akkor is minden esetben „megfelelő egyensúly”-t kell találnia a közösség általános érdekének kívánalmait, valamint az egyén alapvető jogai védelmének követelményei között, ha a beavatkozás jogszabályban előírt feltételek szerint kerül alkalmazásra. Észszerű arányossági viszonyoknak kell fennállnia az alkalmazott eszközök, valamint az elérni kívánt célok között. A telekadó konfiskáló jellege miatt az Ör. sérelmezett rendelkezése az alapper felpereseinek az oldalán túlzott és egyéni teherrel jár, ezért a telekadó mértéke nem tekinthető az elérni kívánt céllal észszerűen arányosnak. Az indítványozó bíróság a 3223/2019. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [13] bekezdésére hivatkozva utalt arra, hogy amennyiben az Alaptörvény és valamely vállalt nemzetközi kötelezettség tartalma azonos, az Alkotmánybíróság az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésén keresztül vizsgálja, hogy a belső jogszabály összhangban áll-e az Alaptörvény, és egyúttal a nemzetközi szerződés azonos tartalmú szabályából fakadó garanciális követelményekkel.
- [14] 3.3. A bírói indítványok az Alaptörvény egyéb rendelkezéseit is megjelölték, de azokhoz indokolást nem fűztek. Ezek közé tartozott az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, O) cikke, I. cikk (3)–(4) bekezdése, II. cikke és XV. cikk (1)–(2) bekezdése.

II.

- [15] 1. Az Alaptörvény érdemi döntéssel érintett rendelkezései:
„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”
„XXX. cikk (1) Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.”
- [16] 2. Az Ör. sérelmezett rendelkezése:
„6. § Az adó évi mértéke [...] (2) A II. körzetben: 240,- Ft/m².”

III.

- [17] Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy a bírói indítványok megfelelnek-e az Alaptörvényben és az Abtv.-ben lefektetett formai és tartalmi kritériumoknak [a feltételekkel kapcsolatos gyakorlatot lásd például: 3242/2017. (X. 10.) AB határozat, Indokolás [7]; 3102/2018. (IV. 9.) AB határozat, Indokolás [18]; 7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [9]].
- [18] 1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróság a peres eljárás felfüggesztése mellett végzéssel fordult az Alkotmánybírósághoz mindhárom esetben. Az indítványok alaptörvény-ellenesség, illetve nemzetközi

szerződésbe ütközés megállapítására, jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére, valamint általános és egyedi alkalmazási tilalom elrendelésére irányultak. A bíróság az előtte folyamatban lévő perekben alkalmazandó önkormányzati rendeleti szabályt támadta oly módon, hogy alkotmányjogilag értékelhető indokolást adott elő az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével és XXX. cikk (1) bekezdésével összefüggésben. Az indítványok tehát e tekintetben megfeleltek a határozott kérelem követelményének [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés]. Azt is megállapította azonban az Alkotmánybíróság, hogy az indítványok az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, O) cikke, I. cikk (3)–(4) bekezdése, II. cikke és XV. cikk (1)–(2) bekezdése vonatkozásában (lásd a jelen határozat indokolásának [14] bekezdését) indokolás hiányában nem feleltek meg a határozott kérelem követelményének, ezért ezeknek az érdemi vizsgálatára nem volt lehetőség [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont].

- [19] 2. Az Alkotmánybíróság vizsgálta azt is, hogy a bírói indítványok megfelelnek-e az Abtv. 37. § (1) bekezdésének. E tekintetben a testület azt állapította meg, hogy az indítványok kizárólag arra irányultak, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény rendelkezéseivel ütköztesse az Ör. sérelmezett szabályát. A vizsgálat tárgyába tehát törvények, illetve más jogszabályok nem tartoztak bele. Ennek megfelelően hangsúlyozandó, hogy a jelen ügyben az Alkotmánybíróság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy az Ör. támadott adómértékét közvetlenül összevesse az Alaptörvénnyel, továbbá arra is rá kell mutatni, hogy ennek az elbírálására más fórumnak nincsen hatásköre.
- [20] Megjegyzendő, hogy az előbbi megállapítás teljes mértékben összhangban áll az Önkormányzati Tanács fentebb hivatkozott határozatával is, amely hatáskör hiányában szüntette meg az eljárást (lásd: Kúria Köf.5014/2020/9. számú határozat, Indokolás [19]), továbbá az Önkormányzati Tanács egyéb döntéseivel is (lásd például: Kúria, Köf.5041/2019/4. számú határozat, Indokolás [31]; Köf.5.029/2020/6. számú határozat, Indokolás [7]), amelyek együttesen már állandó gyakorlattá szilárdultak. Megjegyzendő továbbá, hogy az Alkotmánybíróság egyik legutóbbi határozatában annak ellenére folytatta le egy önkormányzati adórendelet érdemi alkotmányossági felülvizsgálatát az Alaptörvény XV. cikkével és XXX. cikkével összefüggésben, hogy az alkotmányjogi panaszindítvány mindkét cikk tekintetében tartalmazott a Hatv.-be ütközéssel kapcsolatos érvelést is (lásd: 3285/2020. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [17]–[31]).
- [21] 3. Az érdemi vizsgálat lefolytatása előtt az Alkotmánybíróság végül azt vizsgálta meg, hogy a hatásköri korlát [Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdés] akadályát képezi-e az érdemi döntéshozatalnak. E tekintetben a testület először azt állapította meg, hogy a jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének vizsgálata mint alkotmánybírói hatáskör egyáltalán nem áll az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésének alkalmazási hatálya alatt. Ezt ugyanis az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés f) pontja tartalmazza. A hatásköri korlát pedig az utóbb hivatkozott bekezdés b)–e) pontjaiban szabályozott hatáskörökre vonatkozik az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése szerint.
- [22] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az alkotmányossági felülvizsgálatot korlátozó szabály alkalmazási hatályát megszorítóan értelmezi. Ez a megközelítés áll ugyanis összhangban az Alkotmánybíróság alkotmányvédelmi funkciójával, amely abban az alaptörvényi szabályban gyökerezik, miszerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve” [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés]. „Az Alkotmánybíróság a megszorító értelmezés nyomán haladva azt is kidolgozta már a gyakorlatában, hogy a zártkörű felsorolásban szereplő törvények egyes normái tartalmi vizsgálat alapján sorolandók a korlátozás hatálya alá. Ily módon érvényesül a hatásköri korlát jelentésének a kibontásakor a tartalom elsődlegessége a formával szemben.” {34/2019. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás [38]} Annak ellenére, hogy a helyi adózással kapcsolatos szabályok a hatásköri korlát alkalmazása során sajátos értelmezési tartományba tartoznak, „a tartalom elsődlegessége a formával szemben – mint értelmezési alapelv – ebben az esetben is úgy érvényesül, ahogyan például a központi adónemek vagy akár az illetékek esetében” {8/2021. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [73]}.
- [23] Ezek alapján az Alkotmánybíróság azt állapította meg a bírói indítványok alapján eljárva, hogy az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése részét képező zártkörű törvényi listában a helyi adók központi feltételeiről szóló törvény kapott helyet hat egyéb pénzügyi tárgyú törvény mellett. A törvényeket tartalmazó felsorolásban tehát a helyi adókról szóló önkormányzati rendeletek nem szerepelnek. Figyelemmel arra is, hogy az Alkotmánybíróság az előző pontban megállapította, hogy a jelen eljárásban a vizsgálat tárgyát törvény – így különösen a Hatv. – nem képezi, a hatásköri korlát nem vonatkozik az Ör. sérelmezett szabályának közvetlen alkotmányossági felülvizsgálatára. A 3285/2020. (VII. 17.) AB határozat indokolásának [25]–[31] bekezdései is azt támasztják alá, hogy az Alkotmánybíróság teljes hatáskörben vizsgálhatja az önkormányzati adórendeleteket. Következésképpen az Alkotmánybíróság érdemben foglalkozhat az indítvánnyal az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése és XXX. cikk (1) bekezdése tekintetében.

- [24] 4. A fentiek értelmében nem volt akadálya annak, hogy az Alkotmánybíróság a bírói kezdeményezésekben foglaltak alapján érdemi vizsgálatot folytasson le az Ör. támadott szabálya felett. Az Alkotmánybíróság megkereste Újszentiván Község polgármesterét, és a megkeresésre adott választ figyelembe vette a következő pontban írtak szerint.

IV.

- [25] A bírói kezdeményezések megalapozottak.
- [26] 1. Az Alkotmánybíróság először áttekintette az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésével kapcsolatban folytatott gyakorlatát, és levonta az abból adódó következtetéseket.
- [27] 1.1. Az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének általános tartalmával kapcsolatban az Alkotmánybíróság a következő lényeges megállapításokat tette az eddigiekben. „A közteherhivatali kötelezettség az alapvető kötelezettségek egyike, az Alaptörvény Szabadság és felelősség című részében található. E kötelezettség érvényesülése hiányában fenntarthatatlanná válna a demokratikus jogállam működése, mert nem állnának rendelkezésre a szükséges anyagi erőforrások a közfeladatok ellátásához. Ezért rendelkezik úgy az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése, hogy »[t]eherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.« [...] A jogállami keretek között érvényesülő általános, egyenlő és arányos közteherhivatali kötelezettség folytán senki sem köteles arra, hogy több adót fizessen annál, mint amennyi a törvényből következik, de mindenki köteles arra, hogy annyi adót megfizessen, amennyi a törvényből következik.” {17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [80], [83]}
- [28] A közteherhivatali kötelezettség a közteher alanya és az állam közti konkrét közjogi jogviszonyban érvényesül, amelynek lényeges sajátosságait a jogalkotó és a jogalkalmazó szervek kötelesek megfelelően figyelembe venni {e sajátosságokat lásd például: 34/2019. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás [64]; 25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [56]–[57]}.
- [29] 1.2. Az Alkotmánybíróság a közteherhivatali arányosságával kapcsolatban is hozott már döntéseket az Alaptörvény hatálya alatt. Azt állapította meg, hogy „[a]z Alaptörvény a XXX. cikkben nem hivatkozik már a jövedelmi és vagyoni viszonyokra (mint az Alkotmány 70/I. §-a), ezeket a fogalmakat a teherbíró képesség, illetve a gazdaságban való részvétel kifejezései váltják fel. A közteherhivatali szabálynak ezzel a változásával a korábbi Alkotmányhoz képest a jövedelmi, vagyoni viszonyoknak való megfeleléstől távolodás, de az arányosság követelményének fennmaradása látszik. A teherbíró képesség tekintetében az egyén teherbíró képessége és a gazdálkodó szervezeteké külön megítélés tárgyát kell képezze, utóbbiak esetében a teherhivatali képesség szélesebb alapokon nyugszik, hiszen a gazdasági teherbírást egy minimumszintjének fennállása – az egyéni teherhivatali képesség esetleges hiányával ellentétben – a gazdálkodási tevékenység végzése folytán vélelmezhető, mértéke ugyanakkor esetenként változó lehet.
- A teherbíró képesség elve egyúttal az elkobzó jellegű terhek tilalmát is jelenti, melynek szélső határáig – amíg az nem nyilvánvalóan aránytalan, indokolatlan, eltúlzó mértékű – ugyanakkor a jogalkotó számára széles mozgáster áll rendelkezésre (1558/B/1991 AB határozat, ABH 1992, 506, 507), figyelemmel az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés második mondatára is.” {3149/2013. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [64]–[65]; megerősítette: 3047/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [37]; 8/2019. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [39]; 3090/2019. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [36]; 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [82]}.
- [30] Ehhez azt tette hozzá az Alkotmánybíróság, hogy az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdéséből következik: „a jogalkotó széles mérlegelési szabadsággal rendelkezik a tekintetben, milyen alanyi körre milyen típusú és mértékű adót vet ki. Az egyetlen alkotmányos korlát, hogy a teherbíró képességet, illetve a gazdaságban való részvétel mértékét figyelembe kell vennie, vagyis nem lehetetlenítheti el anyagilag az adózót.” {először: 3047/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [38]; lásd még: 3157/2017. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [36]; 3090/2019. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [37]; legutóbb: 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [64]}
- [31] Az egyik legutóbbi kapcsolódó döntésében, amely visszautasításról rendelkezett, az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy „megfelelő indítvány alapján továbbra sem tartja kizártnak annak vizsgálatát, hogy egy, helyi adót megállapító önkormányzati rendelet konkrét szabályozása megfelel-e az Alaptörvényben, így különösen annak XIII. cikk (1) bekezdésében, illetve XXX. cikkében foglalt követelményeknek. A Htv.-ben megállapított legmagasabb adómértéket el nem érő helyi adó is lehet ugyanis összességében, a szabályozás egészét figyelembe véve konfiskáló jellegű. Ebben az esetben egyedül az Alkotmánybíróságnak van lehetősége arra, hogy

- az önkormányzat által kivetett, konfiskáló jellegű helyi adó alaptörvény-ellenességét közvetlenül az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, illetve XXX. cikkének sérelme miatt megállapítsa és megsemmisítse” {3460/2020. (XII. 14.) AB végzés, Indokolás [45]}.
- [32] 1.3. Az eddigiekből az következik, hogy az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdéséből közvetlenül, más jogszabály közbejötté nélkül is levezethetők alkotmányossági elvárások a helyi adók önkormányzati rendeletben szabályozott mértékére. Ezek egyike az arányosság követelménye. E tekintetben az Alaptörvényben rögzített közteherviselési kötelezettség azt követeli meg a helyi adók alanyaitól, hogy teherbíró képességüknek, illetve a gazdaságban való részvételüknek megfelelően, vagyis azokkal arányosan járuljanak hozzá a helyi szükségletek fedezéséhez. Ebből következően a súlyosan aránytalan, elkobzó jellegű adó kivetésére az önkormányzatoknak nem ad alkotmányos felhatalmazást az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése. Az adóalanyok szempontjából közelítve az itt tárgyalt problémához: az adóalanyokat terhelő egyéni közteherviselési kötelezettség terjedelme nem parttalan. Csak és kizárólag az arányos mértékig terjedhet minden egyes adóalany esetében.
- [33] Az Alaptörvény absztrakt szabálya tehát az arányosságot mint a közteherviselési kötelezettség egyik elemét magában foglalja. Ebből azonban konkrét, számszerűsített határ általában véve nem következik. Ennek megfelelően a helyi jogalkotó számára széles alkotmányos mozgástér áll rendelkezésre az adóterhelés rendeleti szintjének törvényi keretek közt való kijelölésére, de szélsőséges esetekben az is megállapíthatóvá válik, hogy egy helyi adó mértéke közvetlenül az Alaptörvénybe ütközik. Ennek megállapítására az Alkotmánybíróság rendelkezik feladat- és hatáskörrel az Alaptörvény 24. cikk (1)–(2) bekezdése alapján, figyelemmel az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdésére is.
- [34] 2. Ezt követően az Alkotmánybíróság áttekintette a tulajdonhoz való joggal [Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdés] kapcsolatos gyakorlatát, és levonta az abból adódó következtetéseket.
- [35] 2.1. Az Alkotmánybíróság a tulajdonhoz való joggal összefüggésben következetes gyakorlatot alakított ki. Ennek lényege, hogy „az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkor közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is. A másik oldalról nézve: ugyanezen szempontoktól függően az adott fajta közhatalmi beavatkozás alkotmányos lehetősége a tulajdonjogba más és más. [...] Az alapjogi tulajdonvédelem sajátosságai miatt az állami beavatkozás alkotmányossága megítélésének súlypontja, az alkotmánybírósági értékelés voltaképpen tere a cél és az eszköz, a közérdek és a tulajdonkorlátozás arányosságának megítélése lett.” {Lásd az Alaptörvény hatálya alatt például: 26/2013. (X. 4.) AB határozat, Indokolás [161]; 3091/2015. (V. 19.) AB határozat, Indokolás [17]; 3/2020. (I. 3.) AB határozat, Indokolás [79]}.
- [36] „[A]z Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonjog korlátozásának alkotmányos mércéje – a jogkorlátozás alapját vizsgálva – enyhébb követelményt támaszt az alapjogok Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe foglalt szükségességi mércéjénél, mivel ez esetben elegendő a közérdek meglétét igazolni.” {Lásd például: 34/2015. (XII. 9.) AB határozat, Indokolás [46]; 3180/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [23]; 3071/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [26]}.
- [37] Hangsúlyozva, hogy az Alaptörvény szerint a tulajdon társadalmi felelősséggel jár, azt is megállapította továbbá az Alkotmánybíróság, hogy „[a] törvényben előírt kötelező befizetések csak aránytalanságuk esetén vethetnek fel tulajdoni korlátozással kapcsolatos kérdést” {3149/2013. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [61]}.
- [38] 2.2. A fentiekből az következik, hogy az alkotmányjogi értelemben vett tulajdon mindenkor közjogi korlátai közé tartozik a közterhekhez való hozzájárulási kötelezettség, amely alkotmányos alapot teremt az adók bevezetésére és működtetésére. Nem kétséges, hogy adóbevételekre szükség van az állami és az önkormányzati költségvetés egyensúlyának és fenntarthatóságának a biztosítása érdekében [vesd össze: Alaptörvény N) cikk]. Ennek megfelelően az adótárgyak feletti tulajdonhoz való jog alkotmányos tartalmát azzal együtt kell általában értékelni, hogy az közérdekből magában foglalja az adófizetési kötelezettség intézményesíthetőségét egyfelől a tulajdonnal együtt járó társadalmi felelősség okán, másfelől a közteherviselés elvéből fakadóan. A tulajdon ebben az értelemben is kötelez, ezért az adófizetési kötelezettség jellemzően nem vet fel alkotmányossági kérdést a tulajdonhoz való jog körében. Összességében: a tulajdonhoz való jog nem zárja ki az adóztatást.
- [39] A tulajdonhoz való jog közteherviselési kötelezettségben jelentkező korlátozása akkor válik alkotmányjogi értelemben aggályossá, amikor a fizetési kötelezettség egyértelműen túlterjeszkedik az arányos mértéken. A súlyosan aránytalan adó ugyanis elveszíti a közteherviselési kötelezettségen nyugvó legitimitását, ami az előbbi bekezdésben írtak szerint a korlátozást általában véve megalapozza. Következésképpen igazolhatatlanná válik

az adójogi teher. Ebben az esetben a tulajdont a jogalkotó közjogi eszközzel olyan súlyos mértékben terheli meg, hogy gazdasági hatását tekintve tulajdonképpen elkobozza azt. Az ilyen adó célt téveszt. Egyszerre valósítja meg az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének és XIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét, amit az Alkotmánybíróság az adó típusának, az adójogi jogviszonynak és az ügy más releváns körülményeinek a vizsgálata alapján eseti döntésében megállapíthat.

- [40] 3. Az Alkotmánybíróság a sérelmezett normára vetítette az arányos közteljesítés elvének és a tulajdonhoz való jognak az előző pontban összefoglalt tartalmát.
- [41] 3.1. Az Ör. – a magyar önkormányzatok túlnyomó többségéhez hasonlóan – területalapú telekadó bevezetéséről rendelkezett, jóllehet a képviselő-testületnek arra is lett volna lehetősége, hogy értékalapú adóztatás mellett döntsön, amely esetében az adó mértéke a Hatv. értelmében nem haladhatja meg a telek korigált forgalmi értékének a 3%-át (vesd össze: Hatv. 21–22. §).
- [42] Jellemzően a területalapú adómérték alkalmazása jelenti az adóztató közhatalom számára a praktikusabb megoldást. Miközben a telekadót bevallás alapján veti ki a jegyző, rendelkezésére állnak a közhiteles ingatlan-nyilvántartás kontrolladatai is. Az adó alapja meglehetősen stabil objektív tény, ami kiszámíthatóvá teszi az adó működtetését az adójogi jogviszony mindkét alanya számára. A telek korigált forgalmi értékének a megállapítására így nem kell hatósági erőforrásokat felhasználni, és ennek az értéknek a változását sem kell szorosan nyomon követni.
- [43] A területalapú helyi vagyonadók esetében az arányosság követelménye akkor vált különösen jelentős kérdéssé a magyar helyi adórendszerben, amikor a törvényalkotó a telek fogalmának kiterjesztése útján lehetővé tette a külterületi telkek adóztatását is 2011. november 30-i hatálybalépéssel (a törvénymódosítást lásd: az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 170–180. §). Ezek esetében ugyanis a belterületi telkekhez képest jóval nagyobb a valószínűsége annak, hogy méretükhöz képest keveset érnek. Ez a jellemző a területalapú adóztatás alkalmazása esetében annak a jogi kockázatát rejti magában, hogy a telek négyzetméterben kimutatott méretéhez igazodó adómérték akkor is kiemelkedően magas összegű adóhoz vezethet, ha a helyi jogalkotó nem terjeszkedik túl a Hatv. adta kereteken.
- [44] 3.2. A területalapon kivetett telekadó jogtechnikai szinten eloldja az adó összegét az adótárgynak minősülő telek értékétől. Ez a hatás jelentkezett a bírói indítványok alapját képező esetekben, amelyekben a telkek értékét a bírósági eljárásban szakértő állapította meg becsléssel, a 2019. január 1-jétől hatályos állapot szerint. Ezek az adatok a kezdeményezésekben rögzített tényállás részét képezik, amit az Alkotmánybíróság nem von kétségbe. Új tényállást ugyanis nem állapít meg, és főszabály szerint kiterjedt bizonyítási eljárást sem folytat le (vesd össze: Abtv. 57. §).
- [45] Olyan konkrét közigazgatási normakontroll-eljárásban, mint amilyen például a bíró által kezdeményezett önkormányzati tanácsi vagy alkotmánybírósági eljárás, az arányosság vizsgálatát nem lehet feltételezésekre vagy jövőbeli várakozásokra építeni. Az ilyen eljárás ugyanis retrospektív szemléletű, hiszen a közigazgatási hatóság az ügyet végleges határozatával már lezárta, és ehhez képest utóbb kell döntenie olyan jogkérdésekről, amelyek visszahatnak az alapügyre. Tényként kezelendő tehát ebben az alkotmánybírósági eljárásban, hogy az adótárgyak 2019-re kimutatott értékéhez képest a 2019. évi telekadó összege mekkora arányt tesz ki. Ezt nem befolyásolja, hogy a későbbi adóévekben miként változhat(ott) a telkek értéke a Gip2 jelölésű külterületen, és az sem, hogy a jegyző milyen logikai fejtegetésekkel jutott el a településen kialakított belterületi lakópark telekárából az általa feltételezett 1000 Ft/m²-es értékhez. A telek értékének a megállapítása ugyanis szakkérdés. Ezért a jelen ügyben a bírói indítványban előadott tényállás részét képező konkrét telkek konkrét szakértői értékbecslését az sem ronthatta le, amire az önkormányzat hivatkozott a megkeresésre adott válaszában. Az ugyanis egy másik telek 2017-ben készített forgalmi értékbecsléséről szólt.
- [46] Alkotmányjogi értelemben ez a tényállás azt a kérdést veti fel, hogy a területalapú adóztatási technika törvényi kereteken belüli választása attól is eloldja-e a helyi jogalkotót, hogy megfeleljen az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének és XIII. cikk (1) bekezdésének. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Alaptörvény előbbi szabályai akkor is kötik a helyi jogalkotót, ha a törvényi alternatívák közül az értékalapú adóztatást alkalmazza, és akkor is, ha a területalapú adóztatás mellett dönt. Az Alaptörvényből fakadó követelményeknek tehát mindkét esetben érvényesülniük kell. A magyar jogrendszer alapja az Alaptörvény [Alaptörvény R] cikk (1) bekezdés], amin nem kerekedhet felül az adóztatás Ör.-ben alkalmazott technikája.
- [47] 3.3. A következő kérdés a mérés módszerére irányul. Az arányosság Alaptörvényből fakadó követelményét miként lehet értelmezni abban az esetben, amikor a telekadó az önkormányzat döntése miatt nem a telek értékéhez, hanem annak területéhez aránylik? Végző fokon nem lehet eltekinteni attól, hogy az ingatlanok – különösen

a külterületi telkek – mint a vagyonadó tárgyai milyen értéket képviselnek. Ezt támasztja alá a szakirodalmi megközelítések mellett a bírói gyakorlat is (Önkormányzati Tanács, Alkotmánybíróság). Tehát a vagyonnal arányos közteherviselés értelmezése szempontjából a telekadó éves összege a telek értékéhez viszonyítandó a területalapú adóztatás esetében is a szélsőséges esetekben. A jogvita tehát nem a módszerről, hanem annak mikénti alkalmazásáról szól.

- [48] A telekadó tárgya a teleknek minősülő földterület. A telekadó vagyonadó, ami a vagyoni viszonyokkal arányban álló közteherviselés megvalósítására hivatott. Az adóztatott vagyon értékével, azaz az adóalany teherbíró képességével arányban álló közteherviselés az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése részét képezi a jövedelmi helyzet és a gazdaságban való részvétel mellett. Ezzel önmagában nem ellentétes a területalapú adóztatás, ami praktikus azt jelenti, hogy minél nagyobb a telek, annál több adót kell fizetni, függetlenül a telek értékétől. Az Alaptörvény sérelmére akkor vezet ez a pragmatikus megoldás, amikor az adó funkcióján túlmutatva belátható időn belül a tulajdon elvonásával egyenértékű fizetési kötelezettséghez vezet a telek értékétől elrugaszkodva.
- [49] Ahogyan azt az Alkotmánybíróság megállapította a jelen határozat indokolásának IV/1–2. pontjaiban (Indokolás [26] és köv.), az önkormányzat számára széles mozgástér áll rendelkezésre az adóterhelés rendeleti szintjének törvényi keretek közt való kijelölésére, de ez sem jelent korlátlan felhatalmazást. A súlyosan aránytalan adó elveszíti a közteherviselési kötelezettségen nyugvó legitimitását. Egyszerre valósítja meg az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésének és XIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét. A területalapú telekadó arányosságának a megítélése a széles körben elfogadott módszer szerint pedig nem történhet másként, mint hogy az adó összegét viszonyítjuk a telek értékéhez, figyelembe véve az adóztatás tágabb jogi környezetét, amibe az is beletartozik, hogy ingatlan tulajdonjogával felhagyni nem lehet [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:30. § (2) bekezdés], az adójogi jogviszony jellemzőit és az egyéb releváns szempontokat, mint amilyen többek között az adótárgy társadalmi rendeltetése, ami kiemelkedő jelentőségű lehet például az otthon esetében.
- [50] 3.4. Az adójogi jogviszony jellemzőivel kapcsolatban ebben az ügyben arra szükséges rámutatni, hogy adótárgyak szerint – azaz attól függően, hogy mire irányul az adóztatás – három klasszikus adótípus között tehető különbség a szakirodalom alapján, jóllehet vegyes típusú adó is létezik. Jövedelemadó esetében az adótárgy az adóalany keletkező jövedelme vagy nyeresége. A forgalmi adó az értékesítéshez és/vagy a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolja az adókötelezettséget. Ha az adóztatás magára a vagyonelemre irányul, vagyonadóról van szó. A vagyonadó statikus abban az értelemben, hogy nem a jogviszonyokban bekövetkező változásoktól függ, hanem éppen ellenkezőleg: azt a jogi állapotot adóztatja, amelyben egy adóalany megfelelő jogcím alapján vagyonelemmel rendelkezik az adóév egyik (jellemzően az első) napján. A Hatv. például a tulajdonjogot vagy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jogot tekint megfelelő jogcímnek január 1-jén [vesd össze: Hatv. 12. § (1) bekezdés, 18. §]. Fontos szem előtt tartani, hogy a jövedelemadó, a forgalmi adó és a vagyonadó elhatárolásának az alapja az adótárgy természete, és nem az, hogy az adótárgyat miként fejezi ki a jog pénzben vagy más mértékegységben, amikor az adóalap praktikus és pontos meghatározására törekszik.
- [51] Annak ellenére, hogy eltérő adótípusok különböztethetők meg, jellemzően mindegyik adónak ugyanaz a forrása. Az adót az adóalany a jövedelméből teljesíti, amennyiben az adófizetési kötelezettség funkciója szerint érvényesül. Ez egyszerűbben megfogalmazva azt jelenti, hogy általában a vagyonadót is a jövedelmükből fizetik az adóalanyok. Az adó rendeltetésével ellentétes lehet az a helyzet, amelyben a vagyonadó teljesítése érdekében értékesíteni kellene a vagyonadó tárgyát vagy a hatálya alól való kikerülés érdekében más módon kellene megválni annak tulajdonjogától. A vagyonadók körében az adóforrás azért vet fel érzékeny kérdéseket, mert a vagyonadó az előbbieket szerint statikus; nem kapcsolódik hozzá pénz- vagy értékmozgás az adóalany javára. Nincs keletkező jövedelem, amelyből a kifizető levonhatná vagy maga az adóalany megfizethetné az adó összegét. Nem áll rendelkezésre az értékesítésért kapott vagy fizetendő ellenérték sem, amelyből vagy amellyel együtt az adó összege teljesíthető lenne. Ezért az ingatlanokat terhelő vagyonadók mértékének aránytalansága nem mosható össze a másik két adótípus mértékének a megítélésével. A telkek (és az építmények) adómértéke érzékenyebb a túladóztatásra, tehát ezek esetében egy 20–30–40%-os adóterhelés már alkotmányossági vizsgálatot vonhat mag után. Ezzel szemben a jövedelemadónál és a forgalmi adóknál ez nem egyértelmű. Megjegyzendő, hogy a „munkával megszerzett jövedelem” esetében sarkalatos törvényi szabály állít fel 50%-os felső határt az ezen jövedelmet terhelő összes – akár a munkáltató, akár a munkavállaló által teljesítendő – fizetési kötelezettség mértékére [vesd össze: Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 36. § (2) bekezdés].

- [52] 3.5. Ezek alapján az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy konfiskálónak minősül-e az Ör. sérelmezett adómértéke. Ezzel kapcsolatban először arra szükséges rámutatni az önkormányzat válaszára figyelemmel, hogy az Önkormányzati Tanács döntése nem fejt ki res iudicata hatást az Alkotmánybíróság Abtv.-n alapuló eljárására (vesd össze: Abtv. 31. §). Az Önkormányzati Tanács ugyanis nem alkotmányossági felülvizsgálatot végez.
- [53] A magyar alkotmánybírósági gyakorlat kezdeti időszakában az volt az alkalmazott zsinórmérték a helyi vagyoadók konfiskáló jellegét illetően, hogy általános adóügyi elévülési ciklusban (5 év) gondolkodva súlyosan aránytalan, ha az adott vagyontárgy értékének 20%-át meghaladja az évi vagyoadó mértéke [vesd össze: 1558/B/1991. AB határozat, ABH 1992, 506, 507; 1531/B/1991. AB határozat, ABH 1993, 707, 711; 263/H/1994. AB határozat, ABH 1994, 817, 821–822; 360/B/1996. AB határozat, ABH 1998, 629, 638–639; 544/B/1998. AB határozat, ABH 2000, 893, 899–901; 184/2010. (X. 28.) AB határozat, ABH 2010, 900, 909]. Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a 20%-os értéktől való eltávolodás nem feltétlenül jár együtt az alaptörvény-ellenességgel, hiszen az Alaptörvény az Alkotmányhoz képest rugalmasabb szabályt rögzít a XXX. cikk (1) bekezdésében, de különös figyelemmel kell lefolytatni minden olyan esetben a normakontroll-eljárást, amelyben az adómérték alkalmas arra, hogy az elévülési idő alatt a telek értékével egyező vagy azt meghaladó összeget vonjon el. Megjegyzendő, hogy az értékalapú technika választása esetén az adómérték törvényi felső határa a telek korrigált forgalmi értékének a 3%-a, ami a telek teljes értékének csupán az 1,5%-át jelenti (vesd össze: Hatv. 52. § 13. pont).
- [54] A bírói indítványban az Alkotmánybíróság elé tárt tényállás szerint a telekadó összege 2019-ben három ingatlan esetében a telek értékének kb. a 78% volt, egy esetében pedig a 228%-ot is meghaladta. Ezek az értékek olyan nagysárendet képviselnek, amely mellett az adómérték konfiskáló jellege nyilvánvalóan fennállt 2019-ben. Ezekben az ügyekben a telekadó egyértelműen minőséget váltott. Az adótárgy értékének a teljes elkobzásához vezetett fél évente az egyik ingatlan esetében, illetve minden második adóév első felében a három másik ingatlan esetében. Az adóalanyok arra voltak tehát kötelesek, hogy nagyon rövid időn belül és ismétlődő jelleggel a telek értékével azonos összeget fizessenek meg. Ez az adóterhelési szint az Alaptörvény érdemben vizsgált rendelkezéseivel összeegyeztethetetlen. Olyan mértékben csökkenti az adó tárgyaként szolgáló vagyont, hogy az már nem tud megfelelni eredeti rendeltetésének, ami az Alkotmánybíróság felfogásában a cselekvési autonómia hagyományosan anyagi alapjának a megteremtése [lásd például: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [189]; 4/2016. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [25]]. Az ilyen mértékű adóval sújtott ilyen külterületi telkek a cselekvési autonómiát sokkal inkább korlátozzák, mint kiteljesedését szolgálják.
- [55] 4. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján tanácsban eljárva megállapította, hogy az Ör. támadott adómértéke konfiskáló jellegű, ezáltal egyaránt sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, valamint XXX. cikk (1) bekezdését, és ezért azt a rendelkező rész 1. pontja szerint megsemmisítette.
- [56] Ha az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezések alapján semmisít meg egyedi ügyben alkalmazott jogszabályt, a megsemmisített jogszabály az Alkotmánybíróság eljárására okot adó ügyekben nem alkalmazható az Abtv. 45. § (2) bekezdése értelmében. Az Alkotmánybíróság a megsemmisített jogszabályi rendelkezés általános alkalmazási tilalmát a rendelkező rész 2. pontja szerint az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése és XXX. cikk (1) bekezdése védelme érdekében rendelte el az ugyanilyen tárgyú (konfiskáló telekadó) ügyekben az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján.
- [57] Az Alkotmánybíróság az alaptörvény-ellenesség megállapítására és a támadott jogszabályi rendelkezés megsemmisítésére tekintettel nem vizsgálta az Alaptörvény Q) cikk (2) bekezdése sérelmére és a nemzetközi szerződésbe ütközésre vonatkozó indítványi elemeket. Következetes gyakorlatának megfelelően ugyanis, „[h]a az indítvánnyal támadott jogszabályt vagy annak részét az Alaptörvény valamely rendelkezésébe ütközőnek minősíti, és ezért azt megsemmisíti, akkor a további alaptörvényi rendelkezés esetleges sérelmét – a már megsemmisített jogszabályi rendelkezéssel összefüggésben – érdemben nem vizsgálja” [7/2017. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [31]; ugyanezt lásd például: 18/2016. (X. 20.) AB határozat, Indokolás [21]; 4/2016. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [38]; 21/2017. (IX. 11.) AB határozat, Indokolás [24]; 34/2019. (XI. 29.) AB határozat, Indokolás [86]].

V.

[58] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondatán alapul.

Budapest, 2021. április 20.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: III/319/2021.

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1313/2021. (V. 27.) Korm. határozata COVID-19 vakcina kölcsönös biztosításáról a Cseh Köztársasággal

A Kormány, figyelemmel a koronavírus-világjárvány következtében előállt európai járványügyi helyzetre

1. dönt az állam tulajdonában álló, 40 950 adag Comirnaty (PFIZER) vakcina (a továbbiakban együtt: vagyonelemek) kölcsönbe adásáról a Cseh Köztársaság részére;
2. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy – a Nemzeti Népegészségügyi Központ és a külgazdasági és külügyminiszter bevonásával – tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a Magyar Állam képviselőjében a vagyonelemekre vonatkozó kölcsönszerződés a Cseh Köztársaság képviselőjével megkötésre kerüljön;

Felelős: emberi erőforrások minisztere
külgazdasági és külügyminiszter

Határidő: azonnal

3. felhívja az emberi erőforrások miniszterét, hogy – a Nemzeti Népegészségügyi Központ bevonásával – gondoskodjon a vagyonelemeknek az 1. pontban meghatározott célból történő rendelkezésre bocsátásáról.

Felelős: emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

A Kormány 1314/2021. (V. 27.) Korm. határozata a Zalaegerszeg külterületén található északi ipari park infrastruktúra fejlesztésével összefüggő közműfejlesztés és közműcsatlakozások megvalósításához szükséges intézkedésekről, valamint a beruházás központi költségvetésből történő támogatásáról

A Kormány

1. egyetért a Zalaegerszeg külterületén található északi ipari park alpinfrastruktúra fejlesztésével összefüggő közműfejlesztés és közműcsatlakozások megvalósításával;
2. egyetért azzal, hogy a ZalaZONE Ipari Park Zártkörűen Működő Részvénytársaság által Zalaegerszeg Megyei Jogú Város és Egervár község közigazgatási területén megvalósuló fejlesztések alpinfrastrukturális feltételeit is megteremtő közműfejlesztési beruházás előkészítési fázisait és megvalósítását a ZalaZONE Ipari Park Zártkörűen Működő Részvénytársaság és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város együttműködésben valósítsa meg az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: ÉMI Nonprofit Kft.) bevonásával az állami tulajdonban levő ÉMI Nonprofit Kft. állami építési beruházásokkal kapcsolatos egyes műszaki szolgáltatási feladatok elvégzésére vonatkozó kijelöléséről szóló 51/2016. (III. 17.) Korm. rendelet alapján, és a beruházás megfelelő minőségben történő megvalósítása érdekében
  - a) az ÉMI Nonprofit Kft. műszaki, mérnöki szolgáltatási feladatainak (tervellenőrzés, lebonyolítói tevékenység, műszaki ellenőrzés) ellátására 350 000 000 forint forrást biztosít, azzal, hogy az előkészítési fázisokat legkésőbb 2021. június 30-ig kell megvalósítani,
  - b) a közműfejlesztési beruházás megvalósítása érdekében 10 210 000 000 forint forrást biztosít;

3. az 1. pontban foglaltak végrehajtása érdekében felhívja a pénzügyminisztert, hogy – az innovációért és technológiáért felelős miniszter bevonásával – gondoskodjon a megvalósításhoz szükséges összesen 10 560 000 000 forint forrás biztosításáról, a következők szerint:
- a) 8 350 000 000 forint a 2021. évben a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény 1. melléklet XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet, 2. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 6. Gazdaságvédelmet szolgáló innovációs és technológiai fejezeti kezelésű előirányzatok alcím, 2. Gazdaságfejlesztési feladatok jogcímcsoport, 3. Térségi fejlesztési feladatok jogcím javára,
- b) 2 210 000 000 forint a 2022. évben a XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezet javára.
- Felelős:* pénzügyminiszter
innovációért és technológiáért felelős miniszter
- Határidő:* az a) pont tekintetében a 2021. évi költségvetés végrehajtása során, a felmerülés ütemében
a b) pont tekintetében a 2022. évi költségvetés tervezése során

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A miniszterelnök 27/2021. (V. 27.) ME határozata helyettes államtitkár felmentéséről

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 228. § (2) bekezdés b) pontja alapján – a honvédelmi miniszter javaslatára –

dr. Ruszin-Szendi Romuluszt,

a Honvédelmi Minisztérium helyettes államtitkárát – más fontos megbízására tekintettel – e tisztségéből

2021. május 28-ai hatállyal

felmentem.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.